JAARVERSLAG 2021

VOOR UIT ZIEN

Rekenen op
het onverwachte

de Goudse
verzekeringen

VOOR UIT ZIEN

Rekenen op
het onverwachte

VOORUITZIEN

Rekenen op het onverwachte

Mensen zijn tot veel in staat, maar het is bepaald niet zo dat we alle ontwikkelingen naar onze hand kunnen zetten. Ook in 2021 bleek weer eens onze kwetsbaarheid. En onze afhankelijkheid, zelfs in ons deel van de wereld, van onze natuurlijke omstandigheden.

De regen kwam in zulke enorme hoeveelheden tegelijk naar beneden dat zowel in Nederland als in onze buurlanden straten, huizen, winkels en andere bedrijven onderliepen, met alle schade van dien. De lucht die we inademden bleek, voor het tweede jaar achtereen, virussen te bevatten die onze ziekenhuizen deden vollopen en de economie platlegden. En wetenschappers vertelden ons steeds dwingender dat stikstofoverschotten en klimaatopwarming ingrijpende veranderingen in onze manier van leven nodig maken.

Dit alles roept onvermijdelijk het beeld op van kleine mensen die te midden van de onberekenbare elementen hun weg proberen te vinden. Vrijwel elke ondernemer zal zich in die metafoor herkennen. Hoe sterk je strategie ook is, hoe goed je de risico's ook inschat en reduceert, toch behoort het onverwachte altijd tot de mogelijkheden. Als verzekeringsmaatschappij hebben wij dagelijks met die ongewisse kant van het ondernemerschap te maken. Vooruitzien en rekening houden met het onvoorziene is ons vak. Met als uiteindelijke doel om zelfs in de meest onverwachte omstandigheden de zakelijke continuïteit van onze verzekerden mogelijk te maken.

Kleine mensen die te midden van de onberekenbare elementen hun weg proberen te vinden: afgelopen zomer was dat voor veel ondernemers in met name Limburg niet langer een metafoor, maar harde werkelijkheid. Het water kwam en enkele uren later moesten ze al hun plannen en verwachtingen voor de rest van het jaar bijstellen. In dit jaarverslag hebben we daarom speciaal ruimte gemaakt om hun verhaal te vertellen. Want uiteindelijk is dat het verhaal van élke ondernemer. Een verhaal van vooruitzien en rekenen op het onverwachte.

Vooruitzien kun je leren

Afgelopen jaar stond voor talloze ondernemers opnieuw in het teken van corona. Ook veel van onze relaties hadden hiermee te maken, zodat we vaak uit de eerste hand hoorden wat deze pandemie vroeg van hun financiële reserves, creatieve vermogens en wilskracht. Toen brak de zomer aan en kregen ondernemers (én particulieren) in Limburg een extra dreun te verwerken. Als gevolg van extreem langdurige en hevige regenval stroomden rivieren en riolen over en huizen, winkels en bedrijven vol. De schade zou later worden geschat op een kleine twee miljard, inkomstenderving niet meegerekend.

Het spreekt voor zich dat je er als verzekeringsmaatschappij moet en wil staan op zo'n moment. Terugkijkend denk ik dat we dat goed hebben gedaan. Vrijwel al onze verzekerden kregen snel te horen dat er dekking was en ontvingen daarna ook een eerste voorschot. Waar nodig gaven we volmachtkantoren en het intermediair meer handelingsbevoegdheid. Tegelijkertijd zagen we in het proces diverse verbeterpunten voor ons calamiteitendraaiboek. Zowel intern als met andere maatschappijen en het Verbond van Verzekeraars spreken we daarover. Met als doel om zo steeds beter voorbereid te zijn op het onverwachte.

Ook de spelregels van de financiële markt betekenen voor een groeiende verzekeringsmaatschappij als De Goudse een doorlopende oefening in vooruitzien. De Autoriteit Financiële Markten en De Nederlandsche Bank verwachten van ons dat we 'in control' zijn, welke scenario's zich ook voordoen. Zij verwachten, en bewaken, dat onze groei samengaat met een beheerste bedrijfsvoering, conform eisen van compliance. Die eisen brachten en brengen veel werk met zich mee, maar dat hebben we er graag voor over. Want het vergroot onze betrouwbaarheid, ook in de meest uitzonderlijke omstandigheden.

Ondertussen is 2022 van start gegaan met een 'uitzonderlijke omstandigheid' die eigenlijk niemand meer mogelijk achtte en die nu toch plaatsvindt. Een oorlog op Europees grondgebied. Opnieuw een scenario wat reden geeft tot veel verdriet en bezorgdheid. We wensen u die dit leest en al onze relaties de veerkracht om hiermee om te gaan.

Namens het Bestuur,

Geert Bouwmeester
bestuursvoorzitter De Goudse

VOORUITZIEN

Vooruitzien 4
Voorwoord Geert Bouwmeester 5
Schadeverhalen 9
Innovatie 14

Bestuur en organisatie 16
De Goudse 18

Kerncijfers 19
Bericht van de Raad van Commissarissen 20
Verslag van het Bestuur 24

GECONSOLIDEERDE JAARREKENING

Geconsolideerde balans per 31 december 2021 voor winstverdeling 48
Geconsolideerde winst- en verliesrekening over 2021 50
Geconsolideerd kasstroomoverzicht over 2021 53
Algemene toelichting bij de jaarrekening 54
Grondslagen voor balanswaardering en resultaatbepaling 57
Risicomanagement nader toegelicht 68
Toelichting geconsolideerde balans per 31 december 2021 78
Toelichting technische rekening Schadeverzekering over 2021 96
Toelichting technische rekening Levensverzekering over 2021 99
Toelichting geconsolideerde winst- en verliesrekening over 2021 103
Kapitaalmanagement 106
Enkelvoudige balans per 31 december 2021 voor winstverdeling 110

ENKELVOUDIGE JAARREKENING

Enkelvoudige winst- en verliesrekening over 2021 112
Toelichting enkelvoudige jaarrekening over 2021 113
Winst- en verliesrekening over 2021 116

OVERIGE GEGEVENS

Overige gegevens 117
Controleverklaring van de onafhankelijke accountant 118
Ondernemingsraad 127
De Goudse vereenvoudigd organogram 128
Adressen 129
Functies en nevenfuncties bestuurders en commissarissen 130

Britt Blom
Cup & Vino

ALS HET ONVERWACHTE TOCH GEBEURT

DRIE VALKENBURGSE ONDERNEMERS OVER DE REGEN DIE BLEEF VALLEN IN JULI 2021

WOENSDAGAVOND 14 JULI

Net als andere ondernemers heeft **Joris Ruland** (55) zandzakken voor zijn winkel gelegd en zijn voorraad wat hoger neergezet. Dat is wel voldoende, denkt hij. Om half zes vertrekt zijn vrouw Yvonne naar hun huis, vlakbij hun bloemenzaak Joy Flowers. Hij zal de winkel nog afsluiten en dan ook komen. Om zes uur gaat hij twijfelen. In dit deel van het Valkenburgse centrum stroomt het water al over de straat. Er passeert een politieagent en Joris vraagt hem hoe de overheidsinstanties de risico's inschatten. 'Zet alles maar hoog weg,' zegt de agent. Maar hoe hoog is hoog genoeg?

Joris belt Yvonne en vraagt of ze terugkomt. Ze roepen de hulp in van wat familieleden en de bovenburen van de winkel. Samen halen ze de vloer zoveel mogelijk leeg. Tegen half tien wordt de situatie te bedreigend. Ze barricaderen de winkeldeur aan de binnenzijde en verlaten het gebouw via een nooddeur. Buiten staat het water op sommige plekken al tot hun middel. Joris en Yvonne waden naar huis. Daar ontdekken ze dat de kelder al helemaal is ondergelopen. Ze installeren zich op de slaapverdieping en Joris stuurt een app-bericht naar **Sergé Velraeds** van de Raedshuys Groep, die sinds de zomer van 2020 hun verzekeringsadviseur is. Sergé heeft toen om te beginnen hun risico's geïnventariseerd en geanalyseerd en daarin wat onvolkomenheden aangetroffen. Sinds 1 januari hebben de Rulands dan ook een nieuw verzekeringspakket. De waarde daarvan zal de komende dagen blijken.

De straat voor hun huis is ondertussen veranderd in een kolkende rivier. Joris ziet planten en vazen uit zijn eigen winkel voorbijstromen en kijkt gelaten toe. Om kwart over twee stuurt Sergé een bericht retour. 'Het is hier een gekkenhuis. Ik bel je.' Alleen die korte eerste reactie doet Joris al goed. Hij staat er niet alleen voor.

> 'HET WORDT EEN BEETJE ENG. IK HOOR DAT DE GEMEENTE ZAND-ZAKKEN HEEFT KLAARLIGGEN VOOR ALLE ZEKERHEID.'

Britt Blom (24) heeft zelf een vrije dag, maar belt om half vijf toch maar eens naar de zaak. 'Hoe gaat het daar?' wil ze weten. 'De Geul komt steeds iets hoger,' zegt de medewerker die de telefoon opneemt, 'maar verder geen paniek.' Anderhalf uur later belt ze terug. 'Misschien toch goed dat je even komt. De Geul blijft stijgen. Het wordt een beetje eng. Ik hoor dat de gemeente zandzakken heeft klaarliggen.' Het klinkt Britt wat overdreven in de oren. Ze overlegt met Scott, haar vriend en mede-eigenaar van Cup & Vino. Samen met twee broers en een personeelslid rijden ze toch maar naar het uitgiftepunt van de gemeente, laden hun auto's vol en stapelen de zandzakken op voor de entree van hun koffie- en wijnbar. Baat het niet dan schaadt het niet. Rond half negen golft het Geulwater over de straat en het Theodoor Dorrenplein. Ondanks de zandzakken sijpelt er water de zaak in. Met dweilen en trekkers proberen ze de boel droog te houden. 'Morgen misschien een dagje dicht om goed schoon te maken,' denkt Britt. Dan beseft ze dat ze de elektriciteit nog niet hebben uitgezet. Ze loopt naar de kelder, waar de hoofdschakelaar zit, opent de deur naar beneden en ziet dat de trap vrijwel geheel onder water is verdwenen. Ze denkt aan de vriezer, de koeling en alle voorraad daar beneden. Een dagje dicht? Was het maar waar. Dit gaat máánden duren.

Ergens na middernacht stuurt de brandweer ze weg. Het wordt te gevaarlijk. Het water stroomt door de straten, putdeksels zijn omhooggekomen. 'Zorg dat je niet in een rioolput stapt,' waarschuwen ze. Met zijn tienen gaan ze naar het huis van Britt en Scott. Verbijsterd zien ze op de beelden van de bewakingscamera hoe na de kelder ook de begane grond volloopt. Om half twee 's nachts valt de camera uit.

Max Luijten (25) vertrouwt het 's middags om een uur of drie al niet. Hij ziet de regen nu al voor de derde dag ononderbroken vallen. Op een steenworp van Café het Hoekje, het horecabedrijf waarvan hij sinds 2019 de enige eigenaar is, dringen de toeristen samen langs De Geul, gefascineerd door het genadeloos stijgende water. Hij belt de gemeente en hoort dat er zandzakken klaarliggen. Telefonisch

NEE PA, DENKT HIJ, VOOR WAT ER NU OP ONS AFKOMT, IS EEN ROL TAPE NIET GENOEG.

vraagt hij zijn vader om zijn mening, die adviseert hem om alle kieren en naden met tape dicht te plakken. Nee pa, denkt hij, voor wat er nu op ons afkomt, is een rol tape niet genoeg.

Hij rijdt naar de locatie waar het zand ligt. Alle gevulde zakken zijn al weg, dus hij moet zelf de zakken volscheppen. Hij brengt ze naar zijn café, stapelt ze op en vertrekt meteen voor een tweede lading. Onder de luifel op het terras kijken nog wat toeristen verbaasd toe. Tijdens die laatste rit neemt het water een van de kentekenplaten van Max' auto mee. Nooit meer teruggevonden.

Tegen elven begint het water steeds feller te stromen. Via vloerputten en de naden van de afgesloten buitendeuren komt het naar binnen. Max belt medewerkers en vrienden om samen het meubilair hoger te zetten. Het waterpeil stijgt onverwacht snel. De druk op de buitendeur neemt toe. De groep werpt een barricade op aan de binnenzijde. Weer later gooien drie van hen hun volle gewicht tegen de deur om hem zo op zijn plek te houden. Tevergeefs. Ineens staan ze met een losse deur in hun hand, uit zijn scharnieren geslagen door de kracht van het water en hun eigen tegendruk. 's Nachts wil Max het pand niet verlaten. Hij slaapt op de bank in de woning boven zijn zaak, waar drie van zijn medewerkers als huurder wonen.

TUSSEN HOOP EN VREES

Willem-Alexander en Maxima komen naar Valkenburg en betuigen hun medeleven. Het water is nog niet gedaald. Iemand maakt een foto waar Britt samen met het koninklijk paar op is te zien. Ze staat erop als iemand die zojuist een geliefde is verloren.

Bij **Richard Klinkers** van vanoost verzekeringen, de verzekeringsadviseur van Cup & Vino, stromen de telefoontjes van relaties sinds woensdagavond half twaalf binnen. Hij kan niet veel meer doen dan luisteren en adviseren om spullen die misschien nog waarde hebben apart te houden. Op donderdag belt hij met klanten, schade-experts, schoonmaakbedrijven en verzekeraars. Het gebied bezoeken is nog verboden. In de nacht van donderdag op vrijdag begint het water te dalen.

Bij 't Hoekje staan ze op vrijdagochtend met zo'n dertig man op de stoep om schoon te maken, puin te ruimen en te herstellen wat er te herstellen valt. De dag daarvoor heeft Max aggregaten en een schrobmachine geregeld en gebeld met **Richard Wintjens**, zijn adviseur, die later vertelt dat beuken'essers, het kantoor waar hij werkt, 'in twee dagen tijd meer dan honderd meldingen kreeg te verwerken.' Toen Max in 2019 eigenaar werd, heeft Richard een grondige risicoanalyse van Café 't Hoekje gemaakt en een compleet nieuw verzekeringspakket geadviseerd. Café 't Hoekje bestaat uit twee zaken: café 't Hoekje enerzijds en een cocktailbar plus restaurant, Party & Bites, anderzijds. In beide zaken heeft het water ongeveer een halve meter hoog gestaan. Water en slib hebben hun sporen nagelaten. Meubels en goederen zijn vuil, beschadigd of weggespoeld. Max heeft die eerste dagen maar een doel: zo snel mogelijk weer open. Op dinsdag 20 juli maakt schade-expert **Paul Hoogers** hem duidelijk dat het herstel van het café meer tijd nodig heeft. 'Je krijgt je zaak weer terug zoals hij was, of zelfs nog mooier,' zegt hij, 'maar daarvoor moet wel alles overhoop. Dus die verbouwing gaat wel even duren.' Dat is niet wat Max wil

PAUL EN RICHARD STELLEN HEM GERUST. 'JE BENT GOED VERZEKERD. JE GAAT WEER OPEN.'

horen op dit moment. Voor het eerst die week schiet hij vol. Opnieuw weken lang dicht, na de lockdownmaatregelen van het afgelopen jaar en na de verbouwing van Party & Bites waarvan hij nog maar kort eigenaar is. Zo krijgt hij nooit de kans om omzet te maken. Paul en Richard stellen hem gerust. 'Je bent goed verzekerd. Je gaat weer open.'

Ook Joris en Yvonne kunnen pas op vrijdag weer in hun zaak terecht. Binnenkomen is geen probleem: de pui is finaal uit de gevel weggeduwd. Op maandag komen de schade-experts. Ook de door Sergé geregelde contra-expert. Geen koele rekenmeesters, merkt Joris al gauw, maar gewone mensen die oprecht ontdaan zijn over wat ze aantreffen. Hij maakt foto's van alles wat in de container verdwijnt. Op dinsdag meldt Sergé dat er dekking is. Er komt meteen ook een voorschot, wat Joris opnieuw geruststelt.

Sergé zelf heeft eveneens een goed gevoel over het proces. De medewerkers van De Goudse houden hem stap voor stap op de hoogte. Tussen de bedrijven door krijgt hij commercieel directeur Bernardo Walta aan de telefoon die wil weten of hij tevreden is over de schadeafhandeling voor zijn relaties. Zoiets geeft vertrouwen.

Op het terras voor Cup & Vino vindt Britt die vrijdagochtend fotoalbums en fotolijstjes van haar stadsgenoten, samen met de meest uiteenlopende andere spullen, door het water uit de huizen meegenomen en hier achtergelaten. Voor het eerst loopt ze haar zaak weer binnen. Alles is vochtig en vuil, geen stoel of tafel staat op zijn plek, de wanden laten zien dat het water zo'n veertig centimeter hoog heeft gestaan. In de kelder is de vetafscheider door het water omgeduwd. De glibberige smurrie heeft zich als een lavastroom door de kelder verspreid. Ze belt haar medewerkers. 'Nu komen! Puinruimen.' Richard Klinkers mag nu wel het gebied in. Tot driemaal toe wordt hij tegengehouden, maar als hij vertelt wat hij komt doen, mag hij doorrijden. Hij heeft ondertussen accountmanager **Alex Salden** van De Goudse

© **Joris Ruland**
Joy Flowers

Max Luijten
Café ‘t Hoekje

ONDERTUSSEN SCHIJNT DE ZON EN LOPEN DE TOERISTEN ROND ALSOF ER NIETS IS GEBEURD.

gesproken en kan Britt en Scott vertellen dat hun schade gedekt is. ‘Ik was die ochtend volgens mij de enige die dat toen al tegen zijn klanten kon zeggen,’ herinnert hij zich later. De volgende dag, zaterdag 17 juli, is hij er opnieuw, samen met de expert die de schade komt opnemen en begroten. De maandag daarna staat het eerste voorschot op de rekening van Cup & Vino. Britt haalt opgelucht adem. Nu kunnen ze de kelder opknappen en de eerste apparatuur weer aanschaffen.

HET HERSTEL

Joris en zijn medewerkers zetten vazen en potten die nog heel zijn apart om schoon te maken. ‘Dat ga je toch niet meer verkopen?’ zegt Paul Hoogers, die ook hier de schade-expert is. ‘Nee?’ aarzelt de bloemist. ‘Nee,’ zegt Paul. ‘Tweedehands spul past niet bij het kwaliteitskarakter van Joy Flowers. Ik bel wat opkopers. De hoogste bieder krijgt het mee.’ Paul heeft gelijk, weet Joris, al staat het idee hem tegen om zijn ooit zo mooie spullen aan opkopers mee te geven. Als ze een week later voor de deur staan, is dat opnieuw een meevaller. Prima mensen, ziet hij, met net zo’n warm hart voor hun handel als hijzelf voor zijn winkel.

Ook zijn collega-ondernemers laten zich van hun beste kant zien. De bedrijven die zich hoger in Valkenburg bevinden en daardoor droog bleven, slaan de handen ineen en komen dagelijks bij de getroffen winkels langs met koffie en broodjes. Die saamhorigheid zal Joris lang bijblijven.

Ondertussen schijnt de zon en lopen de toeristen rond alsof er niets is gebeurd. Scott en Britt besluiten om zo snel mogelijk weer open te gaan en de rest van het herstel tot later uit te stellen. Er komt een noodvloer met tapijttegels, een provisorische inrichting en toestemming van de burgemeester en twee weken later kunnen ze weer publiek ontvangen. In Britts ogen is het niet veel, maar de gasten vinden het prachtig dat ze zo snel weer terecht kunnen. Pas in januari gaat Cup & Vino een paar weken dicht voor het herstel in oude, en deels nieuwe glorie. Het verlies van omzet in juli en nu als gevolg van deze verbouwing, wordt gedekt door de bedrijfsschadeverzekering. ‘Toen Britt en Scott de zaak van Scotts vader overnamen, was die dekking te laag,’ herinnert Richard Klinkers zich. ‘Ik heb ze uitgelegd welk risico ze daarmee liepen. Gelukkig hebben ze mijn advies toen opgevolgd.’

BUITEN WORDT VERKOCHT, BINNEN WORDT VERBOUWD

Joy Flowers heeft op zaterdag 7 augustus een noodwinkel klaar. Buiten wordt verkocht, binnen wordt verbouwd; ze verschuiven hun voorraad telkens naar een ander deel van de ruimte. Later gaan ze een kleine drie weken helemaal dicht om de verbouwing en de nieuwe inrichting definitief af te kunnen maken. De rekeningen stapelen zich ondertussen op: van het reinigingsbedrijf, de elektricien, de aannemer en de leveranciers van het nieuwe interieur en de nieuwe voorraad. Joris wil ze allemaal het liefst meteen betalen, de dekkingsbedragen kunnen hem niet snel genoeg worden uitgekeerd. Uiteindelijk zijn alle verbouwingskosten betaald en is het gevoel van opluchting compleet.

‘Ik heb de zaak terug die ik had, alleen nog een stuk mooier,’ zegt hij. Buiten aan de muur bevestigt hij een bordje dat aangeeft hoe hoog het water in juli stond. En hij besluit om voor de officiële heropening niet de burgemeester te vragen, maar zijn verzekeringsadviseur. ‘Ik dacht eerst dat hij een grap maakte,’ vertelt Sergé, ‘toen ik snapte dat hij het echt meende, was ik enorm trots.’

Een week of twee slaapt Max er slecht van. Dan begint hij meer vertrouwen te krijgen in de goede afloop. Hij ontdekt dat hij het proces kan versnellen en levert de experts een Excelbestand aan met een opsomming van alle verloren goederen, plus aanschafwaarde. Het vaststellen van de bedrijfsschade - het verlies dat de ondernemer lijdt door noodgedwongen sluiting - is lastiger. Van het café is hij al sinds 2019 eigenaar, dus daarvan kan de accountant de uitstekende omzetcijfers laten zien, maar met Party & Bites heeft Max nog geen volledig seizoen gedraaid. Hij zet zo goed mogelijk uiteen welke omzet hij volgens hem als gevolg van de waterschade is misgelopen. Stevige discussies met de experts volgen. Uiteindelijk worden ze het eens. Er had misschien meer ingezeten, denkt Max, maar hij is blij dat ze het dossier af kunnen sluiten. Hij vindt het wel lastig dat De Goudse bedragen aan hem uitkeert op basis van de facturen die hij kan overleggen. Want dat betekent dat hij koelingen, keukenapparatuur en wat al niet meer bestelt, zonder dat hij op dat moment kan betalen. Gelukkig wordt het geld bij elke nieuwe factuur zonder mankeren op zijn rekening gestort.

Met Richard Wintjens heeft hij wekelijks contact. ‘Max mag mij altijd bellen,’ zegt die. En hij vertelt dat Bernardo Walta in die bizarre eerste dagen precies hetzelfde heeft gezegd tegen hem en zijn collega’s: ‘Je mag mij altijd bellen.’

Op vrijdag 10 september kan Party & Bites weer gasten ontvangen. Zoals Paul had voorspeld neemt het herstel van het café meer tijd in beslag, tot begin december. Daarna volgt trouwens meteen nieuwe tegenslag: op zondag 19 december dwingen de coronamaatregelen alweer tot sluiting. Rekenen op het onverwachte is en blijft een noodzakelijke vaardigheid voor ondernemers.

WATERACCUMULATIE
Wanneer teveel regen- of smeltwater zich op een dak verzamelt en er geen goed of onvoldoende afschot is, kan dat dak uiteindelijk instorten. De Goudse wil dit risico vooraf inschatten. We maken hiervoor gebruik van data die de overheid verzamelt door met laserimpulsen vanuit vliegtuigjes de hoogte van Nederland tot op millimeterniveau in kaart te brengen. Aan de hand daarvan kunnen wij op afstand het afschot van een dak berekenen. Hoe we die gegevens precies gaan inzetten, onderzoeken we nog.

WAT ALS... ER STEEDS MEER NATUURRAMPEN KOMEN?

Van zware bosbranden tot overstromingen en lange periodes van droogte. Natuurgeweld is allesbehalve nieuw. Door klimaatverandering krijgen we daar in Nederland wel vaker mee te maken. Wat betekent dit voor Nederland én onze schaderisico's?

Een wake-up call. Zo noemden klimatologen de heftige regenbuien die deze zomer in Limburg, België en Duitsland rampzalige overstromingen veroorzaakten, met 228 doden en miljarden euro's schade tot gevolg. De kans op zo'n ramp wordt in komende jaren 1,2 tot 9 keer groter, concluderen 39 onderzoekers van klimaatinstituten en universiteiten.

Wat doen we daaraan in Nederland?
Na de overstromingen in 1995 is er veel geïnvesteerd in dijkverzwaring. Bovendien krijgt het water op ruim dertig plaatsen langs de IJssel, Rijn, Lek en Waal extra ruimte, zodat er meer kan worden afgevoerd naar zee. In de land- en tuinbouw werken fruittelers met hagelnetten en verwerkten ze extra stevig glas in hun kassen.
En wat doen verzekeraars? Voor extreme neerslag en storm- en windschade zijn al polissen. Het aantal claims daarop neemt toe, met stijgende premies als gevolg. Het belang van preventie wordt dan ook steeds groter: onderhoud van daken, dakgoten-afvoer, geen kostbare spullen in kelders bewaren, kelders waterbestendig maken... Daarnaast werkt De Goudse aan een slimme oplossing voor wateraccumulatie (zie pagina hiernaast).

En de overheid? De wateroverlast in Limburg werd als nationale ramp bestempeld, waarmee de Wet tegemoetkoming schade bij rampen (Wts) in werking trad. De overheid kan dan onverzekerbare, nergens anders te verhalen schade toch vergoeden. Of de overheid dat ook in de toekomst wil en - vooral - kan, is natuurlijk onzeker. Binnen het Verbond van Verzekeraars wordt dan ook nagedacht en overlegd over andere oplossingen.

IN DE MEESTE GROTE STEDEN ontstaan problemen met de afvoer-capaciteit als het hard en langdurig blijft regenen.

DOOR DROOGTE DAALT HET WATERPEIL IN ONS LAND. Daardoor komen houten funderingen droog te staan en treden verzakkingen op. Ongeveer 130 gemeenten hebben hiermee te maken, met name in Groningen en Zuid-Holland. Slechts 10 van hen maken er werk van.

IN 2030 LIGGEN ER NAAR VERWACHTING ZO'N 3 MILJOEN ZONNEPANELEN op de daken van mkb-bedrijven**.** Daarmee neemt ook het risico op schade door hagelbuien toe.

Bestuur en organisatie

- Bestuur
- Secretaris
- Directie
- Managers
- Regiomanager
- Teammanagers

PIETER DE FREL
Bestuurslid Financiën, Risk en Facilitair

MARCEL MOONS
Bestuurslid Verzekeringen, Operatie en IT Strategie

GEERT BOUWMEESTER
Voorzitter Bestuur

ROBBERT PRINS
Bestuurslid Particulier, Bestuurszaken en ICT DevOps

MARITA MAGNÉE
Secretaris van de Vennootschap

BERNARDO WALTA
Directeur Commercie

LEO REMIJN
Directeur De Zeeuwse

LEONIE THIERS
Manager Riskmanagement

JAN KLEIN
Manager Particulier

PATRICIA MICHEL - HASENAAR
Manager Interne Audit

MAIKEL DE GROOT
Manager Inkomen & Pensioen

JULES BRADER
Manager Product-management & Marketing

MAURITIA MOOR
Manager Human Resources

DANNY OOSTVEEN
Manager Schade Zakelijk en AOV

JAN KOLE
Manager Acceptatie (De Zeeuwse)

HUIB WIGMANS - BUIJTENHEK
Manager Verslaglegging

MARTIJN SCHEEPSTRA
Manager ICT DevOps

DENNIS DANNENBURG
Manager Pricing & Control

STEPHAN JUE
Manager Data Science en Analytics

JOOST STORMS
Manager ICT-strategie en Innovatie

AAD VAN RAVESTEIJN
Programmamanager Business

PHILIP VAN GANGELEN
Regiomanager Verkoop Buitendienst EMA

MICHEL DOBBELAAR
Teammanager Acceptatie (De Zeeuwse)

LARISSA VAN MANEN - ZIELSTRA
Teammanager Commerciële Binnendienst Schade en AOV

THOM STAM
Teammanager ICT DevOps 3

ERWIN GEURTS
Teammanager Particulier Leven I

WILLEM WIERIKX
Teammanager ICT DevOps 2

CARIEN VLEESKRUIJER
Teammanager Communicatie & Marketing

LESLIE DAVIS
Teammanager Expatriates & Reis

MARLEEN WESTRA
Teammanager Medische Dienst

CLAUDIA VAN DE KUIL
Teammanager Relatiebeheer Inkomen

WINANDA JANSEN
Teammanager Juridische- en Speciale Zaken

RUUD DEENEN
Teammanager Claims Inkomen

GERT-JAN MIJNEN
Teammanager Personenschade

VIKTORIEN MOS
Teammanager Compliance

MICHELLE VAN DER STOK
Teammanager Volmachten

BRAM ZWAAN
Teammanager Financiële Administratie & Analyse

ERWIN VAN GORKOM
Teammanager Facilitair, Vastgoed en Inkoop

NIELS LIEVERSE
Teammanager Control

LAURENS BOGAARD
Teammanager Relatiebeheer Schade en AOV

DEBBY SPAARGAREN
Teammanager Verzuim & Re-integratie

WIM LUBBERS
Teammanager Particulier Schade

SANDRA PENDERS
Teammanager Commerciële Binnendienst Inkomen

ALBERT VAN DEUDEKOM
Teammanager Particulier Leven II

ERWIN VAN DE VREEDE
Teammanager Financiën & Facilitair (De Zeeuwse)

JEFFREY VAN DRIEL
Teammanager Claims AOV

KOOS BROODBAKKER
Teammanager ICT DevOps 1

GERARD TOORENAAR
Teammanager Schadebehandeling (De Zeeuwse)

LUUK VAN GELDEREN
Teammanager Actuariaat Verslaglegging

ASTRID POSTHUMA
Teammanager Zaakschade Claims

De Goudse

ONDERNEMERS IN VERZEKERINGEN

Al sinds Geert Bouwmeester het bedrijf in 1924 oprichtte is De Goudse een onafhankelijk, ondernemend familiebedrijf met inmiddels ongeveer 920 ondernemende medewerkers. De totale jaaromzet bedraagt EUR 867 mln. De Goudse is actief als verzekeraar in Nederland en het label De Zeeuwse richt zich specifiek op de markt in Zeeland. Met de verwerving van levensverzekeraar Leidsche Verzekering Maatschappij N.V. (die in oktober 2021 is gefuseerd met Goudse Levensverzekeringen N.V.) heeft De Goudse een belangrijke stap gezet in haar Levenstrategie.

De Goudse is 76,6% eigenaar van VLC & Partners. Dit onafhankelijke en professionele advies- en assuradeurenbedrijf is gevestigd in Den Bosch, Tilburg, Breda, De Bilt en Den Haag en heeft ook een dochtermaatschappij in Apeldoorn: ENgage Werkgeversadvies B.V. die werkgevers ondersteunt bij de uitvoering van ZW- en WIA-casemanagement.

Anker Insurance uit Groningen is onderdeel van De Goudse. Anker is gespecialiseerd in crew-verzekeringen voor de maritieme branche en biedt ook reis-, vrijetijds- en rechtsbijstandverzekeringen aan.

De Goudse is een echt familiebedrijf. De familie van de oprichter bezit nog steeds vrijwel alle aandelen van De Goudse. Dit maakt De Goudse tot een bijzonder bedrijf met een uniek karakter waar wij trots op zijn. Het meest belangrijke daarbij is misschien wel dat het bedrijf een echte langetermijnfocus heeft, gericht op continuïteit, en niet wordt geregeerd door de koers van de dag. Dat vertaalt zich ook in een solide financiële basis en een goede solvabiliteit, die onze klanten de zekerheid biedt die zij van een verzekeraar mogen verwachten. De Goudse richt zich vooral op ondernemers in het midden- en kleinbedrijf. Door het leveren van topkwaliteit en een persoonlijke en betrokken dienstverlening werken wij aan de tevredenheid van onze klanten, waarbij onze focus op risicomanagement zorgt voor extra toegevoegde waarde in onze relatie met onze klanten. Meer nog dan de snelst groeiende, willen wij de beste zijn. Met relevante producten voor ondernemers en daarbij behorende dienstverlening met toegevoegde waarde, passend bij de specifieke situatie van de ondernemer en de branche waarin die werkzaam is. Zo stellen wij ondernemers in staat om zich te concentreren op hun bedrijf.

De Goudse biedt verzekeringsoplossingen op het gebied van Schade, Leven, Verzuim en Arbeidsongeschiktheid, maar ook extra diensten, bijvoorbeeld om ziekteverzuim te voorkomen en te beperken. Gezien de complexiteit en het belang van verzekeringen voor de klant hechten wij grote waarde aan de samenwerking met objectieve en professionele adviseurs, die samen met De Goudse op zoek gaan naar de beste oplossing voor de klant en de klant adviseren bij het maken van de juiste keuze.

Met De Goudse wordt in dit jaarverslag bedoeld: De Goudse N.V., dochtermaatschappijen van De Goudse N.V. en de deelnemingen waarin De Goudse N.V. overheersende zeggenschap heeft.

Kerncijfers

(bedragen x EUR 1.000)

632 medewerkers bij De Goudse en De Zeeuwse. **284** medewerkers bij VLC & Partners.

Resultaat
EUR 47,4 MLN.

Premieverdeling

Zakelijk
73%

Particulier
27%

	2021	2020	2019	2018	2017
Groepsomzet					
Premie-inkomen	763.404	687.527	572.158	516.623	463.663
Opbrengst beleggingen	54.991	60.359	78.404	73.831	75.161
Overige inkomsten	48.980	36.355	34.562	32.841	32.004
	867.375	784.241	685.124	623.295	570.828
Premieverdeling					
Zakelijke premie	73%	74%	74%	74%	73%
Particuliere premie	27%	26%	26%	26%	27%
Resultaat na belastingen	47.391	16.503	36.602	40.424	34.355
Beleggingen	3.242.921	2.715.434	2.407.518	2.336.463	2.472.698
Technische voorzieningen	2.850.435	2.353.786	2.062.861	2.011.343	2.072.699
Aansprakelijk vermogen	518.300	433.655	423.497	389.592	417.839
Balanstotaal	3.570.069	2.934.948	2.617.832	2.515.202	2.633.266
Rendement eigen vermogen	12,1%	4,7%	10,9%	12,5%	9,9%
Solvabiliteitsratio (Solvency II)	203,1%	196,7%	227,8%	232,7%	236,2%
Aantal medewerkers (FTE/ultimo)					
De Goudse	632	588	574	563	560
VLC & Partners	284	235	246	235	238

Het rendement eigen vermogen wordt berekend door het resultaat na belastingen te delen door het jaarlijkse gemiddelde eigen vermogen.
Bij het doorvoeren van stelselwijzigingen zijn in de kerncijfers ook de vergelijkende cijfers aangepast.

Bericht van de Raad van Commissarissen

ALGEMEEN

Wij bieden de aandeelhouders de door het Bestuur opgestelde jaarrekening over het boekjaar 2021 ter vaststelling aan.
De jaarrekening is gecontroleerd door KPMG Accountants N.V. De goedkeurende verklaring treft u aan in het hoofdstuk 'Controleverklaring van de onafhankelijke accountant' van dit jaarverslag. De Raad van Commissarissen (RvC) adviseert de Algemene Vergadering van Aandeelhouders (AvA) om de jaarrekening vast te stellen en akkoord te gaan met de voorgestelde winstbestemming. De RvC heeft de jaarrekening besproken met het Bestuur, in aanwezigheid van de externe accountant. De RvC is van oordeel dat de jaarrekening een goede basis vormt voor de verantwoording die het Bestuur aflegt over het gevoerde beleid. Dit geldt ook voor de verantwoording die de RvC aflegt over het toezicht op dat gevoerde beleid.

CORONAPANDEMIE

Ten tijde van het opstellen van de jaarverslaggeving over 2021 duurt de coronapandemie nog steeds voort. De organisatie heeft zich vanaf het begin van de pandemie steeds goed aangepast.
Per 23 maart 2022 worden nagenoeg alle restricties in verband met coronapandemie opgeheven. De RvC realiseert zich dat het voortduren van deze situatie forse gevolgen heeft voor de bedrijfsvoering van De Goudse en een beroep blijft doen op de veerkracht van haar medewerkers. De Goudse volgt de verzekeringstechnische en commerciële gevolgen nauwgezet. Ook de resultaten uit hoofde van de bewegingen op de financiële markten worden blijvend gemonitord, evenals de ontwikkelingen van het kredietrisico.
De RvC werd frequent op de hoogte gehouden van deze ontwikkelingen en de financiële gevolgen daarvan. Er is veel overleg geweest met het Bestuur.

DE GOUDSE IN 2021

De RvC is – gezien de coronapandemie, de ontwikkelingen op de financiële markten en specifiek de lage rentestand – zeer tevreden over het goede financiële resultaat van De Goudse. Nooit eerder presteerde het bedrijf zo goed. Ook de commerciële activiteiten – en daarmee de groei van het bedrijf – stemmen, zeker onder deze omstandigheden, tot grote tevredenheid.

De hoge schaderatio bij Verzuim blijft een punt van aandacht, evenals de toename van het aantal letselschades. Ook de (neven) effecten van corona op de instroom in de WIA is reden tot zorg. De resultaten bij Schade waren ondanks de waterschade door de recente overstromingen in Limburg goed. De voorzieningen in het Levenbedrijf zijn versterkt. De resultaten bij Inkomen zijn ondanks de hoge schadelast door toenemend Verzuim, positief. Ook De Zeeuwse presteerde weer uitstekend. De RvC is zeer verheugd over de acquisitie van levensverzekeraar Leidsche Verzekering Maatschappij N.V., op 1 april 2021. 22 Oktober is dit bedrijf gefuseerd met Goudse Levensverzekeringen N.V. Het komende jaar gaat de aandacht uit naar het integratieproces binnen het Levenbedrijf en de verdere ontwikkeling van de Levenstrategie.

In 2022 wordt nadrukkelijk gekeken naar de resultaten van Verzuim, de toenemende uitkeringen bij AOV (door uitgestelde zorg) en de instroom in de WIA. We volgen nauwgezet de maatregelen om het rendement te verbeteren. De oorlog in Oekraïne, die ten tijde van het opstellen van dit verslag is uitgebroken, brengt ook onzekerheid met zich mee.

VERGADERINGEN VAN DE RVC

Gedurende het jaar hebben vier reguliere RvC-vergaderingen plaatsgevonden. Daarnaast zijn er drie extra vergaderingen geweest. Het ging hier over de plaatsing van Restricted Tier 1 kapitaal en acquisities. In verband met de coronamaatregelen vonden de bijeenkomsten hybride of volledig online plaats. Daarnaast heeft de RvC gedurende het verslagjaar in een vergadering met het Bestuur gesproken over de strategie en visie voor de lange termijn en de ontwikkeling van de markt, zowel op macro-economisch niveau als in de distributieketen. Ook zijn de ontwikkelingen en resultaten van het bedrijf en van de verschillende bedrijfsonderdelen periodiek aan de orde geweest. De voorzitter van de RvC heeft regelmatig individueel overleg met de voorzitter van het Bestuur. De RvC is door het Bestuur gedurende het jaar frequent op de hoogte gehouden over de effecten van de coronacrisis op De Goudse en haar medewerkers. Daarnaast heeft de RvC met het Bestuur overlegd over acquisitie en integratie van Leidsche Verzekering Maatschappij N.V. en de aanpassing van het herverzekeringsbeleid, beleggingsbeleid en kapitaalbeleid. Verder is in de vergaderingen stilgestaan bij een aantal andere onderwerpen. Denk aan het rooster van aftreden van de Raad van Commissarissen en de trapsgewijze opvolging om te voorkomen dat in de toekomst veel commissarissen tegelijkertijd zullen aftreden. Ook is gesproken over de migratie van de eerder verworven BNP Paribas Cardif portefeuille, de deelnemingen van De Goudse, de acquisities van VLC & Partners en de impact van de lage rente op het bedrijf.

In overleg met de RvC heeft De Goudse N.V. op 29 december 2021 een agiostorting gedaan in het kapitaal van Goudse Levensverzekeringen N.V. van EUR 20 mln., om de verandering van de kapitaaleis als gevolg van de door DNB gepubliceerde 'Q&A en Good practices over de behandeling van spaarhypotheken onder Solvency II' te compenseren.

In 2021 heeft een compacte ALM-studie (Asset Liability Management) plaatsgevonden. Dit heeft aanleiding gegeven tot enkele verschuivingen in de beleggingsmix. De beleggingscategorieën in het beleggingsmandaat 2022 zijn hetzelfde als de beleggingscategorieën in het beleggingsmandaat 2021. Binnen de categorieën hebben enkele verschuivingen plaatsgevonden in de doelallocaties.
In de december-vergadering is het beleggingsmandaat 2022 vastgesteld.

In verschillende vergaderingen is ook gesproken over de onderwerpen die in de relatie met toezichthouders aan de orde zijn. Zo is er aandacht geweest voor beheerste bedrijfsvoering waarbij bedrijfsbreed structurele verbeteringen zijn doorgevoerd. Onder andere op het gebied van Internal Control Framework, Informatiebeveiliging en cybersecurity, de beleggingsverzekeringen, de Solvency II-rapportages, de jaarstaten en datakwaliteit.

Voorafgaand aan iedere reguliere vergadering van de RvC houden de leden een kort onderling overleg om de meningen binnen de Raad te delen en de rolverdeling gedurende de vergadering af te stemmen. Na afloop van iedere vergadering wordt kort geëvalueerd hoe deze is verlopen.

Naast de vergaderingen waaraan het Bestuur deelneemt, is de RvC in een onderlinge vergadering bijeengeweest. In deze onderlinge vergadering in maart 2021 is gesproken over het functioneren van de individuele bestuurders en van het Bestuur als college. In deze vergadering is ook de Gedragscode Integriteit door alle leden ondertekend.

Aanwezigheid commissarissen bij RvC-vergaderingen

Vergaderingen	*RvC*	*ARC*	*REMCO*
Dhr. Raué	7/7	6/6	1/1
Dhr. Van der Wel	7/7	6/6	-
Dhr. Van Bremen	7/7	5/6	-
Mevr. Faber	7/7	-	1/1
Dhr. Middeldorp	7/7	-	1/1

COMMISSIES

Audit- en Riskcommissie (ARC)

De Audit- en Riskcommissie (ARC) adviseert de RvC op het gebied van financiën, audit en riskmanagement. De ARC bestond in 2021 uit de heren Van der Wel (voorzitter), Van Bremen en Raué.

Gedurende het jaar hebben vier reguliere vergaderingen plaatsgevonden. In februari en april 2021 waren er twee extra vergaderingen. Bij de reguliere vergaderingen waren ook het Bestuur, de manager Riskmanagement, de manager Interne Audit Dienst (IAD) en de externe accountant aanwezig. In de extra vergadering van februari 2021 heeft de ARC de voorlopige resultaten over 2020 besproken met het Bestuur. In de extra vergadering van april zijn de SFCR 2020 en het accountantsverslag bij de SII jaarstaten besproken. De commissie heeft in een onderlinge vergadering het functioneren van de samenwerking met de IAD, met Riskmanagement & Compliance, met de actuariële functiehouder en met de externe accountant geëvalueerd.

In de reguliere vergaderingen van de ARC zijn de resultaten van De Goudse en de periodieke managementrapportages besproken alsmede de periodieke risico- en auditrapportages, de toenemende inflatie, de impact van de lage rentestand en de bijsturing van de effecten daarvan. In de loop van het jaar kwamen diverse actuariële rapportages aan de orde. Naast de solvabiliteit en de toereikendheid van de technische voorzieningen van de verschillende bedrijfsonderdelen en de SFCR (Solvency Financial Conditional Report), werd ook het Voorbereidend Crisisplan (VCP) meerdere keren besproken. Alle verzekeraars moeten dit opstellen in verband met de van kracht geworden Wet herstel en afwikkeling van verzekeraars. In de vergaderingen zijn de recente specifieke DNB-onderzoeken en -rapportages en de opvolging daarvan uitvoerig aan de orde geweest. Dat was inclusief de beheerste bedrijfsvoering. Ook de bevindingen, aandachtspunten en significante risico's vanuit de controle door de externe accountant die in de managementletter en het accountantsverslag werden vastgelegd, zijn in de ARC besproken.

De voorzitter van de ARC heeft regelmatig individueel contact met het bestuurslid Financiën & Risk, de manager IAD, de manager Riskmanagement, de Corporate Compliance Officer en de Actuariële Functiehouder over de ontwikkelingen binnen het bedrijf.

De ARC monitort het verslaggevingsproces. In de vergadering van november 2021 is er aandacht geweest voor de voorbereiding van de verslaggeving. Tijdens de vergadering van februari 2022 zijn de voorlopige resultaten over 2021 besproken. En in de vergadering van maart 2022 kwam het jaarverslag 2021 aan de orde.

Remuneratie- en Selectie/ Benoemingscommissie

De Remuneratie- en Selectie/ Benoemingscommissie (REMCO) adviseert de RvC over de beloning en de selectie en benoeming van bestuursleden. In 2021 heeft de REMCO eenmaal vergaderd. De REMCO bestaat uit mevrouw Faber (voorzitter) en de heren Raué en Middeldorp. Bij deze vergadering waren ook de bestuursvoorzitter en de manager HR aanwezig. De REMCO heeft gesproken over corona en de invloed hiervan op medewerkers, de organisatie en het thuiswerken.

SAMENSTELLING VAN DE RVC EN HET BESTUUR

Tijdens de jaarvergadering van 2022 zullen de heer Raué (eerste termijn), mevrouw Faber (tweede termijn) en de heer Middeldorp (tweede termijn) conform het rooster aftreden. Daarnaast treedt tijdens deze jaarvergadering ook de heer Van Bremen af. Hij is benoemd tot de jaarvergadering van 2023, maar heeft wegens drukke werkzaamheden in zijn hoofdfunctie aangegeven een jaar eerder te willen stoppen. De Goudse hanteert als uitgangspunt dat commissarissen na twee termijnen van vier jaar aftreden. Een benoeming voor een derde termijn is toegestaan, mits gemotiveerd. Dit is ook in lijn met de Corporate Governance Code. Als niet-beursgenoteerd bedrijf is De Goudse niet verplicht deze code na te leven. Toch kiest het bedrijf ervoor om dit zoveel mogelijk wél te doen. De RvC is zeer content met de waardevolle bijdragen die mevrouw Faber en de heer Middeldorp de afgelopen jaren hebben geleverd. Omdat het niet wenselijk is dat drie commissarissen tegelijkertijd aftreden, heeft de RvC aangegeven mevrouw Faber en de heer Middeldorp graag voor te willen dragen voor herbenoeming. Mevrouw Faber wordt voorgedragen voor herbenoeming van een derde termijn van een jaar en de heer Middeldorp voor herbenoeming van een derde termijn van twee jaar. De heer Raué is herbenoembaar en wordt voorgedragen voor herbenoeming voor een periode van vier jaar. Hiermee wordt voor een geleidelijk proces van aftreden en benoeming van nieuwe commissarissen gezorgd. Voor de vacature die door het aftreden van de heer Van Bremen ontstaat, is een externe kandidaat gezocht. Mevrouw Palmen wordt tijdens de jaarvergadering van 2022 voorgedragen voor benoeming voor een periode van vier jaar.

De RvC vindt diversiteit binnen de RvC en het Bestuur belangrijk en besteedt hier aandacht aan. Op dit moment is binnen de RvC en het Bestuur geen sprake van een evenwichtige verdeling tussen mannen en vrouwen. Het streven daarnaar is meegenomen in het profiel van de in 2022 nieuw te benoemen commissaris. Ook bij toekomstige benoemingen wordt het streven naar een evenwichtige en diverse verdeling van de RvC in het profiel meegenomen.

Naar het oordeel van de RvC is voldaan aan de eisen voor onafhankelijkheid zoals bedoeld in de best-practice-bepalingen 2.1.7 tot en met 2.1.9 van de Corporate Governance Code.

ZELFEVALUATIE

De jaarlijkse zelfevaluatie wordt elke drie jaar extern begeleid. Begin 2021 is de zelfevaluatie over 2019 en 2020, die begeleid is door het Strategic Management Centre, afgerond. De evaluatie over 2019 was als gevolg van de coronamaatregelen uitgesteld tot eind 2020. In deze evaluatie is daarom ook meteen de evaluatie over 2020 meegenomen. Begin 2022 wordt de zelfevaluatie over 2021 uitgevoerd. De zelfevaluatie over 2021 wordt gedaan aan de hand van een voor dit doel opgestelde vragenlijst. Naast deze vragenlijst wordt als input voor de evaluatie aan de individuele bestuursleden gevraagd om hun mening te geven over de samenwerking met en de kwaliteit van de RvC.

PERMANENTE EDUCATIE

Het programma voor permanente educatie voor leden van het Bestuur en de RvC heeft in 2021 een vervolg gekregen. Bij de onderwerpkeuze spelen wij zoveel mogelijk in op de actualiteit en relevantie voor De Goudse. In juni heeft adviesbureau Sprenkels & Verschuren een sessie verzorgd over Maatschappelijk verantwoord Beleggen en Ondernemen. In deze sessie zijn de volgende onderwerpen aan bod gekomen: het MVB-beleid (Maatschappelijk Verantwoord Beleggen) van De Goudse, diverse convenanten en wetten en regels op het vlak van MVB. Voorafgaand aan de sessie is een enquête gehouden onder de deelnemers om een beeld te vormen van de uitgangspunten en het ambitieniveau op het vlak van Maatschappelijk Verantwoord Ondernemen en Maatschappelijk Verantwoord Beleggen. De permanente educatie in het najaar over ‘Biases in besluitvorming’ is verzorgd door dr. Nick Benschop, postdoctoraal onderzoeker en kerndocent bij Erasmus School of Accounting & Assurance (ESAA). Tijdens deze interactieve sessie is besproken op welke manier (goede) beslissingen genomen kunnen worden en welke biases hierbij een rol kunnen spelen. Het doel van de discussie was om deze biases in besluitvorming te voorkomen. Ook is aandacht besteed aan Framing & Information leakage. Dit zijn biases die kunnen ontstaan als gevolg van taalgebruik, ‘hoe’ dingen gezegd worden. Ook in 2022 wordt het programma voor permanente educatie voortgezet.

OVERLEG MET DE ONDERNEMINGSRAAD

Een afvaardiging van de RvC heeft gesproken met het dagelijks bestuur van de OR over de resultaten en de ontwikkelingen in het bedrijf. De RvC vindt een goed contact met de OR van groot belang. De Raad spreekt zijn waardering uit voor de positief-kritische en constructieve wijze waarop de OR invulling geeft aan haar taken.

DIVIDENDVOORSTEL

Aan de Algemene Vergadering van Aandeelhouders wordt voorgesteld om over 2021 aan de houder van de (68) financieringspreferente aandelen een dividend van EUR 1,7 mln. uit te betalen (in 2020 is over 68 financieringspreferente aandelen EUR 1,7 mln. uitgekeerd). In 2021 is EUR 2,2 mln. interimdividend aan houders van gewone aandelen uitgekeerd (in 2020 is geen interimdividend uitgekeerd). Voorgesteld wordt om op gewone aandelen een slotdividend uit te keren van EUR 11,5 mln. (2020: EUR 4,4 mln.). Na goedkeuring door de Algemene Vergadering van Aandeelhouders wordt uit de winst EUR 35,9 mln. toegevoegd aan de reserves.

TOT SLOT

2021 was als gevolg van de doorlopende coronapandemie opnieuw een bijzonder jaar, dat van iedereen veel inzet en flexibiliteit heeft gevraagd. De RvC bedankt de medewerkers en het Bestuur voor de inzet, betrokkenheid en inspanningen die zijn geleverd. Ook de komende tijd gaat met onzekerheid gepaard. Dit blijft veel van de veerkracht en creativiteit van iedereen vragen. De RvC is zich hiervan bewust en wenst het Bestuur en de medewerkers hierbij veel succes.

Gouda, 5 april 2022

ir. H.H. (Henk) Raué (voorzitter)
prof. dr. mr. F. (Frans) van der Wel RA (vicevoorzitter)
dr. M.R.R. (Michel) van Bremen
mr. E. (Ellen) Faber
J. (Jacob) Middeldorp

Verslag van het Bestuur

HOOFDZAKEN DE GOUDSE IN 2021

Ondanks de coronapandemie die ook in 2021 nog voortduurde, zijn de financiële resultaten van De Goudse in 2021 goed. Over de volle breedte is een mooie omzetgroei gerealiseerd. Het nettoresultaat over 2021 kwam uit op EUR 47,4 mln. (2020: EUR 16,5 mln.). De coronapandemie heeft wel direct effect op de resultaten bij Verzuim (vanwege toenemende verzuimduren).

Hevige neerslag in combinatie met hoogwater heeft in juli 2021 in Limburg (en buurlanden) tot overstromingen geleid. Dit veroorzaakte veel menselijk leed. Getroffen inwoners en ondernemers in Limburg en Noord-Brabant konden gebruik maken van verschillende financiële regelingen van de overheid om een deel van hun schade te vergoeden. Een voorbeeld hiervan is de Wet tegemoetkoming schade bij rampen (Wts). De Wts dekt alleen onverzekerbare schade. Het Verbond van Verzekeraars heeft naar aanleiding van deze watersnoodramp het Protocol Grootschalige Calamiteiten geactiveerd, om zo een integrale aanpak van de afhandeling van schades mogelijk te maken. De waterschades in Limburg hebben ook De Goudse geraakt met een netto schadelast van EUR 6,0 mln. Desondanks waren de resultaten bij schade zeer gunstig. Er waren positieve resultaten bij volmachten op de onderdelen Motorrijtuigen, Ongevallen en Aansprakelijkheid. Bij De Zeeuwse is zelfs sprake van een uitstekend resultaat.

Goudse Schadeverzekeringen N.V. behaalde een nettoresultaat van EUR 39,9 mln. Het nettoresultaat van Goudse Levensverzekeringen N.V. was EUR -4,9 mln. Dit is een rechtstreeks gevolg van een versterking van de voorzieningen door aanpassingen in de rekenrente. Het resultaat was afgezien van deze aanpassing conform verwachting positief. De totale periodieke premie (exclusief koopsomproductie in het Levenbedrijf) groeide in 2021 met 12% naar EUR 671,3 mln. (EUR 600,5 mln. in 2020).

Op 1 april 2021 heeft de aandelenoverdracht van Leidsche Verzekering Maatschappij N.V. door Reinsurance Group of America (RGA) aan Goudse Levensverzekeringen N.V. plaatsgevonden. Met ingang van 22 oktober 2021 is Leidsche Verzekering Maatschappij N.V. (verdwijnende maatschappij) gefuseerd met Goudse Levensverzekeringen N.V. (verkrijgende maatschappij).

VLC & Partners heeft in 2021 wederom een gezonde groei gerealiseerd, zowel autonoom als niet-autonoom. Door een aantal gerichte overnames van kwalitatief hoogstaande bedrijven wist zij haar positie op de adviesmarkt verder te verstevigen.

De solvabiliteit van De Goudse N.V. is gestegen van 197% in 2020 naar 203% in 2021. Het aanwezig vermogen nam toe door de positieve resultaten alsmede door de onderhandse plaatsing van een EUR 20 mln. Restricted Tier 1-obligatie. In Europa was dit de eerste in zijn soort. Het vereist vermogen is eveneens aanzienlijk toegenomen door onze autonome groei, acquisitie en een verdere spreiding in de beleggingsportefeuille met duurzame investeringen.

De solvabiliteit van Goudse Schadeverzekeringen N.V. is gestegen van 166% naar 205%, met name als gevolg van positieve resultaten. De solvabiliteit van Goudse Levensverzekeringen N.V. daalde naar 145%, met name als gevolg van de acquisitie van Leidsche Verzekering Maatschappij N.V. en de verandering van de kapitaaleis als gevolg van de door DNB gepubliceerde ‘Q&A en Good practices over de behandeling van spaarhypotheken onder Solvency II’. Op 29 december 2021 heeft De Goudse N.V. een agiostorting gedaan in het kapitaal van Goudse Levensverzekeringen N.V. van EUR 20 mln. om deze effecten deels te compenseren.

Het aansprakelijk vermogen van De Goudse N.V. steeg van EUR 433,7 mln. in 2020 naar EUR 518,3 mln. in 2021.

De toereikendheidstoetsen laten voor zowel het Leven- als het Schadebedrijf ook in 2021 een positieve marge zien.

De Goudse is in 2021 gestart met het herijken van haar strategie voor 2022-2026, zodat we als onafhankelijke verzekeraar de toekomst met vertrouwen tegemoet kunnen zien.

De Goudse is in de afgelopen jaren sterk gegroeid. In 2021 zijn diverse aanpassingen in het kader van beheerste en integere bedrijfsvoering doorgevoerd.

Het jaarlijkse Adfiz Prestatie Onderzoek dat de kwaliteit meet van verzekeraars, wordt geheel vernieuwd. In de nieuwe opzet gaat het om kwalitatief onderzoek waarbij een onafhankelijke jury concrete verbeterinitiatieven en -projecten gaat beoordelen. De activiteiten die in aanmerking komen moeten betrekking hebben op kwaliteitsverbetering binnen een specifiek thema. Vanaf 2023 worden weer jaarlijks prijzen uitgegeven.

MARKTOMSTANDIGHEDEN

De Nederlandse economie groeide in 2021, blijkt uit cijfers van het Centraal Bureau voor de Statistiek (CBS). Het bruto binnenlands product (bbp) steeg in 2021 met 4,8%. De inflatie steeg eind december 2021 naar 5,7% en is gewogen bij de vaststelling van de inflatieaannames.

De consolidatie in de Nederlandse verzekeringsmarkt zet nog steeds door. Ook bij het intermediair is sprake van verdergaande concentratie. Mede onder invloed van forse investeringen door private equity partijen ontstaan steeds grotere partijen, met name op de volmachtmarkt.

Het ziekteverzuim in Nederland is hoog. Het verzuim liep in het derde kwartaal van 2021 op tot 4,6 procent. In de gezondheidszorg is dat percentage zelfs opgelopen tot 6,3%. Op de markt voor verzekeringsoplossingen voor kort- (verzuimverzekeringen) en langdurig verzuim (WIA/WGA en AOV-verzekeringen) vertaalt dit zich in hogere schaderatio’s, met name op die van de verzuimverzekeringen. De verzuimmarkt heeft door verschillende besmettingsgolven te maken gehad met periodieke pieken in de frequentie van ziekmeldingen. Maar de meeste impact vloeit voort uit de toenemende gemiddelde duur van het verzuim en daarmee de uitkeringsduur. De langere verzuimduur is onder andere een gevolg van uitgestelde zorg, waardoor snelle re-integratie wordt belemmerd. Specifiek voor de WIA is ook het tekort aan verzekeringsartsen bij het UWV een bron van zorg. Hierdoor vinden (her)keuringen voor de WIA niet (direct) meer plaats en worden uitkeringen op voorschotbasis aan arbeidsongeschikten verstrekt. Mede hierdoor is in 2021 de instroom in de WIA toegenomen. Het ministerie van SZW en UWV verkennen verschillende oplossingsrichtingen om het beroep op verzekeringsartsen te verminderen. Dit zijn oplossingsrichtingen die ook de belangen van de collectieve inkomensverzekeraars raken. Het Verbond van Verzekeraars is daarover in overleg met het ministerie en UWV. Het Verbond brengt daarbij ook voorstellen in hoe de private markt een bijdrage kan leveren om de druk op verzekeringsartsen weg te nemen.

De coronacrisis laat ook zijn sporen na op de arbeidsmarkt. Waar in 2020 nog werd gewaarschuwd voor massale werkloosheid, bedreigen personeelstekorten nu juist het economisch herstel. In sectoren die sterk zijn getroffen door corona, zoals de horeca, zijn veel mensen vertrokken. Deze sectoren zitten nu te springen om personeel. In andere sectoren die door de coronacrisis juist sterk groeiden of waar al krapte was (en die niet te lijden hadden onder de pandemie), is de vraag naar personeel onverminderd groot gebleven. Ook nam de tweedeling op de arbeidsmarkt verder toe. Met aan de ene kant de werkenden met een vast contract en aan de andere kant de flexwerkers. In het coalitieakkoord ‘Omzien naar elkaar, vooruitkijken naar de toekomst’ dat op 15 december 2021 is gepresenteerd, is aangegeven dat het nieuwe kabinet een aantal grote hervormingen van de arbeidsmarkt wil doorvoeren. Bedoeld om de bestaanszekerheid van lage en middeninkomens te versterken en de lasten te verlagen. Het eindrapport van de commissie Regulering van Werk en het mede daarop gebaseerde SER-advies voor de kabinetsperiode van 2021-2025 plus het advies ‘Het Betere Werk’ van de Wetenschappelijke Raad voor het Regeringsbeleid vormen de leidraden voor de uitwerking hiervan.

Eerder was sprake van een mogelijke verkorting van de loondoorbetalingsverplichting bij ziekte voor het mkb van twee naar één jaar, met als doel om het werkgevers aantrekkelijker te maken om vast personeel aan te nemen. In het nieuwe regeerakkoord lijkt de loondoorbetalingsverplichting van twee jaar intact te blijven. De coalitie legt de focus op maatregelen die zijn gericht op re-integratie, waarbij vanaf het tweede jaar van ziekte re-integratie naar een andere werkgever het uitgangspunt zou moeten zijn.

Verder benoemt de coalitie dat er maatregelen komen om de arbeidsparticipatie en positie van arbeidsongeschikten te verbeteren. Ook komt er onderzoek met de sociale partners over ‘hardheden’ in de WIA en de vraag hoe die hervormd kunnen worden met oog voor uitvoerbaarheid, betaalbaarheid en uitlegbaarheid. Het is nog onduidelijk wat hiervan de precieze gevolgen zijn.

Een maatregel in het regeerakkoord met impact op de verzekeringsmarkt is de arbeidsongeschiktheidsverzekering voor alle zelfstandigen. Hier wordt al enkele jaren over gesproken. Voor de randvoorwaarden van deze verplichte verzekering wordt in het regeerakkoord verwezen naar het Pensioenakkoord.

De markt voor particuliere levensverzekeringen neemt naar verwachting de komende jaren verder af, onder andere vanwege de voortdurend lage rente. Wel zien wij mogelijkheden voor overlijdensrisicoverzekeringen en individuele pensioenoplossingen.

ONTWIKKELING FINANCIËLE MARKTEN

De ontwikkelingen op de financiële markten en de voortdurend lage rentestand hadden ook in 2021 impact op de markten voor langlopende verzekeringscontracten. En daarmee ook op de beleggingsopbrengsten van De Goudse. Met name de lage rentestand heeft grote impact op de Solvency II-solvabiliteit van De Goudse en de toereikendheid van de voorzieningen in de jaarrekening. De aandelenmarkten daarentegen bevonden zich op een aanhoudend hoog niveau. Eind 2021 liet de rentestand een stijgende lijn zien.

STERKTEN, ZWAKTEN, BEDREIGINGEN EN KANSEN

STERKTEN

'Ondernemers in verzekeringen', dat typeert De Goudse. Als familiebedrijf zijn wij altijd gericht op de lange termijn. De omgang met adviseurs en klanten wordt bepaald door onze vijf kernwaarden: Persoonlijk, Trots, Ondernemend, Eigenzinnig en No-nonsense. Wij richten ons op een aantal branches in het mkb en enkele specifieke niches. Wij geloven nadrukkelijk in de rol van kwalitatief hoogwaardig advies en werken daarom uitsluitend samen met onafhankelijke adviseurs. Daarmee hebben wij een scherp onderscheidend profiel, dat nadrukkelijk herkend wordt in de markt.

Op de inkomensmarkt behoren wij tot de marktleiders en hebben we, qua volume, een top-5-positie. Met onze hoogwaardige kennis van inkomensverzekeringen kunnen we veranderende wetgeving goed vertalen naar specifieke proposities voor ondernemers en werkgevers. Cruciaal daarbij is onze aanvullende dienstverlening op het gebied van preventie en re-integratie en het delen van kennis over relevante ontwikkelingen met onze adviseurs en ondernemers. Met ons initiatief ondernemenmetpersoneel.nl geven wij invulling aan de informatiebehoefte van werkgevers. Dat die behoefte groot is, blijkt uit de sterk toegenomen bezoekersaantallen van de website.

Ook op de schademarkt hebben we een goede positie, hoewel we daar kleiner zijn dan op de inkomensmarkt. We groeien daar sneller dan de markt. Dit komt door onze kennis van een aantal geselecteerde branches waarop wij onze proposities toesnijden. Risicomanagement zorgt hierbij voor extra toegevoegde waarde voor onze adviseurs en klanten. Voor de met ons samenwerkende Erkend MKB-adviseurs en hun mkb-relaties bieden wij uitgebreide en sterk onderscheidende dienstverlening.

ZWAKTEN

De Goudse is wat kleiner dan veel concurrenten, vooral op de zaakschademarkt. Dat maakt dat we ten opzichte van onze concurrenten qua verzekeringsmogelijkheden soms minder capaciteit hebben. Dit speelt met name op de zakelijke markt, bij de wat grotere risico's. Met meerwaardeproposities maken we het aspect prijs minder belangrijk. Toch mag ons prijsniveau, zeker in de meer prijsgevoelige segmenten, niet te veel uit de pas lopen. Een juiste verhouding tussen premie en kosten blijft voor het management dan ook een permanent punt van aandacht. Binnen onze totale schadeportefeuille zijn particuliere schadeverzekeringen en onderscheidende proposities (bediening) sterk vertegenwoordigd. Door de gerealiseerde groei in zowel de zakelijke als particuliere markt wordt het verschil in kostenratio geleidelijk kleiner. De particuliere schadeportefeuille groeit weer. Maar het blijft een uitdaging om hiermee een adequaat rendement te behalen. Het rendement van deze portefeuille is bij het provinciale bedrijf onvoldoende, voornamelijk als gevolg van rechtsbijstand en personenschades bij auto. Verder is de toegang tot de kapitaalmarkten voor ons als familiebedrijf lastiger dan voor een beursgenoteerde onderneming. Daarom streven wij naar een meer dan gemiddeld ruime solvabiliteit om schokken in onze risico's op te kunnen vangen en om eventuele toekomstige overnames te kunnen financieren.

KANSEN

De Goudse is onderscheidend voor specifieke branches en niches, omdat er bij concurrerende verzekeraars sprake is van schaalvergroting. Dat gaat gepaard met de standaardisering van producten. Onze omvang en positionering geven ons goede kansen voor relatief kleinere product-markt-combinaties die vragen om specialisatie. Wij focussen daarbij op zes specifieke branches: bouw, detailhandel, persoonlijke dienstverlening, horeca, groothandel en zakelijke dienstverlening. Door deze specialistische focus kunnen we meer toegevoegde waarde leveren en nóg beter invulling geven aan de specifieke behoeften van onze klanten. Juist in het mkb hebben ondernemers behoefte aan gemak, advies en specifiek op hen toegesneden oplossingen. Het marktaandeel van het intermediair in de schademarkt is constant en bij inkomensverzekeringen neemt dit toe. Vooral de complexere risico's vragen om de bijbehorende inhoudelijke ondersteuning. De verzekeringsadviseur blijft daarom voor ondernemers een erg belangrijke businesspartner. De Goudse werkt exclusief samen met verzekeringsadviseurs en ondersteunt hen bij het managen van de risico's van hun relaties. Dit is een belangrijk onderscheidend aspect in onze strategie. Met de overname van Leidsche hebben wij nieuwe kansen, met name in de markt voor overlijdensrisicoverzekeringen. Eventueel in combinatie met AO-dekkingen. Weliswaar is dit geen groeimarkt, maar met specifieke proposities zien wij hier wel degelijk mogelijkheden.

BEDREIGINGEN

De concentratiegolf onder verzekeraars is zowel een bedreiging als een kans voor De Goudse. Steeds groter wordende concurrenten met dito tekencapaciteit en lage kostenniveaus zetten ons in potentie op achterstand. Anderzijds biedt de concentratie kansen. De markt vraagt naar een pluriform aanbod en met minder spelers is er ruimte voor een persoonlijke speler als De Goudse. Verder blijft de langdurig lage rentestand drukken op de winstgevendheid van verzekeraars. Wij hebben de prijsniveaus van veel producten hierop kunnen aanpassen, maar dit is niet bij elk product mogelijk. Ook beleggingsresultaten lijden meer en meer onder de door de ECB kunstmatig laag gehouden rente.

Wij zien dat veel adviseurs worden overgenomen door grote branchegenoten of private equity partijen. De concentratiegolf is in potentie bedreigend voor ons businessmodel, dat gebaseerd is op selectieve distributie en intensieve samenwerking met een beperkt aantal zelfstandig opererende partijen. De consolidatie in de volmachtmarkt beperkt het aantal adviseurs dat rechtstreeks zakendoet met verzekeraars. Het businessmodel van serviceproviders, dat gericht is op het bieden van de laagste prijs, is in potentie bedreigend voor De Goudse. Onze strategie is immers primair gericht op het bieden van toegevoegde waarde.

De Goudse heeft, zoals aangegeven, een strategie die gebaseerd is op het leveren van veel toegevoegde waarde. Dit in tegenstelling tot veel van onze concurrenten, die een volumestrategie nastreven op basis van zeer lage kosten. Onze extra toegevoegde waarde moet wel groter zijn dan het relatieve kostennadeel.

STRATEGIE

De Goudse is als onafhankelijk en ondernemend familiebedrijf gericht op de ontwikkeling op de lange termijn. Geen 'snelle' winst dus, maar een gedegen, solide bedrijfsvoering die niet alleen wordt bepaald door vandaag en morgen maar vooral focust op een verre horizon. Daarbij streven wij naar optimalisering van de samenwerking met adviseurs en groei van klanttevredenheid, omzet en de bijbehorende winstgevendheid. De winstgevendheid moet passen bij het geïnvesteerde risicodragende kapitaal en het risico dat wij als verzekeraar van nature lopen.

Om te grote schommelingen in onze winstgevendheid te voorkomen, hebben wij spreiding aangebracht in onze activiteiten. De focus ligt op onze mkb-strategie met zaakschade- en inkomensproducten. Daarnaast zijn wij actief met levens-verzekeringen en schadeverzekeringen voor particulieren. Ook richten wij ons vanuit ons kantoor in Middelburg met het label De Zeeuwse op de markt in Zeeland en bieden wij een aantal specifieke nicheproposities. Denk aan agrarische en hippische producten en reis- en expatverzekeringen. In 2021 zijn we gestart met een herijking van de strategie voor 2022-2026. Vanuit het gehele bedrijf wordt input opgehaald voor deze herijking. Ook een reflectie op de huidige strategie vormt onderdeel van het proces.

We zijn ervan overtuigd dat zowel particulieren als ondernemers het meeste baat hebben bij advies van vakkundige adviseurs die geheel onafhankelijk de beste oplossing kunnen selecteren. Dat is de reden waarom wij onze producten alleen via adviseurs aanbieden. Onze strategie richt zich vooral op gespecialiseerde oplossingen voor mkb-ondernemers, zowel op de schade- als de inkomensmarkt. Speciaal voor zakelijke schadeverzekeringen werken we samen met door ons geselecteerde Erkend MKB-adviseurs, die zich richten op specifieke branches. Dit concept willen we verder uitbreiden bij Inkomen Collectief. Risicomanagement is hierbij het uitgangspunt. De Erkend MKB-adviseur brengt samen met de klant allerlei aspecten in kaart op het gebied van bedrijfsactiviteiten, bedrijfsmiddelen, veiligheid, mobiliteit, personeel, milieu en vergunningen. De volgende stap is samen met de klant kijken hoe het beste met de bijbehorende risico's kan worden omgegaan. Met de ondernemers-AOV biedt De Goudse inkomensbescherming bij arbeids-ongeschiktheid. Ook als de ondernemer niet arbeidsongeschikt is, heeft hij veel aan ons product. Hij kan namelijk gebruikmaken

HET GOUDSE HUIS

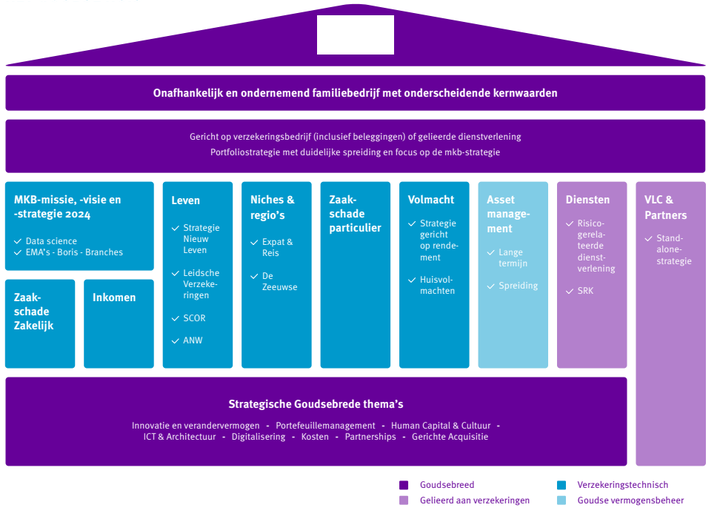

van preventieve dienstverlening, zoals persoonlijke coaching en een gezondheidscheck.

De groei in alle kernsegmenten laat zien dat we hebben gekozen voor de juiste strategische richting.

De Goudse richt zich met specifieke proposities op een aantal niches en segmenten. Zo richt ons team Expat & Reis zich op zakelijke en particuliere reizigers en op werknemers die voor een bepaalde periode in het buitenland werkzaam zijn. Naast de zakelijke markt is De Goudse ook actief op de particuliere schade- en levenmarkt. Efficiënte dienstverlening, gericht op hoge klanttevredenheid, draagt bij aan onze totale propositie.

De Zeeuwse richt zich specifiek op particulieren en ondernemingen in Zeeland. Naast deze regionale focus onderscheidt De Zeeuwse zich met een aantal gerichte doelgroep-proposities, onder andere voor de agrarische en de hippische sector.

IT & INNOVATIE

In de veranderorganisatie is iedereen inmiddels gewend aan de hybride manier van werken. Thuis en op kantoor werken wordt afgewisseld en niet als belemmerend of vertragend ervaren. Ook in 2021 waren er weer voldoende uitdagingen met een aantal uitschieters die zorgden voor druk op de organisatie. De lastige arbeidsmarkt versterkte dit nog extra. Het aantrekken van de juiste mensen kostte veel tijd en verliep moeizaam. Veel werk is gaan zitten in een aantal wet- en regelgeving gedreven trajecten. Ook de integratie van Leidsche verzekeringen was een van de grotere projecten in 2021. Het meeste werk is daar inmiddels gedaan, de daadwerkelijke migratie van de polissen vindt begin 2022 plaats. Net als in voorgaande jaren zijn ook in 2021 weer stappen gezet om informatie voor adviseurs en klanten digitaal beschikbaar te stellen. Functionaliteit voor adviseurs in de mijn-omgeving is verder uitgebreid en klanten van collectief inkomen, expat en zakenreis hebben kunnen ervaren hoe zij digitaal worden ondersteund. Aandacht is er het afgelopen jaar ook geweest voor de wijze waarop we onze veranderingen uitvoeren. Het omgaan met complexiteit en het adequaat kunnen inspelen op wijzigingen en nieuwe inzichten vraagt om een andere, agile benadering. Besloten is om de agile manier van werken, ondersteund met het SAFe raamwerk (Scaled Agile Framework), breder te gaan toepassen in de veranderorganisatie.

De innovatiestrategie van De Goudse is erop gericht om met realisatiekracht concrete en pragmatische innovatieve oplossingen te creëren en/of aan te haken op wat in de markt al innovatief beschikbaar is. Verschillende ecosysteempartners helpen ons dit proces te versnellen, door te verbinden en technische mogelijkheden relevant te maken. Naast business gedreven initiatieven zorgen we dat digitale innovaties op onze radar komen. Vanuit een technologisch perspectief onderzoeken we voortdurend nieuwe business kansen. Mooie voorbeelden van innovatieve projecten in 2021 zijn het toepassen van NLP [natural language processing] om de kwaliteit van telefonisch en e-mail klantcontact vast te stellen, De Goudse Reis App voor het locatie afhankelijk [contextueel] verzekeren en Telemedicine Airdoctor, waarbij reizigers ondersteund worden in het vinden van goede en betrouwbare medische specialisten.

ADVIESMARKT – VLC & PARTNERS

VLC & Partners, waarvan De Goudse meerderheidsaandeelhouder is (76,6%), behoort tot de top van de intermediairbedrijven in Nederland en is gevestigd in Den Bosch, Tilburg, Breda, De Bilt en Den Haag. Het bedrijf richt zich met specifieke proposities op het gebied van risicomanagement en employee benefits op middelgrote en grote ondernemingen, met specialisatie in de branches ICT, zorg, maakindustrie en zakelijke dienstverlening. VLC & Partners heeft ook een dochtermaatschappij in Apeldoorn: ENgage Werkgeversadvies B.V. die werkgevers ondersteunt bij de uitvoering van ZW- en WIA-casemanagement. Daarnaast richt VLC & Partners zich op relaties van Van Lanschot Kempen. Op 1 januari 2021 heeft VLC & Partners Buro Merks Consultancy (een adviesbureau voor notariaat, advocatuur en verzekeren) overgenomen. Op diezelfde datum nam VLC & Partners een belang van 51% in Van Luin Assurantiën. En sinds 16 februari 2021 maakt Westenburg Assurantiën onderdeel uit van VLC & Partners. De overnames sluiten aan bij de groeiambitie van VLC & Partners om sterke en kwalitatief hoogwaardige partners toe te voegen. Op 15 juli 2021 heeft VLC & Partners aangekondigd samen verder te gaan met Mutsaerts, specialist in zakelijke verzekeringen en pensioen. Door het samengaan van beide partijen ontstaat een organisatie van ruim 400 professionals. De closing heeft plaatsgevonden op 10 september 2021. Hierdoor is het aandelenbelang van De Goudse in VLC & Partners verwaterd van 100% naar 76,6%.

Per januari 2022 is ook Koekenberg Van Vuuren onderdeel geworden van VLC & Partners. Hiermee versterkt VLC & Partners haar positie binnen de vrije beroepsbeoefenaren en zakelijke dienstverleners. Koekenberg Van Vuuren, gevestigd in Delft, is opgericht in 2004 met een duidelijke missie: business professionals maximaal beschermen tegen aansprakelijkheid. Door de jaren heen heeft het kantoor zich ontwikkeld tot dé aansprakelijkheidsspecialist voor deze beroepsgroepen. Het kantoor wordt vooralsnog onder dezelfde naam voortgezet.

SAMENWERKING

Anker

In 2021 heeft De Goudse de samenwerking met Anker Insurance uit Groningen verder vormgegeven. De Goudse N.V. heeft per 1 april 2022 haar belang uitgebreid van 30% naar 100%. DNB heeft de verklaring van geen bezwaar verleend. Anker is gespecialiseerd in crew-verzekeringen voor de maritieme branche. Daarnaast biedt Anker reisverzekeringen en voert zij zelfstandig rechtsbijstandverzekeringen en vrijetijdsverzekeringen. De samenwerking verloopt naar wens en wordt de komende jaren uitgebreid. Anker houdt zich ondanks de coronacrisis goed staande. Voor crew- en reisverzekeringen was het weliswaar een moeilijk jaar, maar daar stond een mooi resultaat bij de andere branches tegenover. Sinds 1 januari 2021 biedt vakbond CNV in samenwerking met Anker Insurance Company en SRK Groep particuliere rechtsbijstand. Onder de naam CNV Rechtshulp wordt 250.000 leden de mogelijkheid van juridische hulp bij particuliere juridische kwesties geboden. Met deze samenwerking willen de deelnemende partijen de dienstverlening aan de leden verder verbeteren. Dit door online gemak slim te combineren met persoonlijke, vakbekwame hulpverlening.

SRK

In 2019 is overeenstemming bereikt tussen rechtsbijstanduitvoerder SRK en de vertrekkende partijen Nationale Nederlanden en AEGON. Sinds 1 juli 2019 is SRK in afgeslankte vorm verdergegaan met verzekeraars De Goudse (waaronder ook De Zeeuwse), JUWON en de Vereende. De Goudse heeft een belang van 48% in SRK Groep B.V. Het vernieuwende concept BrandMR biedt onverzekerde rechtshulp aan via het netwerk van juristen van SRK. In 2021 is BrandMR gestart met het aanbieden van onverzekerde rechtshulp en de (onder voorwaarden) inzet van advocaten hierbij. BrandMr ontwikkelt zich goed, maar heeft nog wel tijd nodig om de eigen marktpositie te versterken. Pals Letselschade en BSA Groep ontwikkelen zich goed, conform verwachting.

VCSW

De Goudse werkt sinds 2021 samen met VCSW en heeft daarnaast een belang van 30% in het bedrijf. VCSW helpt werkgevers om meer inzicht te krijgen in de mogelijkheden en de juiste toepassing van sociale wetgeving en daaraan gerelateerde (subsidie)regelingen. Sociale wetgeving is complex en daardoor lopen werkgevers soms financiële voordelen mis. De software maakt een koppeling met salarispakketten van werkgevers, waardoor besparingen in kaart kunnen worden gebracht. De Goudse kan met deze samenwerking en participatie haar dienstverlening voor haar Inkomen Collectief klanten verder uitbreiden en proactieve ondersteuning bieden aan inkomensadviseurs bij hun gesprekken met werkgevers. Vanaf 1 januari 2022 gaat VCSW samenwerken met ENgage Werkgeversadvies (onderdeel van VLC & Partners) bij de uitvoering van Eigenrisicodragerschap voor de Ziektewet. Een mooi voorbeeld van onderlinge samenwerking.

Voordegroei

De Goudse investeert in mkb-leningen, onder andere via het platform Voordegroei. De Goudse heeft sinds 2019 een belang van 10% in Voordegroei B.V. De Goudse belegt in mkb-leningen via het Fresh Dutch SME Fund, een gezamenlijk opgezet beleggingsfonds door Voordegroei, vermogensbeheerder OHV Nederland en De Goudse. Het fonds is uniek op de Nederlandse markt, want het is het enige verhandelbare fonds dat zich helemaal richt op mkb-leningen waarin particulieren én institutionele partijen (zoals verzekeraars en vermogensbeheerders) kunnen investeren. Bovendien is er de mogelijkheid om maandelijks in en uit te stappen. Door via dit fonds te beleggen in mkb-leningen versterken we de economie en bevorderen we de werkgelegenheid.

LANGETERMIJNVISIE EN STRATEGISCHE CAPABILITIES

De veranderingen en technologische ontwikkelingen volgen elkaar in een steeds sneller tempo op. Met onze middellangetermijnstrategie als vertrekpunt hebben wij een visie gevormd op de ontwikkeling van De Goudse tot aan 2024 (wanneer De Goudse 100 jaar bestaat). Vanuit die visie zijn, verdeeld in twee clusters, zeven zogeheten kerncapabilities gedefinieerd waarin De Goudse wil excelleren.

Het eerste cluster van capabilities betreft data-analyse, portefeuille management en productontwikkeling & beleid. Verzekeringstechnische analyse vanuit Data Driven Riskmanagement vormt de basis voor een diepgaand en meer gedifferentieerd inzicht in de risico's van onze portefeuille. Het is van cruciaal belang dat we deze inzichten doorvertalen in portefeuillemanagement, een gedifferentieerde acceptatie van risico's en in ons productenassortiment. Zo realiseren we een meer gefocuste aanpak die moet helpen om ons verder te onderscheiden van de concurrenten.

Het tweede cluster gaat om klantkennis en focus op de klant en zijn of haar adviseur. Kernbegrippen hierbij zijn Customer Relationship Management en digitale klantbeleving. De digitale processen van ons bedrijf moeten volledig gericht zijn op

optimalisatie van de interactie tussen De Goudse, de klant en de adviseur. Met andere woorden: ze moeten ons persoonlijke en klantgerichte karakter ondersteunen. De Goudse wil immers een flexibele organisatie zijn die snel inspeelt op veranderingen en samenwerkt met de juiste partners. Daarom zetten wij in op partnermanagement en Agile Change Management.

KERNWAARDEN

Onze kernwaarden zijn erg belangrijk voor het realiseren van onze ambities. Ze vormen het DNA en geven richting aan ons dagelijkse doen en laten. Niet alleen naar onze klanten, maar ook naar elkaar en op maatschappelijk terrein. Onze medewerkers dragen deze kernwaarden steeds sterker uit en dat heeft grote invloed op onze klanten, verzekeringsadviseurs en andere partners. Doordat we deze kernwaarden steeds beter koppelen aan ons beleid, onze plannen en de manier waarop wij werken, zorgen we ervoor dat ze worden verankerd in alles wat wij doen. Dit geheel bepaalt onze identiteit. In de herijking van de strategie voor 2022-2026 worden ook de huidige kernwaarden betrokken. We stellen ons daarbij de vraag of deze passend zijn bij de strategie van De Goudse voor de toekomst of dat een (gedeeltelijke) aanpassing nodig is.

FAMILIEBEDRIJF NU EN IN DE TOEKOMST

De Goudse is al sinds haar oprichting in 1924 een bedrijf van ondernemers. Een echt familiebedrijf, waarvan de aandeelhouders een bijzondere band hebben met het bedrijf. In 2021 is de vierde generatie aandeelhouders uitgebreid met vier nieuwe leden. Het Bestuur van De Goudse is blij met deze ontwikkeling. Het geeft inhoud aan de betrokkenheid voor de lange termijn van de familieaandeelhouders.

COMMERCIËLE ONTWIKKELINGEN

Zakelijke markt Schade en Inkomen

De groei van onze portefeuille op de zakelijke Schademarkt heeft in 2021 doorgezet. De Erkend-MKB-adviseurs (EMA's) hebben hieraan een belangrijke bijdrage geleverd. We werken inmiddels samen met 250 EMA's. Zij zijn verantwoordelijk voor circa 50% van onze nieuwe zakelijke schadeproductie. Hun gezamenlijke portefeuille groeide van EUR 28 mln. naar EUR 31,9 mln. (+13,9%). Dit vormt nu 43,6% van onze totale zaakschadeportefeuille, eind 2020 was dit 43%. De dienstverlening van deze EMA's is volledig gebaseerd op risicomanagement.

Op de zakelijke Schademarkt focussen wij op zes branches waarin wij ons verder specialiseren. Het gaat om bouw en horeca, zakelijke dienstverlening, detailhandel, groothandel en persoonlijke dienstverlening. Ook bieden wij pakketten voor de metaalsector en – via De Zeeuwse – de agrarische en hippische sector.

Particulieren

Wat de particuliere Schademarkt betreft, richten we ons op het behoud van onze portefeuille en goede dienstverlening. Ons premievolume op deze markt is in 2021 weer gestegen. We zien dat een aantal concurrerende verzekeraars zich niet langer focust op particuliere schadeverzekeringen via het intermediaire kanaal.

In de Levenmarkt is de nieuwe productie al enkele jaren beperkt. De bestaande portefeuille ontwikkelt zich in overeenstemming met de prognose en heeft een goede winstgevendheid. Voor de komende jaren richten wij ons op een beperkte toevoeging van nieuwe producten (nicheproducten) en op acquisities van portefeuilles. Met de overname van Leidsche Verzekering Maatschappij N.V. hebben wij verder stappen gezet om de actieve verkoop van levenproducten zoals ORV en lijfrente-producten een nieuwe impuls te geven. In 2022 wordt verdere uitvoering gegeven aan de integratie binnen het Levenbedrijf en aan de verdere invulling van de Nieuw Levenstrategie. Tevens is in 2021 de BNP Paribas Cardif portefeuille geïntegreerd.

We hechten veel waarde aan een goede begeleiding van klanten met een beleggingsverzekering. Ook het afgelopen jaar is veel energie gestoken in het activeren van deze klanten. De Goudse heeft dan ook tijdig voldaan aan de wettelijke eisen op dit gebied en blijft ook in de toekomst de nodige nazorg verlenen aan deze klanten.

Volmachten

In de volmachtmarkt is sprake van een beperkte tekencapaciteit, mede doordat een aantal maatschappijen zich heeft teruggetrokken. Ook wij kijken kritisch naar de ontwikkeling van de resultaten in dit marktsegment. Door de aanpassingen in de volmachtstrategie in 2020 hebben we een flinke verbetering van het resultaat kunnen realiseren. Aan de schadekant streven we naar een betere balans in onze volmachttekening, met name door minder accent op autoverzekeringen. Bij de verzuimvolmachten kijken we vooral naar de kwaliteit van de dienstverlening en zijn we kritisch op partijen met een sterke focus op volume, al dan niet in pools. Onze focus ligt op volmachtpartijen die passen bij het profiel van De Goudse. Dit zijn met name partijen die gespecialiseerder zijn en dicht bij de markt en hun klanten staan. Deze strategie heeft zeer positieve resultaten opgeleverd. Zeker aan de schadekant denken we een structurele verbetering van het resultaat te realiseren.

Expat en reis

In Nederland richt De Goudse zich met een gespecialiseerd team op expat- en reisverzekeringen. Speerpunt is onze collectieve expatverzekering voor kleine tot middelgrote ondernemingen die maximaal vijftig medewerkers in het buitenland hebben werken. De portefeuille blijft ondanks de coronacrisis stabiel. We zien een groei van het aantal bij De Goudse verzekerde impats. De complexiteit van de schadeafhandeling nam toe doordat zorg niet altijd beschikbaar was en uitgeweken moest worden naar andere landen. Dat leidde tot hogere kosten. Dankzij onze persoonlijke benadering, specialistische kennis en snelle en adequate dienstverlening in het buitenland bieden wij een onderscheidende oplossing. In 2021 hebben we ons gericht op het efficiënter maken van medische hulpverlening aan expats en reizigers zodat zij sneller en beter geholpen kunnen worden bij calamiteiten.

De Zeeuwse

De Zeeuwse richt zich met een gespecialiseerd team en een eigen identiteit op schade- en inkomensverzekeringen. Het bedrijf maakt de laatste jaren een flinke groei door, die voor een belangrijk deel afkomstig was uit de agrarische branche. Het totale (bruto) premie-inkomen is inmiddels EUR 98,3 mln. Voor haar niches (met name agrarisch en hippisch) heeft De Zeeuwse een landelijke propositie ontwikkeld. De Zeeuwse onderscheidt zich als regionale verzekeraar door maatwerk en een persoonlijke klantbediening. Dit komt mede tot uitdrukking in de kernwaarden: Persoonlijk, Oplossingsgericht, Bereikbaar, Zeeuws en Deskundig. De Zeeuwse is in oktober 2021 verhuisd naar haar nieuwe en zeer duurzame kantoorpand op Park Veldzigt in Middelburg.

Kennisdagen

De Goudse werkt exclusief samen met gespecialiseerde adviseurs. Om hun kennisniveau te borgen, hebben we ook in 2021 diverse kennisdagen, regiobijeenkomsten en PE-sessies georganiseerd. Die hebben grotendeels online plaatsgevonden. Zo waren er sessies over Risico's met personeel, was er een bouwdag, een PE-sessie Social telling & selling en waren er diverse webinars waaronder Car & Montage, detailhandel en financiering MKB.

De Kennisdag voor MKB-adviseurs vond voor het eerst sinds 2019 weer fysiek plaats in de congreslocatie Spant! in Bussum. Het thema was 'Adviseren is vooruitzien'. 189 adviseurs namen deel aan het evenement. Het was een erg geslaagde dag die gemiddeld werd beoordeeld met een 8,3. De adviseurs hadden zich van tevoren opgegeven voor twee colleges en/of rondetafelgesprekken.

MAATSCHAPPELIJK VERANTWOORD ONDERNEMEN

Wij willen als De Goudse onze activiteiten op een maatschappelijk verantwoorde manier uitvoeren. Zowel met onze bedrijfsvoering als onze beleggingen willen wij een positieve bijdrage leveren aan duurzame en maatschappelijke ontwikkelingsdoelstellingen.

Beheerste bedrijfsvoering

De Goudse is in de afgelopen jaren sterk gegroeid. Hierbij past ook versterking van de beheerste en integere bedrijfsvoering. In 2021 zijn bedrijfsbreed structurele verbeteringen doorgevoerd, onder andere op het gebied van het Internal Control Framework, Informatiebeveiliging en cybersecurity. Ook in 2022 zullen we onverminderd aandacht besteden aan de interne beheersing en informatiebeveiliging. We zien dit als belangrijke voorwaarde voor het functioneren van het bedrijf. Zeker gezien onze commerciële ambities is een optimale interne beheersing van cruciaal belang.

Bedrijfsvoering

Als gevolg van de coronacrisis hadden we ook dit jaar een lagere kantoorbezetting en daardoor minder reisverkeer. Ook onze hoeveelheid restafval is daardoor nog steeds op een laag niveau. Onze footprint is door het thuiswerken kleiner geworden.
In ons cateringconcept hebben wij goede stappen gezet in het terugdringen van ongezond eten en de overstap naar plantaardig voedsel. Ook doneren we sinds dit jaar het statiegeld van ingeleverde PET-flesjes aan de Weekendschool in Gouda. De Goudse sponsort dit project al jaren. Daarnaast leveren we oude ICT-apparatuur in en wordt de opbrengst daarvan gedoneerd aan KIKA.
Het moderniseren van onze mobiliteits-regeling zorgt voor een jaarlijkse krimp van het wagenpark. Wij hebben nu nog 34 auto's in het wagenpark. Vorig jaar waren dat er 36.
Tot slot merkten we in het tweede halfjaar dat onze inzet van een 'slimme' regeling voor ons luchtbehandelingssysteem tot aanzienlijke energiebesparingen leidt. Deels door enkele structurele ontwerpfouten te ontdekken en te verhelpen, maar ook door het energieverbruik slimmer te regelen. Deze zaken dragen in belangrijke mate bij aan ons streven naar een energielabel A in 2030.

Beleggingsbeleid

Voor al het geld dat we voor eigen rekening en risico beleggen, geldt: we doen dat in beginsel op een maatschappelijk verantwoorde wijze. Bij onze beleggingsbeslissingen houden we niet alleen rekening met financiële criteria, maar ook met criteria als milieu, maatschappij en goed ondernemingsbestuur. Zo willen we bijdragen aan het behalen van de duurzame ontwikkelingsdoelstellingen van de Verenigde Naties en aan vermindering van de CO_2-

uitstoot. De Goudse heeft zich gecommitteerd aan een aantal in de Nederlandse financiële sector gemaakte beleidsafspraken. Deze zijn:

- het IMVO Convenant Verzekeringssector (IMVO = Internationaal Maatschappelijk Verantwoord Ondernemen);
- het commitment van de financiële sector aan het Klimaatakkoord;
- de Nederlandse Stewardship Code.

We integreren deze afspraken gefaseerd in ons beleggingsbeleid, nemen deel aan de financiering van de energietransitie en verminderen de CO_2-voetafdruk van onze beleggingsportefeuille. Zo leveren we een positieve bijdrage aan de principes van Global Compact, de OESO-richtlijnen voor Multinationale Ondernemingen en het behalen van de internationale klimaatdoelstellingen. Bij de samenstelling van onze beleggingsportefeuille besteden we in het bijzonder aandacht aan de volgende duurzame ontwikkelingsdoelstellingen van de VN:

- betaalbare en duurzame energie;
- eerlijk werk en economische groei;
- duurzame steden en gemeenschappen;
- klimaatactie.

Beleggingsportefeuille

Bij de samenstelling van onze beleggingsportefeuille sluiten we bepaalde soorten bedrijven en overheden uit. Denk aan bedrijven die zich bezighouden met controversiële wapensystemen en tabak. Ook kopen we geen nieuwe beleggingen meer aan in bedrijven waarvan de hoofdactiviteit bestaat uit onderzoek, productie en/of handel in fossiele brandstoffen. De bestaande beleggingen in deze bedrijven bouwen we geleidelijk af. Daartegenover breiden we impactbeleggingen in de energiesector steeds verder uit met investeringen in windmolens, zonneweides en waterkrachtcentrales. We doen dit in samenwerking met gespecialiseerde fondsbeheerders en hebben hiervoor EUR 40 mln. gecommitteerd. Ook onze beleggingen in groene obligaties zijn verder uitgebreid, van EUR 80 mln. in 2020 naar EUR 97 mln. aan het einde van 2021. Daarnaast beleggen we in duurzame obligaties (EUR 20 mln.), waarbij de financiële voorwaarden gekoppeld zijn aan duurzaamheidsdoelstellingen en in sociale obligaties (EUR 9 mln.), waar de middelen geïnvesteerd worden in projecten met een positieve sociale impact. Over de beleggingsportefeuille wordt een CO_2-voetafdruk berekend.

Om onze maatschappelijke doelstellingen te realiseren, stellen we steeds meer geld beschikbaar voor individuele mkb-leningen binnen Nederland. Daarvoor werken we samen met onze partner Voordegroei. Daarnaast investeren we sinds 2021 in vastgoed op Nederlandse campussen. Zo ondersteunen we de samenwerking tussen bedrijven en universiteiten bij het ontwikkelen van innovatieve producten en oplossingen.

Ook hebben we onze beleggingen in Nederlandse huurwoningen in het middensegment verder uitgebreid en wordt er flink geïnvesteerd om die woningportefeuille zo energiezuinig mogelijk te maken.

We nemen actief deel aan stichting Eumedion, die als doel heeft om de governance-, milieu- en sociale prestaties van beursvennootschappen te verbeteren. Onze aandelenportefeuille laten we grotendeels door een externe vermogensbeheerder beheren. Die heeft actief aandeelhouderschap als een belangrijk speerpunt opgenomen in het beleid en richt het stembeleid en engagement activiteiten op klimaat, werk, mensenrechten en governance.

Recent onderzoek bevestigt dat we op de goede weg zijn bij het verduurzamen van onze beleggingsportefeuille. In de tweejaarlijkse VBDO-benchmark ‘Verantwoord beleggen door Nederlandse Verzekeraars’ klom De Goudse als snelste stijger van plaats 16 naar 9.

Taxonomieverordening

In 2020 is de Europese taxonomieverordening gepubliceerd (Verordening (EU) 2020/852). Deze verordening beoogt duurzame financiering en beleggingen te stimuleren en het inzicht daarover te vergroten. Op grond van artikel 8 van deze rechtstreeks werkende verordening dienen ondernemingen die onder de richtlijn niet-financiële rapportage vallen concrete informatie te verstrekken. Dit gaat over hoe en in welke mate hun werkzaamheden verband houden met ecologisch duurzame economische activiteiten, overeenkomstig de technische screeningcriteria (‘taxonomy-eligible’) en het aandeel niet in aanmerking komende economische activiteiten die kunnen bijdragen aan de (twee) doelstellingen van mitigatie van klimaatverandering of aanpassing aan klimaatverandering.
De taxonomieverordening bepaalt waar een economische activiteit aan moet voldoen om als ecologisch duurzaam te kunnen worden aangemerkt. De gedelegeerde verordening bevat regels die verder uitvoering geven aan de taxonomieverordening en stelt de technische screeningcriteria vast die uitmaken welke economische activiteiten substantieel bijdragen aan de mitigatie van klimaatverandering en de adaptatie aan klimaatverandering.

De activiteiten die De Goudse als verzekeraar uitvoert worden in deze gedelegeerde verordening niet als een zodanige economische activiteit aangemerkt.
De Goudse heeft dus geen aandeel in aanmerking komende en niet in aanmerking komende economische activiteiten die kunnen bijdragen aan de mitigatie van klimaatverandering of aanpassing aan klimaatverandering.

De Europese wet- en regelgeving op het vlak van ESG (Environmental, Social & Governance) is in ontwikkeling. De Goudse bereidt zich voor op mogelijke rapportageverplichtingen (waaronder de verplichtingen op grond van de SFDR en CSRD) die daar in de toekomst uit voortvloeien.

Meer informatie over de manier waarop wij maatschappelijk verantwoord ondernemen is te vinden op goudse.nl. Daar publiceren wij onder andere een uitgebreide beschrijving van het beleid, onze uitsluitingslijst, onze klimaatrapportage en informatie over actuele ontwikkelingen.

DE GOUDSE ORGANISATIE

Omdat technologische ontwikkelingen elkaar steeds sneller opvolgen, hebben we een wendbare organisatie nodig. Van medewerkers wordt verwacht dat ze flexibel zijn en bereid zijn tot verandering. De ‘agile’ manier van werken voor business en ICT is het afgelopen jaar verder vormgegeven en wordt in 2022 doorontwikkeld.

Het ziekteverzuim was in 2021 3,7%. Organisatorisch zijn er in 2021 geen grote wijzigingen doorgevoerd. We geloven dat onderlinge verschillen tussen medewerkers bijdragen aan vernieuwing en wendbaarheid. En daarmee aan onze continuïteit. De Goudse biedt als werkgever professionele groei- en ontwikkelmogelijkheden voor medewerkers met diverse achtergronden. We zien dat we met onze werving steeds beter aansluiten bij meer diverse doelgroepen en in onze selectie nadrukkelijk openstaan voor verscheidenheid. In het kader van duurzame inzetbaarheid zijn cao-partijen in de cao ‘Verzekeringsbedrijf 2020’ de vitaliteitsverlofregeling overeengekomen. Deze cao had een looptijd van een jaar. In de cao ‘Verzekeringsbedrijf 2020’ is deze regeling omgezet in de vitaliteitsregeling, waarbij medewerkers onder bepaalde voorwaarden voor hun duurzame inzetbaarheid twee maanden kunnen worden vrijgesteld van werk. In aanvulling op de wettelijke mogelijkheden met betrekking tot vervroegd uittreden, is er een Regeling Vervroegd Uittreden (RVU) opgenomen in de cao. De werknemer die binnen drie jaar de AOW-gerechtigde leeftijd bereikt, kan onder voorwaarden van de RVU-regeling gebruikmaken. Eén medewerker heeft gebruikgemaakt van de vitaliteitsregeling in 2021. Voor wat betreft de RVU hebben acht medewerkers van deze regeling gebruikgemaakt.

Vanaf het begin van de coronacrisis is nagenoeg de hele organisatie vanuit huis gaan werken. De verwachting is dat thuiswerken ook in de toekomst, na de pandemie, aan de orde blijft. Daarom is besloten het thuiswerkbeleid in 2021 te herzien en aan te passen aan de nieuwe omstandigheden en wensen. In augustus 2020 is een enquête gehouden onder alle medewerkers van De Goudse. De uitkomsten hiervan – en ook de inzichten van de (team) managers – vormden belangrijke input voor het nieuwe beleid.

In 2021 is in samenwerking met bureau &Samhoud een medewerkers-tevredenheidsonderzoek uitgevoerd, met een respons van 60%. Dit geeft De Goudse concrete handvatten om haar organisatie verder te verbeteren.

De Goudse staat midden in de maatschappij. Bij onze maatschappelijke activiteiten richten wij ons op ondernemers en op de regio Gouda.

De Goudse huisvest nog steeds een aantal ondernemers in haar bedrijfspand. Het Bestuur van De Goudse wil graag een persoonlijke bijdrage leveren aan de invulling van onze maatschappelijke rol. Zo is Geert Bouwmeester als ambassadeur betrokken bij de Goudse Weekendschool. Dit is een initiatief waarbij gastdocenten worden uitgenodigd om iets te vertellen over hun beroep aan leerlingen in de leeftijd van 11-13 jaar. Door mee te doen aan de Goudse Weekendschool ontdekken kinderen de wereld, vergroten zo hun zelfvertrouwen en krijgen meer zicht op hun eigen talenten.

Geert Bouwmeester is voorzitter van het Platform Kleine en Middelgrote Maatschappijen. Het platform is ingesteld om de betrokkenheid van de achterban bij activiteiten van het Verbond van Verzekeraars te vergroten. Ook is hij voorzitter van de Commissie Centrum Bestrijding Verzekeringscriminaliteit (CCBV) van het Verbond van Verzekeraars. Geert Bouwmeester is daarnaast lid van het Comité van aanbeveling van Gouda Sterk aan de IJssel en lid van het Bestuur van de Stichting Fonds Gouda 750. Deze stichting is opgericht om het 750-jarige jubileum van de stad Gouda in 2022 te vieren. De feestperiode is van april tot september 2022. De heer Bouwmeester heeft een bijdrage geleverd aan het adviestraject ‘Onderneming en Maatschappij’ van de Wetenschappelijke Raad voor het Regeringsbeleid (WRR). De kernvraag hierbij is wat bedrijven nodig hebben om te kunnen floreren in Nederland op een manier die goed is voor bedrijf en samenleving.

Robbert Prins is al jaren actief als bestuurslid van Stichting DaDa, die zich inzet voor de verbetering van zorg aan kinderen. Ook is hij lid van het sectorbestuur Schadeverzekeringen van het Verbond van Verzekeraars. Daarnaast is hij lid van de Raad van Advies van de Masteropleiding Commercieel Privaatrecht van de Erasmus Universiteit Rotterdam.

Pieter de Frel is lid van de commissie Financieel Economische Zaken van het Verbond van Verzekeraars. Pieter de Frel steunt met enthousiasme het broederschap van de Goudse Sint-Jan, waar De Goudse Vriend van is. De Stichting Broederschap Sint-Jan heeft als doel om vanuit het bedrijfsleven het rijke cultuurgoed van de Sint-Jan financieel te ondersteunen. Momenteel zijn ruim 40 bedrijven uit de Goudse regio aangesloten.

Marcel Moons is penningmeester van het Genootschap Graaf Floris de Vijfde, dat Gouda nóg levendiger wil maken voor bewoners en bezoekers van buiten de stad. Hij is ook voorzitter van het Sectorbestuur Inkomensverzekeringen van het Verbond van Verzekeraars en Commissaris van de Nederlandse Herverzekeringsmaatschappij voor Terrorisme. Marcel Moons is met veel plezier betrokken bij Backstage, de businessclub van de Goudse Schouwburg, waar De Goudse lid van is.

Integriteit en klantbelang zijn van groot belang in ons dagelijks werken. Om dit te onderstrepen, hebben al onze medewerkers de eed of belofte voor de financiële sector afgelegd. Zowel medewerkers met direct klantcontact (voor wie dit wettelijk verplicht is), als medewerkers zonder direct klantcontact. Ook alle nieuwe medewerkers leggen de eed of belofte af.

Het compliance-bewustzijn is in 2021 in de gehele organisatie verder toegenomen, mede door het programma Samen Bewust. Zo is het afgelopen jaar onder andere aandacht besteed aan het nieuwe 'Ken Uw Klant beleid'. Met betrekking tot de AVG heeft De Goudse in 2021 extra aandacht geschonken aan het tijdig vernietigen van persoonsgegevens.

Het is van groot belang dat we weten met wie we zakendoen. Screening van relaties is en blijft dan ook een belangrijk thema voor De Goudse. Niet alleen omdat de wet- en regelgeving dat van ons verlangt, maar ook omdat financiële dienstverlening aan verkeerde personen tot grote schade kan leiden. De verplichtingen ten aanzien van screening vloeien voort uit de Wft, de Wwft en de Sanctiewet. Iedere klant (zakelijk en particulier) wordt bij het aanvragen van een verzekering gescreend. Maar ook tijdens de looptijd van de verzekering en bij het doen van uitkeringen worden controles uitgevoerd. Dit om te voorkomen dat De Goudse betrokken raakt bij witwassen of het financieren van terrorisme. In 2021 zijn UBO-verklaringen van meer dan 2 jaar oud opnieuw opgevraagd bij onze zakelijke klanten, zodat we zeker weten dat we over de meest recente UBO-informatie beschikken. We zijn hier overigens ook wettelijk toe verplicht.

Ten aanzien van het risico op schade door fraude en daaraan gerelateerde vormen van criminaliteit heeft De Goudse een fraudebeheersingsbeleid. Grondslag voor het beleid is het Protocol Verzekeraars & Criminaliteit. In dit beleid, en in de daarop gebaseerde werk- en meldinstructies, is aandacht voor onder meer preventie, detectie, afdoening en monitoring. Het beleid is gericht op zowel interne fraude (eigen medewerkers) als externe fraude (klanten, verzekeringsadviseurs en leveranciers). Risico's op het gebied van fraude en criminaliteit zijn daarnaast als thema opgenomen in de SIRA. Afdeling Speciale Zaken ondersteunt afdeling Compliance bij de analyse en beoordeling van risico's op dit gebied.

De Goudse valt als niet-beursgenoteerd familiebedrijf niet onder de werking van de Corporate Governance Code, maar kiest er wel voor om de uitgangspunten van de code zo veel mogelijk na te leven. Op sommige punten wijkt De Goudse er als niet-beursgenoteerd familiebedrijf echter vanaf. De wijze waarop wij de code opvolgen is vermeld op goudse.nl.

BELONINGSBELEID

De Remuneratie- en Selectie- en Benoemingscommissie van de Raad van Commissarissen (REMCO) keurt de algemene beginselen van het beloningsbeleid voor medewerkers van De Goudse (in dienst van Goudse Verzekeringen Services B.V.) goed en toetst deze beginselen periodiek. De REMCO adviseert de RvC over de beloning, de selectie en de benoeming van bestuursleden (in dienst van De Goudse N.V.). De RvC stelt de beloning vast.

Het beloningsbeleid van De Goudse kenmerkt zich door het vermijden van excessieve beloning en ongewenste prikkels. De beloning is marktconform. De secundaire en tertiaire arbeidsvoorwaarden zijn maatschappelijk verantwoord en bevatten evenmin ongewenste prikkels. Artikel 1:120 lid 2 Wft is op onze onderneming niet van toepassing.

In het beloningsbeleid voor medewerkers van De Goudse is er een relatie tussen de zwaarte van de functie en de hoogte van het salaris. De functiezwaarte dient als uitgangspunt voor de functiegroepenstructuur, met daaraan gekoppeld een salarisstructuur die de onderlinge beloningsverhoudingen binnen De Goudse tot uitdrukking brengt. Voor elke functie is er een functieprofiel. De functiezwaarte van iedere functie wordt door een functiewegingscommissie bepaald. Conform de IFA (Integrale Functie Analysemethode) wegingssystematiek voor medewerkers die onder de cao voor het verzekeringsbedrijf vallen, volgt de salarisontwikkeling de cao.

De Goudse kent de volgende vormen van beloning: salaris en vakantiegeld, dertiende maand, toeslagen, pensioen, reiskostenvergoeding, personeelsfaciliteiten (korting op verzekeringen en korting hypotheek), overwerk- en stand-by vergoeding, representatievergoeding, leaseauto, bereikbaarheidsvergoeding en een vergoeding bij het einde van het dienstverband.

Met bestuursleden worden kwalitatieve en kwantitatieve resultaat- en ontwikkelafspraken gemaakt. Na tussentijdse evaluatie vindt aan het einde van het jaar de beoordeling plaats. De ontwikkeling van de beloning van bestuursleden is vastgelegd in een afzonderlijke beloningssystematiek.

SAMENSTELLING VAN HET BESTUUR

Het Bestuur bestaat uit vier leden. Op dit moment is binnen het Bestuur geen sprake van een evenwichtige verdeling tussen mannen en vrouwen. Het Bestuur vindt diversiteit belangrijk en neemt het streven naar een evenwichtige verdeling mee in het profiel van nieuw te benoemen bestuurders en op het moment dat dit aan de orde is.

TOT SLOT

Ook 2021 werd nog gekenmerkt door de coronacrisis. De organisatie heeft zich inmiddels aangepast aan het hybride werken. We zijn zeer tevreden met de bereikte resultaten. Ook in 2022 blijven we de effecten van de coronapandemie continu monitoren en nemen we de maatregelen die nodig zijn om de effecten zo veel mogelijk te minimaliseren. Met name de ontwikkelingen bij Verzuim en de instroom in de WIA blijven we volgen. We verwachten dat in 2022 de winstgevendheid zich normaliseert en we verdere groei kunnen realiseren, mede door Anker en VLC & Partners en door de acquisitie van Leidsche Verzekering Maatschappij N.V.

Bij ons succes spelen niet alleen onze eigen medewerkers een belangrijke rol, maar ook de samenwerking met onafhankelijke adviseurs. Wij moeten het niet hebben van volume, dat tegen lage kosten verwerkt kan worden. Juist daar waar risicodekking extra aandacht vraagt en maatwerk nodig is, zijn we sterk. Dit omdat het risico wat complexer is of omdat de klant extra aandacht wenst. Dat is de markt waarin ook de adviseurs met wie wij samenwerken het sterkst zijn. Om het voor hen mogelijk te blijven houden hun adviesrol goed te vervullen, is het belangrijk dat de toegankelijkheid van advies gewaarborgd blijft. Dit geldt vooral voor mkb-ondernemers en complexere particuliere producten. De plannen omtrent het invoeren van actieve provisietransparantie dragen hier volgens ons niet aan bij.

Voor onze toekomstige resultaten is de ontwikkeling van het mkb van belang. Onzeker is wat de gevolgen van de coronacrisis voor deze groep ondernemers zijn, op korte en lange termijn. Zeker naarmate de pandemie langer voortduurt en steunmaatregelen vanuit de overheid verdwijnen. De huidige oorlog in Oekraïne brengt ook onzekerheid met zich mee. Ook is er nog veel onzekerheid over toekomstige wetgeving op de inkomensmarkt, de ontwikkeling van financiële markten in het algemeen, de toenemende inflatie en de renteontwikkeling in het bijzonder.

Essentieel voor onze toekomst is een concurrerend kostenniveau, gekoppeld aan onderscheidend vermogen. Wat ons onderscheidend vermogen betreft, maken we goede stappen. Ons kostenniveau blijft echter een punt van aandacht. We verwachten dat in 2022 het aantal medewerkers per saldo toeneemt. Mogelijk is er meer inzet nodig op (snel) groeiende onderdelen. Ook beheerste bedrijfsvoering, waaronder versterking van de tweede (risicomanagement) en derde lijn (audit), is van cruciaal belang voor de toekomst van De Goudse.

Met de verdere ontwikkeling van onze brancheproposities en de doorontwikkeling van bedieningsconcepten voor adviseurs willen we ons onderscheiden op de schade- en inkomensmarkt. We financieren dit vooral vanuit operationele winsten. Een goede balans tussen risico, rendement en kapitaal is een belangrijke voorwaarde voor ons succes. Naast de noodzakelijke besparingen investeren we extra in onderhoud en vernieuwing.

Er is nog steeds een toenemende impact van regelgeving en toezichthouders. Het gaat hierbij onder andere om wettelijke verplichtingen, uitvragen en richtlijnen ten aanzien van het beleid. Met name Pensioenwetgeving, Privacy- en duurzaamheidwetgeving en de bijkomende rapportageverplichtingen trekken een zware wissel op onze totale capaciteit en kostenbeheersing. De uitdaging blijft voor ons om voldoende verandercapaciteit vrij te spelen voor de innovatie van ons bedrijf en alle stakeholders betrokken te houden.

De Goudse groeit. Dat is ook te merken aan de werkdruk die organisatiebreed hoog te noemen is. Met name een aantal specifieke afdelingen, zoals IT en Financiën, heeft door de coronacrisis onder afwijkende en zeer moeilijke omstandigheden haar werk moeten doen. Wij bedanken alle medewerkers voor hun inspanningen, continue inzet en flexibiliteit en hun bijdragen aan de bijzonder mooie resultaten die in 2021 met elkaar zijn behaald.

We blijven de adviseurs die met ons samenwerken optimaal faciliteren en ondersteunen. In samenwerking met hen doen we er alles aan om ondernemers precies die oplossingen te bieden die zij nodig hebben, juist nu. Net als in de voorgaande jaren blijft dat onze belangrijkste focus!

Financiële performance

RESULTATEN DE GOUDSE N.V.

De coronapandemie leverde ook in 2021 de nodige uitdagingen op voor medewerkers van De Goudse. De aangeboden digitale oplossingen werken prima, maar na 2 jaar min-of-meer thuiswerkend te hebben doorgebracht, is duidelijk geworden dat het geen passende vervanging is voor de sociale, maatschappelijke en zakelijke persoonlijke contacten waar mensen behoefte aan hebben. Met deze wetenschap rijker is het dan ook met enige trots dat we terugkijken op de prestaties van De Goudse in 2021.

Naast positieve resultaten en wederom een sterke groei hebben we ook belangrijke stappen gezet in het versterken van ons Goudse Huis. De overname en juridische fusie van Leidsche Verzekering Maatschappij (LVM), de fusie tussen VLC & Partners en Mutsaerts, het plaatsen van de restricted Tier-1 obligatie en strategische investeringen in VCSW en HR Navigator zijn hier voorbeelden van. Daarnaast lag in 2021 ook de focus op het realiseren van ons ambitieniveau op het gebied van interne beheersing en zijn hierin grote stappen gezet. Allemaal onderwerpen die we niet kunnen vangen in de 'financiële performance' van 2021, maar wel randvoorwaardelijk zijn voor een succesvol verzekeringsbedrijf met een mooie toekomst.

In financiële termen is de omzet wederom in de breedte gegroeid, gedreven door overnames in het Levendomein, gunstige productie-ontwikkelingen ten opzichte van het royement en premie-aanpassingen in met name het Schadebedrijf. De periodieke omzet in het Levenbedrijf nam met 36% toe, het Schadebedrijf pluste 10%.

Het resultaat na belastingen van De Goudse N.V. bedraagt EUR 47,4 mln. (2020: EUR 16,5 mln.). Ondanks de verlaging van de rekenrente op diverse Levenproducten met versterkingen van voorzieningen als gevolg, is dat bijzonder gunstig. Onderdeel van dit resultaat is het verwateringsresultaat op de transactie met Mutsaerts inzake VLC & Partners.

De verzekeringstechnische ontwikkelingen waren goed, waarbij de schade-ontwikkeling op individuele inkomensverzekeringen en Motor Casco als uitschieters gelden. Op Brand zijn er in 2021 relatief weinig grote schades geweest, terwijl de effecten van de wateroverlast in Limburg en een incidentele grote schade grotendeels gedekt werden vanuit herverzekeringsafspraken. Het resultaat op Verzuim is in 2021 positief door fors hogere premies uit de naverrekening op oude jaren en de uitloopontwikkeling die beide gunstiger uitvielen dan het jaar ervoor werd ingeschat. De verzuim-ontwikkeling over 2021 an sich verslechterde ten opzichte van 2020. Dat geeft reden tot het aanhouden van de strakke monitoring van deze landelijke ontwikkeling.

Tot slot heeft VLC & Partners in 2021 verder invulling gegeven aan de groeistrategie door het realiseren van diverse overnames. De samenwerking met Anker wordt verder uitgebreid.

ZEER GOED RESULTAAT MET ZOWEL GUNSTIGE ALS ONGUSTIGE PANDEMIE-EFFECTEN

In het afgelopen jaar is het premie-inkomen voor alle branches (behalve Anw en Verzuim Volmacht) verder toegenomen, gemiddeld met 12%. Het premie-inkomen incl. VLC is in 2021 door de grens van EUR 800 mln. gegaan, waarmee we ruim boven de gestelde strategische doelstellingen uitkomen.

De technische resultaten van Goudse Schadeverzekeringen N.V. en Goudse Levensverzekeringen N.V. bedragen respectievelijk EUR 52,2 mln. (2020: EUR 3,2 mln.) en EUR -9,2 mln. (2020: EUR 21,8 mln.). Op Schadeverzekeringen zijn de resultaten bij zaakschade en inkomensproducten positief, het resultaat van het Levenbedrijf werd sterk negatief beïnvloed door de aanpassing van de rekenrente.

Het resultaat na belastingen van De Goudse N.V. bedraagt EUR 47,4 mln. Dit is een zeer goed resultaat met zowel gunstige als ongunstige (incidentele) ontwikkelingen die gedreven zijn door de coronapandemie en verlaging van de rekenrente op diverse Levenproducten. Ook het verwateringsresultaat op de transactie met Mutsaerts door VLC & Partners heeft een positieve bijdrage geleverd aan dit resultaat.

De onderliggende verzekeringstechnische ontwikkelingen zijn eveneens gunstig, waarbij de schade-ontwikkeling op individuele inkomensverzekeringen en Motor Casco de uitschieters zijn. Op Brand zijn er in 2021 relatief weinig grote schades geweest, terwijl de effecten van de wateroverlast in Limburg en een incidentele grote schade grotendeels gedekt werden vanuit herverzekeringsafspraken. Het resultaat op Verzuim is in 2021 positief door fors hogere premies uit de naverrekening op oude jaren en de uitloop. De naverrekening is hoger dan verwacht. De verzuim-ontwikkeling over 2021 is wel iets verslechterd ten opzichte van 2020 en geeft reden tot doorlopende aandacht.

De solvabiliteitsratio van De Goudse is gestegen naar 203% (2020: 197%) en blijft ruim boven het targetniveau van het kapitaalbeleid. De positieve resultaten en de onderhands geplaatste Restricted Tier 1-obligatie van EUR 20 mln. laten het aanwezig vermogen stijgen. Autonome groei, acquisities en verdere spreiding in de beleggingsportefeuille met duurzame investeringen laten het vereist vermogen stijgen.

De solvabiliteitsratio van het Schadebedrijf is gestegen naar 205% (2020: 166%). De solvabiliteitsratio van het Levenbedrijf is gedaald naar 145% (2020: 181%).

FORSE GROEI IN ALLE SEGMENTEN

In 2021 is ons totale periodieke premie-inkomen (exclusief koopsomproductie in het Levenbedrijf) gegroeid met 12% (2020: 12%) naar EUR 671,3 mln. De groeicijfers van de zaakschadeportefeuille (zakelijk en particulier, zowel provinciaal als volmacht) en De Zeeuwse zijn met respectievelijk 10% en 12% ruim boven verwachting.

Het premie-inkomen van de particuliere en zakelijke producten is in 2021 gestegen, met respectievelijk 7% en 10%. Ook de portefeuille van Leven werd groter, door de overname van Leidsche. Dit is in lijn met de ambities vanuit de Nieuw Leven strategie. De verhouding tussen de omvang van de zakelijke en particuliere portefeuilles is licht veranderd ten opzichte van 2020, waarbij de particuliere portefeuille met 1 procentpunt steeg. Van de zakelijke schadeportefeuille loopt 44% (2020: 43%) via Erkend MKB-adviseurs. Via hen biedt De Goudse onderscheidende dienstverlening aan op het gebied van risicomanagement voor mkb-ondernemingen. Voor de samenwerking en invulling van kansen in de markt zijn we onze intermediaire partners dan ook zeer erkentelijk.

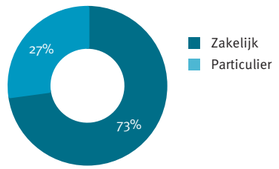

Totale premie-inkomen EUR 671,3 mln.

Periodieke verzekeringstechnische premie-inkomen De Goudse N.V.

GROEI ZORGT VOOR STABIELE KOSTENRATIO

De reguliere kosten zijn in 2021 toegenomen met EUR 6,7 mln. Deze stijging is te verklaren door de integratie van de BNP-portefeuille en extra kosten die samengaan met de overname van Leidsche. Daarnaast zijn er extra kosten gemaakt voor investeringen in informatiebeveiliging en de interne beheersing. De omvang van de reguliere kosten als percentage van de omzet is in 2021 beperkt gedaald naar 12,4% (2020: 12,7%). Dit is te verklaren door de groei van de portefeuille, waardoor de toename van de reguliere kosten wordt geabsorbeerd. Wel merken we dat onze ambities op het gebied van innovatie en het verbeteren van het digitale domein onder druk staan. Ook De Goudse ervaart dat het aantrekken van geschikte collega's lastig is in deze krappe arbeidsmarkt. Daardoor blijkt de maakbaarheid van onze projecten regelmatig een uitdaging.

RESULTATEN GOUDSE SCHADEVERZEKERINGEN N.V.

Het netto resultaat van Goudse Schadeverzekeringen N.V. bedraagt EUR 39,9 mln. (2020: EUR 1,8 mln.), bij een technisch resultaat van EUR 52,2 mln. (2020: EUR 3,2 mln.). De gevolgen van de coronapandemie zijn net als vorig jaar duidelijk van invloed geweest op de gerealiseerde resultaten. Met name voor de Motor Casco-dekking bleef de schadelast gedurende de eerste drie kwartalen van 2021 laag. In het vierde kwartaal lag de schadelast op het niveau van vóór de coronacrisis, wat ongetwijfeld gerelateerd is aan de oplopende verkeersbewegingen. Bij Reis zien we hetzelfde beeld als in 2020. Door de pandemie werd er minder gereisd, waardoor de schadelast in 2021 laag was. Bij beide producten leidt dit tot positieve resultaten. Bij Verzuim zien we echter een omgekeerd effect doordat de verzuimcijfers blijven oplopen.

Naast de impact van de coronacrisis waren de verzekeringstechnische ontwikkelingen in 2021 over het algemeen positiever dan verwacht. Bij Brand was de schadelast laag, ondanks de forse schade als gevolg van de overstromingen in Limburg. Door passende herverzekeringsdekkingen is de last voor rekening van De Goudse beperkt gebleven. Het resultaat bij Verzuim verbeterde door een hogere verdiende premie en een gunstigere uitloopontwikkeling op de verzuimduren dan waar op geanticipeerd was. De verder oplopende schadelast bij letselschades en gezinsrechtsbijstand vragen ook de komende tijd aandacht. Als punt van zorg zien we inmiddels een meerjarige trend van oplopend verzuim in Nederland.

De solvabiliteitsratio is 205% (2020: 166%) en bevindt zich volgens het kapitaalbeleid op niveau 'surplus'. De stijging van de solvabiliteit is met name het gevolg van positieve resultaten.

GROEI ZET ZICH DOOR, VERZEKERINGSTECHNISCHE OMZET PASSEERT DE 600 MLN.

De omzet is met EUR 52,7 mln. gegroeid naar EUR 603,0 mln. (2020: EUR 550,3 mln.). Zowel de zakelijke als de particuliere portefeuille nam toe. De groei is tevens verspreid over alle branches.

De omzet van onze zakelijke portefeuille is met 10% toegenomen (2020: 12%). Wederom levert de focus op deze strategische kernmarkt ons een mooi groeipercentage op. Hiermee komt de groei van de zakelijke portefeuille voor het vijfde jaar op rij uit op 10% of meer. Via Erkend MKB-adviseurs (EMA's) biedt De Goudse onderscheidende dienstverlening op het gebied van risicomanagement voor mkb-ondernemingen. De productie vanuit de EMA's blijft groeien. Inmiddels is 44% (2020: 43%) van onze totale

zakelijke schadeportefeuille gesloten via EMA's. Onze Inkomensportefeuille groeit ook dit jaar weer, onder meer door opbrengsten uit naverrekeningen. Hiermee kunnen wij de premie van het voorgaande jaar definitief bepalen en de voorschotpremie van het huidige jaar bijstellen. Een groot deel van onze klanten heeft een hogere loonsom verzekerd dan in de voorschotpremie voorzien. Daarnaast zijn premie-aanpassingen doorgevoerd om de tarifering beter aan te laten sluiten op het risicoprofiel van onze klanten en is er sprake van autonome groei door een gunstig saldo van productie en royement.

Met een groeipercentage van 7% (2020: 15%) is de particuliere portefeuille in 2021 verder gegroeid. Deze autonome groei is lager dan die in de laatste paar jaren, maar levert nog steeds een belangrijke bijdrage aan de omzetontwikkeling van De Goudse.

De verhouding tussen de omvang van de zakelijke en de particuliere portefeuille is het afgelopen jaar gelijk gebleven. Binnen de portefeuille van Goudse Schadeverzekeringen N.V. is de premieomzet van EUR 603,0 mln. als volgt verdeeld:

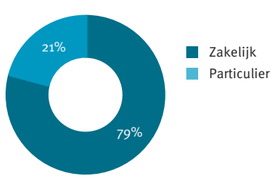

Totale premie-inkomen EUR 603,0 mln.

Premieomzet verdeling Goudse Schadeverzekeringen N.V.

De verdeling van de premieomzet over de branches is in 2021 gelijk aan 2020.

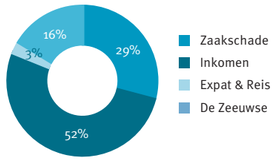

Totale premie-inkomen EUR 603,0 mln.

Premieomzet Goudse Schadeverzekeringen N.V.

ZAAKSCHADE

In 2021 is de omzet van zowel de provinciale als de volmachtportefeuille gegroeid, met respectievelijk 10% en 8%. Nieuwe productie, premie-aanpassingen en vergroting van poolaandelen bij enkele gevolmachtigden hebben geleid tot een omzettoename bij alle branches.

Het technisch resultaat van 2021 is met EUR 8,4 mln. positief aanzienlijk verbeterd ten opzichte van 2020 (EUR 1,0 mln. positief). Zowel de provinciale tekening met een resultaat van EUR 4,9 mln. positief (2020: EUR 2,7 mln. negatief), als de volmacht-tekening met een resultaat van EUR 3,4 mln. positief (2020: EUR 3,8 mln. positief) leveren een belangrijke bijdrage aan het technisch resultaat. De resultaten hebben zich voor alle branches positief ontwikkeld, behalve voor Rechtsbijstand. Hoge externe schadebehandelingskosten leidden hier tot een negatief resultaat. Bij Brand is het resultaat uitgekomen op EUR 1,7 mln. positief (2020: EUR 1,9 mln. negatief). In juli 2021 vond de grootste schade van het jaar plaats door de overstromingen in Limburg, met een schadelast van circa EUR 12,0 mln. (netto: EUR 6,0 mln.). Daarnaast was er in september 2021 een grote brand met een schadelast van EUR 6,2 mln. (netto: EUR 1,5 mln.). Door ons catastrofe herverzekeringscontract en per risk herverzekeringscontract is een groot deel van deze schadelast herverzekerd. Het aantal grote brandschades is verder beperkt gebleven, waardoor de schaderatio (na herverzekering) zich positief heeft ontwikkeld. Het gunstige resultaat bij Motorrijtuigen wordt met name verklaard door de lage schaderatio van de Motor Casco-dekking. De schadelast is vanwege de coronamaatregelen ook in 2021 lager dan voor de pandemie. We zagen wel dat de schadelast in het laatste kwartaal richting de schaderatio begon te bewegen die we eerder gewend waren. Bij de Motor WA-dekking is het resultaat iets beter dan voorgaand jaar. Wel is deze nog steeds negatief door bijreserveringen op oude letselschades. Ook de branches Ongevallen en Aansprakelijkheid hebben in 2021 een positieve bijdrage geleverd door het uitblijven van grote schades.

INKOMEN

De omzet van Inkomen Collectief groeide in 2021 wederom over de breedte van de hele portefeuille. Een gunstig saldo van productie en royement, premie-aanpassingen en premiemutaties uit naverrekeningen leidden tot een groei van 10% (2020: 12%). Ook de Individuele Inkomensportefeuille nam toe, met 7% (2020: 4%). De productie is hoger dan voorgaand jaar, wat met name wordt verklaard door de overvoer van een portefeuille. Verder is de portefeuille gegroeid door positieve premiemutaties (premieverhogingen).

Ook het technisch resultaat van de inkomensportefeuille verbetert aanzienlijk en bedraagt in 2021 EUR 27,6 mln. positief (2020: EUR 8,3 mln. negatief). Dit resultaat is met name gedreven door Verzuim (oude jaren) en Inkomen Individueel. Het resultaat van Verzuim verbeterde door een hogere verdiende premie en een gunstigere uitloopontwikkeling van oudere schadejaren. De schadelast van Verzuim bleef in 2021 echter aandacht vragen vanwege de effecten van de coronapandemie. Dit kwam tot uiting door hogere schadefrequentie en langere ziekteduren. Door de druk op de zorg zijn behandelingen uitgesteld en dat heeft het herstel van arbeidsongeschikte werknemers vertraagd. Daarnaast waren er door de lockdowns in het voorjaar en in het najaar minder re-integratiemogelijkheden beschikbaar door gesloten bedrijven. De WGA-eigenrisicoverzekering draagt gunstig bij aan het resultaat. De uitstroom (door bijvoorbeeld herstel of juist duurzame arbeidsongeschiktheid zonder uitzicht op herstel) van langdurig arbeidsongeschikte werknemers was groter dan werd verwacht. De WIA-portefeuille werd daardoor geconfronteerd met een hogere schadefrequentie. Dit beeld is ook in de landelijke instroomcijfers terug te zien. Het herverzekeringscontract compenseert hier een groot gedeelte van de verhoogde schadelast. Daarnaast zijn de voorzieningen voor de WGA-eigenrisicoverzekeringen en de WIA-portefeuille verhoogd, vanwege vertragingen in het keuringsproces bij het UWV. De coronamaatregelen zorgen ervoor dat keuringen later plaatsvinden, waardoor schades die initieel in 2021 werden verwacht nu in 2022 zullen worden gemeld. Het resultaat bij Inkomen Individueel is flink hoger dan voorgaand jaar en betreft EUR 11,4 mln. positief (2020: EUR 3,6 mln. positief). Dit resultaat is vooral het gevolg van de hogere verdiende premie en lagere schaderatio. De schaderatio was in 2021 een stuk lager dan verwacht door meer revalidering (uitloop) dan invalidering (instroom) van langdurig zieken, waardoor de voorziening is afgenomen. Terwijl de schade-instroom in aantallen door de coronacrisis hoger was dan voorgaand jaar, herstelden deze instromers over het algemeen snel.

EXPAT & REIS

Ook dit jaar werd gedomineerd door de coronapandemie. Wel zijn bij Reis vanaf het tweede kwartaal de eerste tekenen van herstel zichtbaar geworden. De premieomzet nam met 1% toe. Het technisch resultaat bedraagt EUR 1,7 mln. (2020: EUR 1,9 mln.). Net als vorig jaar wordt er minder geclaimd op reisproducten. Bij Expat lagen de betaalde schades in het lopend schadejaar hoog. Dit werd onder meer veroorzaakt door een toename vanuit de Verenigde Staten en enkele grote schades als gevolg van repatriëring.

DE ZEEUWSE

De portefeuille van De Zeeuwse groeide ook in 2021 gestaag verder (+12%) en bedraagt inmiddels EUR 98,3 mln. (2020: EUR 87,8 mln.). Terwijl de markt standaardiseert, kiest De Zeeuwse nadrukkelijk voor het leveren van maatwerk. Inzet is een persoonlijk bedieningsconcept waarin de toegevoegde waarde als expert zichtbaar is. De Zeeuwse is actief in de regio Zuidwest-Nederland en richt zich samen met gespecialiseerde adviseurs op het hele land, met de agrarische en hippische markt als kernbranches. De groei wordt ervaren als een beloning voor het onderscheidend vermogen. Het technisch resultaat van De Zeeuwse bedraagt EUR 14,6 mln. (2020: EUR 8,4 mln.). Deze toename is vooral het gevolg van een gunstige schadeontwikkeling bij Brand en Motorrijtuigen.

RESULTATEN GOUDSE LEVENSVERZEKERINGEN N.V.

De periodieke premieomzet van Goudse Levensverzekeringen N.V. is in 2021 toegenomen met 36% naar EUR 68,3 mln. (2020: EUR 50,3 mln.). Een groot deel van deze groei (EUR 15,5 mln.; 31%) is het gevolg van de overname van Leidsche Verzekering Maatschappij (LVM). Het gaat hier om de premie over de periode vanaf april 2021. Daarnaast is er voor het eerst een volledig jaar premie verantwoord van de in 2020 overgenomen portefeuille van BNP Paribas Cardif (EUR 9,8 mln. tegenover EUR 5,5 mln. in 2020). Er is sprake van een lichte stijging in de omzet van onze collectieve levensverzekeringen naar EUR 11,4 mln. (2020: EUR 11,1 mln.). De omzet via koopsommen nam in 2021 verder toe naar EUR 92,1 mln. (2020: EUR 87,0 mln.). Ook hier is de overname van LVM (koopsom EUR 8,4 mln.) de belangrijkste oorzaak.

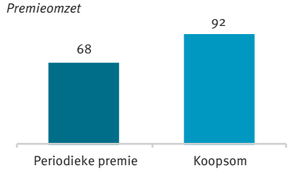

Premieomzet Goudse Levensverzekeringen N.V.

Het technisch resultaat van Goudse Levensverzekeringen N.V. is per saldo uitgekomen op EUR -9,2mln. (2020: EUR 21,8 mln.). Dit is aanmerkelijk lager dan eerder verwacht. Dit komt vooral door het versterken van de voorziening in verband met de verlaging van de rekenrente van 0% naar -0,75% van de DIL-portefeuille en ANW (EUR -19,5 mln.). Ook de inhaalafschrijving op de veronderstelde waarde van de BNP-portefeuille wegens een snellere uitloop van de portefeuille (EUR -1,0 mln.) speelt mee. In het resultaat is ook een verlies van EUR -2,0 mln. verantwoord op Leidsche Verzekering Maatschappij. Eenmalige kosten die verband houden met de overname, een hoger aantal overlijdensclaims dan verwacht en waarderingsverschillen die volgen uit de

overnamebalans verklaren het negatieve resultaat.

De solvabiliteit van het Levenbedrijf is gedaald naar 145% (2020: 181%) en ligt ruim boven het interventieniveau van het kapitaalbeleid. De daling van de solvabiliteit is met name het gevolg van de acquisitie van LVM en de gewijzigde waarderingsregels met betrekking tot spaarhypotheken die door DNB is uitgebracht. De Goudse N.V. heeft op 29 december 2021 een agiostorting gedaan in het kapitaal van Goudse Levensverzekeringen N.V. van EUR 20 mln. om deze effecten deels te compenseren.

RESULTATEN VLC & PARTNERS B.V.

VLC & Partners laat in 2021 een omzetstijging van 33% zien naar EUR 52,6 mln. (2020: EUR 39,5 mln.), primair als gevolg van acquisities. Het bruto resultaat bedraagt EUR 2,5 mln. (2020: EUR 3,6 mln.).

Op 15 juli 2021 is bekend gemaakt dat VLC & Partners en Mutsaerts gaan fuseren, met terugwerkende kracht naar 1 januari van dat jaar. Hierdoor verwatert het aandeel van De Goudse in VLC & Partners van 100% naar 76,6%. Deze verwatering heeft voor De Goudse geleid tot een resultaat van EUR 14,8 mln. Naast de fusie met Mutsaerts heeft VLC & Partners ook in 2021 diverse acquisities gedaan, zoals Westenburg Assurantiën. Samen met Mutsaerts wordt de 'Buy and Build' strategie voortgezet.

ONTWIKKELING BELEGGINGEN

Het hele jaar 2021 stond in het teken van een hoge mate van volatiliteit, mede als gevolg van de coronacrisis. De markten, die in 2020 nog grote klappen kregen, hebben zich bovengemiddeld ontwikkeld: licht hogere rentes op de kapitaalmarkten, duurdere woningen en stijgende aandelenkoersen. De inflatie, die een paar jaar erg laag bleef, liep in de loop van het jaar sterk op. Het herstel van de economieën zorgde ook voor productieproblemen in de chipsector, iets dat resulteerde in een vertraagde aanlevering van producten waarin chips zijn verwerkt.

De Europese Centrale Bank heeft haar opkoopprogramma's in deze periode in stand gehouden. In de Verenigde Staten besloot de FED daarentegen om opkoopprogramma's te gaan afbouwen en de beleidsrente te verhogen. Dit met het doel om de inflatie in toom te houden.

De marktrente voor Nederlandse staatsleningen met een looptijd van 10 jaar steeg van -0,5% aan het einde van 2020 tot bijna 0% aan het einde van 2021. De risico-opslagen van bedrijfsobligaties zijn in 2021 nog verder gedaald, tot 0,20% lager voor de bedrijfsobligaties met een BBB-rating.

De hogere marktrente zorgde ervoor dat de performance van vastrentende waarden negatief is (-3,1%). De aandelenportefeuille heeft een zeer goed jaar achter de rug met een positieve performance van 24,7%. Deze aandelenportefeuille is opgebouwd met hoog dividend aandelen. Bij de overige beleggingscategorieën (hypotheekfondsen en vastgoed) is ook een positief resultaat behaald, van respectievelijk 3,1% en 12,7%.

Kapitaal en Liquiditeitsmanagement

KAPITAALBELEID

De Goudse streeft naar een solide kapitaalbasis die bijdraagt aan de doelstellingen van de organisatie. De doelstelling van het kapitaalbeleid is tweeledig. Enerzijds moet dit beleid ervoor zorgen dat voor zowel De Goudse groep als het schade- en levenbedrijf een solide kapitaalbasis wordt behouden of dat deze basis hersteld kan worden, ook als bepaalde stressscenario's zich voordoen. Anderzijds draagt het kapitaalbeleid bij aan het bereiken van de strategische doelstellingen, in overeenstemming met de gedefinieerde risicobereidheid.

Het kapitaalbeleid is erop gericht om kapitaal boven het surplusniveau is bij een dochtermaatschappij effectief in te zetten voor de groep, waardoor de strategische mogelijkheden worden vergroot. De Goudse heeft in het kapitaalbeleid een bovengrens benoemd waarboven sprake is van een surplus dat kan worden uitgekeerd aan de groep.

De solvabiliteitseisen trekken de onderstaande grenzen in de groep en in het schade- en levenbedrijf (ongewijzigd ten opzichte van vorig jaar):

	Interne norm	*Inter-ventie niveau*	*Target niveau*	*Surplus niveau*
Groep	125%	145%	165%	210%
Schade	115%	130%	150%	175%
Leven	115%	130%	150%	175%

Interne norm, target- en interventieniveaus onder Solvency II

SOLVABILITEITSPOSITIE

De solvabiliteitsratio is gebaseerd op de standaardformule van Solvency II.
De Goudse is vooralsnog niet van plan om een (gedeeltelijk) intern model te ontwikkelen.

Ook de interne sturing wordt gebaseerd op de standaardformule. Bij de berekeningen is rekening gehouden met de ultimate forward rate (UFR 3,6%), de volatility adjuster (VA, 3 basispunten opslag) en de credit rate adjustment (CRA, 10 basispunten afslag).

Ultimo 2021 bedraagt de solvabiliteitsratio van De Goudse N.V. 203%. Daarmee ligt de ratio ruim boven het targetniveau.

	Target niveau	*Realisatie 2021*	*Realisatie 2020*
Groep	165%	203%	197%
Schade	150%	205%	166%
Leven	150%	145%	181%

Target vs realisatie onder Solvency II

Naast solvabiliteitseisen onder SII regelgeving heeft De Goudse ook solvabiliteitseisen gedefinieerd onder een economisch raamwerk. De solvabiliteit onder het Goudse economisch raamwerk wordt gezien als overdrachtswaarde. Hierbij is van belang dat de verplichtingen jegens polishouders gewaarborgd zijn. Met andere woorden: bij een overdracht hoeft de kopende partij geen kapitaal bij te storten. Daarom wordt als interne norm 0% gehanteerd.

Economische solvabiliteit	*Realisatie 2021*	*Realisatie 2020*
Groep	224%	204%
Schade	199%	157%
Leven	108%	108%

Economische solvabiliteit

DIVIDENDBELEID

De Goudse heeft in haar beleid opgenomen dat jaarlijks 30% van het netto resultaat, na betaling van het dividend op financieringspreferente aandelen, wordt uitgekeerd als dividend. Voor Schade is het dividendpercentage 25% van de netto winst en voor Leven 100%. Hiervan kan worden afgeweken als de solvabiliteit of nieuwe inzichten hiertoe aanleiding geven.

EIGEN VERMOGEN

Het eigen vermogen op basis van de statutaire boekwaarde waarderingsgrondslagen nam in 2021 toe tot EUR 429,2 mln. (2020: EUR 354,3 mln.). Deze toename wordt grotendeels veroorzaakt door de bijschrijving van het netto resultaat over 2021 van EUR 47,4 mln., de onttrekking van dividend in 2021 van EUR 8,3 mln., positieve herwaardering aandelen van EUR 21,8 mln. en een overig positief effect van circa EUR 14,2 mln.

Het rendement op eigen vermogen was in 2021 12,1% (2020: 4,7%).

Het eigen vermogen op marktwaarde-grondslagen bedraagt EUR 492,1 mln. en bestaat uit:

- EUR 422,6 mln. Tier 1-vermogen;
- EUR 69,5 mln. Tier 2-vermogen.

Hiermee is er nog de nodige ruimte om vermogen aan te trekken in Tier 2 en 3.

AANWEZIG VERMOGEN

Het aanwezig vermogen nam in 2021 toe tot EUR 477,7 mln. (2020: EUR 417,2 mln.). Deze toename is het gevolg van het aantrekken van EUR 20 mln. RT1 kapitaal, aflossen van EUR 10 mln. RT3 lening, bijschrijving van het netto resultaat over 2021 van EUR 47,4 mln., positieve herwaardering aandelen van EUR 21,8 mln., diverse marktwaarde correcties van EUR -26,2 mln. en overig positief effect van EUR 7,5 mln.

LIQUIDITEITSBELEID EN -POSITIE

De Goudse wil altijd aan haar toekomstige verplichtingen voldoen. Daarom streeft De Goudse een hoge liquiditeit na in haar beleggingsportefeuilles. Ook wordt

jaarlijks een liquiditeitsprognose voor de middellange termijn opgesteld. Op basis van deze prognose wordt de liquiditeitsbehoefte in kaart gebracht en een passende liquiditeitsbuffer geformuleerd voor de periode van het Middellange Termijn Plan. Daarnaast houdt De Goudse voor liquiditeitsdoeleinden kredietfaciliteiten aan bij Leven (EUR 15 mln.), bij Schade (EUR 25 mln.) en op groepsniveau (EUR 7 mln. ongecommitteerd). De liquiditeitspositie van het schade- en levenbedrijf is zeer gezond, aangezien De Goudse een hoog niveau van liquide beleggingen aanhoudt in de beleggingsmix, waaronder snel liquide te maken overheidsobligaties met een hoge kredietwaardigheid.

Risicomanagement

INLEIDING

De Goudse loopt als verzekeringsmaatschappij allerlei risico's en beheerst die voor haar klanten en andere belanghebbenden. Enerzijds gaat het om risico's die horen bij de uitvoering van het verzekeringsbedrijf, anderzijds ontstaan risico's vanuit de omgeving van De Goudse en vanuit de manier waarop De Goudse is georganiseerd en haar processen zijn ingericht.

Het Bestuur van De Goudse is verantwoordelijk voor de opzet en werking van de interne risicobeheers- en controlesystemen, op zo'n manier dat de risico's worden beheerst binnen de risicobereidheid die De Goudse heeft gedefinieerd.

De Goudse heeft een risicomanagementsysteem ingericht. Dit is bestemd voor het systematisch onderkennen, meten, bewaken en beheren van – en rapporteren over – de belangrijkste risico's waaraan De Goudse nu of in de toekomst wordt blootgesteld. In de jaarrekening staat een nadere beschrijving van de risk-governance-structuur, het risicoprofiel en de ontwikkelingen in 2021.

BELANGRIJKE ONTWIKKELINGEN RISICOMANAGEMENT IN 2021

- Sinds wereldwijd de coronacrisis is uitgebroken voert het team Riskmanagement periodiek separate risicoanalyses uit met betrekking tot de gevolgen van de uitbraak en de acties die hierdoor ondernomen moeten worden. Deze analyse wordt met het bestuur en het Audit & Risk Committee (ARC) gedeeld en besproken.
- In 2021 is GRC-tooling geïmplementeerd op basis van het beleid zoals vastgelegd in het risicomanagementraamwerk en de bijbehorende beleidsstukken en procedures, met als doelstelling het Interne Controle Framework van De Goudse aantoonbaar te verbeteren in opzet, bestaan en werking.
- In 2021 is gestart met het project voor informatiebeveiliging waarbij de focus ligt op het introduceren van een nieuw informatiebeveiligingsraamwerk. Met de introductie van dit raamwerk wordt de risicobeheersing ten opzichte van informatiebeveiliging beter en meer expliciet geborgd in de organisatie.

RISICOMANAGEMENTSYSTEEM

De Goudse heeft een uitgebreid risicomanagementsysteem om zowel financiële als niet-financiële risico's te identificeren, meten, evalueren en beheren. De teams Riskmanagement en Compliance houden toezicht op de risicobeheersing in de dagelijkse bedrijfsvoering. Via beleidsdocumenten wordt gewaarborgd dat de risicobereidheid die op strategisch niveau is vastgesteld, wordt vertaald naar beheersmaatregelen op tactisch/operationeel niveau. De risicobereidheid wordt onder andere vertaald naar kapitaalbeleid en daarna naar risicobudgetten en risicolimieten.

Risicomanagementorganisatie

De risicomanagementorganisatie omvat het geheel aan governance- en beleidsmaatregelen dat erop is gericht om alle risico's die samenhangen met de bedrijfsactiviteiten zo goed mogelijk te managen en te voorkomen dat de risicopositie en de hieruit voortkomende verliezen de winstgevendheid of solvabiliteit van De Goudse ernstig in gevaar brengen. De inrichting van de risicomanagementorganisatie is gebaseerd op het 'Three lines of defence' risicobeheersingsmodel.

Risk-governancestructuur

Het Bestuur heeft de integrale managementverantwoordelijkheid voor alle activiteiten van De Goudse, waaronder het vaststellen, uitvoeren, monitoren en bijstellen van het algehele beleid. De operationele aansturing van de tweedelijns-risicomanagementfunctie is belegd bij de bestuurder Financiën en Risk. De Raad van Commissarissen (RvC) houdt hierop toezicht.

In 2021 is de hiërarchische en functionele positie van de Actuarieel Functiehouder (AFH) gesplitst. De AFH valt nu hiërarchisch onder het bestuurslid Financiën en Risk en functioneel onder de manager Riskmanagement.

Strategische Risicomanagement Analyse (SRA)

Om de risico's en kansen te identificeren die passen bij de vastgestelde strategische richting, heeft het Bestuur in 2021 een Strategische Risicomanagement Analyse (SRA) uitgevoerd. Het doel van deze SRA is het identificeren, analyseren en vaststellen van de risico's die de meeste impact hebben op de strategische doelstellingen. Belangrijke onderwerpen van gesprek waren onder andere de macro-economische omstandigheden, het cyberrisico en het klimaat, inclusief de samenloop van catastrofale gebeurtenissen.

Own Risk & Solvency Assessment (ORSA)

De Goudse heeft een Own Risk & Solvency Assessment (ORSA) uitgevoerd op de groep als geheel en haar verzekeringsentiteiten Goudse Levensverzekeringen N.V. en Goudse Schadeverzekeringen N.V. De risico's die naar voren zijn gekomen tijdens de SRA zijn gebruikt bij het bepalen van de ORSA-scenario's.

Risicorapportages

Met risicorapportages wordt gerapporteerd over het risicoprofiel van De Goudse, ter ondersteuning van de besluitvorming van het management. De rapportages bevatten samen de kerninformatie voor de sturing en

beheersing van de risico's van De Goudse:

- managementrapportages: geven inzicht in de financiële en niet-financiële ontwikkeling van De Goudse en haar bedrijfsonderdelen;
- risicomanagementrapportages: geven inzicht in het risicoprofiel van De Goudse en de wijze waarop met name de risico's die buiten de risicobereidheid vallen worden beheerst en gemitigeerd, op strategisch, tactisch en operationeel niveau, door Bestuur, management en de operationele teams; deze rapportages bevatten een onafhankelijk oordeel van iedere tweedelijnssleutelfunctiehouder;
- balansmanagementrapportages: tonen de wijze waarop De Goudse haar specifieke balansposities en daaraan gerelateerde risico's (inclusief beleggingen) adequaat beheerst.

RISICOBEREIDHEID

De Goudse stelt de risicobereidheid vast, zodat het risicoprofiel binnen de door het Bestuur goedgekeurde grenzen kan worden beheerst. De risicobereidheid beschrijft het risiconiveau dat De Goudse bereid is te accepteren om de strategische doelen te realiseren, met een goede balans tussen risico en rendement. De risicobereidheid dekt zowel financiële als niet-financiële risico's.

RISICOPROFIEL

De solvabiliteitsratio is gebaseerd op de standaardformule van Solvency II. De Goudse is vooralsnog niet van plan om een (gedeeltelijk) intern model te ontwikkelen. Ook de interne sturing wordt gebaseerd op de standaardformule. Bij de berekeningen is rekening gehouden met de ultimate forward rate (UFR 3,60%), de volatility adjuster (VA, 3 basispunten opslag) en de credit rate adjustment (CRA, 10 basispunten afslag).

Ultimo 2021 bedraagt de solvabiliteitsratio van De Goudse N.V. 203,0%. Daarmee ligt de ratio ruim boven het targetniveau. Het aanwezige vermogen bedraagt EUR 477,7 mln. en bestaat voor EUR 408,2 mln. uit Tier 1-vermogen (waarvan EUR 360,5 mln. unrestricted) en voor EUR 69,5 mln. uit Tier 2-vermogen. Het vereist vermogen bedraagt EUR 235,3 mln.

TOT SLOT

In het hoofdstuk Risicomanagement in de jaarrekening worden het risicomanagement en de solvabiliteitspositie verder toegelicht.

Gouda, 5 april 2022

drs. G.W. (Geert) Bouwmeester, voorzitter
drs. P.H. (Pieter) de Frel RA
M.P. (Marcel) Moons RA
mr. drs. R.C. (Robbert) Prins

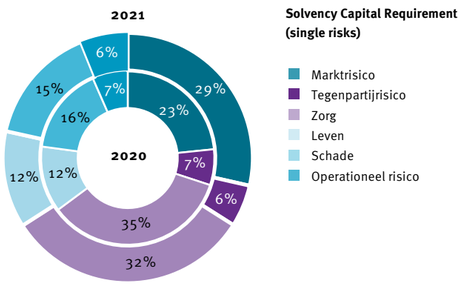

SCR-verdeling De Goudse N.V.

V.l.n.r.: Pieter de Frel, Geert Bouwmeester, Marcel Moons, Robbert Prins

JAAR-REKENING

GECONSOLIDEERDE BALANS PER 31 DECEMBER 2021 VOOR WINSTVERDELING

(bedragen x EUR 1.000)

ACTIVA			31 december 2021		31 december 2020
Immateriële vaste activa	b1				
– kosten van ontwikkeling		276		–	
– concessies, vergunningen en intellectuele eigendom		74.113		28.853	
– goodwill		36.702		9.234	
			111.091		38.087
Beleggingen					
Terreinen en gebouwen	b2				
– voor eigen gebruik		21.400		18.632	
– overige terreinen en gebouwen		10.228		10.295	
			31.628		28.927
Beleggingen in groepsmaatschappijen en deelnemingen	b3				
– groepsmaatschappijen en deelnemingen			6.762		5.573
Overige financiële beleggingen					
– aandelen, certificaten van aandelen, deelnemingsbewijzen en andere niet-vastrentende waardepapieren	b4	625.400		546.419	
– obligaties en andere vastrentende waardepapieren	b5	1.491.214		1.248.561	
– vorderingen uit hypothecaire leningen	b6	40.073		43.986	
– vorderingen uit andere leningen	b7	319.357		346.545	
– deposito's bij kredietinstellingen	b8	–		–	
– polisbeleningen	b9	193		194	
			2.476.237		2.185.705
Depots bij verzekeraars	b10		253		252
			2.514.880		2.220.457
Beleggingen voor risico van polishouders en spaarkasbeleggingen	b11		728.041		494.977
Vorderingen					
Vorderingen uit directe verzekering op:	b12				
– verzekeringnemers		12.357		13.725	
– tussenpersonen		6.786		5.463	
Vorderingen uit herverzekering		8.660		10.884	
Overige vorderingen	b13	24.951		13.818	
			52.754		43.890
Overige activa					
Materiële vaste activa en voorraden	b14	4.976		4.233	
Liquide middelen	b15	132.418		111.180	
			137.394		115.413
Overlopende activa	b16				
Lopende rente en huur		20.800		18.468	
Overige overlopende activa		5.109		3.656	
			25.909		22.124
			3.570.069		**2.934.948**

PASSIVA			31 december 2021		31 december 2020
Groepsvermogen	b17				
Gestort en opgevraagd kapitaal		54.869		54.869	
Agioreserve		24.619		24.619	
Herwaarderingsreserve		74.311		57.099	
Wettelijke reserve		2.382		1.135	
Overige reserves		214.395		201.759	
Onverdeelde winst		45.711		14.823	
			416.287		354.304
Aandeel derden in groepsvermogen	b18		12.871		–
			429.158		354.304
Achtergestelde schulden	b19		89.142		79.351
Technische voorzieningen	b20				
Voor niet-verdiende premies en lopende risico's					
– bruto		34.986		35.714	
– aandeel herverzekeraars		-3.692		-3.300	
			31.294		32.414
Voor levensverzekering					
– bruto		1.443.385		1.192.123	
– aandeel herverzekeraars		-24.123		-5.477	
			1.419.262		1.186.646
Voor te betalen schade/uitkeringen					
– bruto		982.512		931.196	
– aandeel herverzekeraars		-315.018		-291.685	
			667.494		639.511
Voor winstdeling en kortingen					
– bruto			193		236
			2.118.243		1.858.807
Technische voorzieningen voor spaarkassen en verzekeringen waarbij polishouders het beleggingsrisico dragen					
– bruto	b20		732.192		494.979
Voorzieningen	b21				
– voor belastingen		15.058		7.196	
– overige		5.340		4.242	
			20.398		11.438
Schulden					
Schulden uit directe verzekering	b22	85.951		83.749	
Schulden uit herverzekering		2.662		1.969	
Overige schulden	b23	66.773		32.299	
			155.386		118.017
Overlopende passiva	b24		25.550		18.052
			3.570.069		**2.934.948**

GECONSOLIDEERDE WINST- EN VERLIESREKENING OVER 2021

TECHNISCHE REKENING SCHADEVERZEKERING

(bedragen x EUR 1.000)

				2021			2020
Verdiende premies eigen rekening							
Bruto premies	s1	602.971			550.251		
Uitgaande herverzekeringspremies	s2	-88.764			-81.341		
			514.207			468.910	
Wijziging technische voorziening niet-verdiende premies en lopende risico's							
– bruto		964			-2.192		
– aandeel herverzekeraars		379			-22		
			1.343			-2.214	
				515.550			466.696
Opbrengsten uit beleggingen							
Opbrengsten uit andere beleggingen							
– terreinen en gebouwen		553			542		
– overige beleggingen	s3	15.379			16.828		
			15.932			17.370	
Gerealiseerde winst op beleggingen	s4		384			1.839	
				16.316			19.209
Niet-gerealiseerde winst op beleggingen	s5			3.577			400
Overige technische baten eigen rekening	s6			149			186
Schaden eigen rekening							
Schaden							
– bruto	s7	-356.824			-339.363		
– aandeel herverzekeraars	s8	39.024			41.175		
			-317.800			-298.188	
Wijziging voorziening voor te betalen schaden							
– bruto	s7	-51.316			-70.620		
– aandeel herverzekeraars	s8	23.333			12.969		
			-27.983			-57.651	
				-345.783			-355.839
Bedrijfskosten							
Acquisitiekosten	s9		-90.256			-83.481	
Beheers- en personeelskosten, afschrijvingen bedrijfsmiddelen	s10		-57.393			-57.685	
Provisie en winstdeling ontvangen van herverzekeraars	s11		21.036			21.636	
				-126.613			-119.530
Beleggingslasten	s12						
Beheerskosten en rentelasten			-503			-807	
Gerealiseerd verlies op beleggingen			-3.134			-460	
				-3.637			-1.267
Niet-gerealiseerd verlies op beleggingen	s13			-885			-2.761
Overige technische lasten eigen rekening	s14			-1.353			-589
Aan niet-technische rekening toegerekende opbrengst uit beleggingen				-5.075			-3.350
Resultaat technische rekening schadeverzekering				**52.246**			**3.155**

TECHNISCHE REKENING LEVENSVERZEKERING

(bedragen x EUR 1.000)

					2021			2020
Verdiende premies eigen rekening	l1							
Bruto premies			160.433			137.276		
Uitgaande herverzekeringspremies			-10.943			-5.762		
				149.490			131.514
Opbrengsten uit beleggingen								
Opbrengsten uit andere beleggingen								
– terreinen en gebouwen	l2	39			38			
– overige beleggingen	l3	38.865			36.770			
			38.904			36.808		
Gerealiseerde winst op beleggingen	l4		2.884			4.583		
				41.788			41.391
Niet-gerealiseerde winst op beleggingen	l5			115.557			40.656
Overige technische baten eigen rekening	l6			6.504			7.066
Uitkeringen eigen rekening	l7							
– bruto		-242.621			-185.063			
– aandeel herverzekeraars		10.620			6.406			
			-232.001			-178.657		
Wijziging technische voorziening eigen rekening								
– bruto		-42.325			11.225			
– aandeel herverzekeraars		189			185			
			-42.136			11.410		
				-274.137			-167.247
Winstdeling en kortingen	l8			-542			-836
Bedrijfskosten								
Acquisitiekosten	l9	-924			-812			
Wijziging overlopende acquisitiekosten		-65			–			
			-989			-812		
Beheers- en personeelskosten, afschrijvingen bedrijfsmiddelen	l10		-17.176			-11.476		
Provisie en winstdeling ontvangen van herverzekeraars			486			186		
				-17.679			-12.102
Beleggingslasten	l11							
Beheerskosten en rentelasten			-13.067			-10.043		
Gerealiseerd verlies op beleggingen			-5.706			-1.329		
				-18.773			-11.372
Niet-gerealiseerd verlies op beleggingen	l12			-1.088			-2.630
Overige technische lasten eigen rekening	l13			-6.256			-4.397
Aan niet-technische rekening toegerekende opbrengst uit beleggingen				-4.073			-207
Resultaat technische rekening levensverzekering				**-9.209**			**21.836**

NIET-TECHNISCHE REKENING

(bedragen x EUR 1.000)

			2021		2020
Resultaat technische rekening schadeverzekering		52.246		3.155	
Resultaat technische rekening levensverzekering		-9.209		21.836	
			43.037		24.991
Opbrengst uit beleggingen					
– Waardeveranderingen van beleggingen	r1		983		485
Overgeboekt van technische rekening schadeverzekering		5.075		3.350	
Overgeboekt van technische rekening levensverzekering		4.073		207	
			9.148		3.557
Beleggingslasten					
– Beheerskosten en rentelasten	r2	-6.657		-5.491	
– Waardeveranderingen van beleggingen	r3	–		-785	
			-6.657		-6.276
Andere baten	r4		64.612		36.763
Andere lasten	r5		-52.951		-36.945
Resultaat uit gewone bedrijfsuitoefening voor belastingen			58.172		22.575
Belastingen resultaat uit gewone bedrijfsuitoefening	r6		-10.756		-6.072
Resultaat uit gewone bedrijfsuitoefening na belastingen			47.416		16.503
Resultaat aandeel derden			-25		–
Resultaat na belastingen			**47.391**		**16.503**

GECONSOLIDEERD KASSTROOMOVERZICHT OVER 2021

(bedragen x EUR 1.000)

			2021		2020
Resultaat na belastingen	b17	47.391		16.503	
Correcties voor:					
Afschrijving immateriële vaste activa	b1	12.154		5.754	
Afschrijving materiële vaste activa	b14	2.799		1.018	
Afschrijving rentestandkorting		290		628	
Afschrijving acquisitiekosten		191		–	
Verleende rentestandkorting		-44		-27	
Activering acquisitiekosten		-191		–	
Mutatie technische voorzieningen eigen rekening		25.111		269.494	
Mutatie technische voorzieningen risico polishouders	b20	42.830		20.832	
Mutatie voorzieningen	b21	8.079		-6.105	
Mutatie vorderingen		-640		965	
Mutatie schulden		33.781		27.856	
Mutatie overlopende activa		-3.067		738	
Mutatie overlopende passiva		6.036		-5.719	
Mutatie uit hoofde van herwaardering beleggingen		-9.447		2.077	
Kasstroom uit operationele activiteiten			165.273		334.014
Investeringen en aankopen					
Immateriële vaste activa	b1	-69.852		-12.234	
Verwerving groepsmaatschappijen (Leidsche)	b1	-8.550		–	
Terreinen en gebouwen	b2	-3.624		-3.174	
Andere deelnemingen	b1	-5.574		-1.186	
Overige financiële beleggingen		-254.068		-503.455	
Materiële vaste activa	b14	-3.498		-2.119	
Desinvesteringen, aflossingen en verkopen					
Terreinen en gebouwen	b2	–		2.344	
Overige financiële beleggingen		224.786		220.237	
Depots bij verzekeraars	b10	-1		25	
Saldo mutatie beleggingen voor risico van polishouders	b11	-43.585		-20.832	
Kasstroom uit investerings- en beleggingsactiviteiten			-163.966		-320.394
Mutatie achtergestelde schuld (per saldo)	b19	9.638		–	
Betaalde goodwill		5.603		118	
Afschrijving agio/disagio achtergestelde schuld	b19	153		105	
Betaalde dividenden	b17	-8.327		-10.452	
Aandeel derden	b18	12.870		–	
Overige mutaties		-7		-66	
Kasstroom uit financieringsactiviteiten			19.930		-10.295
Mutatie liquide middelen	b15		**21.237**		**3.325**
Het verloop van de liquide middelen is als volgt:					
Stand primo boekjaar			111.181		107.856
Mutatie boekjaar			21.237		3.325
Stand ultimo boekjaar			**132.418**		**111.181**

Algemene toelichting bij de Jaarrekening

1. ALGEMEEN

De jaarrekening heeft betrekking op het boekjaar 2021, dat is geëindigd op balansdatum 31 december 2021. De jaarrekening wordt gepresenteerd in euro's, de functionele valuta van de onderneming. Bedragen zijn vermeld in duizenden euro's, tenzij anders is aangegeven. Berekeningen in de tabellen zijn gemaakt met behulp van niet afgeronde getallen. Hierdoor kunnen afrondingsverschillen optreden.

De Goudse N.V. (KvK 29050370) is houdstermaatschappij van een schade- en levensverzekeringsmaatschappij, van enkele kleine vennootschappen die daarmee samenhangen en van volmacht- en assurantiebemiddelingsbedrijven. De statutaire vestigingsplaats van De Goudse N.V. is Gouda.

In het schadebedrijf wordt getekend voor risico's in de directe Nederlandse verzekeringsmarkt in de groepen:

- arbeidsongeschiktheids- en overige ziekte- en ongevallenverzekeringen;
- motorrijtuigen casco;
- motorrijtuigen aansprakelijkheid;
- voertuigen casco;
- vervoerde zaken;
- brand en natuurevenementen;
- andere schade aan zaken;
- algemene aansprakelijkheid;
- diverse geldelijke verliezen;
- rechtsbijstand.

In het levenbedrijf wordt getekend voor risico's in de directe en indirecte markt, voornamelijk in Nederland. De activiteit in het buitenland is beperkt.

De enkelvoudige winst- en verliesrekening is opgesteld in overeenstemming met de bepalingen van artikel 402 BW2, Titel 9. In de winst- en verliesrekening is het geconsolideerde resultaat verwerkt, voor zover dit ten gunste van De Goudse N.V. komt.

2. GROEPSVERHOUDINGEN

In de geconsolideerde jaarrekening zijn de gegevens opgenomen van de dochtermaatschappijen van De Goudse N.V. Eind 2021 zijn de volgende dochtermaatschappijen volledig eigendom van De Goudse N.V.:

- Goudse Schadeverzekeringen N.V., Gouda (KvK 29012404);
- Goudse Levensverzekeringen N.V., Gouda (KvK 30089992);
- Goudse Beleggings- en Financieringsmaatschappij B.V., Gouda (KvK 29020195);
- Goudse Verzekeringen Services B.V., Gouda (KvK 29044258);
- Automatiseringsmaatschappij Gouda B.V., Gouda (KvK 29018736);
- Hofstaete Kennisgroep B.V., Naarden (KvK 34172702);
- Assurantiemaatschappij Hollandia anno 1924 N.V., Gouda (KvK 29018717);
- Collectie Stationsplein B.V., Gouda (KvK 29040933);
- Goudse Assurantiedesk B.V., Gouda (KvK 29044773).

In 2021 is het belang van De Goudse N.V. in VLC & Partners Holding B.V. verwaterd, waardoor het belang ultimo 2021 76,6% van de aandelen is.

Ook heeft De Goudse N.V. een belang van 30% in zowel stemrecht als winstrecht in Anker Insurance Company N.V. te Groningen (KvK 02078166), een belang van 48% in zowel stemrecht als winstrecht in SRK Groep B.V. te Den Haag (KvK 74582771), een belang van 30% in zowel stemrecht als winstrecht in VCSW B.V. te Den Haag (KvK 52216721) en een belang van 30% in zowel stemrecht als winstrecht in HR-Navigator B.V. te Amersfoort (KvK 54967236).

Met De Goudse wordt in deze jaarrekening bedoeld De Goudse N.V., dochtermaatschappijen van De Goudse N.V. en de deelnemingen waarin De Goudse N.V. overheersende zeggenschap heeft. Dit betreft alle 100% dochtermaatschappijen en het 76,6% belang in VLC & Partners Holding B.V.

Goudse Verzekeringen B.V. te Gouda (KvK 24371209) staat aan het hoofd van de groep. De financiële gegevens van De Goudse N.V. worden geconsolideerd in de geconsolideerde jaarrekening van Goudse Verzekeringen B.V.

De geconsolideerde winst- en verliesrekening bevat de niet-technische rekening en de technische rekeningen schadeverzekering en levensverzekering. In de niet-technische rekening zijn onder meer opgenomen:

- de niet-technische baten en lasten van schade- en levensverzekeringen;
- de toegerekende opbrengsten uit beleggingen die zijn overgeboekt van de technische rekeningen;
- de baten en lasten uit overige (niet-verzekerings)activiteiten.

De posten in de jaarrekening van de groepsmaatschappijen worden gewaardeerd met inachtneming van de valuta van de economische omgeving waarin de groepsmaatschappij haar bedrijfsactiviteiten voornamelijk uitoefent (de functionele valuta).

3. WIJZIGINGEN IN DE SAMENSTELLING VAN DE GROEP

In 2021 is het belang van De Goudse in VLC & Partners Holding B.V. verwaterd. De Goudse bezit hierna nog 76,6% van de aandelen.

4. VERBONDEN PARTIJEN

Als verbonden partijen worden aangemerkt alle rechtspersonen waarover overheersende zeggenschap, gezamenlijke zeggenschap of invloed van betekenis kan worden uitgeoefend. Ook rechtspersonen die overheersende zeggenschap kunnen uitoefenen worden aangemerkt als verbonden partij. De statutaire directieleden, andere sleutelfunctionarissen van De Goudse N.V. en hun nauwe verwanten zijn ook verbonden partijen.

Er kunnen transacties bestaan tussen verbonden partijen. Onder transacties worden verstaan overdrachten van middelen, diensten of verplichtingen, ongeacht of er een bedrag in rekening is gebracht. De transacties tussen verbonden partijen betreffen onder andere doorbelaste kosten, huur, interne leningen en rekening-courantverhoudingen.

Transacties worden aangegaan met een zakelijke grondslag, dat wil zeggen tegen normale marktvoorwaarden. Transacties van betekenis met verbonden partijen worden toegelicht in de enkelvoudige jaarrekeningen van de groepsmaatschappijen. De toelichting gaat dan in op de aard en de omvang van de transactie en andere informatie die nodig is voor het verschaffen van het inzicht. In de geconsolideerde jaarrekening wordt de bezoldiging van bestuurders en commissarissen toegelicht onder de 'Toelichting op de geconsolideerde winst- en verliesrekening'.

5. GRONDSLAGEN VOOR HET OPSTELLEN VAN DE GECONSOLIDEERDE JAARREKENING

De geconsolideerde jaarrekening is opgesteld in overeenstemming met de wettelijke bepalingen van Titel 9 Boek 2 BW, waaronder afdeling 15, en de stellige uitspraken die zijn opgenomen in de Richtlijnen voor de Jaarverslaggeving, uitgegeven door de Raad voor de Jaarverslaggeving. De geconsolideerde balans is opgesteld conform model N en de geconsolideerde winst- en verliesrekening conform model O (technische rekening levensverzekering) en model P (technische rekening schadeverzekering).

In de consolidatie worden de financiële gegevens van De Goudse N.V. opgenomen, samen met die van haar groepsmaatschappijen en andere rechtspersonen waarop De Goudse N.V. een overheersende zeggenschap kan uitoefenen of waarover De Goudse N.V. de centrale leiding heeft. Groepsmaatschappijen zijn rechtspersonen waarin De Goudse N.V. direct of indirect overheersende zeggenschap kan uitoefenen doordat De Goudse beschikt over de meerderheid van de stemrechten of op enig andere wijze de financiële en operationele activiteiten kan beheersen. Hierbij wordt ook rekening gehouden met potentiële stemrechten die direct kunnen worden uitgeoefend op de balansdatum.

De groepsmaatschappijen en andere rechtspersonen waarop De Goudse N.V. een overheersende zeggenschap kan uitoefenen of waarover zij de centrale leiding heeft, worden voor 100% in de consolidatie betrokken. Nieuw verworven deelnemingen worden in de consolidatie betrokken vanaf het tijdstip dat er een beleidsbepalende invloed kan worden uitgeoefend. Afgestoten deelnemingen worden niet langer in de consolidatie betrokken vanaf het moment dat de beleidsbepalende invloed beëindigd is. Het aandeel van derden in het groepsvermogen en in het groepsresultaat wordt afzonderlijk vermeld.

Vorderingen en schulden tussen groepsmaatschappijen en andere in de consolidatie opgenomen rechtspersonen worden geëlimineerd in de geconsolideerde balans.

Intercompany-transacties en intercompany-resultaten die in de technische rekening schadeverzekering en de technische rekening levensverzekering worden verantwoord worden niet geëlimineerd als ze zijn gebaseerd op overeenkomsten die op marktvoorwaarden zijn aangegaan. De doorbelasting van huurkosten vanuit Goudse Beleggings- en Financieringsmaatschappij B.V. aan Goudse Schadeverzekeringen N.V. en Goudse Levensverzekeringen N.V. is de meest materiële intercompany-transactie. De overige intercompany-resultaatcomponenten in de technische rekening schadeverzekering, technische rekening levensverzekering en de niet-technische rekening zijn van ondergeschikte betekenis.

Waarderingsgrondslagen van groepsmaatschappijen en andere in de consolidatie opgenomen rechtspersonen zijn niet gewijzigd.

6. TOELICHTING OP HET GECONSOLIDEERDE KASSTROOMOVERZICHT

Het kasstroomoverzicht is opgesteld volgens de indirecte methode, waarbij onderscheid wordt gemaakt tussen kasstromen uit operationele, investerings- en beleggingsactiviteiten en financieringsactiviteiten.

De geldmiddelen in het kasstroomoverzicht bestaan uit liquide middelen. Deposito's en effecten zijn opgenomen onder beleggingen. De kasstromen in vreemde valuta's zijn omgerekend tegen een gemiddelde koers. Betaalde dividenden zijn opgenomen onder de kasstroom uit financieringsactiviteiten.

7. ACQUISITIES

Per 1 april 2021 heeft Goudse Levensverzekeringen N.V. de aandelen van Leidsche Leven Holding B.V. overgenomen voor een bedrag van EUR 42,0 mln.

Leidsche Leven Holding B.V. heeft een 100% deelneming in Leidsche Verzekering Maatschappij N.V. Het bedrijf was statutair gevestigd in Rotterdam.

Leidsche Verzekering Maatschappij N.V. heeft een positie op het gebied van overlijdensrisicoverzekeringen en unit linked lijfrenteproducten. Deze overname past in de Nieuw Leven Strategie die in 2018 is geïntroduceerd. Deze strategie is gefocust op zowel de ontwikkeling van nieuwe producten als het aankopen van levenportefeuilles en -bedrijven die passen bij de strategie van De Goudse.

Per 21 oktober 2021 is Leidsche juridisch gefuseerd met Goudse Levensverzekeringen N.V. Deze juridische fusie gaat met terugwerkende kracht in vanaf 1 april 2021.

De transactie is volgens de purchase accounting methode verwerkt in de jaarrekening van Goudse Levensverzekeringen N.V. De overnamebalans van Leidsche Leven Holding B.V. is gewaardeerd tegen de fair value. De volgende assumpties en veronderstellingen zijn gehanteerd:

- de beleggingen en de beleggingen voor risico van polishouders zijn gewaardeerd op marktwaarde;
- de netto technische voorziening is geherwaardeerd op basis van de actuele assumpties op overnamemoment van de rente, contract boundary, kosten, sterfte, afkoop en risico marge.

Als gevolg van deze acquisitie zijn de resultaten en de balanspositie van Leidsche Leven Holding B.V. verantwoord in de geconsolideerde jaarrekening 2021 van De Goudse N.V.

De overnamebalans van Leidsche Leven Holding B.V. is:

(bedragen x EUR 1.000)	***Overname balans op basis van fair value***
Immateriële vaste activa	330
Beleggingen	234.527
Beleggingen voor risico van polishouders en spaarkasbeleggingen	189.479
Vorderingen	8.224
Overige activa	44
Liquide middelen	34.687
Overlopende activa	721
Totale activa	**468.012**
Technische voorzieningen (netto)	234.080
Technische voorzieningen voor spaarkassen en verzekeringen waarbij polishouders het beleggingsrisico dragen	194.384
Voorzieningen	881
Schulden	3.588
Overlopende passiva	1.462
Totale passiva	**434.395**
Saldo activa en passiva	33.617
Verkrijgingsprijs	43.237
Goodwill	**9.620**
Verkrijgingsprijs	43.237
Liquide middelen	34.678
Verwerving	**8.550**

De acquisitie van Leidsche Leven Holding B.V. is verwerkt conform de purchase accounting methode. De goodwill is bepaald als het verschil tussen de verkrijgingsprijs en de actuele waarde van de bij de overname geïdentificeerde activa en passiva. Positieve goodwill wordt geactiveerd, onder aftrek van cumulatieve afschrijvingen en eventuele bijzondere waardeverminderingen, onder de immateriële vaste activa. De verkrijgingsprijs is inclusief overname kosten.

Met Leidsche wordt in deze jaarrekening bedoeld Leidsche Leven Holding B.V. en de deelneming Leidsche Verzekering Maatschappij N.V.

Door VLC & Partners Holding B.V. zijn in 2021 de volgende fusies en overnames gedaan. Per 1 januari 2021 is het volgende belang verworven:

1. Van Luin Assurantie Groep B.V. (51%);
   Van Luin Assurantiën B.V. (100%);
   Van Luin Advies B.V. (100%);
   Van Luin Hypotheken B.V. (100%);

Per 1 september 2021 is het volgende belang verworven:

2. Mutsaerts Holding B.V. (100%);
   Mutsaerts B.V. (100%);
   Mutsaerts Assuradeuren B.V. (100%);

Per 31 december 2021 is het volgende belang verworven:

3. HIT Insurance B.V. (100%).

Per 1 januari 2021 zijn de volgende assurantieportefeuilles overgenomen:

4. Westenburg Assurantiën;
5. Buro Merks.

Alle overnames zijn verwerkt volgens de purchase accounting methode. Vanaf de overnamedatum neemt de vennootschap de resultaten van alle vennootschappen op in haar winst-en-verliesrekening en verwerkt zij de overgenomen identificeerbare activa en passiva in haar balans. De totale verkrijgingsprijs van de overnames in 2021 bedraagt circa EUR 57,0 mln. Het verschil tussen de reële waarde van de overgenomen identificeerbare activa en passiva en de verkrijgingsprijs is als goodwill uit hoofde van de betreffende overnames in de balans opgenomen.

Grondslagen voor Balanswaardering en Resultaatbepaling

1. ALGEMEEN

Bij het opstellen van deze jaarrekening is uitgegaan van de continuïteitsveronderstelling.

De balans is opgesteld voor winstbestemming.

Een actief wordt in de balans opgenomen wanneer het waarschijnlijk is dat de toekomstige economische voordelen naar de onderneming toevloeien en de waarde daarvan betrouwbaar kan worden vastgesteld. Een verplichting wordt in de balans opgenomen wanneer het waarschijnlijk is dat de afwikkeling daarvan leidt tot een uitstroom van middelen waarvan de waarde betrouwbaar kan worden vastgesteld.

Een in de balans opgenomen actief of verplichting blijft op de balans zolang een transactie met betrekking tot de betreffende balanspost niet leidt tot een belangrijke verandering in de economische realiteit. Een actief wordt niet langer in de balans opgenomen zodra een transactie leidt tot de overdracht van de economische voordelen aan een derde. Een verplichting wordt niet langer in de balans opgenomen zodra een transactie leidt tot de afwikkeling van een verplichting aan een derde.

Activa en passiva worden gewaardeerd tegen de verkrijgingsprijs (inkoopprijs en bijbehorende kosten), de vervaardigingsprijs of de actuele waarde, waar nodig onder aftrek van een voorziening voor het risico van onvolwaardigheid. Per balanspost worden de waarderingsgrondslagen specifieker toegelicht verderop in het hoofdstuk. Als geen specifieke waarderingsgrondslag is vermeld, vindt waardering plaats tegen de verkrijgingsprijs onder aftrek van de noodzakelijk geachte voorziening.

Baten worden in de winst- en verliesrekening opgenomen wanneer een vermeerdering van het economisch potentieel heeft plaatsgevonden in samenhang met een vermeerdering van een actief of een vermindering van een verplichting, waarvan de omvang betrouwbaar kan worden vastgesteld. Lasten worden verwerkt wanneer een vermindering van het economisch potentieel heeft plaatsgevonden in samenhang met een vermindering van een actief of een vermeerdering van een verplichting waarvan de omvang betrouwbaar kan worden vastgesteld. Opbrengsten en kosten worden toegerekend aan de periode waarop zij betrekking hebben.

Het resultaat wordt bepaald als het verschil tussen de opbrengstwaarde van de geleverde prestaties en de kosten en andere lasten over het jaar. De opbrengsten en kosten worden toegerekend aan het boekjaar waarop zij betrekking hebben. Verliezen worden verantwoord zodra zij voorzienbaar zijn.

Toelichtingen op posten in de balans, de winst- en verliesrekening en het kasstroomoverzicht zijn in de jaarrekening genummerd.

2. GEBRUIK VAN SCHATTINGEN

Voor de opstelling van de jaarrekening is het nodig dat het management oordelen vormt en schattingen en veronderstellingen maakt die van invloed zijn op de toepassing van grondslagen en de gerapporteerde waarde van activa, verplichtingen en van baten en lasten. De daadwerkelijke uitkomsten kunnen afwijken van deze schattingen. De schattingen en onderliggende veronderstellingen worden voortdurend beoordeeld. Herzieningen van schattingen worden opgenomen in de periode waarin de schatting wordt herzien en in de toekomstige perioden waarvoor de herziening gevolgen heeft.

De belangrijkste schattingen hebben betrekking op:

- waardering van verplichtingen in verband met verzekeringscontracten;
- actuariële veronderstellingen betreffende de waardering van de overige personeelsverplichtingen;
- schattingen bij de opname van niet-technische voorzieningen;
- actuele waarde van niet-beursgenoteerde beleggingen;
- waardering van de herverzekeringscontracten;
- portefeuillerechten;
- goodwill;
- voorziening voor dubieuze debiteuren;
- voorziening vastrentende waarden;
- voorziening hypotheekportefeuille;
- niet-technische voorzieningen;
- waardering van de belastinglatentie;
- berekening van het solvabiliteitskapitaalvereiste.

3. STELSELWIJZIGING

In de jaarrekening 2021 heeft een wijziging in de presentatie van de agio en disagio van de vastrentende waarden plaatsgevonden. Vanaf 2021 wordt de agio en disagio van de vastrentende waarden verantwoord onder de obligaties en vorderingen uit andere leningen in plaats van onder de overlopende activa. Hierdoor ontstaat een betere aansluiting met de ‘marktwaardebalans’ en deze wijze van verantwoorden geniet bovendien de voorkeur van de Raad voor de Jaarverslaggeving (RJ). De vergelijkende cijfers 2020 in de geconsolideerde balans zijn hierdoor als volgt aangepast:

	Vergelijkende cijfers 2020	*Reclassificatie i.v.m. stelselwijziging*	*Jaarrekening 2020*
Beleggingen			
Overige financiële beleggingen			
– obligaties en andere vastrentende waardepapieren	1.248.561	41.686	1.206.875
– vorderingen uit andere leningen	346.545	59.020	287.525
Overlopende activa			
Overige overlopende activa	3.656	-100.706	104.362
Totaal activa	2.934.948	–	2.934.948

Deze stelselwijziging heeft geen invloed op het netto resultaat en het eigen vermogen.

4. SCHATTINGSWIJZIGING

In de jaarrekening 2021 zijn schattingswijzigingen doorgevoerd die hieronder worden toegelicht.

Rekenrente aanpassing WIA

In de WIA-portefeuille is voor de berekening van de technische voorziening de rekenrente aangepast van 0,0% naar een gewogen gemiddelde rente op basis van het sluittarief, conform de aanpassing in het sluittarief van het product. Het resultaateffect bedraagt EUR 1,3 mln. positief (voor belastingen).

Rekenrente aanpassing DIL en Anw

Bij de direct ingaande lijfrentes wordt de rekenrente in het tarief aangepast van 0% naar -0,75% (technisch -1% met een minimale RSK van 0,25%) en bij Anw van 0,5% naar 0,25%. Het sluittarief is hierop ook aangepast. De rente die wordt gehanteerd bij het vaststellen van de voorzieningen wordt daarmee ook aangepast. De resultaat impact bedraagt EUR 19 mln. negatief bij DIL en EUR 1,1 mln. negatief bij Anw (voor belastingen).

5. VERGELIJKING MET VOORGAAND JAAR

De presentatie van de Niet Technische Rekening van De Goudse N.V. is gewijzigd ten opzichte van het voorgaande jaar. De positieve, en negatieve, waardeveranderingen van de beleggingen worden vanaf 2021 onder de Opbrengsten uit beleggingen respectievelijk Beleggingslasten (waardeveranderingen van beleggingen) gepresenteerd en niet meer onder de Andere baten en Andere lasten. Dit is conform model O van het Besluit modellen jaarrekening.

De presentatie van de agio en disagio van de vastrentende waarden is gewijzigd ten opzichte van het voorgaande jaar. De agio en disagio wordt vanaf 2021 onder de Obligaties en Vorderingen uit andere leningen opgenomen en niet meer onder de Overlopende activa (zie verder paragraaf 3 ‘stelselwijziging’).

De vergelijkende cijfers zijn hierop aangepast.

6. VREEMDE VALUTA’S

Transacties in vreemde valuta’s gedurende de verslagperiode zijn in de jaarrekening verwerkt tegen de koers op de transactiedatum. De waarde van activa en passiva in vreemde valuta’s is omgerekend tegen de koersen van de balansdatum. Valutakoersverschillen komen in de winst- en verliesrekening tot uitdrukking tegen de valutakoers op de balansdatum.

7. HERVERZEKERINGSCONTRACTEN

Contracten die De Goudse heeft afgesloten met herverzekeraars en op grond waarvan De Goudse wordt gecompenseerd voor verliezen op uitgegeven verzekeringscontracten, worden aangemerkt als herverzekeringscontracten.

Door De Goudse afgesloten verzekeringscontracten waarbij de contracthouder een andere verzekeraar is, worden aangemerkt als ontvangen herverzekeringscontracten. Deze worden verantwoord als een verzekeringscontract.

Herverzekeringspremies, provisies en uitkeringen, evenals de technische voorzieningen voor herverzekeringscontracten, worden op dezelfde wijze verantwoord als de directe verzekeringen waarvoor de herverzekeringen zijn afgesloten.

Het aandeel van herverzekeraars in de technische voorzieningen en de uitkeringen waartoe De Goudse op grond van haar herverzekeringscontracten gerechtigd is, wordt in mindering gebracht op de bruto technische voorzieningen en bruto schaden. De kortlopende vorderingen op herverzekeraars zijn opgenomen onder de vorderingen. Deze vorderingen zijn afhankelijk van de verwachte claims en uitkeringen die voortvloeien uit de desbetreffende herverzekeringscontracten.

De waardering van bedragen die door en aan herverzekeraars verschuldigd zijn, geschiedt in overeenstemming met de voorwaarden van de herverzekeringscontracten. Verplichtingen uit herverzekering betreffen voornamelijk te betalen premies voor herverzekeringscontracten. Deze premies worden als last opgenomen over de periode waarin zij verschuldigd zijn.

De vorderingen uit hoofde van herverzekeringscontracten worden op de balansdatum beoordeeld op eventuele bijzondere waardeverminderingen.

8. IMMATERIËLE VASTE ACTIVA

Immateriële vaste activa worden geactiveerd als het waarschijnlijk is dat toekomstige economische voordelen worden behaald, als De Goudse deze voordelen redelijk kan inschatten en de kosten betrouwbaar kunnen worden vastgesteld.

Immateriële vaste activa bestaan uit toekomstige winstmarges van aangekochte klant- en verzekeringsportefeuilles (portefeuillerechten), intellectueel eigendom, software (inclusief bijkomende kosten) en goodwill.

Kosten van ontwikkeling

De kosten van ontwikkeling hebben betrekking op software. Zelf vervaardigde software wordt geactiveerd tegen de vervaardigingsprijs en lineair afgeschreven ten laste van de winst- en verliesrekening op basis van een economische levensduur van vijf jaar. De afschrijvingslasten worden gepresenteerd onder de post Bedrijfskosten in de winst- en verliesrekening.

Op iedere balansdatum wordt getoetst of er sprake is van een bijzondere waardevermindering. Een bijzondere waardevermindering wordt ten laste van de winst- en verliesrekening gebracht.

Voor het nog niet afgeschreven deel van de geactiveerde kosten van ontwikkeling wordt een wettelijke reserve gevormd.

Portefeuillerechten

Aangekochte verzekeringsportefeuilles worden verwerkt aan de hand van de overnamemethode. Het verschil tussen de door De Goudse bepaalde actuele waarde en de boekwaarde van de aangekochte portefeuilles wordt als een immaterieel vast actief in de balans opgenomen. De portefeuillerechten worden bepaald met behulp van de netto contante waarde van de geschatte toekomstige kasstromen uit de lopende verzekeringscontracten op de overnamedatum. Bij het bepalen van de netto contante waarde wordt gebruikgemaakt van de best mogelijke schattingen van actuariële aannames wat betreft intrest, sterfte, invaliditeit en kosten.

Aangekochte klantportefeuilles worden bij eerste opname gewaardeerd tegen verkrijgingsprijs gesplitst in de reële waarde op basis van de DCF-methode en een post goodwill of badwill, afhankelijk of de reële waarde lager of hoger is dan de verkrijgingsprijs.

De portefeuillerechten worden lineair afgeschreven over de geschatte looptijd van de overgenomen portefeuille. Naar verwachting is de geschatte looptijd tussen de vijf en tien jaar. De afschrijvingslasten in het schadebedrijf en het levenbedrijf worden gepresenteerd onder de post Overige technische lasten in de winst- en verliesrekening. De afschrijvingslasten in VLC & Partners Holding B.V. worden gepresenteerd in de niet-technische rekening. De resterende looptijd wordt periodiek opnieuw beoordeeld. Als uit de beoordeling blijkt dat een aanpassing van de afschrijvingsperiode nodig is, wordt de afschrijvingslast aangepast aan de gewijzigde afschrijvingsperiode en verwerkt als schattingswijziging.

Op iedere balansdatum wordt getoetst of er sprake is van een bijzondere waardevermindering. In het geval van de verzekeringsportefeuilles in het schadebedrijf en het levenbedrijf vindt deze beoordeling plaats als onderdeel van de toereikendheidstoets, die later in dit hoofdstuk wordt beschreven. Bij een tekort in de toereikendheidstoets worden de portefeuillerechten versneld afgeschreven.

Intellectueel eigendom

Verkregen intellectueel eigendom wordt gewaardeerd tegen de verkrijgingsprijs en lineair afgeschreven over een geschatte economische levensduur van tien jaar. Deze afschrijvingstermijn is gebaseerd op de waarschijnlijkheid dat gedurende deze periode sprake is van een economisch voordeel. De afschrijvingskosten zijn verantwoord onder de post Andere lasten in de niet-technische rekening.

Software

Gekochte en/of aangepaste software (inclusief bijkomende kosten) wordt geactiveerd tegen de verkrijgingsprijs en lineair afgeschreven ten laste van de winst- en verliesrekening op basis van een economische levensduur van vijf jaar. De afschrijvingslasten worden gepresenteerd onder de post Bedrijfskosten in de winst- en verliesrekening. Uitgaven die samenhangen met onderhoud van softwareprogramma’s en uitgaven van onderzoek worden rechtstreeks verantwoord in de winst- en verliesrekening.

Op iedere balansdatum wordt getoetst of er sprake is van een bijzondere waardevermindering. Een bijzondere waardevermindering wordt ten laste van de winst- en verliesrekening gebracht.

Goodwill

Goodwill wordt bepaald als het (positieve) verschil tussen de verkrijgingsprijs en de actuele waarde van de bij de overname geïdentificeerde activa en passiva. Positieve goodwill wordt geactiveerd. De positieve goodwill wordt gepresenteerd onder aftrek van cumulatieve afschrijvingen en eventuele bijzondere waardeverminderingen. Intern gegenereerde goodwill wordt niet geactiveerd. De geactiveerde positieve goodwill wordt lineair afgeschreven over een geschatte economische levensduur van tien jaar. Deze afschrijvingstermijn is gebaseerd op

de waarschijnlijkheid dat gedurende deze periode sprake is van een economisch voordeel. De afschrijvingskosten zijn verantwoord onder de post Andere lasten in de niet-technische rekening.

Op iedere balansdatum wordt getoetst of er sprake is van een bijzondere waardevermindering. Een bijzondere waardevermindering wordt ten laste van de winst- en verliesrekening gebracht.

Transacties waarbij een aandeel van de minderheids-aandeelhouders wordt overgenomen of het eigen belang zonder verlies van overheersende zeggenschap wordt verminderd ten gunste van de bestaande aandeelhouders, worden gezien als transacties tussen aandeelhouders. Het verschil tussen de kostprijs of de opbrengst en het pro rata aandeel in het netto vermogen wordt als een directe mutatie ten laste van de overige reserves gebracht.

9. BELEGGINGEN

Een financieel instrument wordt in de balans opgenomen op het moment dat contractuele rechten ten aanzien van dat instrument ontstaan. De eerste waardering vindt plaats tegen reële waarde (kostprijs en bijkomende transactiekosten). Een financieel instrument wordt niet langer in de balans opgenomen zodra de contractuele rechten zijn overgedragen aan een derde. Voor de vaststelling van de effectieve datum (transactiedatum / leveringsdatum) van een transactie worden de standaard marktconventies gevolgd.

Terreinen en gebouwen

Vastgoed wordt geactiveerd als het waarschijnlijk is dat de toekomstige economische voordelen toekomen aan De Goudse en de kosten van een actief betrouwbaar kunnen worden vastgesteld.

Waardering van de terreinen en gebouwen, al dan niet in eigen gebruik, geschiedt tegen de actuele waarde op de balansdatum. Er wordt niet afgeschreven. Jaarlijks stellen onafhankelijke deskundigen de marktwaarde vast. De winsten en verliezen die ontstaan door een wijziging in de actuele waarde van terreinen en gebouwen worden verantwoord in de winst- en verliesrekening van de periode waarin de wijziging zich voordoet.

Daarnaast wordt een herwaarderingsreserve gevormd, rechtstreeks ten laste van de overige reserves, voor het positieve verschil tussen de actuele waarde en de kostprijs van de terreinen en gebouwen. Hierbij wordt rekening gehouden met een belastinglatentie over de opgebouwde herwaarderingsreserve.

Deelnemingen

Wanneer 20% of meer van de stemrechten uitgebracht kan worden, wordt vermoed dat er invloed van betekenis is. Deze beleggingen in deelnemingen in maatschappijen worden tegen netto-vermogenswaarde gewaardeerd.

De netto-vermogenswaarde wordt berekend volgens de grondslagen die gelden voor deze jaarrekening. Als herberekening niet mogelijk is vanwege het ontbreken van aanvullende gegevens, wordt uitgegaan van de waarderingsgrondslagen van de desbetreffende deelneming.

Als de waardering van een deelneming volgens de netto-vermogenswaarde negatief is, wordt deze op nihil gewaardeerd.

Als en voor zover De Goudse in deze situatie geheel of gedeeltelijk instaat voor de schulden van de deelneming of daartoe het stellige voornemen heeft, wordt hiervoor een voorziening getroffen.

De eerste waardering van gekochte deelnemingen is gebaseerd op de actuele waarde van de identificeerbare activa en passiva op het moment van acquisitie. Voor de vervolgwaardering worden, uitgaande van de waarden bij de eerste waardering, de grondslagen toegepast die gelden voor deze jaarrekening.

Als sprake is van een bijzondere waardevermindering vindt waardering plaats tegen realiseerbare waarde. De realiseerbare waarde is de hoogste van de opbrengstwaarde en de bedrijfswaarde. De afwaardering wordt ten laste van de winst- en verliesrekening gebracht.

Aandelen en participaties in beleggingsfondsen

Aandelen en participaties in beleggingsfondsen worden gewaardeerd tegen de actuele waarde. Bij de waardering kan voor het grootste deel gebruik worden gemaakt van marktnoteringen, met uitzondering van de beleggingsfondsen en minderheidsbelangen die zijn gewaardeerd op basis van waarderingsmodellen en -technieken.

De waardering van de niet-beursgenoteerde minderheids-belangen vindt plaats tegen reële waarde. Enkele minderheidsbelangen worden gezien hun omvang gewaardeerd op basis van andere algemeen aanvaardbare waarderingsmodellen.

Winsten en verliezen door herwaardering van aandelen en participaties worden toegevoegd of onttrokken aan de herwaarderingsreserve, onder verrekening van latente belasting. Voor zover de herwaarderingsreserve per individueel beleggingsobject onvoldoende is, wordt de waardevermindering ten laste van het resultaat gebracht. Een uitzondering hierop vormt de herwaardering van enkele participaties van geringe omvang, waarbij de waarde-aanpassingen en het dividend ten gunste of ten laste van de resultaten komen.

Zerobonds

Bij de eerste waardering worden zerobonds gewaardeerd tegen reële waarde. De vervolgwaardering vindt plaats tegen geamortiseerde kostprijs onder toevoeging van rentebijschrijving, berekend naar het effectieve rendement op de verkrijgingsdatum. Zerobonds zijn verantwoord onder obligaties.

Obligaties, vorderingen uit hypothecaire leningen, vorderingen uit andere leningen en polisbeleningen

Bij aankoop worden vastrentende beleggingen (obligaties, vorderingen uit hypothecaire leningen, vorderingen uit andere leningen en polisbeleningen) opgenomen tegen reële waarde. Verdere waardering vindt plaats tegen geamortiseerde kostprijs onder aftrek van een voorziening voor oninbaarheid.
Ontstane agio en disagio bij aankoop van vastrentende beleggingen worden geactiveerd onder de vastrentende waarden. De agio en disagio wordt gedurende de looptijd van de beleggingen gespreid als resultaat verantwoord.

Als de beleggingen worden verkocht voor het eind van de looptijd worden de resultaten verantwoord in de winst- en verliesrekening.

10. DEPOTS BIJ VERZEKERAARS

De depots bij verzekeraars worden initieel gewaardeerd tegen verkrijgingsprijs. De vervolgwaardering is tegen geamortiseerde kostprijs.

11. BELEGGINGEN VOOR RISICO VAN POLISHOUDERS EN SPAARKASBELEGGINGEN

Beleggingen die worden gehouden voor rekening en risico van polishouders van levensverzekeringen worden gewaardeerd tegen actuele waarde.

Opbrengsten van deze beleggingen, mutaties in de waardering en verkoopresultaten worden in eerste instantie ten gunste of ten laste gebracht van de technische rekening levensverzekering en daarna opgenomen onder wijziging technische voorzieningen.

12. BIJZONDERE WAARDEVERMINDERINGEN VAN FINANCIËLE ACTIVA

Financiële instrumenten omvatten investeringen in aandelen en obligaties, handels- en overige vorderingen, geldmiddelen, leningen en overige financieringsverplichtingen, afgeleide financiële instrumenten (derivaten), handelsschulden en overige te betalen posten.

Voor financiële instrumenten beoordeelt De Goudse op iedere balansdatum of er objectieve aanwijzingen zijn voor bijzondere waardeverminderingen van een financieel actief of een groep van financiële activa. Indien dit het geval is, dan bepaalt De Goudse de omvang van het verlies uit hoofde van de bijzondere waardeverminderingen en verwerkt De Goudse dit direct in de winst- en verliesrekening.

Bij financiële activa die gewaardeerd zijn tegen geamortiseerde kostprijs wordt de omvang van de bijzondere waardevermindering bepaald als het verschil tussen de boekwaarde van het actief en de best mogelijke schatting van de toekomstige kasstromen, contant gemaakt tegen de effectieve rentevoet van het financiële actief zoals die is bepaald bij de eerste verwerking van het instrument.

Het waardeverminderingsverlies dat daarvoor opgenomen was, wordt teruggenomen als de afname van de waardevermindering verband houdt met een objectieve gebeurtenis na afboeking. De terugname wordt beperkt tot maximaal het bedrag dat nodig is om het actief te waarderen op de geamortiseerde kostprijs op het moment van de terugname, als geen sprake zou zijn geweest van een bijzondere waardevermindering. Het teruggenomen verlies wordt in de winst- en verliesrekening verwerkt.

Bij een investering in aandelen gewaardeerd tegen reële waarde, wordt de omvang van de bijzondere waardevermindering bepaald als het verschil tussen de boekwaarde van het financiële actief en de best mogelijke schatting van de toekomstige kasstromen. Dit verschil wordt daarna contant gemaakt tegen de actuele vermogenskostenvoet voor een soortgelijk financieel actief. Het bijzondere waardeverminderingsverlies wordt slechts teruggenomen als het wegnemen van de indicatie van een bijzondere waarde-vermindering objectief waarneembaar is.

13. MATERIËLE VASTE ACTIVA

Materiële vaste activa worden geactiveerd als het waarschijnlijk is dat de toekomstige economische voordelen toekomen aan De Goudse en de kosten van een actief betrouwbaar kunnen worden vastgesteld.

Materiële vaste activa bestaan uit informatieverwerkende apparatuur, inventarissen en auto's. Deze worden gewaardeerd tegen de verkrijgingsprijs, verminderd met afschrijvingen en eventuele bijzondere waardeverminderingen, rekening houdend met een eventuele restwaarde. Op materiële vaste activa wordt lineair afgeschreven. De afschrijvingstermijn is maximaal drie jaar voor informatie-verwerkende apparatuur en auto's, maximaal vijf jaar voor inventarissen en maximaal tien jaar voor installaties.

14. VORDERINGEN

Vorderingen worden bij eerste verwerking gewaardeerd tegen de actuele waarde van

de tegenprestatie. Vorderingen worden na eerste verwerking gewaardeerd tegen de geamortiseerde kostprijs, waar nodig onder aftrek van een voorziening wegens oninbaarheid.

15. LIQUIDE MIDDELEN

Liquide middelen bestaan uit kas- en banktegoeden. Rekening-courantschulden bij banken zijn opgenomen onder schulden aan kredietinstellingen onder kortlopende schulden. Liquide middelen worden gewaardeerd tegen nominale waarde.

16. OVERLOPENDE ACTIVA

Overlopende activa bestaat uit lopende rente en huur, vooruitbetaalde kosten en overige activa.

Nog te ontvangen rente en huur

Het bedrag dat vermeld staat onder 'Nog te ontvangen rente en huur' betreft opgelopen rente op lopende beleggingen en nog te ontvangen huur. Waardering vindt plaats tegen nominale waarde.

Vooruitbetaalde kosten en overige activa

Waardering van vooruitbetaalde kosten en overige activa vindt plaats tegen geamortiseerde kostprijs.

17. AANSPRAKELIJK VERMOGEN

Het aansprakelijk vermogen bestaat uit het eigen vermogen, het aandeel derden en de achtergestelde schulden.

Herwaarderingsreserve

Winsten en verliezen door herwaardering van terreinen en gebouwen en aandelen worden toegevoegd of onttrokken aan de herwaarderingsreserve, onder verrekening van latente belasting. Voor zover de herwaarderingsreserve per individueel beleggingsobject onvoldoende is, wordt de waardevermindering ten laste van het resultaat gebracht. Een uitzondering hierop vormt de herwaardering van enkele participaties van geringe omvang, waarbij de waardeaanpassingen en het dividend ten gunste of ten laste van de resultaten komen.

Wettelijke reserve

Voor ingehouden winsten van tegen netto-vermogenswaarde gewaardeerde deelnemingen, waarover niet vrij beschikt kan worden door De Goudse, wordt een wettelijke reserve gevormd.

De Goudse houdt een wettelijke reserve aan voor geactiveerde ontwikkelingskosten.

Agioreserve

In de agioreserve worden de opbrengsten verantwoord uit de uitgifte van aandelen voor zover deze geplaatst zijn tegen een hogere waarde dan hun nominale waarde.

Aandeel derden

Het aandeel derden als onderdeel van het groepsvermogen wordt gewaardeerd tegen het bedrag van het nettobelang in de netto-activa van de desbetreffende groepsmaatschappijen. Transacties waarbij een aandeel van de minderheidsaandeelhouders wordt overgenomen of het eigen belang zonder verlies van overheersende zeggenschap wordt verminderd ten gunste van de bestaande minderheidsaandeelhouders, worden gezien als transacties tussen aandeelhouders. Het verschil tussen de kostprijs dan wel opbrengst en het pro rata aandeel in het netto vermogen wordt als een directe mutatie ten laste van de overige reserves gebracht. Transacties waarbij het eigen belang wordt verminderd ten gunste van nieuwe minderheidsaandeelhouders, worden gezien als een transactie met derden, waarbij het verwateringsresultaat in de winst- en verliesrekening wordt opgenomen, rekening houdend met in het verleden geboekte goodwill rechtstreeks ten laste van het eigen vermogen bij eerdere verwerving van het meerderheidsbelang.

Voor zover de betreffende groepsmaatschappij een negatieve netto-vermogenswaarde heeft, worden de negatieve waarde en eventuele verdere verliezen niet toegewezen aan het aandeel derden, tenzij de derden-aandeelhouders een feitelijke verplichting hebben en in staat zijn om de verliezen voor hun rekening te nemen. Zodra de netto-vermogenswaarde van de groepsmaatschappij weer positief is, worden resultaten toegekend aan het aandeel derden.

Achtergestelde schulden

Achtergestelde schulden worden bij de eerste verwerking gewaardeerd tegen actuele waarde. Transactiekosten die direct zijn toe te rekenen aan de verwerving van de schulden worden in de waardering bij eerste verwerking opgenomen. Schulden worden na eerste verwerking gewaardeerd tegen geamortiseerde kostprijs. Dit is het ontvangen bedrag, rekening houdend met agio of disagio en onder aftrek van transactiekosten.

Het verschil tussen de bepaalde boekwaarde en de uiteindelijke aflossingswaarde wordt op basis van de effectieve rente gedurende de looptijd van de schulden in de winst- en verliesrekening als intrestlast verwerkt.

18. TECHNISCHE VOORZIENINGEN

Schadebedrijf

De voorziening voor niet-verdiende premies en lopende risico's bestaat uit een voorziening onverdiende premies en een voorziening voor ontoereikende premies. De voorziening voor onverdiende premies is berekend naar evenredigheid voor de risicotermijn die aan het eind van het boekjaar nog niet is verstreken. De voorziening voor ontoereikende premies betreft de schaden en kosten uit lopende verzekeringsovereenkomsten, die na afloop van het boekjaar kunnen ontstaan en niet gedekt worden door de voorziening voor onverdiende premies samen met de in volgende boekjaren nog te ontvangen premies. De voorziening voor ontoereikende premies wordt berekend als het verschil tussen verwachte toekomstige reële baten en lasten.

Voor zaakschade is de voorziening voor te betalen schaden vastgesteld aan de hand van taxatie van de schade die aan het eind van het boekjaar nog moet worden afgewikkeld. De vaststelling gebeurt voor grote schaden post voor post en voor kleine schaden op basis van een gemiddeld bedrag gebaseerd op ervaringscijfers. Er worden ook voorzieningen getroffen voor nog niet aangemelde schaden. Voor kosten in verband met schadebehandeling of schade-expertise wordt een afzonderlijke voorziening gevormd. Deze voorziening geeft een schatting van de kosten die zijn verbonden aan de toekomstige uitkeringen voor verzekerde gebeurtenissen die zich al hebben voorgedaan. Het vaststellen van een voorziening gaat gepaard met onzekerheden, waarbij onderbouwde schattingen en beoordelingen moeten worden gemaakt.

De voorziening voor arbeidsongeschiktheid wordt vastgesteld op basis van actuele grondslagen (rente, kosten, kansen). Wijzigingen in schattingen worden in het resultaat opgenomen in de periode waarin de schattingen zijn aangepast.

De schadevoorziening voor arbeidsongeschiktheidsverzekeringen is bepaald als de contante waarde van de verwachte uitkeringen, waarbij ook rekening is gehouden met onder andere wachttijden, reactiveringskansen, prijsindexatieverwachtingen en specifieke ervaringsgegevens. Daarbij wordt aangesloten bij de grondslagen die ook zijn gebruikt voor de tariefstelling en/of laatst geoffreerde tarieven. Hiervoor wordt voor de verschillende productgroepen gebruikgemaakt van AOV2000, KAZO1990, WAO1993, WAO1995, WAO1999 en WIA2014. Voor de WGA-eigenrisicoverzekering wordt de voorziening vastgesteld op basis van het Verbondsmodel (kansenstelsel 2019) zonder correctie. Bij Verzuim zijn de grondslagen vastgesteld op basis van onze eigen portefeuille.

De IBNR-voorziening bij de WIA en WGA-eigenrisicoverzekering wordt afgeleid uit de risicopremie die afkomstig is uit de premie. De uitloop van de IBNR-voorziening vindt plaats op basis van een uitlooppatroon dat is vastgesteld op basis van meldingen WGA en WIA (zowel aantallen als bedragen).

De kortlopende schadevoorzieningen en de voorziening afwikkelingskosten worden niet contant gemaakt. De langlopende verzekeringsrisico's en de voorzieningen voor claims uit hoofde van AOV-dekking worden wel verdisconteerd.

De technische voorzieningen herverzekering zijn voor premies en schaden berekend aan de hand van normen die worden afgeleid van de herverzekeringscontracten die voor de betreffende branches gelden.

Als onderdeel van het voorzieningenbeleid van De Goudse wordt elk jaar een toereikendheidstoets uitgevoerd op de volledige schadeportefeuille. Als de resultaten van deze toereikendheidstoets aanleiding geven tot aanpassing van de schadevoorzieningen zijn deze aanpassingen in de resultaten verwerkt.

Levenbedrijf

De voorziening voor levensverzekerings-verplichtingen is bepaald volgens de zogeheten 'netto-methode' met gebruikmaking van de in de bedrijfstak gebruikelijke sterftegrondslagen. Dit boekjaar zijn geen aanpassingen in de overlevingstafel doorgevoerd De hierbij gehanteerde intrestvoeten variëren van -0,75% tot 4% en zijn per product gebaseerd op de meest actuele tariefsrekenrente. In uitzondering hierop wordt bij verzekeringen die zijn gekoppeld aan een spaarhypotheek een intrestvoet gehanteerd die gelijk is aan de hypotheekrente en wordt bij recente kapitaalverzekeringen tegen koopsom gereserveerd op de actuele rente op het moment van afsluiten.

Bij de producten Flexx Pensioen Garant en Goudse Opbouw Plan wordt gereserveerd volgens de zogeheten 'bruto-methode' met behulp van de universal-life methodiek: bruto premies worden periodiek toegevoegd aan de voorziening waaruit maandelijks risicopremies en kosten worden onttrokken. De voorziening wordt, voor wat betreft het langlevenrisico, het arbeidsongeschiktheidsrisico en de toekomstige administratiekosten, bepaald op basis van de meest recente informatie.

Voor de productie van levensverzekeringen na 15 september 1999 is de voorziening bepaald op basis van een rekenrente van 3%, terwijl voor direct ingaande lijfrenten een rekenrente van -0,75% wordt gehanteerd.

De gehanteerde rekenrentes bij Leven Collectief Anw variëren van 0,25% tot 4%. De voorziening voor de tijdelijke nabestaandenpensioenen wordt bepaald op basis van 0,25% rekenrente.

De wiskundige voorziening voor het arbeidsongeschiktheidsrisico is bepaald op basis van KAZO-grondslagen. De voorziening voor administratiekosten is bepaald volgens de inventarismethode, een actuariële techniek

die tot een voorzichtigere vaststelling van de voorziening leidt. Op de voorziening worden de nog niet afgeschreven rentestandskortingen en de nog niet afgeschreven acquisitiekosten in mindering gebracht.

De verleende rentestandskortingen worden geactiveerd en volgens het verwachte patroon waarin deze kortingen worden terugverdiend ten laste van het resultaat gebracht. Individuele kapitaalverzekeringen gesloten vanaf 2011 hebben een afschrijvingsduur van 12 jaar. De gehanteerde afschrijvingsmethode is annuïtair.

De betaalde directe afsluitprovisie voor afgesloten levensverzekeringen waarvoor periodieke premie wordt ontvangen, is geactiveerd en wordt annuïtair afgeschreven gedurende de gemiddelde periode waarin deze periodieke premie wordt ontvangen. Voor de garantiekapitalen wordt afgeschreven over een periode van 17 jaar. Voor de spaarkasproducten in de portefeuille beleggingsverzekeringen over een periode van 20 jaar. Voor de universal-life portefeuille is de afschrijvingstermijn verstreken. Voor spaarhypotheken wordt afgeschreven over een periode van 25 jaar. Deze periode is gelijk aan de terugverdienperiode. Voor nieuwe afgesloten levensverzekeringen wordt geen afsluitprovisie betaald aan het intermediair.

De overgenomen portefeuille van Leidsche is bij overname gewaardeerd op fair value. Hierbij is de netto technische voorziening geherwaardeerd op basis van de assumpties van De Goudse.

De voorziening voor winstdeling en kortingen heeft betrekking op gereserveerde bedragen van toekomstige aanspraken van verzekerden. Toerekening vindt in toekomstige jaren plaats, veelal door middel van bijschrijving op de verzekerde bedragen.

19. TOEREIKENDHEIDSTOETS LEVEN- EN SCHADEBEDRIJF

Conform RJ richtlijn 605 zijn de technische voorzieningen van het leven- en schadebedrijf getoetst. De prudentie in de balanswaarde van de technische voorzieningen is gekwantificeerd op basis van realistische actuariële en economische uitgangspunten die mede gebaseerd zijn op ervaringscijfers met betrekking tot de bestaande portefeuille. De toereikendheidstoets is uitgevoerd op de deelportefeuilles met een onderverdeling naar homogene risicogroepen.

Bij de vaststelling van het toetssaldo is ook rekening gehouden met de marktwaarde van de gealloceerde beleggingen en voor levensverzekeringen met de afkoopwaarde van de verzekeringen. Hierbij zijn de Solvency II-grondslagen gehanteerd, waaronder de aanpassing van de rentetermijnstructuur met een volatiliteitsaanpassing (VA), een Ultimate Forward Rate (UFR) en een Credit Rate Adjustment (CRA).

20. TECHNISCHE VOORZIENINGEN VOOR VERZEKERINGEN WAARBIJ POLISHOUDERS HET BELEGGINGSRISICO DRAGEN EN VOOR SPAARKASSEN

De technische voorzieningen voor verzekeringen waarbij polishouders het beleggingsrisico dragen en voor spaarkasbeleggingen zijn gelijk aan de waarde van de onderliggende beleggingen. Voor verzekeringen met gesepareerde beleggingen worden de voorzieningen op dezelfde wijze berekend als voor verzekeringen waarbij de verzekeraar het beleggingsrisico draagt.

21. VOORZIENINGEN

Een voorziening wordt in de balans opgenomen als De Goudse een uit het verleden voortvloeiende verplichting heeft, het waarschijnlijk is dat voor de afwikkeling ervan een uitstroom van middelen noodzakelijk is en er een betrouwbare schatting van kan worden gemaakt.

Voorziening voor belastingen

Belastinglatenties worden opgenomen voor tijdelijke verschillen tussen de boekwaarde van activa en passiva volgens de jaarrekening en de fiscale boekwaarde. De berekening van de latente belastingvorderingen en belastingverplichtingen geschiedt tegen de belastingtarieven die gelden op het einde van het verslagjaar of tegen de tarieven die gelden in de komende jaren, voor zover al bij wet vastgesteld.

Latente belastingvorderingen uit hoofde van verrekenbare verschillen en beschikbare voorwaartse verliescompensatie worden opgenomen voor zover het waarschijnlijk is dat er toekomstige fiscale winst beschikbaar zal zijn waarmee verliezen kunnen worden gecompenseerd en verrekeningsmogelijkheden kunnen worden benut. Belastinglatenties worden gewaardeerd tegen nominale waarde.

De latente belastingvorderingen en –verplichtingen worden gesaldeerd wanneer een wettelijk afdwingbaar recht tot verrekening van directe belastingvorderingen met directe belastingschulden bestaat en de latente belastingposten betrekking hebben op dezelfde fiscale autoriteit.

Voorziening voor overige personeels-verplichtingen

De voorziening voor overige personeels-verplichtingen bestaat uit een reorganisatievoorziening en een voorziening voor lange termijn personeelsbeloningen.

Een reorganisatievoorziening wordt getroffen als er op balansdatum een gedetailleerd reorganisatieplan is opgesteld en dit voornemen is meegedeeld aan de betrokken medewerkers. In de reorganisatievoorziening worden de kosten opgenomen die nodig geacht worden voor de reorganisatie en die niet in verband staan met doorlopende activiteiten.

In het bepalen van de voorziening voor lange termijn personeelsbeloningen wordt wel gebruik gemaakt van verdiscontering. Ten behoeve van de berekening worden een actuele disconteringsvoet, realistische blijfkansen en loon- en prijsinflatieveronderstellingen gehanteerd.

De belangrijkste actuariële grondslagen zijn ultimo:

	2021	*2020*
Disconteringsfactor overige regelingen	0,5%	0,1%
Verwachte salarisstijging	2,5%	2,5%

De voorziening wordt in een cyclus van drie jaar gedetailleerd berekend. In de tussentijdse jaren wordt slechts de disconteringsfactor geactualiseerd. Bij tussentijdse grote werknemersmutaties kan worden besloten om de gedetailleerde berekening van de voorziening tussentijds uit te voeren.

Overige voorzieningen

Bij het bepalen van de hoogte van de overige voorzieningen worden inschattingen gemaakt op basis van ‘kans x impact’ met betrekking tot de omvang en het tijdstip van toekomstige uitstroom van middelen.

De voorziening voor mogelijke risico’s uit hoofde van lopende maatschappelijke discussies en geschillen maakt onderdeel uit van de overige voorzieningen. Deze voorziening heeft betrekking op zaken waarbij De Goudse N.V. en/of haar groepsmaatschappijen betrokken zijn. Hoewel de afloop van de geschillen niet met zekerheid kan worden bepaald, wordt mede op grond van ingewonnen juridisch advies ingeschat wat de waarschijnlijke uitstroom van middelen zal zijn.

22. SCHULDEN

Schulden aan verzekeringsnemers, tussenpersonen, herverzekeraars en overige schulden worden bij de eerste verwerking gewaardeerd tegen actuele waarde. Transactiekosten die direct zijn toe te rekenen aan de verwerving van de schulden worden in de waardering bij eerste verwerking opgenomen. Schulden worden na eerste verwerking gewaardeerd tegen geamortiseerde kostprijs, waarbij de baten en lasten uit hoofde van amortisatie volgens de effectieve-rentemethode worden verantwoord in de winst- en verliesrekening.

23. OVERLOPENDE PASSIVA

Overlopende passiva bestaat uit nog te betalen intrest, kosten en belastingen en vooruitontvangen bedragen.

Waardering van nog te betalen kosten en overige passiva vindt plaats tegen geamortiseerde kostprijs.

24. OPERATIONELE LEASING

Er zijn leasecontracten aangegaan waarbij vrijwel alle voor- en nadelen die aan het eigendom verbonden zijn, niet bij De Goudse liggen. Deze leasecontracten worden verantwoord als operationele leasing. Verplichtingen uit hoofde van operationele leasing worden, rekening houdend met ontvangen vergoedingen van de lessor, op lineaire basis verwerkt in de winst- en verliesrekening gedurende de looptijd van het leasecontract.

25. SOLVENCY II

De solvabiliteit wordt vanaf 2016 berekend op basis van Solvency II-grondslagen. Het aanwezig vermogen wordt berekend door alle balansposten op marktwaarde te waarderen. De vereiste solvabiliteit is in het Solvency II kader risico gedreven en wordt bij De Goudse berekend op basis van de Solvency II-standaardformule.

Bij het vaststellen van de marktwaarde van de beleggingen wordt waar mogelijk gebruik gemaakt van officieel genoteerde marktprijzen. Voor de beleggingsfondsen wordt gebruik gemaakt van door de fondsbeheerder gepubliceerde koersen. Voor het vastgoed wordt gebruik gemaakt van onafhankelijke taxaties. Voor de hypotheken wordt gebruik gemaakt van de door ASR aangeleverde waarderingsmodellen.

De technische voorzieningen worden gewaardeerd op best estimate grondslagen en verhoogd met een risicomarge, waarbij rekening wordt gehouden met de aanpassing van de rentetermijnstructuur met een volatiliteitsaanpassing (VA), een Ultimate Forward Rate (UFR) en een Credit Risk aanpassing (CRA).

In de berekening van de vereiste solvabiliteit wordt rekening gehouden met het verliesabsorberend vermogen van belastingen, voor zover dit kan worden onderbouwd met verliescompensatie mogelijkheden uit het verleden en in de toekomst.

De Goudse maakt geen gebruik van overgangsregelingen op één uitzondering na. De grandfatheringsregeling wordt gehanteerd voor de financieringspreferente aandelen.

26. OMZET

Omzet wordt gedefinieerd als het premie-inkomen in het schadebedrijf en levenbedrijf, provisie-inkomsten gegenereerd door VLC & Partners Holding B.V., beleggingsopbrengsten en overige inkomsten.

Premie-inkomen

Het bruto premie-inkomen betreft de in rekening gebrachte premies voor schade- en levensverzekeringen voor afgesloten verzekeringscontracten, na eliminatie van onderlinge transacties.

De bruto premies exclusief belastingen en andere heffingen uit hoofde van levensverzekeringscontracten worden als opbrengst opgenomen wanneer deze verschuldigd zijn door de polishouder. Voor koopsomcontracten en levensverzekeringen met beperkte premiebetaling wordt de premie opgenomen als bate wanneer deze verschuldigd is, waarbij de eventuele kosten- en risicodekkingen worden uitgesteld en in het resultaat worden opgenomen in een constante verhouding tot de lopende verzekering of, bij lijfrentes, naar rato van het bedrag van de uitkeringen. Rentestandkortingen en tariefkortingen worden bij het afsluiten van het contract als bruto premie verantwoord en voor een evenredig bedrag opgenomen onder de technische lasten op verzekeringscontracten.

De bruto premies exclusief belastingen en heffingen voor schadeverzekeringen, normaliter verzekeringscontracten met een maximale looptijd van twaalf maanden, worden als opbrengst opgenomen gedurende de looptijd van het contract naar evenredigheid van de verstreken verzekeringstermijn.

De herverzekeringspremies omvatten de premies van herverzekeringscontracten. Deze worden naar evenredigheid van de looptijd van het contract als last opgenomen in de winst- en verliesrekening.

Opbrengst beleggingen

Opbrengst beleggingen betreft het saldo van de exploitatieopbrengst (huur, dividend, intrest en gerealiseerde koerswinsten) uit onroerend goed, aandelen en beleggingen in vastrentende waarden.

Overige inkomsten

Overige inkomsten betreffen voornamelijk inkomsten uit bemiddelingsactiviteiten. Provisies op afsluitbasis worden gespreid over de looptijd van het betreffende contract verantwoord als resultaat. Provisies op transactiebasis en andere vergoedingen worden toegerekend aan het verslagjaar waarop zij betrekking hebben.

27. VERDIENDE PREMIES EIGEN REKENING

De verdiende premies eigen rekening bestaan uit de geboekte Bruto premies verminderd met Uitgaande herverzekeringspremies en in het schadebedrijf gecorrigeerd voor nog niet-verdiende premies en lopende risico's.

28. OPBRENGSTEN UIT BELEGGINGEN

Opbrengsten uit beleggingen

Onder opbrengsten uit beleggingen worden begrepen:

- dividenden uit deelnemingen gewaardeerd tegen kostprijs;
- aandeel in het resultaat van deelnemingen gewaardeerd tegen netto-vermogenswaarde;
- huuropbrengsten uit beleggingen in terreinen en gebouwen;
- intrest op beleggingen in vastrentende waarden;
- dividenden uit beleggingen in aandelen;
- amortisatie van agio/disagio op vastrentende beleggingen;
- gerealiseerde resultaten bij verkoop van beleggingen;
- gerealiseerde en niet-gerealiseerde resultaten op beleggingen.

Resultaten behaald bij de verkoop van terreinen en gebouwen, aandelen en vastrentende waarden worden direct in de winst- en verliesrekening verantwoord.

Opbrengsten uit beleggingen worden gealloceerd aan de technische voorzieningen en aan het eigen vermogen. Het deel dat is gealloceerd aan het eigen vermogen wordt toegerekend aan de niet-technische rekening. De allocatie van de beleggingsopbrengsten aan de niet-technische rekening vindt plaats via directe toerekening vanuit de tegenover het eigen vermogen aangehouden beleggingsportefeuille.

Gerealiseerde en niet-gerealiseerde resultaten op beleggingen

Onder de posten 'gerealiseerde en niet-gerealiseerde resultaten op beleggingen' vallen zowel beleggingen voor eigen risico als beleggingen voor risico van polishouders, met uitzondering van koersresultaten op aandelen die rechtstreeks via de herwaarderingsreserve worden verantwoord.

De resultaten voor risico van polishouders zijn ook verwerkt als wijziging technische voorzieningen, zodat het beleggingsresultaat voor risico van polishouders per saldo geen resultaat technische rekening oplevert.

29. LASTEN

Schade Schadebedrijf

Onder schade eigen rekening zijn opgenomen de schade-uitkeringen, de externe en intern gealloceerde schadebehandelingskosten en de mutaties in de schadevoorzieningen. Het aandeel ten laste van herverzekeraars is op de uitkeringen in mindering gebracht.

Uitkeringen Levenbedrijf

Onder uitkeringen eigen rekening zijn opgenomen de uitkeringen en afkopen. Het aandeel ten laste van herverzekeraars is op de uitkeringen in mindering gebracht.

Acquisitiekosten

De acquisitiekosten bestaan uit verschuldigde en teruggeboekte provisiekosten (incl. mutatie niet-verdiende provisie).

Beheers- en personeelskosten

De beheers- en personeelskosten zijn bepaald op historische basis en toegerekend aan het verslagjaar waarop zij betrekking hebben. Door middel van de Activity Based Costing-methodiek zijn beheers- en personeelskosten toegerekend aan (de technische rekeningen van) Schade en Leven. Daarbij zijn beheerskosten van het Bestuur en andere specifieke kosten niet in de technische rekening opgenomen maar onder 'andere lasten' in de geconsolideerde winst- en verliesrekening verantwoord.

De personeelsbeloningen worden als last in de winst- en verliesrekening verantwoord in de periode waarin de arbeidsprestatie wordt verricht en, voor zover nog niet uitbetaald, als verplichting in de balans opgenomen. Als de al betaalde bedragen de verschuldigde beloningen overtreffen, wordt het meerdere opgenomen als overlopend actief voor zover er sprake zal zijn van terugbetaling of verrekening met toekomstige uitbetalingen. Ontslagvergoedingen worden als last verwerkt, zodra er een onvoorwaardelijke verplichting ontstaat. Als de vergoeding onderdeel is van een reorganisatie, wordt de verplichting in de reorganisatievoorziening opgenomen. Ontslagvergoedingen worden gewaardeerd met inachtneming van de aard van de vergoeding.

Winstdeling en kortingen

Onder winstdeling en kortingen zijn opgenomen de toegekende bedragen wegens contractuele overrentedeling en andere winstdelingsvormen, de afschrijving op rentestandkortingen die in het boekjaar zijn verleend en de mutatie in de technische voorzieningen voor winstdeling en kortingen.

30. RENTELASTEN

Rentelasten worden tijdsevenredig verwerkt, rekening houdend met de effectieve rentevoet van de betreffende verplichtingen. Bij de verwerking van de rentelasten wordt rekening gehouden met de verantwoorde transactiekosten op de ontvangen leningen die als onderdeel van de berekening van de effectieve rente worden meegenomen.

31. PENSIOENLASTEN

De Goudse heeft voor zijn medewerkers een pensioenregeling getroffen. De hoofdregeling is gebaseerd op een beschikbare premieregeling. Daarnaast is voor een groep medewerkers een toegezegde pensioenregeling van toepassing, uit hoofde van fusieafspraken uit het verleden.

De pensioenregeling wordt rechtstreeks uitgevoerd door een verzekeraar. De al opgebouwde en toekomstige pensioenrechten worden jaarlijks (voorwaardelijk) met een vast percentage geïndexeerd. Alle door de verzekeraar in rekening gebrachte premies en kosten worden als personeelskosten verantwoord op het moment van verschuldiging.

Nog aan de verzekeraar te betalen premies worden opgenomen onder overige schulden. Aan de verzekeraar vooruitbetaalde premies worden opgenomen als overlopende activa als dit leidt tot een terugstorting of tot een vermindering van toekomstige betalingen.

32. BELASTINGEN

De belasting over het resultaat wordt berekend over het resultaat voor belastingen in de winst- en verliesrekening, rekening houdend met vrijgestelde winstbestanddelen en met tijdelijke en permanente verschillen tussen de winstbepaling van de jaarrekening en de fiscale winstberekening. Ook wordt rekening gehouden met wijzigingen die optreden in de latente belastingvorderingen en latente belastingschulden uit hoofde van wijzigingen in het te hanteren belastingtarief.

De Goudse N.V. maakt deel uit van een fiscale eenheid. In verband met de bestaande fiscale eenheid wordt met de dochterondernemingen afgerekend op basis van het fiscale resultaat met inachtneming van een toerekening van de voordelen van de fiscale eenheid voor de deelnemende entiteiten. Zie verder de toelichting bij de balans.

33. GEBEURTENISSEN NA BALANSDATUM

Gebeurtenissen die nadere informatie geven over de feitelijke situatie per balansdatum en die blijken tot aan de datum van het opmaken van de jaarrekening worden verwerkt in de jaarrekening.

Gebeurtenissen die geen nadere informatie geven over de feitelijke situatie per balansdatum worden niet in de jaarrekening verwerkt. Als dergelijke gebeurtenissen van belang zijn voor de oordeelsvorming van de gebruikers van de jaarrekening, worden de aard en de geschatte financiële gevolgen ervan toegelicht in de jaarrekening.

Risicomanagement nader toegelicht

INLEIDING

De Goudse loopt als verzekerings-maatschappij allerlei risico's en beheerst die voor klanten en andere belanghebbenden. Enerzijds gaat het om risico's die horen bij de uitvoering van het verzekeringsbedrijf, anderzijds ontstaan risico's vanuit de omgeving van De Goudse en vanuit de manier waarop De Goudse is georganiseerd en haar processen zijn ingericht.

De teams Riskmanagement en Compliance ondersteunen De Goudse bij het systematisch onderkennen, meten, bewaken, beheren en rapporteren van en over de belangrijkste risico's. Ook bekijken de teams of er adequaat en tijdig maatregelen worden genomen bij veranderingen in het risicoprofiel. Het gaat om de volgende risicocategorieën: het marktrisico, het tegenpartijrisico, het liquiditeitsrisico en de verzekeringstechnische, strategische, operationele en compliancerisico's.

Het werkterrein van Riskmanagement en Compliance omvat alle activiteiten en onderdelen van De Goudse N.V. Hierbij beperkt Riskmanagement haar werkzaamheden binnen de groep tot de onderdelen van De Goudse waar De Goudse tenminste 51% aandeelhouder van is én die samenhangen met het uitvoeren van verzekeringstechnische activiteiten, zoals bijvoorbeeld Leidsche Verzekeringen. VLC & Partners behoort niet standaard tot het werkterrein van Riskmanagement en Compliance, maar op verzoek van het Bestuur of ARC kunnen Riskmanagement en Compliance hier wel een onderzoek uitvoeren. Dit is in 2021 niet aan de orde geweest.

BELANGRIJKE ONTWIKKELINGEN RISICOMANAGEMENT IN 2021

- Sinds wereldwijd de coronacrisis is uitgebroken voert Riskmanagement periodiek separate risicoanalyses uit met betrekking tot de gevolgen van de uitbraak en de acties die hierdoor ondernomen moesten worden. Deze analyse wordt met het bestuur en het Audit & Risk Committee (ARC) gedeeld en besproken.
- In 2021 is GRC-tooling geïmplementeerd op basis van het beleid zoals vastgelegd in het risicomanagementraamwerk en de bijbehorende beleidstukken en procedures, met als doelstelling het Interne Controle Framework van De Goudse aantoonbaar te verbeteren in opzet, bestaan en werking.
- In 2021 is gestart met het project voor informatiebeveiliging waarbij de focus ligt op het introduceren van een nieuw informatiebeveiligingsraamwerk gebaseerd op de Good Practice Informatiebeveiliging van DNB. Met de introductie van dit raamwerk wordt de risicobeheersing ten opzichte van informatiebeveiliging beter en meer expliciet geborgd in de organisatie.
- Een nieuw bewustwordingsprogramma is gestart om awareness te vergroten voor informatiebeveiliging. In het bewustwordingsprogramma worden verschillende thema's die informatiebeveiliging raken getoetst waarbij initieel een informatiebeveiligingsscan is uitgevoerd.
- Compliance heeft haar monitoringsprogramma volgens plan uitgevoerd. Aanbevelingen zijn grotendeels door de business opgevolgd.
- Met betrekking tot de AVG heeft De Goudse in 2021 extra aandacht geschonken aan het tijdig vernietigen van persoonsgegevens.
- Riskmanagement heeft een voorbereidend crisisplan voor De Goudse opgesteld. In 2021 heeft De Goudse goedkeuring ontvangen van De Nederlandsche Bank (DNB).
- Het Bestuur heeft samen met Riskmanagement de Strategische Risico Analyse (SRA) uitgevoerd. Het risicobeeld is op onderdelen gewijzigd. Belangrijke onderwerpen van gesprek waren onder andere de macro-economische omstandigheden, het cyberrisico en het klimaat, inclusief de samenloop van catastrofale gebeurtenissen.
- De hiërarchische en functionele positie van de Actuarieel Functiehouder (AFH) is gesplitst. De AFH valt hiërarchisch onder het bestuurslid Financiën en Risk en functioneel onder de manager Riskmanagement. Hierdoor is gewaarborgd dat sleutelfuncties niet hiërarchisch ondergeschikt aan elkaar zijn terwijl tegelijkertijd door de functionele plaatsing in het team Riskmanagement gebruik gemaakt kan worden van elkaars kennis en inzichten.
- In 2021 is verdere voortgang geboekt op de aanbevelingen uit de in 2020 door DNB uitgevoerde themaonderzoeken. Met DNB zijn afspraken gemaakt omtrent het rapporteren over de voortgang.
- Op 1 april heeft de aandelenoverdracht van Leidsche Verzekering Maatschappij N.V. aan Goudse Levensverzekeringen N.V. plaatsgevonden. Gedurende 2021 is verhoogde aandacht uitgegaan naar de organisatorische en juridische integratie van beide entiteiten.

Versteviging risicomanagement systeem

- De Goudse heeft een tweetal projecten gestart om de aantoonbaarheid van het risicomanagement systeem te verbeteren. Onder meer hebben wij in 2021 de risicobeheersing van onze kritische operationele processen herijkt en de processen op het gebied van informatiebeveiliging. De aantoonbare beheersing van de verschillende risicomanagement processen wordt door GRC-tooling gefaciliteerd. Dit vormt de basis om in 2022 verder te bouwen aan een efficiënte en effectieve werking van het risicomanagement systeem.

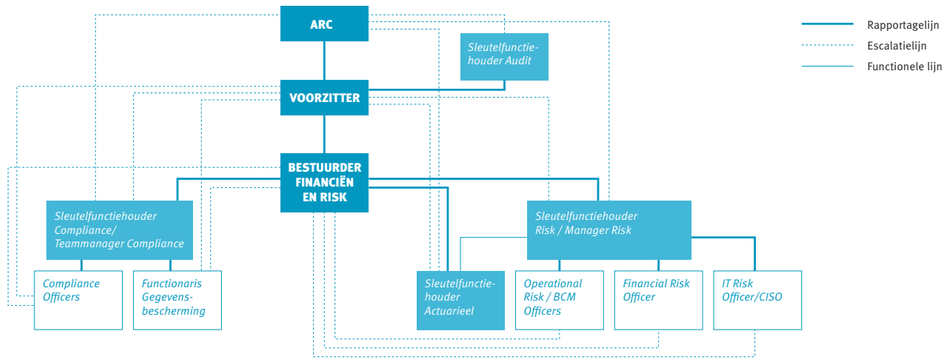

Solvency II – sleutelfuncties De Goudse

Corona risicoanalyse

- Naar aanleiding van de coronapandemie en de ontwikkelingen in de financiële markten heeft Riskmanagement de impact op het risicoprofiel van De Goudse in kaart gebracht. De eerste rapportage van de risicoanalyse corona is in maart 2020 met het Bestuur besproken. Deze analyses zijn periodiek geupdate, aangevuld met recente inzichten en met het Bestuur en ARC besproken.

De Goudse heeft de volgende risicogebieden onderkend waarin de belangrijkste risico's zich bevinden: marktrisico, verzekeringstechnisch risico, debiteurenrisico, continuïteitsrisico personeel en commercieel risico. Naar aanleiding hiervan zijn in 2021 geen verdere mitigerende maatregelen getroffen.

Acquisitie Leidsche Verzekeringen

- De werkzaamheden met betrekking tot Riskmanagement en Compliance van Leidsche Verzekeringen zijn nagenoeg geïntegreerd binnen de tweede lijn. De operationele uitvoering van Leidsche processen zijn ondergebracht bij verschillende sectoren van De Goudse en zijn onderdeel van de betreffende, reeds bestaande, risico-overleggen.

BESTUURSSYSTEEM

Risicomanagement governancestructuur

Het Bestuur draagt de integrale management-verantwoordelijkheid voor alle activiteiten van De Goudse. Daaronder het vaststellen, uitvoeren, monitoren en waar nodig bijstellen van het algehele beleid van De Goudse. Binnen het Bestuur is het bestuurslid Financiën en Risk verantwoordelijk voor de operationele aansturing van Riskmanagement en Compliance. De Raad van Commissarissen (RvC) houdt hierop toezicht. Het Risk Committee en het ARC hebben een adviserende rol naar het Bestuur en de RvC.

Risk Committee

Het Bestuur van De Goudse heeft de verantwoordelijkheid voor het monitoren van het risicomanagementbeleid belegd bij het Risk Committee. De leden van het Bestuur vormen samen met de manager Riskmanagement en de teammanager Compliance het Risk Committee van De Goudse. Het Risk Committee komt ieder kwartaal bijeen. Vast agendapunt is de risicorapportage die ieder kwartaal wordt opgesteld.

Audit & Risk Committee (ARC)

Het ARC bereidt de besluiten van de RvC voor op het gebied van financiële verslaggeving en interne beheersing en ondersteunt de RvC om erop toe te zien dat de verslaglegging aan de wettelijke eisen voldoet. Het ARC heeft een adviserende rol; de besluitvorming ligt bij de RvC. Tot de taken van de commissie behoren het houden van toezicht en het adviseren van het Bestuur over de werking van de interne risicobeheersings- en controlesystemen. Een vertegenwoordiging van de RvC en het voltallig Bestuur vormt, samen met de manager Riskmanagement, de manager Interne Audit Dienst (IAD) en de teammanager Compliance, het ARC van De Goudse. Het ARC komt ieder kwartaal bijeen. Vast agendapunt is de risicorapportage die ieder kwartaal wordt opgesteld.

Solvency II-sleutelfuncties

De Goudse heeft vier sleutelfunctiehouders benoemd: risk, compliance, actuarieel en audit. Zij vormen een belangrijk onderdeel van de risicomanagementgovernancestructuur van De Goudse en rapporteren rechtstreeks aan het Bestuur en het ARC.

Deskundigheids- en betrouwbaarheidsvereisten

De Goudse actualiseert periodiek het beleid ‘Geschiktheid en betrouwbaarheid’. Dit beleid biedt handvatten om vast te stellen of (kandidaat)medewerkers geschikt en betrouwbaar zijn voor hun functie en taken. Voor elke functie is duidelijk welke beroepskwalificaties, geschiktheids-, deskundigheids- en betrouwbaarheidseisen en werkervaring er nodig zijn.

RISICOMANAGEMENTSYSTEEM

De Goudse heeft een uitgebreid risicomanagementsysteem. Hiermee worden financiële en niet-financiële risico’s geïdentificeerd, geanalyseerd, geëvalueerd en beheerst en wordt ervoor gezorgd dat de solvabiliteitspositie van De Goudse adequaat is in relatie tot het risicoprofiel en de operationele omgeving. In de figuur hiernaast zijn de componenten van het risicomanagementsysteem van De Goudse opgenomen.

Raamwerken

In het Risicomanagementraamwerk, Risicobereidheidraamwerk en Beleidsraamwerk worden de belangrijkste strategieën, processen en rapportageprocedures beschreven die nodig zijn om risico’s te onderkennen, te meten, bewaken en beheren, en daarover te rapporteren.

Risico universe

Het risico universe omvat alle risico’s die van belang zijn voor een organisatie. Om het risicomanagementsysteem te structureren wordt het risico universe onderscheiden in de risicocategorieën financieel (verzekeringstechnisch, niet-verzekeringstechnisch) en niet-financieel (strategisch, compliance, operationeel). Dit noemen we level 1. In onderliggend beleid, zoals in het OCRM-beleid (Operationeel & Compliance Risicomanagement), kunnen subrisicocategorieën (level 2) worden onderkend. Op level 3 worden de feitelijke risico-omschrijving en de kans en impact van het risico gedefinieerd als uitkomsten van de risicomanagementcycli die in verschillende risicomanagementprocessen worden uitgevoerd.

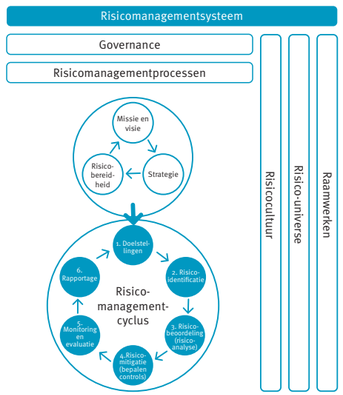

Risicomanagementsysteem

Risicocultuur

De risicocultuur vormt een ‘soft’ element binnen het risicomanagementsysteem, waarbij ook een belangrijke verantwoordelijkheid is weggelegd voor het Bestuur en het management van De Goudse wat betreft het uitdragen van de visie op integraal risicomanagement binnen De Goudse. Het risicodenken vormt een integraal onderdeel van de besluitvorming op zowel strategisch en tactisch als operationeel niveau, waarbij alle medewerkers de ruimte krijgen om risico’s te signaleren, in te schatten en te monitoren.

Governance

De governance van het risicomanagementsysteem geeft inhoud aan een beheerste en integere bedrijfsvoering. De Goudse gaat daarbij uit van het ‘Three lines of defence’ principe. Het principe van drie verdedigingslinies draagt bij aan de versterking van de risicocultuur, aan het nemen van verantwoordelijkheid voor het managen van risico’s en aan interne beheersing.

Risicomanagementprocessen

In alle risicomanagementprocessen worden één of meer stappen van de risicomanagementcyclus uitgevoerd. De risicomanagementcyclus is een continu proces voor het identificeren van de risico’s die het bereiken van onze doelstellingen in de weg staan.

Risico’s zijn onlosmakelijk verbonden met de strategische doelstellingen van de organisatie en de risicobereidheid die is geformuleerd. Dit betekent ook dat risicomanagement onlosmakelijk verbonden is met de planning- en controlcyclus. Ieder jaar vindt een herijking van strategische doelstellingen plaats.

De Goudse heeft voor de modellen voor de financiële verslaglegging op marktwaarde een modelvalidatiebeleid opgesteld. Modelvalidatie waarborgt de betrouwbaarheid van managementinformatie en voorkomt dat modellen leiden tot onjuiste beslissingen. Eens per jaar wordt door de modeleigenaren beoordeeld of een model voor validatie in aanmerking komt. De tweede lijn beoordeelt de modelvalidatie op basis van de rapportage die hierover door de uitvoerder is opgesteld.

OWN RISK & SOLVENCY ASSESSMENT (ORSA)

De Goudse heeft een Own Risk & Solvency Assessment (ORSA) uitgevoerd op de groep als geheel en haar verzekeringsentiteiten Goudse Levensverzekeringen N.V. en Goudse Schadeverzekeringen N.V. Deze rapportage geeft inzicht in de ontwikkeling van het risicoprofiel, solvabiliteit en liquiditeit, zowel onder normale als onder stressomstandigheden. De risico’s die naar voren zijn gekomen tijdens de SRA zijn gebruikt bij het bepalen van de ORSA-scenario’s.

Op basis van de verkregen inzichten wordt geconcludeerd dat De Goudse in de stress-scenario’s na managementacties toereikend solvabel is voor het voldoen aan haar verplichtingen. De in ontwikkeling zijnde wetgeving (EIOPA, Nederlandse overheid) en de gebleken volatiele rente-ontwikkeling zijn indicaties voor onzekerheden richting de toekomst. Deze, mogelijke impactvolle, onzekerheden onderstrepen de noodzaak voor De Goudse om solide SII-buffers na te blijven streven.

Dagelijkse beheersing

De teams Riskmanagement en Compliance houden toezicht op de beheersing van risico’s in de dagelijkse bedrijfsvoering. Zij focussen daarbij op de prioriteiten die volgen vanuit de risicostrategie. De risicostrategie en prioriteiten zijn vertaald naar beleidsdocumenten per risicocategorie binnen het totale beleidsraamwerk van De Goudse. De risicobereidheid wordt vertaald naar, onder andere, kapitaalbeleid en risicobudgetten en -limieten. De budgetten en limieten dienen als basis voor de monitoring door het team Riskmanagement, waarop zo nodig wordt bijgestuurd. Daarnaast worden eventuele nieuwe of opkomende risico’s geïdentificeerd, geanalyseerd en meegenomen in de monitoring van het algehele risicoprofiel.

ASSET LIABILITY MANAGEMENT (ALM)

De Goudse voert een ALM-beleid (Asset Liability Management) als onderdeel van het beleggingsbeleid. In het ALM-beleid worden uitgangspunten geformuleerd over de manier waarop De Goudse de kasstromen uit beleggingen afstemt op de kasstromen uit de verzekeringsverplichtingen. Periodiek wordt een ALM-studie uitgevoerd om steeds een geactualiseerd inzicht te hebben in de beleggingen in relatie tot de verplichtingen. Per kwartaal wordt in de balansmanagement-rapportage deze matching gerapporteerd.

HERVERZEKERING

De risicobereidheid van De Goudse geldt als uitgangspunt voor het jaarlijkse prolongatieproces van de herverzekering en de af te sluiten herverzekeringscontracten. De bevindingen uit de meest recente Own Risk & Solvency Assessment (ORSA) over het risicoprofiel van De Goudse en de inzet van herverzekeringen als risicomitigerende maatregel worden hierbij meegenomen. Bij het toepassen van herverzekering gelden diverse randvoorwaarden op het gebied van governance, risicobeheersing en verslaglegging. Deze zijn vastgelegd in het herverzekeringsbeleid dat het kader vormt voor de Commissie Herverzekering en de Werkgroep Herverzekering, die verantwoordelijk zijn voor respectievelijk de samenstelling en de uitvoering van de herverzekeringsprogramma’s.

Het doel van het herverzekeringsbeleid is om op een consistente en efficiënte wijze de interne richtlijnen voor toepassing van uitgaande herverzekering te beschrijven en vast te leggen. Hiermee wordt sturing en richting gegeven aan de vaststelling van het herverzekeringsprogramma en wordt bijgedragen aan de afweging tussen risico, rendement en kapitaal.

RISICOMANAGEMENTCLASSIFICATIE

De belangrijkste categorieën die De Goudse onderscheidt, worden hieronder beschreven.

Verzekeringstechnisch risico

Het verzekeringstechnisch risico is het risico op verliezen of een ongunstige verandering in de waarde van verzekeringsverplichtingen door een ondeugdelijke prijsstelling, inadequate aannames met betrekking tot de voorzieningen (bijvoorbeeld wat betreft sterfte, invaliditeit en revalidatie), toeval of externe factoren, zoals catastrofes. Richtlijnen hiervoor zijn vastgelegd in beleid.

Bij het maken van schattingen voor verzekeringsverplichtingen wordt gebruikgemaakt van homogene risicogroepen:

Zaakschade

- Aansprakelijkheid Particulier
- Transport
- Aansprakelijkheid Bedrijven
- Rechtsbijstand
- Brand
- Inkomensbescherming
- Inboedel
- Expats
- Woonhuis
- Reis
- Motorrijtuigen Casco
- ISIS
- Motorrijtuigen WA
- Diverse geldelijke verliezen
- Ongevallen

Inkomen

- Verzuim
- WGA
- AOV
- WAO
- WIA

Leven
- Individuele verzekeringen in geld (niet winstdelend)
  - Kapitaal bij overlijden zonder stellige uitkering
  - Kapitaal bij leven zonder stellige uitkering
  - Gemengde verzekeringen
- Individuele verzekeringen in geld (winstdelend)
  - Kapitaal bij overlijden zonder stellige uitkering
  - Kapitaal bij leven zonder stellige uitkering
  - Kapitaal bij overlijden met stellige uitkering
  - Gemengde verzekeringen
  - Ingegane ouderdomspensioenen en lijfrenten
- Collectieve verzekeringen
  - Kapitaal bij overlijden zonder stellige uitkering
  - Ingegane ouderdomspensioenen en lijfrenten
  - Overlevingsrenten
- Beleggingsverzekeringen
- Spaarkasverzekeringen

Grote verzekeringstechnische risico's zijn het kostenrisico en het vervalrisico.

In het Levenbedrijf is het sterfterisico een belangrijk risico. Het sterfterisico wordt verkleind door het combineren van het kort- en langlevenrisico. Het langlevenrisico wordt ook beheerst door het voornamelijk afsluiten van verzekeringen met een beperkte looptijd. Het kortlevenrisico wordt primair beheerst met een excedent- en een catastrofe-herverzekeringscontract.

Specifieke risico's bij het schadebedrijf zijn het invaliditeitsrisico en het premie- en reserverisico. Beheersings¬maatregelen in het schadebedrijf richten zich primair op herverzekering, aanpassing van voorwaarden en de toepassing van experience rating.

Marktrisico
Het marktrisico is het risico op verliezen of op een ongunstige verandering in de financiële situatie van De Goudse als direct of indirect gevolg van schommelingen in het niveau en de volatiliteit van de marktprijzen van beleggingen, verplichtingen en financiële instrumenten. De marktrisico's waaraan De Goudse wordt blootgesteld hebben met name betrekking op de beleggingen voor eigen rekening en risico, waarbij onderscheid wordt gemaakt tussen de beleggingen tegenover de verzekeringsverplichtingen en het eigen vermogen. Richtlijnen om dit risico te beheersen zijn vastgelegd in het marktrisicobeleid. Andere relevante beleidsdocumenten zijn het beleggingsbeleid, het beleggingsmandaat en het liquiditeitsbeleid.

Tegenpartijrisico (kredietrisico)
Het tegenpartijrisico is het risico op verliezen of op een ongunstige verandering in de financiële situatie van De Goudse als gevolg van onverwachte wanbetaling of verslechtering van de kredietwaardigheid van tegenpartijen van De Goudse, zoals herverzekeraars, polishouders, hypotheekfondsen en gevolmachtigden. Richtlijnen om dit risico te beheersen zijn vastgelegd in het tegenpartijrisicobeleid en zijn onder meer vertaald naar het beleggingsmandaat en het herverzekeringsbeleid.

Operationeel risico
Bij het operationeel risico gaat het om het risico op het lijden van verliezen of het niet behalen van de (organisatie)doelstellingen van De Goudse als gevolg van inadequate of falende interne processen, mensen, (IT-)systemen of externe gebeurtenissen. Richtlijnen om dit risico te beperken zijn vastgelegd in het operationeel en compliance-risicomanagementbeleid.

Compliancerisico
Het compliancerisico is het risico op wettelijke of regelgevende aanwijzingen (zoals sancties), financieel verlies of reputatieschade dat De Goudse kan lopen als gevolg van het niet naleven van wet- en regelgeving, richtlijnen, afspraken en gedragsregels die van toepassing zijn op de activiteiten van de organisatie respectievelijk van de medewerker. Tot de belangrijkste compliance risico's behoren de risico's gerelateerd aan Productontwikkeling, Zorgplicht, Ken uw Klant, Privacy (naleving Algemene Verordening Gegevensbescherming), Integriteit en Mededinging. Compliance is onder andere betrokken bij het bewaken van de naleving van de Wet ter voorkoming van witwassen en financieren van terrorisme (Wwft) en Sanctiewet 1977 (Sw), de Algemene Verordening Gegevensbescherming (AVG), de Insurance Distribution Directive (IDD), de Wet op het financieel toezicht (Wft), het Besluit gedragstoezicht financiële ondernemingen (Bgfo) en Solvency II.

Richtlijnen om dit risico te beperken zijn vastgelegd in het operationeel & compliance risicomanagementbeleid. Aanvullend compliance beleid en regelingen zijn onder andere de Gedragscode Integriteit, het Ken Uw Klant beleid, het Beleid bescherming persoonsgegevens, de Regeling Mededinging, de Klokkenluiderregeling, de Richtlijn Betalingen aan bemiddelaars en de Regeling voorkomen belangenverstrengeling en corruptie.

Strategisch risico
Strategische risico's zijn risico's die het behalen van de strategische doelstellingen in de weg staan. Om een inschatting te maken van de kans en mogelijke impact van deze risico's wordt aan het begin van de planning- en controlcyclus steeds een strategische risicoanalyse (SRA) georganiseerd. In 2021 is het risicobeeld op onderdelen gewijzigd. Belangrijke onderwerpen van gesprek waren onder andere de macro-economische omstandigheden, het cyberrisico en het klimaat, inclusief de samenloop van catastrofale gebeurtenissen.

INTERN CONTROLESYSTEEM

De risicomanagementorganisatie omvat het geheel aan governance- en beleidsmaatregelen dat erop is gericht om alle risico's van De Goudse zo goed mogelijk te beheersen en te voorkomen dat de risicopositie, de winstgevendheid en de solvabiliteit van De Goudse in gevaar komen. De risicomanagementorganisatie is ingericht op basis van het 'Three lines of defence' risicobeheersingsmodel.

'THREE LINES OF DEFENCE' RISICOBEHEERSINGSMODEL

Het 'Three lines of defence' model heeft tot doel een degelijk bestuurskader te bieden voor financieel en niet-financieel risicobeheer. Hierbij zijn drie risicomanagementlagen gedefinieerd en geïmplementeerd, met verschillende rollen en uitvoerings- en toezichtverantwoordelijkheden.

Eerste verdedigingslinie
Het lijnmanagement heeft de primaire verantwoordelijkheid voor de beheersing van de risico's en is verantwoordelijk voor de vertaling van de risicostrategie naar de dagelijkse bedrijfsvoering/business. Met andere woorden: het lijnmanagement is verantwoordelijk voor haar eigen processen, het analyseren van de risico's in de gehele keten en het ontwikkelen en implementeren van controles om deze risico's te beheersen. Het lijnmanagement voorziet het Bestuur van een rapportage over de risicobeheersing.

Tweede verdedigingslinie
De teams Riskmanagement en Compliance zijn verantwoordelijk voor het volgende:
- Inventariseren en analyseren van nieuwe of aangepaste wet- en regelgeving, en hierover informatie en advies verstrekken aan Bestuur, directie en management.
- Gevraagd en ongevraagd advies geven aan Bestuur, directie en management over integriteits-, compliance- en andere risicovraagstukken.
- Ontwikkeling van beleid om risico's te beheersen en te verkleinen en begeleiding van het operationeel management binnen hun specifieke risico- en controlegebied.
- Objectief en kritisch beoordelen van de uitvoerings-, management- en controleprocessen en coördinatie van de rapportage van risico's en controles door het businessmanagement (eerste linie).
- Zo nodig gebruikmaken van het escalatierecht met betrekking tot zakelijke activiteiten die volgens de teams Riskmanagement en Compliance leiden tot risico's die voor De Goudse onaanvaardbaar zijn.
- Bevorderen van risicobewustzijn binnen de lijnorganisatie.
- Tweedelijnsmonitoring.

De teams Risicomanagement en Compliance vertalen de risicobereidheid van het Bestuur naar methoden en beleidsrichtlijnen. Dit ter ondersteuning van, en het toezicht op, de controle van risico's door de eerste lijn. De tweede lijn is het geweten van de organisatie met betrekking tot deze risico's en controles.

Derde verdedigingslinie
De Interne Audit Dienst (IAD) biedt een onafhankelijke beoordeling van de interne beheersing van de risico's van De Goudse, zowel wat betreft de processen als de activa. Hieronder vallen ook de risicomanagementactiviteiten van zowel de eerste als de tweede verdedigingslinie. De IAD is actief als vangnet in de derde verdedigingslinie.

SLEUTELFUNCTIES

Risk
De functiehouder Riskmanagement is verantwoordelijk voor een integraal en betrouwbaar inzicht in de beheersing van de belangrijkste risico's van De Goudse. Belangrijke activiteiten zijn:
- ondersteunen en adviseren van Bestuur, management en medewerkers om risico's te beheersen;
- uitvoeren en/of faciliteren van activiteiten die bijdragen aan een toenemende 'volwassenheid' van het risicomanagementsysteem van De Goudse;
- monitoren van en rapporteren over het integrale risicoprofiel en de mate van beheersing in relatie tot de vastgestelde risicobereidheid;
- monitoren en toetsen van beleidsdocumenten.

Periodiek vindt overleg plaats met het management van diverse afdelingen en met andere risicomonitorende functies, zoals Compliance en de Interne Audit Dienst. Daarnaast vindt periodiek overleg plaats met de externe accountant. De functiehouder rapporteert ten minste vier keer per jaar aan het Bestuur en het ARC. Dit gebeurt in een rapportage over de beheersing van risico's. De rol van functiehouder Riskmanagement wordt vervuld door de manager Riskmanagement.

Actuarieel

De Actuariële functiehouder ondersteunt het management en het Bestuur van De Goudse, door controlerende en adviserende taken uit te voeren met als doelstelling te waarborgen dat:

- Solvency II-technische voorzieningen juist worden vastgesteld;
- tarieven toereikend worden vastgesteld;
- het product- en acceptatiebeleid en de herverzekeringsregelingen in overeenstemming zijn met de risicobereidheid van De Goudse;
- de solvabiliteitspositie onder Solvency II toereikend is om toekomstige verliezen te kunnen opvangen;
- in de ORSA alle relevante risico's die verband houden met de strategische keuzes van De Goudse worden behandeld en de uitkomsten van de ORSA op de juiste manier worden geïnterpreteerd ten behoeve van de strategische besluitvorming.

De Actuariële functiehouder steunt daarbij op activiteiten en verantwoordelijkheden in de eerste lijn, het beleidsraamwerk en bijbehorende rapportages. De functiehouder valt functioneel onder de manager Riskmanagement, hiërarchisch onder het bestuurslid Financiën en Risk en rapporteert ten minste vier keer per jaar aan het Bestuur en het ARC. Daarbij legt de functiehouder alle vervulde taken en de resultaten daarvan vast. Ook geeft de functiehouder duidelijk alle eventuele tekortkomingen aan en doet de functiehouder aanbevelingen over de wijze waarop deze zouden moeten worden verholpen.

Compliance

De functiehouder Compliance is verantwoordelijk voor het bieden van integraal inzicht in het geheel van maatregelen dat zich richt op de implementatie, handhaving en naleving van wet- en regelgeving en de interne procedures en gedragsregels die moeten voorkomen dat de integriteit en/of reputatie van De Goudse worden aangetast. Belangrijke activiteiten zijn:

- inventarisatie en analyse van nieuwe of aangepaste wet- en regelgeving, en hierover informatie en advies verstrekken aan Bestuur en management;
- gevraagd en ongevraagd advies uitbrengen aan Bestuur en management over integriteits- en andere compliancevraagstukken;
- monitoren van de uitvoering van wet- en regelgeving en de mate van beheersing in relatie tot de vastgestelde risicobereidheid en waar nodig aanbevelingen doen ter verbetering van die uitvoering;
- bewustwording creëren bij alle medewerkers over relevante regelgeving.

Het Bestuur van De Goudse is eindverantwoordelijk voor de naleving van alle wet- en regelgeving door De Goudse. De functiehouder Compliance is werkzaam in een door het Bestuur ingestelde onafhankelijke functie. De functiehouder adviseert over, faciliteert en ziet toe op de naleving van wet- en regelgeving. De functiehouder rapporteert ten minste vier keer per jaar aan het Bestuur en het ARC. De rapportage gaat over de ontwikkelingen in regelgeving en andere relevante externe factoren, de belangrijkste compliancerisico's, de maatregelen die genomen moeten worden, of zijn, om de beheersing van die risico's te verbeteren en de voortgang van de werkzaamheden in het kader van de taken van de functie.

De rol van functiehouder Compliance wordt vervuld door de teammanager Compliance. Periodiek vindt overleg plaats met het management van diverse afdelingen, de voorzitter van het Bestuur en andere risicomonitorende functies, zoals Riskmanagement, Speciale Zaken, de Interne Audit Dienst. Daarnaast vindt periodiek overleg plaats met de externe accountant.

Audit

De functiehouder Interne Audit is verantwoordelijk voor een onafhankelijke, objectieve functie die zekerheid verschaft en adviesopdrachten uitvoert om de activiteiten van De Goudse te verbeteren. De functiehouder Interne Audit helpt De Goudse om haar doelstellingen te realiseren door met een systematische, gedisciplineerde aanpak de effectiviteit van de processen van risicomanagement, risicobeheersing en governance te evalueren en te verbeteren. De functiehouder Interne Audit stelt jaarlijks in overleg met het Bestuur en het ARC een auditplan op dat is gebaseerd op een Goudsebrede, integrale risicoanalyse. Dit plan geeft een overzicht van de audit- en adviesopdrachten die de Interne Audit Dienst (IAD) gedurende het jaar zal uitvoeren. De IAD stelt op basis van de uitgevoerde werkzaamheden rapportages op en bespreekt die met het betrokken management en het Bestuur.

De rol van functiehouder Interne Audit wordt vervuld door de manager Interne Audit Dienst (IAD). De manager IAD rapporteert ten minste twee keer per jaar aan het Bestuur en het ARC over de voortgang en uitkomsten van het audit-jaarplan. Periodiek vindt overleg plaats met het management van diverse afdelingen, de voorzitter van het Bestuur, de overige bestuursleden, de voorzitter van het ARC en andere risicomonitorende functies, zoals Riskmanagement en Compliance. Daarnaast vindt periodiek overleg plaats met de externe accountant en De Nederlandsche Bank.

UITBESTEDING

De Goudse heeft bepaalde taken uitbesteed aan externe partners. Uitbestedingen moeten een doelgerichte bijdrage leveren aan de strategie van De Goudse. Omdat De Goudse bij haar dienstverlening een hoog kwaliteitsniveau nastreeft, moet de kwaliteit van uitbestede activiteiten aan haar normen voldoen. De Goudse heeft haar uitbestedingsproces gebaseerd op drie pijlers:

- Het uitbestedingsproces is ingericht en gedocumenteerd, en specifieke verantwoordelijkheden zijn belegd.
- Een risicoanalyse dient als basis om te komen tot een uitbestedingscontract. Voor het afsluiten van de contracten worden afspraken gemaakt over het gewenste niveau van dienstverlening.
- Gedurende de looptijd van uitbestedingen wordt de naleving van afspraken gemonitord op basis van service level agreements. Van kritische en belangrijke uitbestedingen worden ISAE verklaringen (International Standard on Assurance Engagements) opgevraagd teneinde een oordeel te kunnen vormen over de mate van procesbeheersing bij de uitbestedingspartner.

SOLVABILITEITSPOSITIE

De solvabiliteitsratio is gebaseerd op de standaardformule van Solvency II.
De Goudse is vooralsnog niet van plan om een (gedeeltelijk) intern model te ontwikkelen. Ook de interne sturing wordt gebaseerd op de standaardformule. Bij de berekeningen is rekening gehouden met de ultimate forward rate (UFR 3,60%), de volatility adjuster (VA, 3 basispunten opslag) en de credit rate adjustment (CRA, 10 basispunten afslag).

Ultimo 2021 bedraagt de solvabiliteitsratio van De Goudse N.V. 203,1%. Daarmee ligt de ratio ruim boven het targetniveau. Het aanwezige vermogen bedraagt EUR 492,1 mln. en bestaat voor EUR 422,6 mln. uit Tier 1-vermogen (waarvan EUR 361,3 mln. unrestricted) en voor EUR 69,5 mln. uit Tier 2-vermogen. Het vereist vermogen bedraagt EUR 238,2 mln.

BELANGRIJKSTE ONTWIKKELINGEN IN 2021

- In 2021 is de omvang van het aanwezige kapitaal toegenomen door positief resultaat. Tevens heeft De Goudse een restricted Tier 1-lening met een omvang van EUR 20 mln. geplaatst. Daarnaast is de Tier 3-lening afgelost voor het nominale bedrag van EUR 10 mln.
- De SCR is toegenomen ten opzichte van 2020 door de overname van Leidsche verzekeringen.
- De solvabiliteitspositie is ten opzichte van eind 2020 verbeterd.
- De gevoeligheid voor veranderingen in de ultimate forward rate (UFR) en de volatility adjustment (VA) is afgenomen door het lagere niveau van die renteopslagen.
- Naar aanleiding van de Q&A en good practice inzake spaarhypotheken van DNB zijn wijzigingen aan de waardering van de hypotheekportefeuille uitgevoerd. De wijzigingen raakten het spread- en tegenpartijrisico.
- Het belang in VLC&P is gedaald als gevolg van uitgifte van nieuwe aandelen door VLC&P aan een derde partij. Door de Solvency II-regelgeving blijft de afslag op het eigen vermogen van De Goudse daardoor ongewijzigd. Door overnames bij VLC&P neemt de afslag op het eigen vermogen bij De Goudse toe.

Bij de berekeningen is rekening gehouden met de UFR (3,60%), de volatiliteitsaanpassing (VA, 3 basispunten opslag) en de credit rate adjustment (CRA, 10 basispunten afslag).

Aanwezig kapitaal

Het beschikbaar aanwezig vermogen bedraagt EUR 477,7 mln. en bestaat voor EUR 422,7 mln. uit Tier 1-vermogen (waarvan EUR 361,3 mln. unrestricted) en voor EUR 69,5 mln. uit Tier 2-vermogen. Het aanwezig kapitaal is vooral gestegen vanwege de positieve resultaten.

Vereist eigen vermogen

Het vereist vermogen (SCR) wordt vastgesteld met de standaardformule van de Solvency II-richtlijnen.

SCR Groep	*2021*	*2020*
Marktrisico	123.829	87.854
Tegenpartijrisico	23.605	25.076
Zorg	138.472	130.788
Leven	54.405	46.197
Schade	66.908	61.299
Diversificatie	-148.589	-128.301
BSCR	260.135	222.913
Operationeel risico	26.505	24.667
LACDT	-52.251	-35.476
SCR	**235.254**	**212.104**

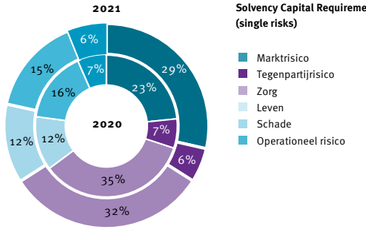

Opbouw SCR De Goudse N.V.

Door de afname van het marktrisico is de totale SCR gedaald, ondanks de stijging van het verzekeringstechnische risico. De ontwikkelingen bij de onderliggende risico's worden in de volgende paragrafen toegelicht.

Correctie in verband met belastingen (LACDT)

De hoogte van de correctie in verband met belastingen (LACDT) wordt jaarlijks vastgesteld. Onderbouwing vindt plaats op basis van de Solvency II-balanspositie voor en na schok, de carry back, het verwachte toekomstige resultaat na schok en de mate waarin winsten en verliezen ten gevolge van de schok fiscaal verrekenbaar zijn. De onderbouwing wordt gemaakt op basis van de marktwaardecijfers ultimo boekjaar. Het

vastgestelde LACDT-percentage bedraagt eind 2021 voor Goudse Levensverzekeringen N.V. 2,5% en voor Goudse Schadeverzekeringen N.V. 25,0% (2020: 17,5% en 12,5%).

Solvabiliteitsratio

Door toename van de aanwezige solvabiliteit is de SCR-ratio ten opzichte van 2020 gestegen. De impact van het vervallen van de UFR (ex-UFR) en de VA (ex-VA) is afgenomen door het lagere niveau van die renteopslagen en de toegenomen marktrente.

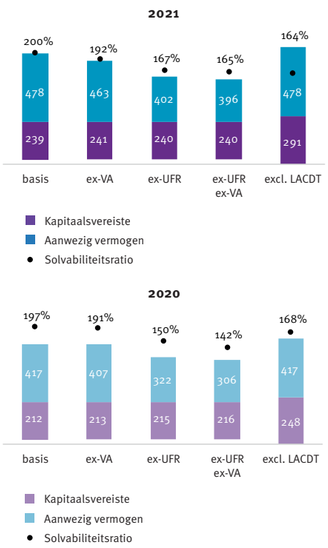

Gevoeligheid SCR De Goudse N.V.

De solvabiliteitsratio is gevoelig voor veranderingen van de rente en het vervallen van de UFR. Door stijging van de rente is deze gevoeligheid afgenomen (2021: 32%-punt, 2020: 55%-punt). Ook als geen rekening wordt gehouden met de VA- en UFR-opslag ligt de solvabiliteitsratio van De Goudse boven het targetniveau van 165%.

VERZEKERINGSTECHNISCH RISICO

Leven

Het vereiste kapitaal is toegenomen door de overname van Leidsche verzekeringen.

SCR Leven	*2021*	*2020*
Kort Leven	16.314	10.117
Lang Leven	21.217	19.267
Invaliditeit	893	896
Royement	10.977	10.385
Kosten	29.975	25.947
Catastrofe	9.257	6.541
Diversificatie	-34.228	-26.956
	54.405	**46.197**

SCR Leven De Goudse N.V.

Zorg

Het vereiste kapitaal voor Zorg als Leven is gestegen. Dit komt met name door portefeuilleontwikkeling.

SCR Zorg	*2021*	*2020*
Zorg als Leven	67.458	65.464
Zorg als Schade	76.179	80.678
Catastrofe	34.597	12.091
Diversificatie	-39.762	-27.444
	138.472	**130.789**

SCR Zorg De Goudse N.V.

Schade

Het vereiste kapitaal voor Schade is gestegen. Dit komt voornamelijk door de stijging van het premierisico als gevolg van de toenemende verzekeringsportefeuille.

SCR Schade	*2021*	*2020*
Premie & reserve	61.699	58.646
Royement	7.026	5.421
Catastrofe	13.876	7.784
Diversificatie	-15.693	-10.553
	66.908	**61.229**

SCR Schade De Goudse N.V.

MARKTRISICO

Het marktrisico is in 2021 gestegen, vooral door de overname van Leidsche verzekeringen. De belangrijkste marktrisico's waaraan De Goudse is blootgesteld zijn het spreadrisico, het vastgoedrisico en het aandelenrisico.

SCR Marktrisico's	*2021*	*2020*
Rente	6.090	3.988
Aandelen	28.167	21.160
Vastgoed	52.118	41.035
Credit spread	57.544	35.588
Valuta	52	429
Concentratie	-	-
Diversificatie	-20.142	-14.346
	123.829	**87.854**

SCR Marktrisico Goudse N.V.

Renterisico

Renterisico ontstaat door een 'mismatch' in kasstromen van rentegevoelige activa en passiva op de balans. Het beleid van De Goudse is om het renterisico en de duratiemismatch niet verder te laten oplopen. Bij een stijgende rente zal de mismatch geleidelijk reduceren. Het renterisico is gestegen door de toename van de omvang van de beleggingsportefeuille.

Aandelenrisico

Het aandelenrisico is ten opzichte van 2020 gestegen door toename van de omvang van de beleggingsportefeuille en de stijgende marktrente.

Spreadrisico

Spreads op zowel staats- als bedrijfsobligaties zijn het afgelopen jaar gemiddeld stabiel gebleven. Dit betekent ook dat de opbrengsten uit 'nieuwe' beleggingen relatief laag zijn ten opzichte van het verleden. Om het spreadrisico niet verder te vergroten, is De Goudse terughoudend met de aankoop van langlopende beleggingen. Voor de default-component in de spreads houdt De Goudse een voorziening aan die is afgeleid van de naar looptijd gewogen kans op faillissement van de onderliggende debiteur. Door de omvang van de beleggingsportefeuilles is de allocatie naar individuele debiteuren al snel aanzienlijk. Er zijn bandbreedtes gedefinieerd in het beleggingsmandaat om het concentratierisico te beperken. Het spreadrisico is gestegen doordat de omvang van de beleggingsportefeuille toenam en door de wijzigingen van de waardering van de hypotheekportefeuille naar aanleiding van de Q&A en good practice inzake spaarhypotheken van DNB.

TEGENPARTIJRISICO (KREDIETRISICO)

Het tegenpartijrisico is ten opzichte van 2020 nauwelijks gewijzigd.

LIQUIDITEITSRISICO

Het liquiditeitsrisico maakt geen onderdeel uit van de Solvency II-standaardformule waarmee het vereist eigen vermogen wordt vastgesteld. Het liquiditeitsrisico wordt door De Goudse als een beperkt risico beschouwd. In het liquiditeitsbeleid zijn richtlijnen opgenomen voor de (gewenste) liquiditeitspositie en -prognose. Daarnaast is er een liquiditeitsplanning opgesteld om de kasstroommismatch operationeel te managen. Zo worden deze liquiditeitsrisico's beperkt.

Ultimo 2021 bedragen de liquide middelen EUR 132,4 mln. en de snel liquide te maken staatsobligaties met een hoge kredietwaardigheid (AAA en AA) EUR 745,7 mln. Daarnaast houdt De Goudse voor liquiditeitsdoeleinden kredietfaciliteiten aan bij Leven (EUR 15 mln.), bij Schade (EUR 25 mln.) en op groepsniveau (EUR 7 mln. ongecommitteerd).

OPERATIONEEL RISICO

De hoogte van het vereiste kapitaal voor het operationeel risico is in 2021 beperkt gestegen ten opzichte van 2020, als gevolg van een groeiende verzekeringstechnische portefeuille.

TOELICHTING GECONSOLIDEERDE BALANS PER 31 DECEMBER 2021

(bedragen x EUR 1.000)

ACTIVA	2021	2020
b1 **Immateriële vaste activa**		
Kosten van ontwikkeling	276	–
Portefeuillerechten	72.008	26.428
Intellectueel eigendom	1.129	1.270
Software	976	1.155
Concessies, vergunningen en intellectueel eigendom	74.113	28.853
Goodwill	36.702	9.234
	111.091	38.087

Er zijn geen aanwijzingen om te komen tot een bijzondere waardevermindering, met uitzondering van de VOBA van de levensverzekeringsportefeuille van BNP Paribas Cardif.

Kosten van ontwikkeling		
Beginstand	–	–
Inbreng kosten van ontwikkeling Leidsche	330	–
Investeringen	–	–
Afschrijvingen en bijzondere waardeverminderingen	-54	–
	276	–

De Leidsche heeft software geactiveerd. Deze software is per 1 april 2021 gewaardeerd op EUR 0,3 mln.

Portefeuillerechten		
Beginstand	26.428	21.899
Investeringen	53.737	8.362
Afschrijvingen en bijzondere waardeverminderingen	-8.157	-3.833
	72.008	26.428

VLC & Partners Holding B.V. heeft portefeuilles overgenomen. De portefeuillerechten zijn voor een bedrag van EUR 51,8 mln. (2020: EUR 2,6 mln.) geactiveerd.

Op 27 mei 2020 is de overname van een deel van de levensverzekeringsportefeuille van BNP Paribas Cardif definitief tot stand gekomen. Het transactiebedrag bedraagt EUR 5,5 mln. De VOBA is vastgesteld op EUR 5,8 mln., welke in 10 jaar lineair wordt afgeschreven. In 2021 is een bijzondere waardevermindering van EUR 0,8 mln. doorgevoerd vanwege de versnelde uitloop van de portefeuille.

Intellectueel eigendom		
Beginstand	1.270	–
Investeringen	–	1.411
Afschrijvingen en bijzondere waardeverminderingen	-141	-141
	1.129	1.270

Per 15 januari 2020 heeft Automatiseringsmaatschappij Gouda B.V., dochteronderneming van De Goudse N.V., Hofstaete Kennisgroep B.V. volledig overgenomen tegen een koopsom van EUR 1,5 mln. In deze koopsom is de verkrijgingswaarde van het intellectueel eigendom vastgesteld op EUR 1,4 mln.

Software	2021	2020
Beginstand	1.155	794
Investeringen	301	820
Afschrijvingen en bijzondere waardeverminderingen	-479	-459
	977	1.155

De investeringen software betreft de geactiveerde investeringen in de deelnemingen VLC & Partners Holding B.V. EUR 0,3 mln. (2020: EUR 0,4 mln.) en Hofstaete Kennisgroep B.V. nihil (2020: EUR 0,4 mln.).

Goodwill		
Beginstand	9.234	8.915
Investeringen	30.790	1.641
Afschrijvingen en bijzondere waardeverminderingen	-3.322	-1.322
	36.702	9.234

Op 10 maart 2021 heeft Goudse Schadeverzekeringen N.V. een 30% belang genomen in VCSW B.V. voor een bedrag van EUR 5,1 mln. De goodwill is vastgesteld op EUR 5,1 mln., welke lineair wordt afgeschreven in 10 jaar.

Per 1 april 2021 heeft Goudse Levensverzekeringen N.V. de aandelen van Leidsche Leven Holding B.V. voor een bedrag van EUR 42,0 mln. overgenomen. Leidsche Leven Holding B.V. heeft een 100% deelneming in Leidsche Verzekering Maatschappij N.V. Het bedrijf is gevestigd in Gouda. Per 21 oktober 2021 is Leidsche juridisch gefuseerd met Goudse Levensverzekeringen N.V. Deze juridische fusie gaat met terugwerkende kracht in vanaf 1 april 2021. De goodwill is vastgesteld op EUR 9,6 mln., welke in 10 jaar wordt afgeschreven.

Op 4 augustus 2021 heeft de Goudse N.V. een 30% belang in HR-Navigator B.V. voor EUR 0,3 mln. De goodwill ter hoogte van EUR 0,3 mln. is geactiveerd.

In 2021 is een aanvullende goodwill van EUR 0,3 mln. bepaald op de in 2019 verworven deelneming in Anker Insurance Company N.V.

Overzicht van nog niet geheel afgeschreven immateriële vaste activa:

Aanschafwaarde	147.690	62.426
Cumulatieve afschrijvingen	-36.599	-24.339
	111.091	38.087
Looptijd korter dan één jaar	13.936	4.479
Looptijd langer dan één jaar	97.155	33.608
	111.091	38.087

TOELICHTING GECONSOLIDEERDE BALANS PER 31 DECEMBER 2021

(bedragen x EUR 1.000)

	2021	2020
Beleggingen		
b2 *Terreinen en gebouwen*		
Voor eigen gebruik	21.400	18.632
Overige terreinen en gebouwen	10.228	10.295
	31.628	28.927
Voor eigen gebruik		
Beginstand	18.632	19.060
Investeringen	3.624	2.990
Verkopen	–	-1.590
Verkopen herwaardering	–	184
Herwaarderingen	-856	-2.012
	21.400	18.632

De terreinen en gebouwen voor eigen gebruik betreft een kantoorpand in Gouda respectievelijk een kantoorpand in Middelburg. De bouw van het kantoorpand in Middelburg is in 2020 gestart en de oplevering en ingebruikname heeft in 2021 plaatsgevonden. Het kantoorpand in Middelburg is, naar de stand ultimo 2021, getaxeerd op een waarde van EUR 2,7 mln. Tevens is een huurcontract afgesloten.

Bij de waardering van gebouwen voor eigen gebruik is onder andere rekening gehouden met de huurcontracten, het intern gebruik, de huurontvangsten van derden en de benodigde investeringen.

Het huurcontract van het kantoorpand in Gouda is op 14 december 2021 door Goudse Verzekeringen Services B.V. met een verbonden partij afgesloten, waarbij een marktconforme huur is overeengekomen. De resterende looptijd van het huurcontract is 1 jaar.
Met de voorwaarden van het huurcontract is rekening gehouden in de waardering van het pand.
Het huurbedrag voor gebouwen in eigen gebruik bedroeg in dit boekjaar EUR 2.056 (2020: EUR 2.034).

Overige terreinen en gebouwen		
Beginstand	10.295	11.557
Investeringen	–	–
Verkopen	–	-754
Herwaarderingen	-67	-508
	10.228	10.295

De overige terreinen en gebouwen bevinden zich in Nederland en bestaan uit woon- en winkelpanden, bedrijfsruimten en landelijke eigendommen.

Bij de waardering is rekening gehouden met de bestaande huurcontracten/huurontvangsten met derden en de exploitatiekosten en verwervingskosten.

Er zijn geen aanwijzingen om te komen tot een bijzondere waardevermindering.

De verkrijgingsprijs is als volgt:		
Terreinen en gebouwen voor eigen gebruik	31.638	28.198
Overige terreinen en gebouwen	2.644	2.644
	34.282	30.842

	2021	2020
Beleggingen in groepsmaatschappijen en deelnemingen		
b3 Andere deelnemingen		
Beginstand	5.573	4.728
Investeringen	218	1.186
Desinvesteringen	–	–
Herwaardering	971	-341
Overige mutaties	–	–
	6.762	5.573

Dit betreft een belang van 30% in Anker Insurance Company N.V., 48% in SRK Groep B.V., 30% in VCSW B.V. en 30% in HR-Navigator B.V.

Vanaf 10 maart 2021 heeft Goudse Schadeverzekeringen N.V. een 30% belang in VCSW B.V. voor een bedrag van EUR 5,1 mln. genomen. De goodwill is vastgesteld op EUR. 5,1 mln., die in 10 jaar lineair wordt afgeschreven. In de koopovereenkomst is een call optie opgenomen om het belang van 30% per 1 januari 2024 uit te breiden.

Vanaf 1 juli 2021 heeft de Goudse N.V. een 30% belang in HR-Navigator B.V. De goodwill is vastgesteld op EUR 0,3 mln., die in 10 jaar lineair wordt afgeschreven.
Tegelijkertijd met de aandelenoverdracht heeft er een agiostorting plaatsgevonden van EUR 0,2 mln. In de koopovereenkomst is een call optie opgenomen om het belang van 30% per 1 januari 2025 uit te breiden.

Overige financiele beleggingen		
b4 *Aandelen, certificaten van aandelen, deelnemingsbewijzen en andere niet-vastrentende waardepapieren*		
Beginstand	546.419	507.751
Inbreng aandelenportefeuille Leidsche	23	–
Aankopen	53.569	42.574
Verkopen	-1.389	-7.684
Herwaarderingen	26.778	3.782
Overige mutaties	–	-4
	625.400	546.419
Reguliere aandelen en beleggingsfondsen type 1 gereglementeerde markten	44.009	37.107
Reguliere aandelen en beleggingsfondsen type 2 overige markten	730	850
Strategische participaties	2.808	2.649
Handelsvoorraad beleggingsfondsen	1.669	1.241
Vastgoedfondsen	176.583	134.655
Infrastructuurfondsen	15.133	7.453
Hypotheekfondsen	364.375	362.464
MKB leningfondsen	20.093	–
	625.400	546.419

TOELICHTING GECONSOLIDEERDE BALANS PER 31 DECEMBER 2021

(bedragen x EUR 1.000)

	2021	2020
Overige financiële beleggingen		
Op basis van genoteerde marktprijzen	64.832	37.958
Op basis van afgeleide marktnoteringen met waarneembare marktdata	1.669	1.241
Op basis van waarderingsmodellen en -technieken niet gebaseerd op marktdata	558.899	507.220
	625.400	546.419

Uittredingsregels beleggingsfondsen

De Goudse belegt in verschillende beleggingsfondsen voor eigen rekening en risico. In het prospectus van deze fondsen zijn uittredingsregels opgenomen. Deze zijn:

- Vastgoedfondsen: Voor ca. 93% van de marktwaarde van de participaties is per kwartaal inkoop door het fonds mogelijk. Dit is gelimiteerd tot 12,5% van het fondsvermogen. De Goudse heeft een lager procentueel belang dan deze grens.
- Voor de overige 7% van de marktwaarde van de participaties geldt ultimo 2021 nog een lock-up periode van bijna 5 jaar, waarin de participaties niet ingekocht kunnen worden.
- Infrastructuurfondsen: geen inkoopmogelijkheden door het fonds zelf. Participaties zijn wel secundair aan andere beleggers te verkopen.
- Hypotheekfondsen: iedere maand is inkoop van participaties door het fonds mogelijk, te financieren uit de cashflow van het fonds.
- MKB-fonds: Er is iedere maand een mogelijkheid van inkoop door het fonds van 10% van het fondsvermogen.
- Ultimo 2021 is het procentueel belang van de participaties van De Goudse in het fonds hoger.

De verkrijgingsprijs van aandelen en participaties in beleggingsfondsen ultimo boekjaar bedraagt	534.114	484.602

In de strategische participaties is onder andere een belang van 7,55% in Credimo Holding N.V. te Asse (België) opgenomen, die een waarde vertegenwoordigt van EUR 1,4 mln. Het resterende bedrag van EUR 1,4 mln. vertegenwoordigt diverse kleine participaties.

De enige activiteit van Credimo Holding N.V. is het houden van een 61,59% belang in Credimo N.V. Alle activiteiten vinden plaats in Credimo N.V., die via de deelneming Credimo Finance N.V. intermediaire activiteiten verricht op de Belgische verzekeringsmarkt.

b5 *Obligaties en andere vastrentende waardepapieren*

Beginstand	1.248.561	1.168.180
Aanpassing in verband met stelselwijziging	–	18.311
Beginstand na stelselwijziging	1.248.561	1.186.491
Inbreng obligatieportefeuille Leidsche	234.504	–
Aankopen	192.201	242.097
Verkopen	-31.560	-69.894
Aflossingen	-153.809	-109.406
Overige mutaties	1.317	-727
	1.491.214	1.248.561

Overige mutaties bestaan uit agio afschrijvingen, valutakoersverschillen en voorziening mutaties.

Vanaf 2021 wordt de agio en disagio van de vastrentende waarden verantwoord onder de obligaties. Als gevolg van deze stelselwijziging zijn de vergelijkende cijfers aangepast.

	2021	2020
Obligaties officieel genoteerd	1.462.021	1.207.918
Obligaties niet officieel genoteerd	–	–
Zerobonds officieel genoteerd	43.676	61.242
Zerobonds niet officieel genoteerd	54	53
Voorziening voor oninbaarheid	-14.537	-20.652
	1.491.214	1.248.561

De voorziening voor oninbaarheid is opgebouwd uit twee componenten, de voorziening voor specifieke obligaties en de algemene voorziening. De voorziening voor specifieke obligaties is gebaseerd op de verwachte toekomstige kasstromen en wordt opgenomen bij faillissement of betalingsachterstanden van de debiteur. De algemene voorziening is gebaseerd op de faillissementskansen van de obligaties in de portefeuille.

De voorziening voor oninbaarheid is afgenomen in lijn met het lagere risicoprofiel van de beleggingen in vastrentende waarden mede als gevolg van de door De Leidsche ingebrachte portefeuille en door de afwikkeling van faillissementen.

	2021			2020		
Overzicht van obligaties naar landencategorie	**Bedrijfs-obligaties**	**Staats-obligaties**	**Totaal**	**Bedrijfs-obligaties**	**Staats-obligaties**	**Totaal**
Nederland	8,1%	24,0%	32,1%	8,2%	20,8%	29,0%
Andere lidstaten E.U.	10,3%	43,9%	54,2%	11,1%	45,7%	56,8%
Overige landen	12,4%	1,3%	13,7%	12,9%	1,3%	14,2%
	30,8%	69,2%	100,0%	32,2%	67,8%	100,0%

Overzicht van obligaties naar ratingcategorie	**Bedrijfs-obligatie**	**Staats-obligaties**	**Totaal**	**Bedrijfs-obligatie**	**Staats-obligaties**	**Totaal**
AAA	2,7%	39,4%	42,1%	3,9%	35,9%	39,8%
AA	6,5%	25,4%	31,9%	7,3%	27,0%	34,3%
A	16,7%	3,9%	20,6%	17,1%	4,1%	21,2%
BBB	4,8%	0,5%	5,3%	3,7%	0,7%	4,4%
Overig	0,1%	0,0%	0,1%	0,2%	0,1%	0,3%
	30,8%	69,2%	100,0%	32,2%	67,8%	100,0%

TOELICHTING GECONSOLIDEERDE BALANS PER 31 DECEMBER 2021

(bedragen x EUR 1.000)

Overzicht van obligaties waarvan de boekwaarde hoger is dan de actuele waarde	Bedrijfs-obligaties	Staats-obligaties	2021 Totaal	Bedrijfs-obligaties	Staats-obligaties	2020 Totaal
Nederland						
Boekwaarde	20.510	164.826	185.336	–	20.715	20.715
Actuele waarde	20.008	163.118	183.126	–	20.711	20.711
Overige landen						
Boekwaarde	56.707	278.867	335.574	2.879	2.348	5.227
Actuele waarde	55.777	268.877	324.654	2.549	2.343	4.892
Totaal						
Boekwaarde	77.217	443.693	520.910	2.879	23.063	25.942
Actuele waarde	75.785	431.995	507.780	2.549	23.054	25.603

Uit de hiervoor opgenomen tabel blijkt een verschil tussen de actuele waarde en de boekwaarde per 31 december 2021 van EUR 13,1 mln. (2020: EUR 0,3 mln.). De toename wordt verklaard door de renteontwikkeling in 2021 en een grotere portefeuille door inbreng van De Leidsche waarbij de boekwaarde is vastgesteld op basis van de fair value per 1 april 2021. De Goudse hanteert een 'buy & hold' beleggingsstrategie en houdt de obligaties dus tot de einddatum aan, waarna de verwachte aflossing tegen nominale waarde zal plaatsvinden. Om deze reden waardeert De Goudse deze obligaties niet af. Wel is een voorziening voor oninbaarheid gevormd voor het tussentijds faillissementsrisico.

Beleggingen in obligaties die de concentratiegrens van 3% overschrijden in de beleggingsportefeuille van De Goudse zijn beleggingen in de Nederlandse staat (2021: 8,7%; 2020: 11,8%), Franse staat (2021: 3,4%; 2020: 4,6%), Duitse staat (2021: geen overschrijding; 2020: 3,4%) en Belgische staat (2021: geen overschrijding; 2020: 3,2%).

	2021	2020
De verkrijgingsprijs van obligaties ultimo boekjaar bedraagt	1.509.841	1.260.300
De actuele waarde van obligaties ultimo boekjaar bedraagt	1.660.332	1.503.140
De nominale waarde van de zerobonds ultimo boekjaar bedraagt	82.659	103.829
Effectieve rentevoet	1,8%	2,4%

	< 2 jaar	2 < > 5 jaar	5 < > 10 jaar	> 10 jaar
Aflossingsdata als percentage van het totaal	17,6%	15,7%	19,7%	47,0%
Aflossingsdata als percentage van het totaal (vorig jaar)	21,9%	21,4%	18,4%	38,3%

	2021	2020
b6 *Vorderingen uit hypothecaire leningen*		
Beginstand	43.986	48.937
Verstrekkingen	283	11
Aflossingen	-4.226	-5.359
Overige mutaties	30	397
	40.073	43.986

Overige mutaties bestaan uit voorziening mutaties.

	2021	2020
Voorziening voor oninbaarheid	205	235
De actuele waarde van vorderingen uit hypothecaire leningen ultimo boekjaar bedraagt	43.075	47.310
Effectieve rentevoet	2,7%	3,0%

De gemiddelde looptijd van de hypotheken bedraagt 6 jaar.

	2021	2020
b7 *Vorderingen uit andere leningen*		
Beginstand	346.545	154.378
Inbreng spaarhypotheekportefeuille BNP Paribas Cardif	–	209.627
Verstrekkingen	8.001	9.143
Aflossingen	-33.787	-27.891
Intrestbijschrijvingen	1.373	2.861
Overige mutaties	-2.775	-1.573
	319.357	346.545

Overige mutaties bestaan uit agio afschrijvingen en voorziening mutaties.

	2021	2020
Voorziening voor oninbaarheid	493	545
De verkrijgingsprijs van vorderingen uit andere leningen ultimo boekjaar bedraagt	307.482	335.708

Vanaf 2021 wordt de agio en disagio van de vastrentende waarden verantwoord onder de vorderingen uit andere leningen. Als gevolg van deze stelselwijziging zijn de vergelijkende cijfers aangepast.

In november 2021 is een lening van EUR 3,0 mln. verstrekt aan de SRK Groep B.V. met een looptijd van 3 jaar, tegen een rentetarief van 3,5%. De aflossing vindt plaats aan het einde van de looptijd. Voor de verstrekte lening is als zekerheid een pandrecht gevestigd op de aandelen van Bureau Pals B.V. en BSA Schaderegeling B.V.

Op 27 mei 2020 is de overname van een deel van de levensverzekering-portefeuille van BNP Paribas Cardif definitief tot stand gekomen. Het transactie-bedrag bedraagt EUR 5,5 mln. Een spaarhypotheekportefeuille is per deze datum voor EUR 209,6 mln. ingebracht. Deze inbreng is inclusief een agio van EUR 68,2 mln. Hier tegenover staat een spaarhypotheekverplichting in de technische voorzieningen.

De vorderingen uit andere leningen bestaan voor een aanzienlijk deel uit vorderingen op spaarhypotheekverstrekkers, waar een spaarhypotheek-verplichting in de technische voorzieningen tegenover staat.

	2021	2020
De actuele waarde van vorderingen uit de andere leningen ultimo boekjaar bedraagt	332.320	406.122
Effectieve rentevoet	4,0%	3,7%

TOELICHTING GECONSOLIDEERDE BALANS PER 31 DECEMBER 2021

(bedragen x EUR 1.000)

Vorderingen uit andere leningen

	< 2 jaar	2 - 5 jaar	5 - 10 jaar	> 10 jaar
Aflossingsdata als percentage van het totaal	47,0%	15,0%	21,0%	17,0%
Aflossingsdata als percentage van het totaal (vorig jaar)	88,8%	0,6%	10,6%	0,0%

	2021	2020
b8 *Deposito's bij kredietinstellingen*		

Per 31 december 2021 zijn er geen deposito's bij kredietinstellingen. Ook gedurende het boekjaar zijn er geen deposito's afgesloten.

	2021	2020
b9 *Polisbeleningen*		
Beginstand	194	193
Verstrekkingen	14	4
Aflossingen	-15	-3
	193	194

b10 *Depots bij verzekeraars*

Dit betreft vorderingen op grond van (her)verzekeringsovereenkomsten waarover niet vrij beschikt kan worden.

	2021	2020
b11 **Beleggingen voor risico van polishouders en spaarkasbeleggingen**		
Aandelen en beleggingsfondsen	726.766	493.491
Obligaties	1.443	1.777
Liquide middelen	-168	-291
	728.041	494.977
Beginstand	494.977	474.147
Inbreng unit linked portefeuille Leidsche	189.479	–
Inbreng unit linked portefeuille BNP Paribas Cardif	–	33.639
Aankopen	71.925	3.286
Verkopen	-136.669	-54.987
Herwaarderingen	108.205	38.823
Overige mutaties	124	69
	728.041	494.977

De overige mutaties bestaan uit mutaties in liquide middelen.

Op 1 april 2021 is de overname van de levensverzekeringportefeuille van Leidsche Leven Holding B.V. definitief tot stand gekomen. Een unit linked portefeuille is per deze datum voor EUR 189,4 mln. ingebracht. De hiertegen over staande voorziening is EUR 194,4 mln. is opgenomen onder de technische voorzieningen polishouders.

Op 27 mei 2020 is de overname van een deel van de levensverzekeringportefeuille van BNP Paribas Cardif definitief tot stand gekomen. Het transactiebedrag bedraagt EUR 5,5 mln. Een unit linked portefeuille is per deze datum voor EUR 33,6 mln. ingebracht.

De verkopen en aflossingen zijn het gevolg van expiraties en afkopen in de verzekerings-portefeuille. De herwaardering beïnvloedt het resultaat niet omdat deze geheel voor rekening en risico komt van de polishouders.

De aandelen en beleggingsfondsen bestaan geheel uit beleggingsfondsen met verschillende risicoprofielen.

	2021	2020
Vorderingen		
b12 *Vorderingen uit directe verzekering*		
Vorderingen op verzekeringnemers	14.132	14.635
Vorderingen op tussenpersonen	6.965	5.661
Voorziening voor oninbaarheid	-1.954	-1.108
	19.143	19.188

Dit betreft vorderingen op verzekeringsnemers en tussenpersonen, onder aftrek van een voorziening voor oninbaarheid. De looptijd van de vordering is korter dan 1 jaar.

	2021	2020
b13 *Overige vorderingen*		
Belastingen	451	3.204
Latente belastingvordering	2.088	–
Vorderingen op verzekeringsmaatschappijen	16.970	7.289
Overige vorderingen	5.442	3.325
	24.951	13.818
Looptijd korter dan één jaar	23.831	13.818
Looptijd langer dan één jaar	1.120	–
	24.951	13.818

De latente belastingvordering betreft de tot waardering gebrachte beschikbare voorwaartse verliescompensatie van Leidsche Verzekering Maatschappij N.V. (EUR 2.045) en Hofstaete Kennisgroep B.V. (EUR 43). Van de latente belastingvordering ultimo 2021 zal naar verwachting EUR 968 binnen één jaar verrekend kunnen worden en EUR 1.120 tussen één en vijf jaar. De latentie is berekend met een tarief van 25,8%.

De vorderingen op verzekeringsmaatschappijen betreffen nog te ontvangen bedragen bij VLC & Partners Holding B.V.

	2021	2020
b14 **Overige activa**		
Materiële vaste activa en voorraden		
Beginstand	4.233	3.132
Inbreng materiële vaste activa Leidsche	44	–
Investeringen	3.498	2.119
Desinvesteringen	–	–
Afschrijvingen	-2.799	-1.018
	4.976	4.233
Overzicht van nog niet geheel afgeschreven activa:		
Aanschafwaarde	13.437	11.001
Cumulatieve afschrijvingen	-8.461	-6.768
	4.976	4.233

TOELICHTING GECONSOLIDEERDE BALANS PER 31 DECEMBER 2021

(bedragen x EUR 1.000)

b15 *Liquide middelen (x EUR 1)*

De liquide middelen staan voor een bedrag van EUR 0,1 mln. niet ter vrije beschikking.

Goudse Levensverzekeringen N.V. heeft een kredietfaciliteit van maximaal EUR 10,0 mln. bij ING Bank N.V. en EUR 5,0 mln. bij ABN AMRO Bank N.V.
Goudse Schadeverzekeringen N.V. heeft een kredietfaciliteit van maximaal EUR 10,0 mln. bij ING Bank N.V. en EUR 15,0 mln. bij ABN AMRO Bank N.V.
De Goudse N.V. heeft bij ABN Amro Bank N.V. een ongecommitteerde kredietfaciliteit van maximaal EUR 7,0 mln.

b16 **Overlopende activa**

	2021	2020
Lopende rente en huur		
Intrest	20.800	18.468

Betreft voornamelijk opgelopen intrest op de obligatieportefeuille. Door toename van de omvang van deze portefeuille neemt ook de omvang van deze balanspost toe.

Overige overlopende activa		
Vooruitbetaalde kosten	4.800	3.431
Overige	309	225
	5.109	3.656

Vanwege de doorgevoerde stelselwijziging is de (dis)agio vastrentende waarden geherrubriceerd naar de balanspost Beleggingen. Dit is ook in de vergelijkende cijfers aangepast.

De looptijd van de overlopende activa is korter dan één jaar.

PASSIVA	2021	2020
b17 **Groepsvermogen**		
Gestort en opgevraagd kapitaal	54.869	54.869
Agioreserve	24.619	24.619
Herwaarderingsreserve terreinen en gebouwen en aandelen	74.311	57.099
Wettelijke reserves	2.382	1.135
Overige reserves	214.395	201.759
Onverdeelde winst	45.711	14.823
	416.287	354.304
b18 Aandeel derden in groepsvermogen	12.871	–
	429.158	354.304

De samenstelling van en de wijzigingen in het eigen vermogen zijn weergegeven in de toelichting op de enkelvoudige balans.

Totaalresultaat		
Geconsolideerd resultaat na belastingen	47.391	16.503
Rechtstreekse mutaties in het eigen vermogen in verband met herwaarderingen	17.323	3.951
	64.714	20.454

b18 **Aandeel derden**

Het aandeel derden betreft het deel dat in het groepsvermogen is ingebracht door de aandeelhouders van het minderheidsbelang in VLC & Partners Holding B.V.

In 2021 is het belang in VLC & Partners Holding B.V. verwaterd als gevolg van een aandelentransactie. De Goudse bezit na deze transactie nog 76,6% van de aandelen. Het verwateringsresultaat van EUR 20,4 mln. is deels ten gunste van de overige reserves ingebracht, omdat in 2019 de goodwill bij de verwerving van het 49%-belang in VLC & Partners Holding B.V. rechtstreeks ten laste van de overige reserves is gebracht en dit weer deels teruggedraaid dient te worden. Van de verwateringswinst van EUR 20,4 mln. is EUR 14,8 mln. via de winst- en verlies-rekening verantwoord.

b19 **Achtergestelde schulden**

Tier 1 achtergestelde schuld	19.679	–
Tier 2 achtergestelde schuld	69.463	69.372
Tier 3 achtergestelde schuld	–	9.979
	89.142	79.351
Tier 1 achtergestelde schuld		
Beginstand	–	–
Verwervingen	19.638	–
Afschrijving agio/disagio	41	–
	19.679	–

De Tier 1 achtergestelde schuld bestaat uit een verworven financiering in 2021 met een nominale waarde van EUR 20,0 mln. De lening is volledig achtergesteld op alle huidige en toekomstige schulden van De Goudse N.V., inclusief de schulden van dochter-maatschappijen. De lening heeft een onbepaalde looptijd tegen een intrestpercentage van 7,5% en wordt in 2027 herzien.

TOELICHTING GECONSOLIDEERDE BALANS PER 31 DECEMBER 2021

(bedragen x EUR 1.000)

	2021	2020
Tier 2 achtergestelde schuld		
Beginstand	69.372	69.288
Afschrijving agio/disagio	91	84
	69.463	69.372

De Tier 2 achtergestelde schuld bestaat uit een verworven financiering in 2015 en een verworven financiering in 2019. De in 2015 verworven achtergestelde schuld heeft een nominale waarde van EUR 50,0 mln. De in 2019 verworven achtergestelde schuld heeft een nominale waarde van EUR 20,0 mln. De leningen zijn volledig achtergesteld op alle huidige en toekomstige schulden van De Goudse N.V., inclusief de schulden van dochtermaatschappijen. De lening uit 2015 loopt tot 6 november 2025 tegen een intrestpercentage van 7,25% en wordt einde looptijd volledig afgelost. De lening uit 2019 loopt tot 19 december 2029 tegen een intrestpercentage van 4,75% en wordt einde looptijd volledig afgelost.

	2021	2020
Tier 3 achtergestelde schuld		
Beginstand	9.979	9.958
Aflossing	-10.000	–
Afschrijving agio/disagio	21	21
	–	9.979

De Tier 3 achtergestelde schuld betreft een verworven financiering in 2016.
De verworven achtergestelde schuld heeft een nominale waarde van EUR 10,0 mln.
De lening is volledig achtergesteld op alle huidige en toekomstige schulden van de Goudse N.V., inclusief de schulden van dochtermaatschappijen. De lening liep tot 28 december 2021 tegen een intrestpercentage van 3-maands EURIBOR met een opslag van 6,10%-punt en is volledig afgelost.

b20 Technische voorzieningen

	2021	2020
Voor niet-verdiende premies en lopende risico's		
Beginstand	32.414	30.951
Geboekte premies	514.208	468.910
Verdiende premies	-515.550	-466.694
Verschuldigde provisie	222	-753
	31.294	32.414
Bruto		
Voor niet-verdiende premies en lopende risico's	45.331	46.295
Overlopende acquisitiekosten	-10.345	-10.581
	34.986	35.714
Herverzekeringsdeel		
Voor niet-verdiende premies en lopende risico's	-3.700	-3.321
Overlopende acquisitiekosten	8	21
	-3.692	-3.300

	2021	2020
Voorziening voor levensverzekering, spaarkassen en verzekeringen waarbij polishouders het beleggingsrisico dragen		
Voor levensverzekeringen	1.419.262	1.186.646
Voor spaarkassen en verzekeringen waarbij polishouders het beleggingsrisico dragen	732.192	494.979
	2.151.454	1.681.625
Voorziening verzekeringsverplichtingen primo boekjaar	1.682.222	1.450.977
Inbreng levenportefeuille Leidsche	426.992	–
Inbreng spaarhypotheekportefeuille BNP Paribas Cardif	–	208.995
Netto premies	136.216	122.668
Benodigde intrestvergoeding en mutaties beleggingen voor rekening polishouders	145.087	67.247
Uitkeringen en afkopen eigen rekening	-232.001	-178.656
Vrijgevallen voor kosten uit de voorziening verzekeringsverplichtingen	-5.088	-2.945
Overige technische baten en lasten eigen rekening	-12.659	26.031
Levenresultaat op kanssystemen	11.036	-12.095
Voorziening verzekeringsverplichtingen ultimo boekjaar	2.151.805	1.682.222
Nog af te schrijven rentestandkorting ultimo boekjaar	-351	-597
Nog af te schrijven acquisitiekosten ultimo boekjaar	–	–
Balansvoorziening verzekeringsverplichtingen ultimo boekjaar	2.151.454	1.681.625

Het Levenresultaat op kanssystemen bestaat uit resultaat op sterfte, invaliditeit en op de ontwikkeling van de levensverzekeringsportefeuille.

Op 1 april 2021 is de overname van de levensverzekeringportefeuille van Leidsche definitief tot stand gekomen. Het transactiebedrag bedraagt EUR 42,0 mln. De levensverzekeringportefeuille (inclusief de unit linked portefeuille) is per deze datum opgenomen in de technische voorziening.

Op 27 mei 2020 is de overname van een deel van de levensverzekeringportefeuille van BNP Paribas Cardif definitief tot stand gekomen. Het transactiebedrag bedraagt EUR 5,5 mln. De spaarhypotheekportefeuille is per deze datum voor EUR 209,0 mln. ingebracht in de technische voorziening voor Levensverzekeringen en voor EUR 33,6 mln. in de technische voorziening voor spaarkassen en verzekeringen waarbij polishouders het beleggingsrisico dragen (Overige technische baten en lasten eigen rekening).

TOELICHTING GECONSOLIDEERDE BALANS PER 31 DECEMBER 2021

(bedragen x EUR 1.000)

	2021	2020
Voor levensverzekering		
Voorziening leven	1.419.613	1.187.243
Geactiveerde rentestandkorting	-351	-597
Geactiveerde acquisitiekosten	–	–
	1.419.262	1.186.646
Verloopstaat geactiveerde rentestandkorting		
Beginstand	-597	-1.198
Verleend	-44	-27
Afgeschreven	290	628
	-351	-597
Verloopstaat geactiveerde acquisitiekosten Leven		
Beginstand	–	–
Verleend	-191	–
Afgeschreven	191	–
	–	–

De geactiveerde acquisitiekosten hebben betrekking op de levensverzekerings-portefeuille van Leidsche.

In mindering gebracht op de technische voorzieningen		
Geactiveerde acquisitiekosten Schade	-10.345	-10.581
Geactiveerde acquisitiekosten Leven	–	–
	-10.345	-10.581
Voor te betalen schade / uitkeringen		
Beginstand	639.511	581.862
In het boekjaar geboekte schaden	-317.799	-298.188
Toevoeging gedurende het boekjaar	345.782	355.837
	667.494	639.511
Bruto		
Beginstand	931.196	860.577
In het boekjaar geboekte schaden	-356.823	-339.363
Toevoeging gedurende het boekjaar	408.139	409.982
	982.512	931.196
Herverzekeringsdeel		
Beginstand	-291.685	-278.715
In het boekjaar geboekte schaden	39.024	41.175
Toevoeging gedurende het boekjaar	-62.357	-54.145
	-315.018	-291.685

	2021	2020
Voor winstdeling en kortingen		
Beginstand	236	268
Toevoeging	250	200
Onttrekking ten behoeve van polishouders	-293	-232
	193	236

Voor de technische voorzieningen voor niet verdiende premies en lopende risico's en voor te betalen schade/uitkeringen na aftrek van herverzekeringen geldt:

Looptijd korter dan één jaar	225.594	216.513
Looptijd langer dan één jaar	473.194	455.412
	698.788	671.925

De technische voorzieningen voor levensverzekeringen en voor winstdeling en kortingen zijn vrijwel geheel langlopend van aard.

Herverzekeringen

Voor WGA en Brand zijn Quota Share herverzekeringscontracten afgesloten, voor Brand in combinatie met een Excess of Loss herverzekering. Voor de overige inkomensproducten is een surplus herverzekeringscontract afgesloten. Lopende schades zijn proportioneel herverzekerd. Voor Motorrijtuigen WA en Aansprakelijkheid is een Excess of Loss herverzekeringscontract gesloten. Voor de meeste overlijdensrisico's bij Leven is een excedent herverzekering afgesloten. Voor een klein deel van de overlijdensrisico's is een Quota Share herverzekering overeengekomen. Voor verschillende Leven en Schade onderdelen geldt een catastrofe risicodekking.

Toereikendheidstoets Leven en Schade

Het totaal van technische voorzieningen van het Levenbedrijf (EUR 2.152 mln.) laat bij de toereikendheidstoets (gebaseerd op Solvency II-grondslagen) een positieve marge van EUR 24,4 mln. zien. Het toetssaldo ultimo 2020 bedroeg 5,6 mln. op Solvency II-grondslagen. De stijging van het toetssaldo is voornamelijk het gevolg van herijking van de verzekeringstechnische grondslagen, de tariefsaanpassing bij DIL/Anw en opname van de Leidsche cijfers.

Het totaal van technische voorzieningen van het Schadebedrijf (EUR 698 mln.) laat bij de toereikendheidstoets (gebaseerd op Solvency II-grondslagen) een positieve marge van EUR 55,7 mln. zien. Het toetssaldo ultimo 2020 bedroeg EUR 18,4 mln. op de Solvency II-grondslagen. De stijging wordt voornamelijk veroorzaakt door een stijging van de rente en de portefeuilleontwikkeling in het inkomensbedrijf. De toegenomen winstverwachting binnen de Zaakschadeportefeuille is ook een oorzaak van de stijging.

	2021	2020
b21 **Voorzieningen**		
– voor belastingen	15.058	7.196
– overige	5.340	4.242
	20.398	11.438
– *Voor belastingen*		
Beginstand	7.196	11.919
Mutaties	7.862	-4.723
	15.058	7.196

De looptijd van de voorziening voor belastingen is overwegend langer dan één jaar. Bij de bepaling van de belastinglatentie is rekening gehouden met de toekomstige wijziging in het belastingtarief. In 2022 wijzigt het tarief van de vennootschapsbelasting van 25,0% naar 25,8%. Als gevolg van deze tariefwijziging heeft er in 2021 een mutatie plaatsgevonden van EUR 0,2 mln. De latentie is berekend met een tarief van 25,8%. (2020: 25,0%).

TOELICHTING GECONSOLIDEERDE BALANS PER 31 DECEMBER 2021

(bedragen x EUR 1.000)

	2021	2020
– *Overige voorzieningen*		
Beginstand	4.242	5.624
Inbreng voorzieningen Leidsche	881	–
Toevoeging	2.661	1.460
Onttrekking	-2.444	-2.842
	5.340	4.242
Looptijd korter dan één jaar	1.001	238
Looptijd langer dan één jaar	4.339	4.004
	5.340	4.242

De overige voorzieningen bestaat uit: voorzieningen voor secundaire arbeidsvoorwaarden, een reorganisatievoorziening en een voorziening voor mogelijke risico's uit hoofde van lopende maatschappelijke discussies en geschillen. De voorzieningen voor secundaire arbeidsvoorwaarden betreft een aanvullingsregeling op de pensioenregelingen voor een beperkte groep medewerkers, een eenmalige uitkering voor een beperkte groep medewerkers en een vitaliteitsverlofregeling. Een deel van deze personeelscondities blijft in stand na pensionering.

Schulden

b22 *Schulden uit directe verzekering*

Verzekeringnemers	78.630	76.060
Tussenpersonen	7.321	7.689
	85.951	83.749

Schulden uit directe verzekering bestaan voornamelijk uit verschuldigde uitkeringen aan polishouders en hebben een looptijd van korter dan één jaar.

b23 *Overige schulden*

Belastingen	9.340	5.090
Depots	637	745
Schulden aan verzekeraars	51.768	19.330
Te betalen dividend	1.680	1.680
Overige	3.348	5.454
	66.773	32.299

De schulden aan verzekeraars betreffen nog te betalen bedragen bij VLC & Partners.

Voor de overige schulden geldt:

Looptijd korter dan één jaar	66.262	31.682
Looptijd tussen één en vijf jaar	328	395
Looptijd langer dan vijf jaar	183	222
	66.773	32.299

De schulden met een looptijd langer dan één jaar betreffen hoofdzakelijk schulden uit premiedepots. De Goudse vergoedt een vaste rente aan de depothouders, zoals contractueel overeengekomen bij aanvang van het premiedepot. Voor de meeste premiedepots wordt een rente van 4% of 3% vergoed.

	2021	2020
b23 **Overlopende passiva**		
Nog te betalen kosten	10.035	7.243
Nog te betalen intrest	788	791
Belastingen	4.979	4.021
Vooruitontvangen vergoedingen	4.434	2.812
Overige	5.314	3.185
	25.550	18.052

De vooruitontvangen vergoedingen betreffen met name provisievergoedingen in VLC & Partners Holding B.V.

Looptijd korter dan één jaar	25.550	18.052

Niet in de balans opgenomen rechten en verplichtingen	< 1 jaar	1 - 5 jaar	> 5 jaar
Inzake leaseovereenkomst auto's	698	1.103	–

De jaarhuur van bedrijfsgebonden onroerend goed, niet in eigen bezit, bedraagt EUR 1,0 mln.

Goudse Schadeverzekeringen N.V. heeft per jaareinde voor EUR 111,1 mln. toezeggingen gedaan om stortingen te verrichten in: beleggingsfondsen.

Goudse Levensverzekeringen N.V. heeft per jaareinde toezeggingen gedaan om stortingen te verrichten in beleggingsfondsen voor EUR 50,0 mln.

Per 1 april 2022 heeft De Goudse N.V. haar 30%-belang in Anker Insurance Company N.V. met 70% uitgebreid naar 100%. Met deze transactie is naar schatting een bedrag gemoeid van EUR 22,0 mln., waarvan EUR 8,0 mln. goodwill.

In het kader van de in 2021 verwerkte aandelentransactie in VLC & Partners Holding B.V. heeft De Goudse een mogelijke verplichting van EUR 12,5 mln. om de aan de nieuwe aandeelhouder uitgegeven aandelen VLC & Partners Holding B.V. over te nemen. Deze verplichting kan ontstaan als bepaalde in de aandeelhoudersovereenkomst genoemde omstandigheden zich voordoen, mits de groepssolvabiliteitsratio onder Solvency II minimaal 175% bedraagt. Daarnaast heeft de nieuwe aandeelhouder de mogelijkheid om voor ultimo 2024 nog eens 2,5% aandelen te verwerven tegen een bedrag van EUR 3,1 mln. tot een belang van 25%.

VLC & Partners Holding B.V. heeft per 1 januari 2022 de portefeuillerechten overgenomen van Hoofwijk Advies B.V. te Heel. Ook is 100% van de aandelen overgenomen van Koekenberg Van Vuuren B.V. en Koekenberg Van Vuuren Assuradeuren B.V. te Katwijk en 64% van de aandelen van Bielderman Koetsier B.V. te Barneveld.

Bij de overname van 51% van de aandelen van Van Luin Assurantie Groep B.V. is overeengekomen dat VLC & Partners B.V. op termijn ook de resterende 49% overneemt. Dit gebeurt uiterlijk per 1 januari 2026, maar kan tussentijds ook eerder gebeuren. De overnameprijs wordt berekend op basis van dezelfde afspraken als de eerste 51%.

Uiterlijk 1 januari 2026 heeft De Goudse N.V. het recht om haar 30%-belang in HR-Navigator B.V. uit te breiden naar 100%. Indien De Goudse N.V. geen gebruikmaakt van dit recht, kan zij de aandelen van HR-Navigator B.V. overdragen conform de voorwaarden van de aandeelhoudersovereenkomst.

ONTVANGEN ZEKERHEDEN

Inzake herverzekeringscontracten zijn zekerheden ontvangen ter grootte van EUR 63,1 mln. in de vorm van gedeponeerde obligaties die niet tot het economische eigendom behoren.

GESTELDE ZEKERHEDEN

De verzekeringsmaatschappijen van De Goudse zijn aangesloten bij de Nederlandse Herverzekeringsmaatschappij voor Terrorismeschaden N.V. (NHT). Als gevolg daarvan betaalden deze maatschappijen hun aandeel in de herverzekeringspremie en overige kosten en staan zij garant voor hun aandeel in het eigen risico van de eerste layer. De NHT biedt herverzekeringsdekking voor aanspraken tot maximaal EUR 1 miljard per kalenderjaar. Dit is de gecombineerde maximumcapaciteit. De eerste layer hiervan (tot EUR 200 mln.) betreft een gepoolde capaciteit, opgebouwd door de aangesloten verzekeraars. Het aandeel van Goudse Schadeverzekeringen N.V. bedraagt EUR 2,0 mln. en voor Goudse Levensverzekeringen N.V.is dit EUR 1,0 mln.

VERBONDEN PARTIJEN

Alle groepsmaatschappijen, alsmede de deelnemingen worden aangemerkt als verbonden partij. Verder is ook het groepshoofd Goudse Verzekeringen B.V. aan te merken als verbonden partij.

Tot verbonden partijen behoren ook aandeelhouders, bestuurders en commissarissen.

FISCALE EENHEID

De Goudse N.V. vormt tezamen met haar dochterondernemingen, exclusief VLC & Partners Holding B.V., een fiscale eenheid voor de heffing van vennootschapsbelasting (voor de omzetbelasting tot 1 januari 2022 inclusief de dochterondernemingen van deelneming VLC & Partners Holding B.V.). Alle tot de fiscale eenheid behorende ondernemingen zijn hoofdelijk aansprakelijk voor belastingschulden van deze fiscale eenheid.

GEBEURTENISSEN NA BALANSDATUM

De stormen Dudley, Eunice en Franklin hebben in februari 2022 aanzienlijke schade veroorzaakt. De verwachting is dat dit voor De Goudse tot een totale schadelast van tussen EUR 16 mln. en EUR 21 mln. leidt. Als gevolg van de herverzekeringscontracten schatten we de netto schadelast tussen EUR 6 mln. en EUR 10 mln.

TOELICHTING TECHNISCHE REKENING SCHADEVERZEKERING OVER 2021

(bedragen x EUR 1.000)

	Resultaten per branche	Totaal		Ongevallen en ziekte		Motorrijtuigen casco		Motorrijtuigen overig		Brand en natuurevenementen		Algemene aansprakelijkheid		Rechtsbijstand		Overige	
		2021	2020	2021	2020	2021	2020	2021	2020	2021	2020	2021	2020	2021	2020	2021	2020
s1	Geboekte premies (bruto)	602.971	550.251	348.316	320.979	41.550	36.204	59.780	55.834	106.959	96.149	31.102	27.641	10.330	9.222	4.934	4.222
s2	Geboekte premies (herverzekering)	-88.764	-81.341	-72.158	-64.690	-1.427	-1.492	-2.873	-2.389	-10.235	-10.963	-2.056	-1.675	-2	-2	-13	-130
	Verdiende premies (bruto)	603.935	548.059	349.703	321.016	41.487	36.186	60.029	55.188	106.530	94.903	31.059	27.317	10.282	9.291	4.845	4.158
	Verdiende premies (herverzekering)	-88.385	-81.363	-71.779	-64.712	-1.427	-1.492	-2.873	-2.389	-10.235	-10.963	-2.056	-1.675	-2	-2	-13	-130
		515.550	466.696	277.924	256.304	40.060	34.694	57.156	52.799	96.295	83.940	29.003	25.642	10.280	9.289	4.832	4.028
s9	Acquisitiekosten	-90.256	-83.481	-28.732	-28.346	-8.556	-7.462	-13.239	-12.227	-28.906	-25.921	-7.675	-6.779	-2.060	-1.874	-1.088	-872
s11	Provisie (herverzekering)	21.036	21.636	20.053	19.653	–	–	–	–	844	1.799	139	184	–	–	–	–
		446.330	404.851	269.245	247.611	31.504	27.232	43.917	40.572	68.233	59.818	21.467	19.047	8.220	7.415	3.744	3.156
s7	Schade (bruto)	-408.140	-409.983	-255.843	-274.947	-20.535	-16.045	-44.749	-46.747	-60.960	-50.843	-15.693	-13.961	-8.888	-6.196	-1.472	-1.244
s8	Schade (herverzekering)	62.357	54.144	40.927	45.575	7	-3	9.123	5.049	9.807	719	2.493	2.804	–	–	–	–
		100.547	49.012	54.329	18.239	10.976	11.184	8.291	-1.126	17.080	9.694	8.267	7.890	-668	1.219	2.272	1.912
	Toegerekende intrest	10.297	12.231	8.254	9.904	121	143	814	959	571	618	482	541	50	59	5	7
	Overige technische baten en lasten	-1.205	-403	-833	-128	-23	-20	-99	-85	-157	-102	-79	-60	-14	-8	–	–
		109.639	60.840	61.750	28.015	11.074	11.307	9.006	-252	17.494	10.210	8.670	8.371	-632	1.270	2.277	1.919
s10	Toegerekende kosten	-57.393	-57.685	-31.462	-32.117	-3.647	-3.193	-4.339	-3.895	-11.634	-12.191	-4.261	-4.243	-1.430	-1.422	-620	-624
	Technisch resultaat	**52.246**	**3.155**	**30.288**	**-4.102**	**7.427**	**8.114**	**4.667**	**-4.147**	**5.860**	**-1.981**	**4.409**	**4.128**	**-2.062**	**-152**	**1.657**	**1.295**
	Resultaat herverzekering	-4.992	-5.583	-10.799	516	-1.420	-1.495	6.250	2.660	416	-8.445	576	1.313	-2	-2	-13	-130

		2021	2020
s1	**Bruto premies**		
	De bruto premies zijn volledig in Nederland gegenereerd.		
s3	*Overige beleggingen*		
	Aandelen en participaties in beleggingsfondsen	7.259	6.664
	Obligaties	7.710	9.747
	Leningen	57	127
	Leningen aan groepsmaatschappijen	353	263
	Overige beleggingen	–	27
		15.379	16.828
	Beleggingsresultaat terreinen en gebouwen en aandelen		
	Directe beleggingsopbrengsten	7.812	7.208
	Niet-gerealiseerde resultaten op beleggingen	18.086	4.465
	Gerealiseerde resultaten op beleggingen	-254	241
	Directe kosten	-241	-530
		25.403	11.384
s4	**Gerealiseerde winst op beleggingen**		
	Terreinen en gebouwen	–	426
	Aandelen en participaties in beleggingsfondsen	–	–
	Obligaties	366	1.413
	Leningen	18	–
		384	1.839

		2021	2020
s5	**Niet-gerealiseerde winst op beleggingen**		
	Terreinen en gebouwen	3	400
	Aandelen en participaties in beleggingsfondsen	1.045	–
	Mutatie voorziening voor oninbaarheid obligaties	2.432	–
	Mutatie voorziening voor oninbaarheid leningen	97	–
		3.577	400
s6	**Overige technische baten eigen rekening**		
	Intrest	16	2
	Valutakoersresultaten	12	23
	Overige	121	161
		149	186

Uitloopresultaat	2020	2019	2018	Oude jaren	Totaal
Ongevallen en ziekte	15.919	4.985	-2.904	5.605	23.605
Motorrijtuigen casco	150	-18	-210	-212	-290
Motorrijtuigen overig	5.066	-2.103	636	-224	3.375
Brand en natuurevenementen	256	830	96	565	1.747
Algemene aansprakelijkheid	-893	-518	156	-541	-1.796
Rechtsbijstand	-1.774	-616	-145	132	-2.403
Overige	-131	18	4	36	-73
	18.593	2.578	-2.367	5.361	24.165

TOELICHTING TECHNISCHE REKENING SCHADEVERZEKERING OVER 2021

(bedragen x EUR 1.000)

Het positieve uitloopresultaat in de rubriek 'Ongevallen en ziekte' in 2020 wordt voor een belangrijk deel verklaard door positieve schadeontwikkelingen bij Verzuim en AOV. Over 2018 heeft deze rubriek een negatieve uitloop, met name vanwege een hogere instroom van WIA-schadedossiers dan verwacht. In de rubriek 'Motorrijtuigen overig' is een vrijval in de technische voorziening van Motor WA de reden van een positief uitloopresultaat in 2020. De overige uitloopresultaten zijn het gevolg van reguliere schadeontwikkelingen in de lopende schadedossiers.

		2021	2020
	Bedrijfskosten		
s9	*Acquisitiekosten*		
	De acquisitiekosten bestaan uit betaalde en verschuldigde provisiekosten.		
s10	*Beheers- en personeelskosten; afschrijvingen bedrijfsmiddelen*		
	Salarissen	-21.337	-19.911
	Sociale lasten	-2.779	-2.691
	Pensioenpremies	-3.509	-3.405
	Overige personeelskosten	-9.622	-8.238
	ICT-kosten	-14.650	-17.316
	Facilitaire kosten	-1.379	-1.473
	Overige	-4.117	-4.651
		-57.393	-57.685
	De beheers- en personeelskosten betreffen aan Goudse Schadeverzekeringen N.V. toewijsbare doorbelaste kosten vanuit Goudse Verzekeringen Services B.V.		
	Daarnaast zijn er interne schadebehandelingskosten gealloceerd aan het schadebedrijf vanuit Goudse Verzekering Services B.V.	-25.530	-24.403
s12	**Beleggingslasten**		
	Terreinen en gebouwen	-156	-456
	Overige beleggingslasten	-347	-351
	Gerealiseerd verlies op beleggingen	-3.134	-460
		-3.637	-1.267
s13	**Niet-gerealiseerd verlies op beleggingen**		
	Terreinen en gebouwen	–	-1.257
	Aandelen en participaties in beleggingsfondsen	-321	-1.196
	Mutatie voorziening voor oninbaarheid obligaties	-432	-211
	Mutatie voorziening leningen Voordegroei	-132	-97
		-885	-2.761
s14	**Overige technische lasten eigen rekening**		
	Intrest	-292	-301
	Mutatie voorziening dubieuze vorderingen	-711	-66
	Overige	-351	-222
		-1.354	-589

TOELICHTING TECHNISCHE REKENING LEVENSVERZEKERING OVER 2021

(bedragen x EUR 1.000)

		2021			2020		
l1	**Verdiende premies eigen rekening**	Bruto	Herverzekering	Eigen rekening	Bruto	Herverzekering	Eigen rekening
	Periodieke premies						
	Individueel	42.234	-6.136	36.098	24.620	-768	23.852
	Collectief	11.586	-4.780	6.806	11.094	-4.970	6.124
	Beleggingseenheden	14.517	-27	14.490	14.547	-24	14.523
		68.337	-10.943	57.394	50.261	-5.762	44.499
	Premies ineens						
	Individueel	83.637	–	83.637	86.949	–	86.949
	Beleggingseenheden	8.459	–	8.459	66	–	66
		92.096	–	92.096	87.015	–	87.015
	Premies totaal	160.433	-10.943	149.490	137.276	-5.762	131.514

	2021	2020
Bruto premies		
Nederland	159.665	136.319
Andere lidstaten EU	768	957
	160.433	137.276
Opbrengsten uit beleggingen		
l2 *Terreinen en gebouwen*	39	38
l3 *Overige beleggingen*		
Aandelen en participaties in beleggingsfondsen	5.026	5.081
Obligaties	18.194	19.698
Hypothecaire leningen	1.047	1.294
Leningen	12.641	10.576
Leningen aan groepsmaatschappijen	87	94
Polisbeleningen	3	4
Beleggingen voor risico van polishouders	1.867	23
Overige beleggingen	–	–
	38.865	36.770
l4 **Gerealiseerde winst op beleggingen**		
Aandelen en participaties in beleggingsfondsen	171	281
Obligaties	1.634	4.302
Beleggingen voor risico van polishouders	1.079	–
	2.884	4.583

TOELICHTING TECHNISCHE REKENING LEVENSVERZEKERING OVER 2021

(bedragen x EUR 1.000)

	2021	2020
I5 Niet-gerealiseerde winst op beleggingen		
Terreinen en gebouwen	–	274
Aandelen en participaties in beleggingsfondsen	2.114	–
Mutatie voorziening voor oninbaarheid obligaties	4.176	464
Mutatie voorziening hypotheken	29	103
Mutatie voorziening voor oninbaarheid leningen	85	90
Beleggingen voor risico van polishouders	109.153	39.725
	115.557	40.656
Beleggingsresultaat terreinen en gebouwen en aandelen		
Directe beleggingsopbrengsten	5.065	5.120
Niet-gerealiseerde resultaten op beleggingen	8.763	-85
Gerealiseerde resultaten op beleggingen	-433	-1.038
Directe kosten	-102	-98
	13.293	3.899
I6 Overige technische baten eigen rekening		
Ontvangen vergoedingen	7.987	1.168
Intrest	150	63
Mutatie voorziening dubieuze vorderingen	–	21
Overige	-1.633	5.814
	6.504	7.066

In de post 'Overige technische baten' zit in 2020 onder andere een afboeking van een voorziening, de badwill in het kader van de overname van de BNP-portefeuille en een afboeking van oude openstaande schulden.

I7 Uitkeringen eigen rekening

	2021			2020		
Uitkeringen	Bruto	Her-verzekering	Eigen rekening	Bruto	Her-verzekering	Eigen rekening
Individueel	-108.769	7.969	-100.800	-88.933	1.454	-87.479
Collectief	-7.724	2.651	-5.073	-8.159	4.952	-3.207
Beleggingseenheden	-50.252	–	-50.252	-32.851	–	-32.851
	-166.745	10.620	-156.125	-129.943	6.406	-123.537
Afkopen						
Individueel	-44.074	–	-44.074	-28.805	–	-28.805
Beleggingseenheden	-31.802	–	-31.802	-26.315	–	-26.315
	-75.876	–	-75.876	-55.120	–	-55.120
Uitkeringen totaal	-242.621	10.620	-232.001	-185.063	6.406	-178.657

	2021	2020
I8 Winstdeling en kortingen		
Winstbijschrijvingen	-3	-8
Afschrijving rentestandkorting	-289	-628
Winst bestemd voor polishouders	-250	-200
	-542	-836
Bedrijfskosten		
I9 *Acquisitiekosten*		
Incassoprovisie	-674	-733
Afsluitprovisie	-250	-79
	-924	-812

De acquisitiekosten bestaan uit verschuldigde en teruggeboekte provisiekosten.

	2021	2020
I10 *Beheers- en personeelskosten; afschrijvingen bedrijfsmiddelen*		
Salarissen	-4.359	-1.964
Sociale lasten	-354	-265
Pensioenpremies	-808	-336
Overige personeelskosten	-1.092	-704
Afschrijvingen op bedrijfsmiddelen	-104	–
ICT-kosten	-7.606	-6.063
Facilitaire kosten	-716	-516
Overige	-2.137	-1.628
	-17.176	-11.476

De beheers- en personeelskosten betreffen aan Goudse Levensverzekeringen N.V. toewijsbare doorbelaste kosten vanuit Goudse Verzekeringen Services B.V. en de gemaakte kosten in Leidsche.

	2021	2020
I11 Beleggingslasten		
Terreinen en gebouwen	-19	-9
Afschrijving agio spaarhypotheekportefeuille BNP Paribas Cardif	-12.147	-9.149
Overige beleggingslasten	-901	-885
Gerealiseerd verlies op beleggingen	-5.706	-1.329
	-18.773	-11.372
I12 Niet-gerealiseerd verlies op beleggingen		
Terreinen en gebouwen	-70	–
Aandelen en participaties in beleggingsfondsen	-6	-1.773
Mutatie voorziening voor oninbaarheid obligaties	-62	–
Beleggingen voor risico van polishouders	-950	-857
	-1.088	-2.630

TOELICHTING TECHNISCHE REKENING LEVENSVERZEKERING OVER 2021

(bedragen x EUR 1.000)

	2021	2020
l13 **Overige technische lasten eigen rekening**		
Administratiekosten	-2.901	-1.221
Intrest	-225	-82
Mutatie voorziening dubieuze vorderingen	-17	–
Valutakoersresultaten	-153	-209
Overige	-2.960	-2.885
	-6.256	-4.397

Winstbronnen	**Verzekeringen in geld**		**Beleggingsverzekeringen**		**Totaal**	
	2021	**2020**	**2021**	**2020**	**2021**	**2020**
Resultaat op intrest	554	9.297	17	253	571	9.550
Resultaat op kosten	-1.822	-1.373	3.514	2.401	1.692	1.028
Resultaat actuariële grondslagen	-14.470	1.407	3.540	10.686	-10.930	12.093
Totaal resultaat op grondslagen	-15.738	9.331	7.071	13.340	-8.667	22.671
Totaal beschikbaar gestelde resultatendeling	-542	-835	–	–	-542	-835
Resultaat op grondslagen na resultatendeling	-16.280	8.496	7.071	13.340	-9.209	21.836

Het resultaat op actuariële grondslagen bestaat uit resultaat op sterfte, invaliditeit en op de ontwikkeling van de levensverzekeringsportefeuille.

Het negatieve resultaat op actuariële grondslagen in 2021 wordt grotendeels verklaard door de verhoging van de voorzieningen door de schattingswijzigingen ten aanzien van de rekenrente bij DIL (EUR 19 mln.) en Anw (EUR 1,1 mln.).

Aantal medewerkers

De directie en het gehele personeel zijn in dienst van Goudse Verzekeringen Services B.V.

TOELICHTING GECONSOLIDEERDE WINST- EN VERLIESREKENING OVER 2021

(bedragen x EUR 1.000)

Groepsomzet		**2021**		**2020**
Premie-inkomen				
Schadeverzekeringen Inkomen	348.316		320.979	
Schadeverzekeringen Zaakschade	254.655		229.272	
Levensverzekeringen periodieke premies	68.337		50.261	
Levensverzekeringen premies ineens	92.096		87.015	
		763.404		687.527
Beleggingsopbrengsten				
Schadebedrijf	16.316		19.209	
Levenbedrijf (*)	38.842		41.370	
Eliminatie interne beleggingsopbrengsten	-439		-357	
Overige	272		137	
		54.991		60.359
Overige inkomsten				
Provisie inkomsten VLC & Partners	48.828		36.229	
Huuropbrengsten	152		126	
		48.980		36.355
		867.375		784.241

(*) De beleggingsopbrengsten van het Levenbedrijf zijn in deze opstelling exclusief de beleggingsopbrengsten voor rekening en risico van polishouders.

Totale bedrijfskosten		
Salarissen	-63.936	-55.233
Sociale lasten	-8.335	-7.523
Pensioenpremies	-9.275	-8.235
Overige personeelskosten	-18.139	-15.978
Afschrijvingen op bedrijfsmiddelen	-10.188	-5.663
ICT-kosten	-25.742	-24.770
Facilitaire kosten	-4.193	-3.487
Overige	-10.976	-9.808
	-150.784	-130.697
Overboeking bedrijfskosten naar schadebehandeling	25.530	24.403
	-125.254	-106.294

Een gedeelte van de totale bedrijfskosten wordt in de technische rekening overgeboekt van de rubriek ‘Bedrijfskosten’ naar de rubriek ‘Schaden eigen rekening’.

Totaal resultaat vastgoedbeleggingen in verhuur		
Bruto huuropbrengsten	602	560
Exploitatiekosten	-175	-469
Herwaarderingen	-67	-789
Gerealiseerd verkoopresultaat	–	281
	360	-417

TOELICHTING GECONSOLIDEERDE WINST- EN VERLIESREKENING OVER 2021

(bedragen x EUR 1.000)

	2021	2020
r1 **Waardeveranderingen van beleggingen (baten)**		
Resultaat andere deelnemingen	983	485
r2 **Beheerskosten en rentelasten**		
Intrest	-6.421	-5.290
Beheerskosten	-236	-201
	-6.657	-5.491
r3 **Waardeveranderingen van beleggingen (baten)**		
Resultaat andere deelnemingen	–	-785

In 2021 is er geen resultaat op andere deelnemingen. In 2020 betreft dit de deelneming SRK Groep.

r4 **Andere baten**		
Provisieomzet VLC & Partners Holding B.V.	48.828	36.229
Andere baten uit niet-verzekeringstechnische entiteiten	350	354
Overige	15.434	180
	64.612	36.763

Onder 'overige' is in 2021 EUR 14,8 mln. verwateringswinst opgenomen in verband met een aandelentransactie in VLC & Partners Holding B.V.

r5 **Andere lasten**		
Provisielasten en bedrijfskosten VLC & Partners Holding B.V.	-46.763	-32.737
Andere lasten uit niet-verzekeringstechnische entiteiten	230	-860
Overige	-6.418	-3.348
	-52.951	-36.945

Onder 'overige' is in 2021 EUR 1,2 mln. aan afschrijving immateriële vaste activa (goodwill en portefeuillerechten) opgenomen.

r6 **Belastingen resultaat uit gewone bedrijfsuitoefening**

Belastingen naar soort		
Acute belastingen	-6.919	-5.100
Latente belastingen	-3.837	-972
	-10.756	-6.072
Aansluiting tussen het wettelijk en effectief belastingpercentage		
Toepasselijk tarief	25,0%	25,0%
Deelnemingsvrijstelling	-6,1%	0,8%
Vrijval nog te betalen belasting	0,0%	0,0%
Niet-aftrekbare kosten	0,1%	0,2%
Afwijkende belastingdruk door bedrijven buiten de fiscale eenheid	0,7%	4,3%
Omrekening belastinglatentie vanwege nieuwe belastingtarieven	-1,2%	-3,4%
Effectief belastingpercentage	18,5%	26,9%
Wettelijk belastingbedrag	-14.543	-5.644
Effectief belastingbedrag	-10.756	-6.072

	2021	2020
Wettelijke en effectieve belastingen		
Wettelijk belastingbedrag	-14.543	-5.644
Wettelijk belastingpercentage	25,0%	25,0%
Effectief belastingbedrag	-10.765	-6.072
Effectief belastingpercentage	18,5%	26,9%

De afwijkende belastingdruk door bedrijven buiten de fiscale eenheid heeft betrekking op de deelneming VLC & Partners Holding B.V.

Bezoldiging bestuurders en commissarissen

Bezoldiging bestuurders		
Vast	1.506	1.352
Pensioenpremie	220	190
	1.726	1.542
Bezoldiging commissarissen		
Vast	215	265

Bezoldiging bestuurders en commissarissen betreft het bedrag dat in het desbetreffende boekjaar ten laste van De Goudse is gekomen.

Aantal bestuurders	4	4
Aantal commissarissen	5	5
Aantal medewerkers (inclusief externe medewerkers)	920	827

Alle medewerkers zijn werkzaam in Nederland.

Honoraria onafhankelijke accountant

De volgende honoraria van KPMG Accountants N.V. zijn ten laste gebracht van de onderneming, haar dochtermaatschappijen en andere maatschappijen die zij consolideert, een en ander zoals bedoeld in artikel 2:382a lid 1 en 2 BW.

Onderzoek van de jaarrekening*	1.372	746
Andere controleopdrachten	–	–
Adviesdiensten op fiscaal terrein	–	–
Andere niet-controlediensten	–	–
	1.372	746

** Dit honorarium is inclusief de controle van de Solvency II-verslagstaten ten behoeve van de Nederlandsche Bank.*

De totale honoraria voor het onderzoek van de jaarrekening zijn gebaseerd op de totale honoraria voor het onderzoek van de jaarrekening over het boekjaar waarop de jaarrekening betrekking heeft, ongeacht of de werkzaamheden door de externe accountant en de accountantsorganisatie reeds gedurende dat boekjaar zijn verricht.

KAPITAALMANAGEMENT

(bedragen x EUR 1.000)

KAPITAALBELEID

De Goudse streeft naar een solide kapitaalbasis die bijdraagt aan de doelstellingen van de organisatie. Het kapitaalmanagement omvat alle activiteiten die zich richten op het sturen van, beheersen van en toezicht houden op de aanwezige en vereiste solvabiliteit. De Goudse wil te allen tijde voldoen aan de kapitaaleisen die door de wet worden gesteld.

De doelstelling van het kapitaalbeleid is tweeledig. Enerzijds moet het kapitaalbeleid zorgen voor een solide kapitaalbasis per entiteit of het herstel daarvan. Ook als bepaalde stress-scenario's zich voordoen. Anderzijds draagt het kapitaalbeleid bij aan het bereiken van de strategische doelstellingen, in overeenstemming met de gedefinieerde risicobereidheid.

Het kapitaalbeleid is erop gericht om kapitaal boven het surplusniveau van de dochtermaatschappijen effectief in te zetten. Als het kapitaal niet op korte termijn gebruikt wordt in de dochtermaatschappij, dan is het effectiever om dit kapitaal in de holding aan te houden om zo strategische mogelijkheden te creëren. Het aanhouden van kapitaal in de holding maakt het bovendien eenvoudiger om dit in te zetten op de plek waar investeringen worden gedaan. Bovendien kan deze buffer worden gebruikt bij mogelijke stresssituaties in de dochtermaatschappijen. Daarom heeft De Goudse in het kapitaalbeleid een bovengrens benoemd waarbij een surplus ontstaat.

De solvabiliteitseisen hebben de volgende niveaus:

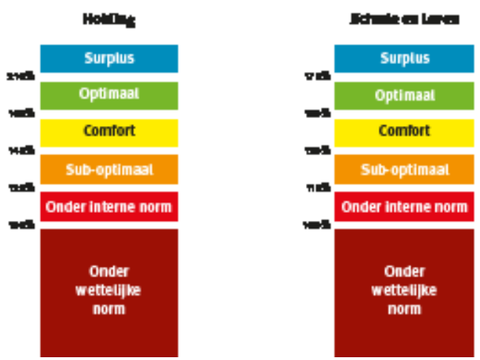

De interne norm bedraagt op groepsniveau 125%, op solo niveau is dat 115%. Dit is ruim boven de grens van 100%, onder andere door de volgende overwegingen:

- het ontbreken van enkele risico's in de standaardformule, zoals model-, reputatie-, en strategisch risico;
- verhoogde volatiliteit in de vermogenspositie op Solvency II-grondslagen;
- uitkomsten van een uitgevoerde benchmarkvergelijking op basis van marktgegevens.

Voor de groep is het interventieniveau op 145% en het targetniveau op 165% vastgesteld. Voor de solo-entiteiten gelden andere normen. Het interventieniveau is hier 130%, het targetniveau 150%. Vanaf deze niveaus zijn er nog voldoende mogelijkheden om tijdig bij te sturen voordat de interne norm wordt overschreden.

De solvabiliteitseisen zijn bepaald aan de hand van de risicobereidheidsverklaring zoals vastgesteld door het Bestuur. Ze zijn opgesteld op groepsniveau en vervolgens vertaald naar de solvabiliteitseisen van Schade en Leven. De solvabiliteitseisen zijn gebaseerd op de geldende SII wet- en regelgeving, inclusief UFR en VA. In rapportages worden de solvabiliteitsposities zowel inclusief als exclusief UFR en VA weergegeven. In de besluitvorming wordt rekening gehouden met het effect van de UFR en VA.

De Goudse heeft trigger-events gekoppeld aan de interne solvabiliteitsniveaus. In een gebied tussen bepaalde solvabiliteitsniveaus gelden verschillende soorten managementacties. Bij het bepalen van eventuele bijsturing wordt rekening gehouden met verschillende streeftermijnen om de relevante niveaus te kunnen bereiken. Daalt de solvabiliteit onder de interne norm? Dan is de streeftermijn om binnen een tot twee jaar terug te keren boven die norm. Daalt de solvabiliteit onder het interventieniveau? Dan bedraagt de streeftermijn om weer boven dit niveau terug te keren twee tot vier jaar. Voor daling onder het targetniveau is geen termijn benoemd. Als de solvabiliteit onder de 100% komt in een stress-scenario, worden – conform de vereisten van de Europese wetgever – maatregelen ingezet om binnen zes maanden het niveau van 100% bereikt te hebben.

Naast solvabiliteitseisen onder SII regelgeving heeft De Goudse ook solvabiliteitseisen gedefinieerd onder een economisch raamwerk. Hierbij worden de volgende aanpassingen gemaakt ten opzichte van de SII regelgeving.

- Het last liquid point (LLP) wordt gesteld op 30 jaar (in SII regelgeving is dat 20 jaar).
- De UFR wordt op 2% gesteld, welke bereikt wordt na een convergentieperiode van 40 jaar. Hiermee wordt het convergentiepunt 70 jaar (SII kent ook een convergentieperiode van 40 jaar).
- Op het eigen vermogen wordt een correctie gemaakt, indien sprake is van een grote afwijking (under- of overshoot) ten opzichte van een Goudse beleggingsportefeuille specifieke VA.
- Waardering van VLC wordt gesteld op de EBITDA van het meest recent afgesloten boekjaar, maal een multiplier van 8.

De solvabiliteit onder het Goudse economisch raamwerk wordt gezien als overdrachtswaarde. Hierbij is van belang dat de verplichtingen jegens polishouders gewaarborgd zijn. Met andere woorden: bij een overdracht hoeft door de kopende partij geen bijstorting van kapitaal plaats te vinden. Daarom wordt als interne norm 0% gehanteerd. Indien de solvabiliteit onder deze interne norm uitkomt, worden er maatregelen getroffen. Deze zijn vergelijkbaar met de maatregelen indien de solvabiliteit onder SII regelgeving onder de betreffende interne norm uitkomt.

KAPITAALMANAGEMENT

(bedragen x EUR 1.000)

	2021	2020
Aanwezig en vereist vermogen		
Aanwezig vermogen op Solvency II-grondslagen		
Totaal vermogen op marktwaardegrondslagen	492.142	421.782
Toegezegd dividend	-11.513	-4.447
Correctie aandeel derden	-2.938	-174
Aanwezig vermogen	477.691	417.161
Solvabiliteitskapitaalvereiste op Solvency II-grondslagen	235.254	212.104
Solvabiliteitsratio Solvency II	203,1%	196,7%

De Correctie aandeel derden betreft de effecten van marktwaardecorrecties in de deelnemingen Anker Insurance en VLC & Partners Holding B.V.

Aanwezig vermogen op boekwaardegrondslagen	518.300	433.655
Herwaardering immateriële vaste activa	-111.091	-38.087
Herwaardering vastrentende beleggingen	164.285	299.018
Herwaardering technische voorzieningen herverzekerd	7.301	25.096
Herwaardering technische voorzieningen bruto	-82.560	-295.354
Belastinglatentie	-4.093	-2.546
Totaal vermogen op marktwaardegrondslagen	492.142	421.782
Tiering-indeling		
Tier 1	422.679	342.431
Tier 2	69.463	69.372
Tier 3	–	9.979
Totaal vermogen op marktwaardegrondslagen	492.142	421.782

Onderdeel van het Tier 1 kapitaal betreffen financieringspreferente aandelen ad EUR 28 mln.Voor dit deel van het kapitaal wordt gebruik gemaakt van de overgangsregeling.

Vereist vermogen Solvency II-grondslagen		
Marktrisico	123.829	87.854
Tegenpartijrisico	23.605	25.076
Verzekeringstechnische risico's	259.785	238.284
Diversificaties	-147.084	-128.301
Kernsolvabiliteitskapitaalvereiste (BSCR)	260.135	222.913
Operationeel risico	26.505	24.667
Verliesabsorberend vermogen belastingen	-51.386	-35.476
SII vereiste solvabiliteit	235.254	212.104

	2021	2020
Vereist vermogen Solvency II-grondslagen verdeeld naar risicocategorie		
Operationeel risico	6,1%	6,6%
Marktrisico	28,6%	23,4%
Tegenpartijrisico	5,5%	6,7%
Zorgriscio	31,9%	34,7%
Levenrisico	12,5%	12,3%
Schaderisico	15,4%	16,3%
	100,0%	100,0%

Uit deze tabel blijkt hoe de risicogevoeligheid is verdeeld over de diverse risicomodules van de SCR.

Zonder gebruik te maken van de volatiliteitsaanpassing of de UFR bedraagt de Solvency II-ratio respectievelijk 192% en 167%. Als beide effecten worden geëlimineerd bedraagt de Solvency II-ratio 164%.

ENKELVOUDIGE BALANS PER 31 DECEMBER 2021 VOOR WINSTVERDELING

(bedragen x EUR 1.000)

			31 december 2021		31 december 2020
ACTIVA					
Immateriële vaste activa	b1		2.539		2.315
Beleggingen					
Deelnemingen					
– deelnemingen en groepsmaatschappijen	b2		496.296		403.594
Vorderingen					
Groepsmaatschappijen		2.647		1.992	
Vennootschapsbelasting		242		26	
			2.889		2.018
Overige activa					
Liquide middelen			8.047		32.467
Overlopende activa					
Overige overlopende activa			–		3
			509.771		**440.397**

			31 december 2021		31 december 2020
PASSIVA					
Eigen vermogen	b3				
Gestort en opgevraagd kapitaal			54.869		54.869
Agioreserve			24.619		24.619
Herwaarderingsreserve terreinen en gebouwen en aandelen			74.311		57.099
Wettelijke reserve deelnemingen			2.382		1.135
Overige reserves			214.395		201.759
Onverdeelde winst					
– resultaat na belastingen		47.391		16.503	
– preferent dividend		-1.680		-1.680	
			45.711		14.823
			416.287		354.304
Achtergestelde schulden			89.142		79.351
Voorzieningen					
Overige			308		752
Schulden					
Vennootschapsbelasting		–		1.505	
Groepsmaatschappijen		1.600		1.130	
Te betalen dividend		1.680		1.680	
Overlopende passiva		754		1.675	
			4.034		5.990
			509.771		**440.397**

ENKELVOUDIGE WINST- EN VERLIESREKENING OVER 2021

(bedragen x EUR 1.000)

	2021	2020
Resultaat deelnemingen na belastingen	36.458	21.078
Overige baten en lasten na belastingen	10.933	-4.575
Resultaat na belastingen	**47.391**	**16.503**

TOELICHTING ENKELVOUDIGE JAARREKENING OVER 2021

(bedragen x EUR 1.000)

Grondslagen voor waardering en resultaatbepaling

De enkelvoudige jaarrekening is opgesteld in overeenstemming met de wettelijke bepalingen van Titel 9 Boek 2 BW en de stellige uitspraken van de Richtlijnen voor de Jaarverslaggeving uitgegeven door de Raad voor de Jaarverslaggeving.

Tenzij anders vermeld, zijn de grondslagen van waardering van activa en passiva en van resultaatbepaling van de enkelvoudige jaarrekening dezelfde als vermeld in de toelichting op de geconsolideerde jaarrekening van De Goudse N.V.

Het aandeel in het resultaat van deelnemingen waarin wordt deelgenomen omvat het aandeel van de groep in de resultaten van de deelnemingen, bepaald op basis van de grondslagen van de groep. De resultaten van deelnemingen die gedurende het boekjaar zijn verworven of afgestoten worden vanaf het verwervingsmoment respectievelijk tot het afstotingsmoment verwerkt in het resultaat van de groep. Wijzigingen in de boekwaarde van deelnemingen anders dan ten gevolge van het resultaat worden in de herwaarderingsreserve verantwoord.

Bedrijfsactiviteiten

De Goudse N.V. is houdstermaatschappij van schade- en levensverzekeringsmaatschappijen en enkele daarmede samenhangende kleine vennootschappen, alsmede van volmacht- en assurantiebemiddelingsbedrijven. De Goudse N.V. heeft geen eigen directe activiteiten.

Deelnemingen

Deelnemingen zijn gewaardeerd tegen netto-vermogenswaarde en betreffen de in de consolidatie betrokken vennootschappen en andere deelnemingen. De invloed van wijzigingen in de samenstelling van de groep is opgenomen onder 'Wijzigingen in de samenstelling van de groep' in de 'Algemene Toelichting bij de jaarrekening'.

	2021	2020
b1 **Immateriële vaste activa**		
Goodwill	2.539	2.315
	2.539	2.315
Goodwill		
Beginstand	2.315	2.596
Investeringen	603	–
Afschrijvingen en bijzondere waardeverminderingen	-379	-281
	2.539	2.315

Betreft de overeengekomen goodwill bij de verwerving van een 30% belang in Anker Insurance Company N.V. en een 30% belang in HR-Navigator B.V. De goodwill wordt in 10 jaar lineair afgeschreven.

Op 1 juli 2021 heeft De Goudse een 30% belang genomen in HR-Navigator B.V. voor een bedrag van EUR 0,5 mln. De goodwill is vastgesteld op EUR 0,3 mln.

In 2021 is een aanvullende goodwill van EUR 0,3 mln. bepaald op de in 2019 verworven deelneming in Anker Insurance Company N.V.

b2 **Deelnemingen en groepsmaatschappijen**		
Beginstand	403.594	382.115
Aankopen	20.211	1.185
Verkopen	-4.617	–
Herwaarderingen	41.353	2.630
Resultaat	36.458	21.078
Dividend	-1.640	-4.370
Overige mutaties	937	956
	496.296	403.594

Op 1 juli 2021 heeft De Goudse N.V. een 30% belang genomen in HR-Navigator B.V. Met deze transactie is een bedrag gemoeid van EUR 0,5 mln. De goodwill is vastgesteld op EUR 0,3 mln. welke in 10 jaar lineair wordt afgeschreven. In de koopovereenkomst is een call optie genomen om het belang van 30% per 1 januari 2025 uit te breiden.

In 2021 heeft De Goudse een deel van het belang in VLC & Partners Holding B.V. afgestoten. De Goudse bezit na deze transactie nog 76,6% van de aandelen. Het verwateringsresultaat van EUR 20,4 mln. is deels ten gunste van de overige reserves gebracht, omdat in 2019 de goodwill bij de verwerving van het 49%-belang in VLC & Partners Holding B.V., rechtstreeks ten laste van de overige reserves is gebracht en dit weer deels teruggedraaid dient te worden. Van de verwateringswinst van EUR 20,4 mln. is EUR 14,8 mln. via de winst- en verliesrekening verantwoord.

Eind december 2021 heeft er een agiostorting in Goudse Levensverzekeringen N.V. plaatsgevonden voor een bedrag van EUR 20,0 mln.

	2021	2020
b3 **Eigen vermogen**		
Gestort en opgevraagd kapitaal	54.869	54.869
Agioreserve	24.619	24.619
Herwaarderingsreserve terreinen en gebouwen en aandelen	74.311	57.099
Wettelijke reserve deelnemingen	2.382	1.135
Overige reserves	214.395	201.759
Onverdeelde winst	45.711	14.823
	416.287	354.304

Maatschappelijk kapitaal
Het maatschappelijk kapitaal van De Goudse N.V. bedraagt 183 mln. (x EUR 1). Het is verdeeld in 3.500.000 gewone aandelen à 46,- (x EUR 1) en 440 financieringspreferente aandelen à 50.000,- (x EUR 1).

Gestort en opgevraagd kapitaal
Het gestort en opgevraagd kapitaal bestaat uit 1.118.881 gewone aandelen à 46,- (x EUR 1) en 68 financieringspreferente aandelen à 50.000,- (x EUR 1). De preferentie heeft betrekking op het bij voorrang gerechtigd zijn tot dividend.

Gestort en opgevraagd kapitaal		
Beginstand	54.869	54.869
Mutaties	–	–
	54.869	54.869
Agioreserve		
Beginstand	24.619	24.619
Mutaties	–	–
	24.619	24.619
Wettelijke reserves		
Wettelijke reserve kosten van ontwikkeling	276	–
Wettelijke reserve deelnemingen	2.106	1.135
	2.382	1.135

	2021	2020
De wettelijke reserves bestaat uit een reserve voor deelnemingen en voor zelf ontwikkelde en geactiveerde software. Bij- en afschrijvingen in deze wettelijke reserves worden ten gunste of ten laste van de overige reserves gebracht.		
Wettelijke reserve kosten van ontwikkeling		
Beginstand	–	–
Overboeking van overige reserves	276	–
	276	–
Wettelijk reserve deelnemingen		
Beginstand	1.135	690
Overboeking van overige reserves	971	445
	2.106	1.135
Overige reserves		
Beginstand	201.759	174.981
Dotatie winst vorig boekjaar	14.823	34.922
Betaalde goodwill	5.603	118
Dividend	-6.647	-8.772
Overboeking naar/van herwaarderingsreserve	-860	576
Overboeking naar wettelijke reserve kosten van ontwikkeling	-276	–
Overige mutaties	-7	-66
	214.395	201.759
Onverdeelde winst		
Resultaat na belastingen	47.391	16.503
Preferent dividend	-1.680	-1.680
	45.711	14.823

De uitstaande financieringspreferente aandelen lopen tot 2024. Vanaf boekjaar 2019 geldt een dividend van 6% van het nominaal gestort bedrag.

Winstdeling
Dit betreft vastgesteld resultaat en aan de Algemene Vergadering van Aandeelhouders voorgestelde resultaatverdeling.

Winstdeling		
Dividend	11.513	4.447
Toevoegen/onttrekken aan de reserves	35.878	12.056
	47.391	16.503

Niet in de balans opgenomen verplichtingen
De Goudse N.V. vormt tezamen met haar dochterondernemingen, exclusief de deelneming VLC & Partners Holding B.V., een fiscale eenheid voor de heffing van vennootschapsbelasting (voor de omzetbelasting tot 1 januari 2022 inclusief de dochterondernemingen van deelneming VLC & Partners Holding B.V.). Alle tot de fiscale eenheid behorende ondernemingen zijn hoofdelijk aansprakelijk voor belastingschulden van deze fiscale eenheid.

WINST- EN VERLIESREKENING OVER 2021

(bedragen x EUR 1.000)

De financiële gegevens van de onderneming zijn in de geconsolideerde jaarrekening verwerkt. De enkelvoudige winst- en verliesrekening vermeldt dus, conform de bepalingen van artikel 402 BW2 slechts het aandeel in het resultaat na belastingen en het overige resultaat na belastingen van vennootschappen waarin wordt deelgenomen.

In de post 'Overige baten en lasten na belastingen' is in 2021 EUR 14,8 verwateringswinst in verband met aandelentransacties VLC & Partners Holding B.V. opgenomen (2020: nihil).

De Goudse N.V. had eind 2021 4 medewerkers (2020: 4) in dienst. Voor de bezoldiging wordt verwezen naar 'Toelichting geconsolideerde winst- en verliesrekening over 2021'.

Gouda, 5 april 2022

Raad van commissarissen
ir. H.H. (Henk) Raué, voorzitter
prof. dr. mr. F. (Frans) van der Wel RA, vicevoorzitter
dr. M.R.R. (Michel) van Bremen
mr. E. (Ellen) Faber
J. (Jacob) Middeldorp

Bestuur
drs. G.W. (Geert) Bouwmeester, voorzitter
drs. P.H. (Pieter) de Frel RA
M.P. (Marcel) Moons RA
mr. drs. R.C. (Robbert) Prins

OVERIGE GEGEVENS

STATUTAIRE BEPALINGEN INZAKE DE WINSTVERDELING:

Artikel 41 en 42 van de statuten bevatten bepalingen over de winstbestemming en kunnen als volgt worden samengevat:

- Indien er blijkens de vastgestelde jaarrekening winst is, wordt onverminderd het bepaalde in artikel 2:105 Burgerlijk Wetboek, allereerst, zo mogelijk en zulks ter keuze van de algemene vergadering, door de algemene vergadering besloten op de financieringspreferente aandelen een bedrag als primair dividend uit te keren, alsmede een bedrag ter grootte van het in enig voorafgaand boekjaar niet of niet geheel uitgekeerde primair dividend.
- Het dividend waartoe elk financierings-preferent aandeel van een bepaalde serie gerechtigd zal zijn is gelijk aan 8,25% (vanaf 2019 6,00%) berekend over het nominaal gestorte bedrag en over het bedrag dat als agio is gestort bij de eerste uitgifte van een aandeel van die serie.
- Indien in de loop van enig boekjaar uitgifte van financieringspreferente aandelen heeft plaatsgevonden, zal voor dat boekjaar het dividend op die financieringspreferente aandelen naar rato tot de dag van uitgifte worden verminderd. Op de financieringspreferente aandelen zal geen verdere uitkering geschieden.
- De winst die na toepassing van het in de vorige leden bepaalde overblijft staat ter vrije beschikking van de algemene vergadering; zij kan besluiten tot reservering en/of tot uitkering op de gewone aandelen, met dien verstande dat de algemene vergadering een besluit tot uitkering op de gewone aandelen slechts kan nemen indien ook is besloten tot uitkering op de financieringspreferente aandelen van het primair dividend, tenzij de houders van de financieringspreferente aandelen van laatstgenoemd recht afstand hebben gedaan.
- Bij staking van stemmen over uitkering of reservering van winst wordt de winst waarop het voorstel betrekking heeft, gereserveerd.
- De algemene vergadering kan besluiten tot gehele of gedeeltelijke uitkering van reserves, met dien verstande dat ook hier zal gelden dat de algemene vergadering een besluit tot uitkering op de gewone aandelen slechts kan nemen indien ook is besloten tot uitkering op de financieringspreferente aandelen van het primair dividend in dat jaar en het in enig voorafgaand boekjaar niet uitgekeerde primair dividend, tenzij de houders van de financieringspreferente aandelen van laatstgenoemd recht afstand hebben gedaan.
- Indien het Bestuur - na goedkeuring van de Raad van Commissarissen - dat bepaalt, mits met inachtneming van artikel 2:105 lid 4 BW, wordt een tussentijdse uitkering gedaan, met dien verstande dat de algemene vergadering een besluit tot uitkering op de gewone aandelen slechts kan nemen indien ook is besloten tot uitkering op de financieringspreferente aandelen van het primair dividend in dat jaar en het in enig voorafgaand boekjaar niet uitgekeerde primair dividend, tenzij de houders van de financieringspreferente aandelen van laatstgenoemd recht afstand hebben gedaan.

Controleverklaring van de onafhankelijke accountant

AAN: DE ALGEMENE VERGADERING VAN AANDEELHOUDERS EN DE RAAD VAN COMMISSARISSEN VAN DE GOUDSE N.V.

VERKLARING OVER DE IN HET JAARVERSLAG OPGENOMEN JAARREKENING 2021

ONS OORDEEL

Naar ons oordeel geeft de in dit jaarverslag opgenomen jaarrekening een getrouw beeld van de grootte en samenstelling van het vermogen van De Goudse N.V. per 31 december 2021 en van het resultaat over 2021 in overeenstemming met Titel 9 Boek 2 BW.

WAT WIJ GECONTROLEERD HEBBEN

Wij hebben de jaarrekening 2021 van De Goudse N.V. (de vennootschap) te Gouda gecontroleerd.

De jaarrekening bestaat uit:

1 de geconsolideerde en enkelvoudige balans per 31 december 2021;
2 de geconsolideerde en enkelvoudige winst-en-verliesrekening over 2021;
3 het geconsolideerde kasstroomoverzicht over 2021; en
4 de toelichting met een overzicht van de gehanteerde grondslagen voor financiële verslaggeving en overige toelichtingen.

DE BASIS VOOR ONS OORDEEL

Wij hebben onze controle uitgevoerd volgens het Nederlands recht, waaronder ook de Nederlandse controlestandaarden vallen. Onze verantwoordelijkheden op grond hiervan zijn beschreven in de sectie 'Onze verantwoordelijkheden voor de controle van de jaarrekening'.

Wij zijn onafhankelijk van De Goudse N.V. zoals vereist in de Verordening inzake de onafhankelijkheid van accountants bij assurance-opdrachten (ViO) en andere voor de opdracht relevante onafhankelijkheidsregels in Nederland. Verder hebben wij voldaan aan de Verordening gedrags- en beroepsregels accountants (VGBA).

Wij hebben onze controlewerkzaamheden bepaald in het kader van de jaarrekeningcontrole als geheel. Onze bevindingen ten aanzien van continuïteit, fraude en niet-naleven van wet- en regelgeving en de kernpunten van onze controle moeten in dat kader worden bezien en niet als afzonderlijke oordelen of conclusies.
Wij vinden dat de door ons verkregen controle-informatie voldoende en geschikt is als basis voor ons oordeel.

CONTROLEAANPAK

Samenvatting

Materialiteit
Materialiteit van EUR 3,0 miljoen
0,7% van het groepsvermogen

Groepscontrole
Audit coverage van 99% van totale activa
Audit coverage van 96% van omzet

Continuïteit
Continuïteit: geen significante continuïteitsrisico's geïdentificeerd

Fraude & Noclar
Fraude en niet-naleven wet- en regelgeving (Noclar): wij identificeren het doorbreken van de interne beheersing door het Bestuur als verondersteld frauderisico

Kernpunten
- Waardering van technische voorziening voor te betalen schade/uitkeringen
- Waardering van technische voorziening voor levensverzekering
- Waardering van minder liquide beleggingen
- Verwerking van acquisitie van Leidsche
- Verwerking van acquisitie van Mutsaerts en verkoop deel VLC & Partners Holding B.V.
- Berekening van Solvency II-informatie in de toelichting

Oordeel
Goedkeurend

MATERIALITEIT

Op basis van onze professionele oordeelsvorming hebben wij de materialiteit voor de jaarrekening als geheel bepaald op EUR 3,0 miljoen (2020: EUR 2,5 miljoen). Voor de bepaling van de materialiteit wordt uitgegaan van het groepsvermogen. Wij beschouwen het groepsvermogen als de meest geschikte benchmark, omdat het groepsvermogen het beste de langetermijnhorizon reflecteert waarop De Goudse N.V. stuurt. Omdat het groepsvermogen een belangrijke basis vormt voor de solvabiliteitspositie van De Goudse N.V. is dit tevens een belangrijk informatie-element voor gebruikers van de jaarrekening. Wij houden ook rekening met afwijkingen en/of mogelijke afwijkingen die naar onze mening voor de gebruikers van de jaarrekening om kwalitatieve redenen materieel zijn.

Wij hebben met de Audit- en Risicocommissie van de Raad van Commissarissen afgesproken dat wij tijdens onze controle geconstateerde niet-gecorrigeerde afwijkingen boven de EUR 150 duizend aan hen rapporteren alsmede kleinere afwijkingen die naar onze mening om kwalitatieve redenen relevant zijn.

REIKWIJDTE VAN DE GROEPSCONTROLE

De Goudse N.V. staat aan het hoofd van een groep van entiteiten (groepsonderdelen). De financiële informatie van deze groep is opgenomen in de jaarrekening van De Goudse N.V.

De groepscontrole heeft zich met name gericht op de significante onderdelen. Bij de onderdelen Goudse Schadeverzekeringen N.V. (Goudse Schade), Goudse Levensverzekeringen N.V. (Goudse Leven), Goudse Verzekeringen Services B.V. en Goudse Beleggings- en Financieringsmaatschappij B.V. hebben wij zelf controlewerkzaamheden uitgevoerd. Wij hebben gebruikgemaakt van andere accountants bij de controle van VLC & Partners Holding B.V., Anker Insurance Company N.V. en voor de controle van de acquisitie van Leidsche Leven Holding B.V. en Leidsche Verzekering Maatschappij N.V. (Leidsche). Hiertoe hebben wij instructies verstuurd die de significante risicogebieden voor groepsdoeleinden bevatten alsmede vereisten ten aanzien van de wijze van rapporteren en de te hanteren materialiteit. Onze procedures bestonden voorts uit tussentijds overleg met de andere accountants en kennisnemen van de opgestelde rapportages en dossiers inclusief overleg hierover. Vanwege COVID-19 heeft dit overleg en de dossierinzage elektronisch en op afstand plaatsgevonden. Bij andere onderdelen hebben wij beoordelingswerkzaamheden of specifieke controlewerkzaamheden uitgevoerd.

Voor de onderdelen die niet in scope waren, hebben wij cijferanalyses uitgevoerd om te bevestigen dat onze scoping gedurende de controle passend bleef.

Door bovengenoemde werkzaamheden, gecombineerd met aanvullende werkzaamheden op groepsniveau, hebben wij voldoende en geschikte controle-informatie met betrekking tot de financiële informatie van de groep verkregen om een oordeel te geven over de jaarrekening.

De audit coverage zoals opgenomen in de sectie 'Samenvatting' kan als volgt nader worden gespecificeerd:

TOTAAL ACTIVA

99%	0%	1%
Controle volledige consolidatie-staten	Controle specifieke items	Specifieke controle-werkzaam-heden

OMZET

96%	4%	0%
Controle volledige consolidatie-staten	Controle specifieke items	Specifieke controle-werkzaam-heden

CONTROLEAANPAK CONTINUÏTEIT – GEEN SIGNIFICANTE CONTINUÏTEITSRISICO'S GEÏDENTIFICEERD

Het Bestuur heeft zijn continuïteitsbeoordeling uitgevoerd en geen significante continuïteitsrisico's geïdentificeerd. Onze procedures om de continuïteitsbeoordeling van het Bestuur te beoordelen omvatten onder andere:

- overwegen of de continuïteitsrisicoanalyse door het Bestuur, inclusief de scenario's in de Own Risk Solvency Assessment (ORSA), alle relevante informatie bevat waarvan wij als gevolg van de controle en correspondentie met de toezichthouder kennis hebben, waaronder de impact van lage rente en COVID-19;
- analyse van de financiële positie en de solvabiliteitsratio onder Solvency II ten opzichte van de door het Bestuur noodzakelijk geachte solvabiliteit, voorgaand boekjaar en de gevoeligheden van de solvabiliteitsratio op indicatoren die kunnen duiden op significante continuïteitsrisico's;
- evalueren van de adequate weergave van de continuïteitsbeoordeling van het Bestuur, waaronder de solvabiliteitsratio onder Solvency II en de gevoeligheden van de solvabiliteitsratio, zoals weergegeven in de paragraaf 'Risicomanagement nader toegelicht' en de paragraaf 'Kapitaalmanagement' van de jaarrekening.

De resultaten van onze risicobeoordelingprocedures hebben geen aanleiding gegeven om additionele controlewerkzaamheden op de continuïteitsbeoordeling uit te voeren.

CONTROLEAANPAK RISICO VAN FRAUDE EN HET NIET-NALEVEN VAN WET- EN REGELGEVING

In de paragraaf 'De Goudse organisatie' en de paragraaf 'Risicomanagement nader toegelicht' beschrijft het Bestuur de procedures ten aanzien van de risico's op fraude en niet-naleven van wet- en regelgeving.

In het kader van onze controle hebben wij inzicht verkregen in de verzekeraar en de bedrijfsomgeving, en hebben wij de opzet en de implementatie beoordeeld van het risicomanagement van de verzekeraar met betrekking tot fraude en niet-naleving van wet- en regelgeving. Onze werkzaamheden omvatten onder andere het evalueren van de gedragscode, het beleid fraudebeheersing (waarin opgenomen de klokkenluidersregeling) en de procedures van de verzekeraar om aanwijzingen van mogelijke fraude en niet-naleven van wet- en regelgeving te onderzoeken. Bovendien hebben wij inlichtingen ter zake ingewonnen bij het Bestuur en de Audit- en Risicocommissie van de Raad van Commissarissen en bij

andere relevante functies en afdelingen, zoals de Solvency II-sleutelfunctiehouders Compliance, Risico Management en Interne Audit. Wij hebben onder meer de volgende controlewerkzaamheden uitgevoerd:

- evaluatie van nevenfuncties van Bestuursleden en/of andere werknemers, met speciale aandacht voor procedures en governance met betrekking tot mogelijke belangenconflicten;
- evalueren van onderzoeksrapporten inzake aanwijzingen over mogelijke fraude en niet-naleving van wet- en regelgeving;
- evalueren van correspondentie met regelgevende en toezichthoudende instanties (waaronder DNB en AFM);
- evaluatie van de gerapporteerde uitkomsten door Solvency II-sleutelfunctiehouders Compliance, Risico Management en Interne Audit met betrekking tot het voldoen aan wet- en regelgeving;
- kennisnemen van de door de verzekeraar opgestelde systematische integriteitsanalyse (SIRA).

Daarnaast hebben wij werkzaamheden uitgevoerd om inzicht te verkrijgen in de wet- en regelgeving die op de verzekeraar van toepassing is en hebben we de volgende rechtsgebieden geïdentificeerd die de meest waarschijnlijke oorzaak zouden kunnen zijn voor een materieel effect op de jaarrekening:

- Wet op het financieel toezicht (Wft) (inclusief de Solvency II-richtlijn 2009/138/EC);
- Besluit prudentiële regels Wft (Bpr Wft);
- Wet ter voorkoming van witwassen en financieren van terrorisme (Wwft);
- Sanctiewetgeving.

Wij hebben de risicofactoren voor fraude en niet-naleven van wet- en regelgeving geëvalueerd om na te gaan of deze factoren duiden op een risico op een afwijking van materieel belang in de jaarrekening.

Wij beoordelen het veronderstelde frauderisico met betrekking tot de opbrengstverantwoording als niet relevant aangezien voor de brutopremies geldt dat de premies individueel niet materieel zijn en er geen sprake is van het maken van belangrijke schattingen bij het bepalen van de premieopbrengsten.

In overeenstemming met het bovenstaande en met de controlestandaarden, hebben wij het volgende risico geïdentificeerd ten aanzien van fraude dat relevant is voor onze controle, inclusief de relevante veronderstelde risico's vastgelegd in de controlestandaarden, en hebben hierop als volgt ingespeeld:

- Doorbreken van interne beheersing door het Bestuur (een verondersteld risico)

Risico:

- Het Bestuur is in een unieke positie om fraude te plegen door de mogelijkheid het proces van financiële verslaggeving en resultaten te manipuleren door middel van het doorbreken van de interne beheersing die anderszins effectief lijken te werken, zoals bijvoorbeeld schattingen gerelateerd aan de waardering van de technische voorzieningen en de daaraan gerelateerde toereikendheidstoets. Wij verwijzen hiervoor naar onze kernpunten van de controle 'Waardering van technische voorziening voor te betalen schade/uitkeringen' en 'Waardering van technische voorziening voor levensverzekering' met hierin onze aanpak met betrekking tot hogere risico's vanwege schattingen waarbij het Bestuur zich baseert op significante oordeelsvorming.

Controleaanpak:

- Wij hebben de opzet en de implementatie geëvalueerd van interne beheersmaatregelen die relevant zijn voor het mitigeren van de risico's op fraude en niet-naleven van wet- en regelgeving, zoals het identificeren van werkzaamheden met betrekking tot journaalposten en schattingen.
- Wij hebben controlewerkzaamheden uitgevoerd op nagekomen journaalposten met een hoger risico gerelateerd aan significante schattingen, alsook oordeelsvormingen en veronderstellingen van het Bestuur geëvalueerd, waaronder het uitvoeren van een retrospectieve beoordeling van de oordeelsvormingen en veronderstellingen van het Bestuur met betrekking tot significante schattingen die in de jaarrekening van het voorgaande boekjaar zijn opgenomen. Waar wij onverwachte journaalposten of andere risico's identificeerden, hebben wij aanvullende controlewerkzaamheden uitgevoerd om op elk geïdentificeerd risico in te spelen. Deze werkzaamheden omvatten ook het herleiden van transacties naar de broninformatie.
- Wij hebben elementen van onvoorspelbaarheid in onze controleaanpak opgenomen, waaronder data-analyse op schadevoorzieningen en analyse van de periodiciteit van premies.

Wij hebben onze risico-inschatting en controleaanpak en resultaten gecommuniceerd aan het Bestuur en de Raad van Commissarissen. Onze controlewerkzaamheden leidden niet tot aanwijzingen en/of andere redelijke vermoedens van fraude en niet-nakomen van wet- en regelgeving die van materieel belang zijn voor onze controle.

DE KERNPUNTEN VAN ONZE CONTROLE

In de kernpunten van onze controle beschrijven wij zaken die naar ons professionele oordeel het belangrijkst waren tijdens onze controle van de jaarrekening. De kernpunten van onze controle hebben wij met Audit- en Risicocommissie van de Raad van Commissarissen gecommuniceerd, maar vormen geen volledige weergave van alles wat is besproken.

Vergeleken met vorig jaar zijn de kernpunten gerelateerd aan de verwerking van acquisities en verkoop van bedrijfsonderdelen en de berekening van Solvency II-informatie in de toelichting, toegevoegd.

WAARDERING VAN TECHNISCHE VOORZIENING VOOR TE BETALEN SCHADE/ UITKERINGEN

OMSCHRIJVING

De technische voorziening voor te betalen schade/uitkeringen bedraagt EUR 983 miljoen (voor aftrek aandeel herverzekeraar), zijnde circa 28% van het balanstotaal per 31 december 2021, en is voor de jaarrekening significant. De waardering van de technische voorziening voor te betalen schade/uitkeringen en de hiermee samenhangende toereikendheidstoets bevatten significante schattingen voor kansgrondslagen voor onder andere invalidering en revalidering, verwachte uitkeringen, rente en toekomstige kosten, welke mede worden beïnvloed door wet- en regelgeving vanuit de overheid.

Voor de berekeningen worden complexe actuariële modellen gebruikt en de schattingen vragen een hoge mate van oordeelsvorming door het Bestuur.

De waardering van de technische voorziening voor te betalen schade/uitkeringen heeft een grote invloed op het eigen vermogen en het resultaat van De Goudse N.V. Daarom betreft dit een kernpunt in onze controle.

Het Bestuur heeft in de toelichting in noot 4, noot 17 en noot 18 de gebruikte grondslagen en assumpties voor de waardering van de technische voorziening voor te betalen schade/uitkeringen en de toereikendheidstoets uiteengezet alsmede de schattingswijzigingen. De schattingswijzigingen hebben een positieve impact op het resultaat vóór belastingen van EUR 1 miljoen. Tevens heeft het Bestuur in de toelichting in noot b20 het verloop van de technische voorziening voor te betalen schade/uitkeringen en de uitkomst van de toereikendheidstoets uiteengezet. De uitkomst van deze toets is positief en heeft daarmee geen impact op de hoogte van de balansvoorziening per 31 december 2021.

ONZE AANPAK

Onze belangrijkste controlewerkzaamheden omvatten:

- Het toetsen van de opzet en het bestaan, en waar relevant de werking, van de interne beheersmaatregelen omtrent de waardering van de technische voorziening voor te betalen schade/uitkeringen en de toereikendheidstoets. Dit omvat onder andere beheersmaatregelen rondom data, assumpties en berekeningen en de review hierop en rapportage hierover door de Solvabiliteit-II actuariële functiehouder.
- Het met ondersteuning van onze actuarieel specialisten controleren van de technische voorziening voor te betalen schade/uitkeringen en de daarmee samenhangende toereikendheidstoets aan de hand van intern opgestelde kwalitatieve en kwantitatieve analyses en berekeningen. Onze werkzaamheden betroffen onder andere:
  - Het evalueren van de plausibiliteit van de uitkomsten van de intern uitgevoerde berekeningen, inclusief de gebruikte actuariële en economische assumpties (en wijzigingen daarin ten opzichte van voorgaand jaar), zoals rente, catastroferisico's, verzuimkansen, portefeuilleontwikkeling, herstelkansen en toekomstige kosten. De onderbouwing van de kansgrondslagen voor invalidering en revalidering alsmede de onzekerheden als gevolg van COVID-19 vormden hierin de belangrijkste aandachtspunten dit jaar.
  - Het evalueren van de actuariële analyses op redelijkheid en aanvaardbaarheid aan de hand van ervaringsgegevens, marktdata en geschatte versus werkelijke uitkomsten in het verleden.
  - Het aan de hand van de uitkomsten van onze werkzaamheden evalueren of de risicohouding van het Bestuur bij het vaststellen van de schattingen is veranderd ten opzichte van vorig jaar.
- Het evalueren of de technische voorziening voor te betalen schade/uitkeringen en de toereikendheidstoets adequaat zijn toegelicht in de jaarrekening in overeenstemming met RJ 605.

ONZE OBSERVATIE

Wij vinden dat de opgenomen technische voorziening voor te betalen schade/uitkeringen evenwichtig is bepaald. De toelichting op de technische voorziening voor te betalen schade/uitkeringen en de schattingswijzigingen in met name noot 4, 17, 18 en b20 en op de risico's zoals opgenomen in het hoofdstuk 'Risicomanagement nader toegelicht' achten wij toereikend.

WAARDERING VAN TECHNISCHE VOORZIENING VOOR LEVENSVERZEKERING

OMSCHRIJVING

De technische voorziening voor levensverzekering bedraagt EUR 1.443 miljoen (vóór aftrek aandeel herverzekeraar), zijnde circa 41% van het balanstotaal per 31 december 2021, en is voor de jaarrekening significant. De waardering van de technische voorziening voor levensverzekering en de hiermee samenhangende toereikendheidstoets bevatten significante schattingen voor toekomstige kosten, rente, portefeuilleontwikkeling, levensverwachtingen en overige aannames.

Voor de berekeningen worden complexe actuariële modellen gebruikt en de schattingen vragen een hoge mate van oordeelsvorming door het Bestuur.
De waardering van de technische voorziening voor levensverzekering heeft een grote invloed op het eigen vermogen en het resultaat van De Goudse N.V. Daarom betreft dit een kernpunt in onze controle.

Het Bestuur heeft in de toelichting in noot 17, noot 18 en noot 19 de gebruikte grondslagen en assumpties van de waardering van de technische voorziening voor levensverzekering en de toereikendheidstoets alsmede de schattingswijzigingen in noot 4, uiteengezet. De schattingswijzigingen hebben een negatieve impact op het resultaat vóór belastingen van EUR 20 miljoen. Tevens heeft het Bestuur in noot b20 het verloop van de technische voorziening en de uitkomst van de toereikendheidstoets toegelicht. De uitkomst van deze toets is positief en heeft daarmee geen impact op de hoogte van de balansvoorziening per 31 december 2021.

ONZE AANPAK

Onze belangrijkste controlewerkzaamheden omvatten:

- Het toetsen van de opzet en het bestaan, en waar relevant de werking, van de interne beheersmaatregelen omtrent de waardering van de technische voorziening voor levensverzekering en de toereikendheidstoets. Dit omvat onder andere beheersmaatregelen rondom data, assumpties en berekeningen en de review hierop en rapportage hierover door de Solvabiliteit-II actuariële functiehouder.
- Het met ondersteuning van onze actuarieel specialisten controleren van de technische voorziening voor levensverzekering en de daarmee samenhangende toereikendheidstoets aan de hand van intern opgestelde kwalitatieve en kwantitatieve analyses en berekeningen. Onze werkzaamheden betroffen onder andere:
  - Het evalueren van de plausibiliteit van de uitkomsten van de intern uitgevoerde berekeningen, inclusief de gebruikte actuariële en economische assumpties, zoals rente, portefeuilleontwikkeling, levensverwachtingen en toekomstige kosten. De onderbouwing van de verwachte toekomstige kosten in combinatie met de acquisitie van Leidsche, vormde hierin het belangrijkste aandachtspunt dit jaar.
  - Het evalueren van de actuariële analyses op redelijkheid en aanvaardbaarheid aan de hand van ervaringsgegevens, marktdata en geschatte versus werkelijke uitkomsten in het verleden.
  - Het vaststellen dat de doorgevoerde schattingswijzigingen adequaat zijn onderbouwd en toegelicht.
  - Het aan de hand van de uitkomsten van onze werkzaamheden evalueren of de risicohouding van het Bestuur bij het vaststellen van de schattingen is veranderd ten opzichte van vorig jaar.
- Het evalueren of de technische voorziening voor levensverzekering en de toereikendheidstoets adequaat zijn toegelicht in de jaarrekening in overeenstemming met RJ 605.

ONZE OBSERVATIE

Wij vinden dat de opgenomen technische voorziening voor levensverzekering evenwichtig is bepaald. De toelichting op de technische voorziening voor levensverzekering in met name noot 17, 18, 19 en b20 en op de risico's zoals opgenomen in de paragraaf 'Risicomanagement nader toegelicht' achten wij toereikend.

WAARDERING VAN MINDER LIQUIDE BELEGGINGEN

OMSCHRIJVING

De beleggingen voor eigen rekening betreffen met EUR 2.514 miljoen circa 71% van het balanstotaal per 31 december 2021 en zijn voor de jaarrekening significant. Van deze beleggingen is ultimo 2021 EUR 910 miljoen minder liquide. Dit betreft aandelen en participaties in beleggingsfondsen van EUR 559 miljoen, vorderingen uit andere leningen van EUR 319 miljoen en terreinen en gebouwen voor EUR 32 miljoen.

De waardering van dit deel van de beleggingen is voor onze controle van belang omdat De Goudse N.V. zich hiervoor niet kan baseren op publieke informatie, maar inschattingen moet maken op basis van subjectieve aannames en uitgangspunten die daarmee een grote invloed hebben op het resultaat en eigen vermogen van De Goudse N.V. Daarom betreft dit een kernpunt in onze controle.

Zoals toegelicht in noot 9 van de grondslagen, worden de beleggingen in terreinen en gebouwen en aandelen en participaties in beleggingsfondsen gewaardeerd tegen de actuele waarde, en worden vorderingen uit andere leningen tegen de geamortiseerde kostprijs gewaardeerd. De waardering is verder toegelicht in noot b2, b4, b5 en b7.

ONZE AANPAK

Onze belangrijkste controlewerkzaamheden omvatten:

- Het toetsen van de opzet en het bestaan van de interne beheersmaatregelen die de betrouwbaarheid van de waardering van de beleggingen waarborgen. Deze interne beheersmaatregelen omvatten:
  - De interne analyse van de door een onafhankelijke accountant gecontroleerde NAV-opgave en jaarrekening van de beleggingsfondsen (inclusief de geschiktheid van de door de fondsen gehanteerde waarderingsgrondslagen en backtesting indien gecontroleerde jaarrekeningen of NAV-opgaves niet tijdig beschikbaar zijn). In aanvulling hierop hebben wij zelfstandig de gecontroleerde NAV-opgave en jaarrekening van deze fondsen geëvalueerd.
  - Het selectietraject van taxateurs voor de waardering van het vastgoed, toetsing van de kasstromen zoals gehanteerd in de taxaties en het evalueren van de door de taxateurs gehanteerde aannames en uitgangspunten.
  - De door management verrichte analyses op de ISAE 3402-rapportages van de fondsbeheerders ter vaststelling van de effectiviteit van beheersmaatregelen op uitbestede werkzaamheden.
  - De periodieke interne managementanalyse van de ontwikkeling van de waardering en resultaten van de beleggingen.
- Het toetsen van de gehanteerde methodieken, veronderstellingen en uitkomsten aan de hand van de methodieken en veronderstellingen die in de markt gebruikelijk worden geacht voor de betreffende beleggingen (voor vastgoed en andere leningen). Wij maken in onze aanpak waar nodig gebruik van specialisten.
- Inspectie van documentatie en besprekingen met interne en externe experts.
- Het toetsen van de voorziening voor oninbaarheid van de obligaties aan de hand van onderliggende (markt) informatie.
- Het vaststellen of de minder liquide beleggingen en de daarmee samenhangende waarderingsonzekerheid adequaat zijn toegelicht in de jaarrekening.

ONZE OBSERVATIE

Wij achten de door De Goudse N.V. toegepaste waarderingsgrondslagen en uitgangspunten voor de waardering van de minder liquide beleggingen evenwichtig. De toelichting op de actuele waarde en de waarderingsonzekerheid van de beleggingen in met name noot b2, b4, b5 en b7 achten wij toereikend.

VERWERKING VAN ACQUISITIE VAN LEIDSCHE

OMSCHRIJVING

Goudse Leven heeft op 1 april 2021 Leidsche Leven Holding B.V. en Leidsche Verzekering Maatschappij N.V. (Leidsche) overgenomen. Met ingang van 22 oktober 2021 is Leidsche (verdwijnende maatschappij) gefuseerd met Goudse Leven (verkrijgende maatschappij). Goudse Leven verwerkt de overname volgens de purchase price accounting (PPA)-methode conform RJ 216, waarbij identificeerbare activa en passiva en goodwill die ontstaat bij de overname in de balans worden verwerkt. Het erkennen en vervolgens waarderen van de identificeerbare activa en passiva kan niet direct worden gebaseerd op publieke informatie en derhalve wordt er gebruikgemaakt van schattingen, subjectieve aannames en uitgangspunten die significante invloed kunnen hebben op de reële-waardebepaling van de technische voorzieningen van Leidsche en daarmee de goodwill, het eigen vermogen, de solvabiliteit en het resultaat van Goudse Leven.

Gegeven de complexiteit en omvang van de transactie en de significante oordeelsvorming door het Bestuur in de verantwoording van de transactie, betreft dit een kernpunt in onze controle.

Het Bestuur heeft in de toelichting onder noot 7 de gebruikte grondslagen en assumpties uiteengezet.

ONZE AANPAK

Onze belangrijkste controlewerkzaamheden omvatten:

- Het instrueren van de accountant van Leidsche om de overnamebalans op Leidsche grondslagen te controleren en in het verlengde hiervan het uitvoeren van groepscontroleprocedures zoals verwoord in de paragraaf 'Reikwijdte van de groepscontrole'.
- Het toetsen van de opgestelde kwalitatieve en kwantitatieve analyses, berekeningen en rapportages rondom de overnamebalans en de bepaling van de goodwill.
- Het toetsen van de gehanteerde methodieken, veronderstellingen

en uitkomsten aan de hand van de methodieken en veronderstellingen die in de markt gebruikelijk worden geacht voor de waardering van overgenomen (levens)verzekeringsmaatschappijen. Wij maken in onze aanpak gebruik van eigen corporate finance- en actuariële specialisten.
- Het evalueren van de plausibiliteit van de uitkomsten van de intern uitgevoerde berekeningen, inclusief de gebruikte actuariële en economische assumpties. De onderbouwing van de toekomstige kostenbesparingen en de gehanteerde discontovoet vormden hierin de belangrijkste aandachtspunten.
- Het vaststellen of de acquisitie van Leidsche adequaat is toegelicht in de jaarrekening in overeenstemming met RJ 216.

ONZE OBSERVATIE

Wij achten de door De Goudse N.V. toegepaste waarderingsgrondslagen en uitgangspunten voor de waardering van de overnamebalans en de goodwill evenwichtig. De toelichting op de acquisitie van Leidsche in met name noot 7 achten wij toereikend.

VERWERKING VAN ACQUISITIE VAN MUTSAERTS EN VERKOOP DEEL VLC & PARTNERS HOLDING B.V.

OMSCHRIJVING

Op 10 september 2021 heeft VLC & Partners Holding B.V. Mutsaerts overgenomen. Op dezelfde datum heeft VLC & Partners Holding B.V. nieuwe aandelen uitgegeven welke zijn overgenomen door Mutsaerts.

De verwerking van de acquisitie van Mutsaerts bevat significante schattingen met betrekking tot de waardering van de overnamebalans, in het bijzonder de portefeuillerechten, en de identificatie en waardering van goodwill. De berekeningen vergen schattingen met een hoge mate van oordeelsvorming door het Bestuur. Het Bestuur heeft in de toelichting onder noot 7 de gebruikte grondslagen en assumpties uiteengezet.

De uitgifte en verkoop van de aandelen VLC & Partners Holding B.V. betreft een transactie met derden en leidt tot een verwateringsresultaat van EUR 14,8 miljoen in de winst-en-verliesrekening van De Goudse N.V. Het Bestuur heeft in de toelichting onder noot b18 het resultaat als gevolg van de uitgifte en verkoop van de aandelen VLC & Partners Holding B.V. uiteengezet. Gegeven de complexiteit en omvang van de transacties en de significante oordeelsvorming door het Bestuur in de verantwoording hiervan, betreft dit een kernpunt in onze controle.

ONZE AANPAK

Onze belangrijkste controlewerkzaamheden omvatten:
- Het instrueren van de accountant van VLC & Partners Holding B.V. om de verwerking van de effecten van de overname en de uitgifte van aandelen te controleren in de cijfers van VLC & Partners Holding B.V. en in het verlengde hiervan het uitvoeren van groepscontroleprocedures zoals verwoord in de paragraaf 'Reikwijdte van de groepscontrole'.
- Toetsing of het beleid voor verslaggevingstechnische verwerking van de acquisitie en de uitgifte van aandelen in overeenstemming is met de verslaggevingsregels (RJ 214 en RJ 270) en Solvency II.
- Per transactie toetsen of de voorgestelde verwerkingswijze in de geconsolideerde en enkelvoudige jaarrekening van De Goudse N.V. (RJ en Solvency II) conform het vastgestelde beleid is en of dit consistent is toegepast. De verwerking en toelichting van het verwateringsresultaat en de impact hiervan op zowel de geconsolideerde jaarrekening van De Goudse N.V. als de Solvency II-ratio van de groep vormden hierin een specifiek punt van aandacht.
- Het vaststellen of de acquisitie van Mutsaerts en de verkoop van een deel van VLC & Partners Holding B.V. adequaat zijn toegelicht in de jaarrekening.

ONZE OBSERVATIE

Wij achten de door De Goudse N.V. toegepaste waarderingsgrondslagen en uitgangspunten voor de waardering van de overnamebalans en de goodwill evenwichtig. De toelichting op de acquisitie van Mutsaerts in met name noot 7 achten wij toereikend.

Wij achten het verantwoorde verwateringsresultaat als gevolg van de uitgifte en verkoop van de aandelen VLC & Partners Holding B.V. conform RJ 214 en RJ 270 bepaald en toereikend toegelicht in noot b18.

BEREKENING VAN SOLVENCY II-INFORMATIE IN DE TOELICHTING

OMSCHRIJVING

De Goudse N.V. dient te voldoen aan de Solvabiliteit II-richtlijn voor haar solvabiliteits- en risicomanagement. Deze regelgeving bevat een veelheid aan richtlijnen voor de berekening van het vereiste en beschikbare vermogen. Berekeningen zijn complex van aard en bevatten inschattingen van significante veronderstellingen die een hoge mate van subjectiviteit kunnen bevatten.

De jaarrekening bevat in de paragraaf 'Risicomanagement nader toegelicht' en de paragraaf 'Kapitaalmanagement' een toelichting op de toepassing van deze richtlijn in het kapitaal- en risicomanagement van De Goudse N.V. en de uitkomsten daarvan. Door de economische omstandigheden, de overname van Leidsche, de onzekerheden in de kostenvoorziening (door de overname van Leidsche) en DNB-uitingen (spaarhypotheken en LACDT), neemt het risico ten opzichte van vorig jaar toe.

Gegeven het belang van de Solvabiliteit II-richtlijn voor De Goudse N.V., de complexiteit van de berekening van het vereiste vermogen en het beschikbare vermogen, beschouwen wij de betrouwbaarheid van de toelichting op de toepassing van de Solvabiliteit II-richtlijn als een kernpunt in onze controle.

ONZE AANPAK

Onze belangrijkste controlewerkzaamheden omvatten:
- Het toetsen van de interne controlemaatregelen die de betrouwbaarheid van de basisgegevens en de vaststelling van de technische voorzieningen onder de Solvabiliteit II-richtlijn dienen te waarborgen. Hierop hebben wij aanvullend gegevensgerichte werkzaamheden uitgevoerd.
- Het toetsen van de interne beheersmaatregelen voor de totstandkoming van de berekeningen, inclusief de gebruikte modellen, methodes en veronderstellingen, van het vereiste en het beschikbare vermogen. Waar nodig hebben wij hierop ook gegevensgerichte werkzaamheden uitgevoerd.
- Het kennisnemen van de rapportage en de onderliggende werkzaamheden van de Actuarieel Functiehouder ter toetsing van de oordeelsvorming van deze functiehouder.
- Het met ondersteuning van onze actuarieel specialisten beoordelen van de actuariële modellen, methodes en veronderstellingen en toetsen of deze in overeenstemming zijn met de Solvabiliteit II-richtlijn. Hierbij besteden wij aandacht aan de belangrijke interpretaties van het Bestuur, waaronder de gehanteerde kostenassumpties (aan de hand van kostenprojecties en onderbouwing van interventiemomenten) en de verantwoorde LACDT (aan de hand van fiscale uitlooppatronen en toekomstige winstprognoses).
- Het toetsen van de toelichting in de jaarrekening op consistentie met de interne en externe Solvabiliteit II-rapportages en vaststellen of de opgenomen toelichting in de jaarrekening in overeenstemming is met Titel 9, Boek 2 BW en RJ 605.

ONZE OBSERVATIE

De toelichting op de toepassing van de Solvabiliteit II-richtlijn in de paragraaf 'Risicomanagement nader toegelicht' en de paragraaf 'Kapitaalmanagement' in de jaarrekening achten wij toereikend. Wij achten de door De Goudse N.V. toegepaste methodiek en gehanteerde veronderstellingen voor de vaststelling van het in de toelichting opgenomen vereiste en beschikbare vermogen evenwichtig.

VERKLARING OVER DE IN HET JAARVERSLAG OPGENOMEN ANDERE INFORMATIE

Naast de jaarrekening en onze controleverklaring daarbij, omvat het jaarverslag andere informatie.
Op grond van onderstaande werkzaamheden zijn wij van mening dat de andere informatie:
- met de jaarrekening verenigbaar is en geen materiële afwijkingen bevat;
- alle informatie bevat die op grond van Titel 9 Boek 2 BW is vereist voor het Bestuursverslag en de overige gegevens.

Wij hebben de andere informatie gelezen en hebben op basis van onze kennis en ons begrip, verkregen vanuit de jaarrekeningcontrole of anderszins, overwogen of de andere informatie materiële afwijkingen bevat.

Met onze werkzaamheden hebben wij voldaan aan de vereisten in Titel 9 Boek 2 BW en de Nederlandse Standaard 720. Deze werkzaamheden hebben een mindere diepgang dan onze controlewerkzaamheden bij de jaarrekening.

Het Bestuur is verantwoordelijk voor het opstellen van de andere informatie, waaronder de informatie die op grond van Titel 9 Boek 2 BW is vereist.

VERKLARING BETREFFENDE OVERIGE DOOR WET- OF REGELGEVING GESTELDE VEREISTEN

BENOEMING

Wij zijn door de Algemene Vergadering van Aandeelhouders op 23 april 2021 benoemd als accountant van De Goudse N.V. voor de controle van het boekjaar 2021. KPMG Accountants N.V. is vanaf boekjaar 2016 aansluitend tot boekjaar 2021 de externe accountant geweest.

GEEN VERBODEN DIENSTEN

Wij hebben geen verboden diensten als bedoeld in artikel 5, lid 1 van de Europese verordening betreffende specifieke eisen voor de wettelijke controles van financiële overzichten van Organisaties van Openbaar Belang geleverd.

BESCHRIJVING VAN VERANT-WOORDELIJKHEDEN MET BETREKKING TOT DE JAARREKENING

VERANTWOORDELIJKHEDEN VAN HET BESTUUR EN DE RAAD VAN COMMISSARISSEN VOOR DE JAARREKENING

Het Bestuur is verantwoordelijk voor het opmaken en het getrouw weergeven van de jaarrekening in overeenstemming met Titel 9 Boek 2 BW. In dit kader is het Bestuur verantwoordelijk voor een zodanige interne beheersing die het Bestuur noodzakelijk acht om het opmaken van de jaarrekening mogelijk te maken zonder afwijkingen van materieel belang als gevolg van fouten of fraude. Daarbij is het Bestuur, onder toezicht van de Raad van Commissarissen, verantwoordelijk voor het voorkomen en ontdekken van fraude en niet-naleving van wet- en regelgeving en het nemen van maatregelen om de gevolgen, voor zover mogelijk, ongedaan te maken en herhaling te voorkomen.

Bij het opmaken van de jaarrekening moet het Bestuur afwegen of de vennootschap in staat is om haar werkzaamheden in continuïteit voort te zetten. Op grond van genoemd verslaggevingsstelsel moet het Bestuur de jaarrekening opmaken op basis van de continuïteitsveronderstelling, tenzij het Bestuur het voornemen heeft om de vennootschap te liquideren of de activiteiten te beëindigen of als beëindiging het enige realistische alternatief is. Het Bestuur moet gebeurtenissen en omstandigheden waardoor gerede twijfel zou kunnen bestaan of de vennootschap haar bedrijfsactiviteiten in continuïteit kan voortzetten, toelichten in de jaarrekening.

De Raad van Commissarissen is verantwoordelijk voor het uitoefenen van toezicht op het proces van financiële verslaggeving van de vennootschap.

ONZE VERANTWOORDELIJKHEDEN VOOR DE CONTROLE VAN DE JAARREKENING

Onze doelstelling is het zodanig plannen en uitvoeren van een controleopdracht dat wij daarmee voldoende en geschikte controle-informatie verkrijgen voor het door ons af te geven oordeel.

Onze controle is uitgevoerd met een hoge mate maar geen absolute mate van zekerheid waardoor het mogelijk is dat wij tijdens onze controle niet alle materiële fouten en fraude ontdekken.

Afwijkingen kunnen ontstaan als gevolg van fraude of fouten en zijn materieel indien redelijkerwijs kan worden verwacht dat deze, afzonderlijk of gezamenlijk, van invloed kunnen zijn op de economische beslissingen die gebruikers op basis van deze jaarrekening nemen. De materialiteit beïnvloedt de aard, timing en omvang van onze controlewerkzaamheden en de evaluatie van het effect van onderkende afwijkingen op ons oordeel.

Een verdere beschrijving van onze verantwoordelijkheden ten aanzien van een jaarrekeningcontrole is te vinden op de website van de Koninklijke Nederlandse Beroepsorganisatie van Accountants (NBA) via: nl_oob_01.pdf (nba.nl). Deze beschrijving is onderdeel van onze controleverklaring.

Utrecht, 5 april 2022
KPMG Accountants N.V.

P. Smit RA

Ondernemingsraad

MARIO VITALE
Voorzitter

ERWIN GEURTS
Vicevoorzitter

JANNY LITTEL
Secretaris

BERT VAN BRUG

DAPHNE BLOCH-KROON

DANIËL BAHLMANN

JOHN SMIT

KARIN KLAASSEN

MARK VOSS

MARK ZOON

MIEKE HOOGWEG

SANDRA PENDERS

WIM WIETSMA

De Goudse vereenvoudigd organogram

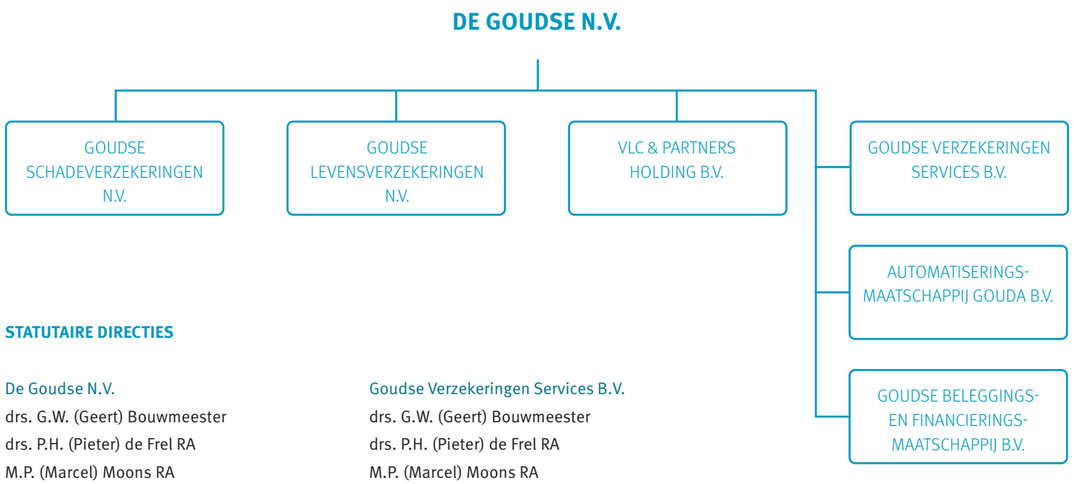

STATUTAIRE DIRECTIES

De Goudse N.V.
drs. G.W. (Geert) Bouwmeester
drs. P.H. (Pieter) de Frel RA
M.P. (Marcel) Moons RA
mr. drs. R.C. (Robbert) Prins

Goudse Schadeverzekeringen N.V.
drs. G.W. (Geert) Bouwmeester
drs. P.H. (Pieter) de Frel RA
M.P. (Marcel) Moons RA
mr. drs. R.C. (Robbert) Prins

Goudse Levensverzekeringen N.V.
drs. G.W. (Geert) Bouwmeester
drs. P.H. (Pieter) de Frel RA
M.P. (Marcel) Moons RA
mr. drs. R.C. (Robbert) Prins

VLC & Partners Holding B.V.
drs. L.F.J. (Lando) te Molder
drs. R.E. (Robert) Dalhuisen
M. (Martin) Weltje
Drs. F.R.(Freek) Nijo *(met ingang van 10 september 2021)*

Goudse Verzekeringen Services B.V.
drs. G.W. (Geert) Bouwmeester
drs. P.H. (Pieter) de Frel RA
M.P. (Marcel) Moons RA
mr. drs. R.C. (Robbert) Prins

Goudse Beleggings- en Financieringsmaatschappij B.V.
drs. G.W. (Geert) Bouwmeester
drs. P.H. (Pieter) de Frel RA
M.P. (Marcel) Moons RA
mr. drs. R.C. (Robbert) Prins

Automatiseringsmaatschappij Gouda B.V.
drs. G.W. (Geert) Bouwmeester
drs. P.H. (Pieter) de Frel RA
M.P. (Marcel) Moons RA
mr. drs. R.C. (Robbert) Prins

Adressen

DE GOUDSE N.V.
- Goudse Schadeverzekeringen N.V.
- Goudse Levensverzekeringen N.V.
- Goudse Beleggings- en Financieringsmaatschappij B.V.
- Goudse Verzekeringen Services B.V.
- Automatiseringsmaatschappij Gouda B.V.
- Assurantiemaatschappij Hollandia anno 1924 N.V.
- Collectie Stationsplein B.V.
- Goudse Assurantiedesk B.V.
- Hofstaete Kennisgroep B.V.

Bouwmeesterplein 1, 2801 BX Gouda
Postbus 9, 2800 MA Gouda
Telefoon: +31 (0) 182 544 544

DE ZEEUWSE (VESTIGING VAN GOUDSE SCHADEVERZEKERINGEN N.V.)
Park Veldzigt 57, 4336 DX Middelburg
Postbus 50, 4330 AB Middelburg
Telefoon: +31 (0) 118 683 300

VLC & PARTNERS B.V.
Vestiging 's-Hertogenbosch:
Statenlaan 8, 5223 LA 's-Hertogenbosch
Postbus 1999, 5200 BZ 's-Hertogenbosch
Telefoon: +31 (0) 73 692 46 92

Vestiging Den Haag:
Van Alkemadelaan 700, 2597 AW Den Haag
Postbus 85511, 2508 CE Den Haag
Telefoon: +31 (0) 70 302 22 22

Vestiging Apeldoorn:
ENgage Werkgeversadvies B.V.
Deventerstraat 31, 7311 LT Apeldoorn
Telefoon: +31 (0) 55 576 00 39

VCSW B.V.
Maanweg 174, 2516 AB Den Haag
Postbus 90422, 2509 LK Den Haag
Telefoon: +31(0) 70 26 00 156

VOORDEGROEI B.V.
Amstelplein 1, 1096 HA Amsterdam
Telefoon: +31(0) 20 50 40 475

INFORMATIE OVER DE GOUDSE IS VIA ONDERSTAANDE INTERNETADRESSEN BESCHIKBAAR:
www.goudse.nl
www.dezeeuwse.nl
www.vlc-partners.nl

CONTROLEREND ONAFHANKELIJKE ACCOUNTANT
KPMG Accountants N.V.
Papendorpseweg 83
3528 BJ Utrecht

Functies en Nevenfuncties bestuurders en commissarissen

RAAD VAN COMMISSARISSEN

De heer ir. H.H. (Henk) Raué (1951)
is voorzitter van de Raad van Commissarissen van De Goudse N.V., van Goudse Schadeverzekeringen N.V. en van Goudse Levensverzekeringen N.V. Hij is benoemd tot 2022 en heeft de Nederlandse nationaliteit. In zijn hoedanigheid van voorzitter is de heer Raué ook Bestuurder A van Stichting Administratiekantoor Bouwmeester. Verder is hij lid van de REMCO en de ARC Naast zijn rol bij De Goudse heeft hij nog een aantal andere functies:

- Lid RvC Yarden Holding BV / Yarden Uitvaartverzekeringen N.V. te Almere (afgetreden op 1-10-2021)
- Lid RvC VGA N.V. (voorzitter) te Amsterdam
- Lid RvC Triodos Groenfonds N.V. te Zeist
- Lid RvT Triodos Fair Share Fund te Zeist
- Lid RvC Triodos TIS II NV
- Bestuurslid Stichting Pensioenfonds Delta Lloyd (per 1/1/2021)

De heer prof. Dr. Mr. F. (Frans) van der Wel RA (1955)
is commissaris van De Goudse N.V., van Goudse Schadeverzekeringen N.V. en van Goudse Levensverzekeringen N.V. De heer Van der Wel heeft de Nederlandse nationaliteit en is benoemd tot 2025. Verder is hij lid en voorzitter van de ARC. Naast zijn rol bij De Goudse heeft hij nog een aantal andere functies:

- Voorzitter Raad van Commissarissen B.V. Cyclotron VU
- Directeur Savel B.V.
- Directeur Buos B.V.
- Hoogleraar postdoctorale accountantsopleiding Vrije Universiteit
- Lid curatorium Postgraduate EDP-audit opleiding Vrije Universiteit
- Raad-plaatsvervanger Ondernemingskamer Gerechtshof te Amsterdam
- Lid bestuur Aemilius Papinianusstichting
- Lid commissie Financiële Verslaggeving & Accountancy van de AFM
- Lid Audit Committee Ministerie van Financiën (afgetreden op 1/5/2021)
- Raadsheer/plaatsvervanger College van beroep voor het bedrijfsleven
- Lid Bestuur Stichting Preferente Aandelen B KPN
- Lid Raad van Toezicht Stichting voor Democratie, recht en het vrije woord (afgetreden op 31/12/2021)
- Lid Raad van Toezicht Stichting Keizer Karel, tevens voorzitter Audit/Bouw Commissie (per 1/9/2021)

Mevrouw mr. E. (Ellen) Faber (1956)
is commissaris van De Goudse N.V., van Goudse Schadeverzekeringen N.V. en van Goudse Levensverzekeringen N.V. Ze is benoemd tot 2022 en heeft de Nederlandse nationaliteit. Ook is zij lid en voorzitter van de REMCO. Naast haar rol bij De Goudse heeft mevrouw Faber nog een aantal andere functies:

- Founder en CEO Ellen Faber verbinding en leiderschap
- Lid Raad van Advies United Talent
- Lid RvC Tauw B.V.

De heer J. (Jacob) Middeldorp (1959)
is commissaris van De Goudse N.V., Goudse Schadeverzekeringen N.V. en Goudse Levensverzekeringen N.V. Hij is benoemd tot 2022 en heeft de Nederlandse nationaliteit. De heer Middeldorp is lid van de REMCO. Naast zijn rol bij De Goudse heeft hij nog een aantal andere functies:

- Directeur en Adviseur bij Jmotion B.V.
- Lid Raad van Advies VANAD Group
- Lid Raad van Advies Essenza Home

De heer dr. M.R.R. (Michel) van Bremen (1967)
is commissaris van De Goudse N.V., Goudse Schadeverzekeringen N.V. en Goudse Levensverzekeringen N.V. De heer Van Bremen is benoemd tot 2023 en heeft de Nederlandse nationaliteit. Verder is hij lid van de ARC. Naast zijn rol bij De Goudse heeft hij nog een aantal andere functies:

- Directeur Van Bremen Beheer B.V.
- Directeur FDI B.V.
- Member Department of Finance, Tilburg University
- Voorzitter adviescommissie Seed Capital regeling, Ministerie van Economische zaken

Bestuur

BESTUUR

G.W. (Geert) Bouwmeester (1966)

- Bestuursvoorzitter De Goudse N.V.
- Directeur Goudse Schadeverzekeringen N.V.
- Directeur Goudse Levensverzekeringen N.V.
- Directeur Goudse Verzekeringen Services B.V.
- Directeur Automatiseringsmaatschappij Gouda B.V.
- Directeur Goudse Assurantiedesk B.V.
- Directeur Goudse Beleggings- en Financieringsmaatschappij B.V.
- Directeur Collectie Stationsplein B.V.
- Bestuurder A Stichting AK Bouwmeester
- Bestuurder A Stichting Financieringspreferente Aandelen De Goudse
- Directeur Assurantie Maatschappij “Hollandia” Anno 1924 N.V.
- Voorzitter Raad van Commissarissen VLC & Partners Holding B.V. (tot 1 januari 2022)
- Lid Bestuur Verbond van Verzekeraars
- Voorzitter Platform Kleine en Middelgrote Maatschappijen (PKMM) Verbond van Verzekeraars
- Voorzitter Commissie Centrum Bestrijding Verzekeringscriminaliteit (CCBV) Verbond van Verzekeraars
- Ambassadeur Maatschappelijke beursvloer Gouda
- Ambassadeur Goudse Weekendschool
- Lid Comité van Aanbeveling Gouda Sterk aan de IJssel
- Bestuurslid Stichting Fonds Gouda 750

P.H. (Pieter) de Frel (1979)

- Bestuurslid De Goudse N.V.
- Directeur Goudse Schadeverzekeringen N.V.
- Directeur Goudse Levensverzekeringen N.V.
- Directeur Goudse Verzekeringen Services B.V.
- Directeur Automatiseringsmaatschappij Gouda B.V.
- Directeur Goudse Assurantiedesk B.V.
- Directeur Goudse Beleggings- en Financieringsmaatschappij B.V.
- Directeur Collectie Stationsplein B.V.
- Directeur Assurantie Maatschappij “Hollandia” Anno 1924 N.V.
- Lid Commissie Financieel Economische Zaken (FEZ) Verbond van Verzekeraars
- Lid Raad van Advies Masteropleiding Accounting en Control, Vrije Universiteit Amsterdam

M.P. (Marcel) Moons (1968)

- Bestuurslid De Goudse N.V.
- Directeur Goudse Schadeverzekeringen N.V.
- Directeur Goudse Levensverzekeringen N.V.
- Directeur Goudse Verzekeringen Services B.V.
- Directeur Automatiseringsmaatschappij Gouda B.V.
- Directeur Goudse Assurantiedesk B.V.
- Directeur Goudse Beleggings- en Financieringsmaatschappij B.V.
- Directeur Collectie Stationsplein B.V.
- Directeur Assurantie Maatschappij “Hollandia” Anno 1924 N.V.
- Algemeen Directeur Hofstaete Kennisgroep B.V.
- Commissaris VLC & Partners Holding B.V.
- Voorzitter Sectorbestuur Inkomen Verbond van Verzekeraars
- Penningmeester Genootschap Graaf Floris de Vijfde
- Lid Commissie CVS Verbond van Verzekeraars
- Commissaris Nederlandse Herverzekeringsmaatschappij voor Terrorisme

R.C. (Robbert) Prins (1968)

- Bestuurslid De Goudse N.V.
- Directeur Goudse Schadeverzekeringen N.V.
- Directeur Goudse Levensverzekeringen N.V.
- Directeur Goudse Verzekeringen Services B.V.
- Directeur Automatiseringsmaatschappij Gouda B.V.
- Directeur Goudse Assurantiedesk B.V.
- Directeur Goudse Beleggings- en Financieringsmaatschappij B.V.
- Directeur Collectie Stationsplein B.V.
- Directeur Assurantie Maatschappij “Hollandia” Anno 1924 N.V.
- Algemeen Directeur Hofstaete Kennisgroep B.V.
- Bestuurder A Stichting Financieringspreferente Aandelen De Goudse
- Lid Sectorbestuur Schadeverzekeringen Verbond van Verzekeraars
- Lid Platform KMV kleine verzekeraars met beleggingsverzekeringen Verbond van Verzekeraars
- Lid Raad van Bestuur Credimo Holding N.V.
- Lid RvC Anker Insurance Company N.V.
- Bestuurslid Stichting DaDa
- Lid Raad van Advies Masteropleiding Commercieel Privaatrecht, Erasmus Universiteit Rotterdam

VAN AD TOT ABU DHABI

De band tussen de Bouwmeesters en de Formule 1

de Goudse verzekeringen

VOORWOORD

Door Geert Bouwmeester

Dat Max Verstappen zeven jaar geleden debuteerde in de koningsklasse van de autosport kwam niet helemaal als een verrassing. Racen zit nu eenmaal in zijn DNA.

Vader Jos kennen we nog als Formule 1-coureur in de jaren negentig, twee keer behaalde hij het podium. Maar ook zijn moeder wist wel raad met het gaspedaal. De Belgische Sophie Kumpen had een succesvolle carrière in karten en was daarna ook nog een poosje autocoureur. Een perfecte match voor een ultiem racetalent, zou je kunnen stellen.

Toch gaat die vlieger niet altijd op en daar ben ik het levende bewijs van. Mijn vader Ad was in zijn jonge jaren een getalenteerde wedstrijdrijder, die zijn rondjes reed op het circuit van Zandvoort. Hij vertelt er uitgebreid over in deze bijlage. Dat talent heeft de volgende generatie niet gehaald, zullen we maar zeggen. Voor mij geen startrij, adrenalinestoot, licht op groen, voet op het gaspedaal en scherp de bocht in sturen. Ik voel me nu eenmaal meer op mijn gemak bij het besturen van een bedrijf dan achter het stuur van een racewagen.

Liefde voor autosport

Wat ik wel heb meegekregen is zijn liefde voor de autosport. Vanaf de tweede helft van de jaren tachtig nam mijn vader ons vrijwel ieder jaar mee naar de races op Silverstone, in Engeland. Dat waren uitjes waar mijn broer en ik maandenlang naar uitkeken. Tegenwoordig zit ik elke kwalificatie en race voor de buis, zelfs mijn vrouw kijkt tegenwoordig mee. De laatste race in Abu Dhabi was er een om nooit meer te vergeten. Ik sta niet vaak juichend in de woonkamer, maar dat was tijdens die laatste ronde wel even anders. We hebben na afloop dan ook een flesje champagne geopend.

Racen is continu risico's afwegen. Hoe scherp kan ik die bocht nemen? Wanneer zet ik mijn auto ernaast? Met welke snelheid kan ik hier insturen? Risicomanagement dus, en dat is ook waar wij elke dag mee bezig zijn. Het gaat om het calculeren en beheersen van risico's waar onze klanten mee te maken hebben. In de Formule 1 staan hierbij de auto en de coureur centraal, wij hebben ons dienstenpakket en adviseurs. Want die zijn voor ons de spil in het web. De professionals die topprestaties leveren, elke dag weer. En net als Max Verstappen gaan we ook dit jaar weer voor het kampioenschap.

Geert Bouwmeester
bestuursvoorzitter De Goudse

LICHT OP GROEN,
VOET OP HET GASPEDAAL
EN SCHERP DE BOCHT IN.

AD BOUWMEESTER: ‘IN DE RACERIJ HEB IK LEREN ONDERHANDELEN’

Ad Bouwmeester kennen de meeste mensen als oud-bestuurder van De Goudse, de man die het bedrijf 33 jaar leidde maar liefst. Minder bekend is zijn carrière als autocoureur. Hij was in de jaren 50 namelijk één van de eerste wedstrijdrijders op het circuit van Zandvoort.

88 jaar is Ad Bouwmeester inmiddels, maar nog altijd even scherp als toen. De woorden rollen weliswaar iets minder snel van zijn tong, aan energie en bevlogenheid lijkt de oud-bestuurder van De Goudse nauwelijks te hebben ingeboet. Zeker niet als het om een onderwerp gaat waar hij zulke warme herinneringen aan koestert: de racerij. Ad kwam al vroeg met de sport in aanraking. Eerst als toeschouwer met vader Geert, maar al snel zat hij zelf achter het stuur. En warempel, hij bleek talentvol. “Ik herinner me nog hoe ik op vrijdag slaagde voor mijn kandidaatsexamen economie, zaterdag de snelste was tijdens de training en zondag de race won. Dan mag je wel van een geslaagd weekend spreken toch?”

DE START VAN ZANDVOORT

Vader Geert was een liefhebber pur sang. Voor de Tweede Wereldoorlog bezocht hij al races in het buitenland. Op de Nürburgring in Duitsland en Spa Francorchamps in België onder meer. ‘In Nederland was er toen nog geen autocircuit’, vertelt Ad. ‘Wel werden in Zandvoort al straatraces gereden. Dat bracht de toenmalige burgemeester Henri van Alphen na de oorlog op het idee om een circuit aan te leggen. Op 7 augustus 1948 werd hier de eerste officiële race gereden. Met mijn vader stond ik - 15 jaar oud - in 1949 in de duinen bij de Trazanbocht bij een Formule 1 wedstrijd. We zagen Villoresi met een Ferrari winnen. Ik vond het prachtig om die snelle auto’s met elkaar te zien knokken.’

DE EERSTE KILOMETERS

Ad raakt langzaam maar zeker bevangen door het racevirus. Zijn kans komt als de Regionale Automobiel Club West een zogeheten Sterrendag organiseert, een kans om met je eigen auto rondjes te rijden op het circuit. ‘Je had daarvoor weliswaar een licentie nodig, maar dat was meer een financiële kwestie. Als ik het me goed herinner, kon je die voor 5 gulden kopen bij de KNAC. Ik ben daar naartoe gegaan met een MG TD, een pittige open sportwagen. Je kon op zo’n dag certificaten verdienen. Reed je gemiddeld met 80 kilometer per uur, dan kreeg je een 80-sterren-certificaat. Er waren onder de deelnemers zeven MG’s actief, maar niemand daarvan kon me bijhouden. Ik reed als enige met een gemiddelde snelheid van 110 over de baan. Nou, dat beviel eigenlijk wel.’

AUTO WORDT OPGEVOERD

De snelheid waarmee Ad over het circuit vliegt, is ook Dries van der Lof opgevallen. Op dat moment was deze voorzitter en initiator van de pas opgerichte Nederlandse Autorensport Vereniging en reed in de eerste Formule 1 wedstrijd in Nederland*. ‘Hij belde mijn vader en was heel enthousiast over mijn rijkunsten. Nu moet ik daar wel bij vermelden dat ze ook gewoon deelnemers nodig hadden hoor. Racen was toen nog een luxe sport en helemaal niet zo populair in Nederland. Deze Van der Lof verwees me door naar het autobedrijf van Jaap Zwart in het Noord-Hollandse Wormerveer. Die was zelf ook coureur en heeft mijn auto flink opgevoerd. Alles wat gewicht droeg, ging eruit. Dat gold zelfs voor de bijrijdersstoel. Mijn vrouw kon vanaf dat moment niet meer naast me zitten.’

RICHTING DE TARZANBOCHT

Over de eerste race die hij rijdt, doen verschillende verhalen de ronde. Volgens zoon Geert, die ook bij het gesprek zit, kwam de auto bij het groene licht niet vooruit. Het is een anekdote die hem ooit werd ingefluisterd door zijn grootvader. ‘Ik kan me niet herinneren dat het zo is gegaan’, zegt Ad stellig. ‘Overigens waren er toen nog helemaal geen lichten, het startssignaal werd gegeven door de wedstrijdleider door te zwaaien met de nationale driekleur. De tweede race staat me nog wel helder bij. Het regende pijpenstelen, echt niet normaal. Ik stond vijfde bij de start en was van plan absoluut niet in de fout te gaan. Maar we accelereerden met z’n allen naar de Tarzanbocht. Iedereen

** Dries van der Lof was in de jaren zeventig en tachtig commissaris bij De Goudse*

om me heen begon tot mijn verrassing vroeger te remmen dan ik. Kennelijk waren ze veel benauwder op de spekgladde baan. Dus daar ging ik, in de tweede versnelling met bijna vol gas de bocht in, op die dunne Vredestein-bandjes zonder veel profiel. Een wonder eigenlijk dat ik niet uit de bocht vloog. Ik hield de rest van de race onder meer drie Porsches achter me en eindigde als tweede. In de tweede race waarin ik startte.'

RACEN ZONDER VEILIGHEIDSGORDEL

Racen is risico's nemen. Dat is tegenwoordig zo, maar gold vroeger nog veel meer. Coureurs als Max Verstappen en Lewis Hamilton worden op allerlei manieren beschermd. Hun auto's zijn uitgerust met een veiligheidskooi, ze dragen een brandwerende overall, nekbeschermers en langs de baan liggen guardrails en bandenstapels om een mogelijke klap op te vangen. Dat was in de jaren 50 wel even anders, vertelt Ad. 'Er lagen op sommige plaatsen strobalen langs de baan en ik reed met een helm die ik bij de lokale brommerhandel had gekocht. Je kunt het je nu nauwelijks nog voorstellen, maar we hadden geen valbeugel en droegen niet eens een veiligheidsriem. Dat is een uitvinding van Volvo en werd pas in de jaren zestig geïntroduceerd.'

ANDERE BELEVING VAN RISICO'S

Ongelukken op de baan vonden regelmatig plaats. Soms ook met dodelijke afloop. Was Ad dan nooit bang om achter het stuur te kruipen en opnieuw vol gas te geven? 'Nee, anders moet je er niet aan beginnen', zegt hij resoluut. 'Bovendien moet je je in de tijdsgeest van toen verplaatsen. We kamen net uit een oorlog en veiligheid werd heel anders beleefd dan tegenwoordig. Niet dat we elkaar bewust van de baan reden hoor, integendeel. We raceten in open auto's zonder veiligheidskooi en wisten wat er kon gebeuren als je met je wielen een andere wagen aantikte. Om die reden waren we op de baan juist extra voorzichtig met elkaar.'

LEREN ONDERHANDELEN

Ad maakt als jonge twintiger snel naam in de vaderlandse autosport. Het is een periode waarin de coureurs besluiten om zich te verenigen, in de Nederlandse Autorensport Vereniging. 'Met Dries van der Lof als grote aanjager. Hij vroeg of ik in het bestuur wilde plaatsnemen. Amper 24 jaar was ik, zonder enige bestuurlijke ervaring. En dan word je ook nog direct secretaris, een functie waarin je van alles moet doen. Nu terugkijkend was die periode wel ontzettend leerzaam. Van der Lof nam mij al snel mee naar de gesprekken met de gemeente Zandvoort. Daar werd stevig onderhandeld over de huur van het circuit. Ik leerde snel bij en twee jaar later al voerde ik de gesprekken zelf. Later reisde ik door Europa om te onderhandelen met de Formule 1 teams over startgelden voor de Nederlandse Grand Prix. Daarbij kon het er soms hard aan toegaan. Met Frank Williams heb ik wel eens keihard in de clinch gelegen. Hij was later een legendarische teamchef die verschillende wereldkamioenschappen heeft behaald. In oktober vorig jaar overleed hij. Ik durf wel te stellen dat ik het onderhandelen heb geleerd in de racerij.'

'Toen ik later bij De Goudse aan de slag ging, heb ik hier wel eens commentaar op gekregen. "Niet iedereen is een crimineel Ad", zei een adjunct-directeur ooit als ik het wat te hard aanpakte. Haha, dat was dus een overblijfsel uit mijn tijd in de racerij.'

HET FANATISME VAN MAX

In 1963 vindt Ad het mooi geweest. Hij stopt met racen. 'Ik was getrouwd, we dachten al aan kinderen. Dan ga je toch iets anders in het leven staan.' De autosport is hij altijd blijven volgen. 'Ik zit bij elke Formule 1 kwalificatie en grand prix op een tribune of voor de televisie. Het is geweldig om te zien hoe Max presteert. Hij is onvoorstelbaar goed en heeft iets wat ik niet had: fanatisme. Ik vond racen vooral leuk, sportief en spannend, hij wil ten koste van alles winnen. En dat heb je nodig om echt aan de top te komen. We zijn begin september 2021 met een grote groep naar Zandvoort gegaan, dat was echt genieten geblazen. Het weer, de sfeer, de overwinning van Max. Alles zat mee.'

DE ONTKNOPING IN ABU DHABI

De laatste race van het seizoen in Abu Dhabi bekeek Ad vanuit zijn woonkamer in Reeuwijk. Hij noemt het de meest absurde ontknoping uit de geschiedenis van de autosport. 'Ja, ook ik was best emotioneel. Maar dat wil niet zeggen dat ik hossend door de kamer liep hoor. We vierden het ingetogen. De manier waarop de saftey-car een wedstrijd kan beïnvloeden vind ik een ramp trouwens. Die had je in mijn tijd helemaal niet. Ik ben ooit op verzoek van de wedstrijdleider tijdens een grand prix met mijn eigen auto de baan op gereden. Op weg naar een ongeval, met een dokter naast me. Kun je het je voorstellen?'

DE GOUDSE

Bijna 25 jaar geleden nam Ad afscheid als bestuursvoorzitter van De Goudse. Maar net als de Formule 1 volgt hij het bedrijf nog steeds op de voet. 'Ik ben ontzettend trots op alle mensen die er werken. Dat we nog steeds zelfstandig opereren in deze markt is echt een prestatie van formaat. Vanaf de tribune kijk ik dan ook graag nog lang toe hoe het de komende jaren met De Goudse blijft gaan.'

WAAR WAS JIJ TIJDENS DIE LAATSTE LEGENDARISCHE RONDE?

WE VRAGEN HET 4 ADVISEURS

DENNIS VERDUIN, VCSW

Een kenner van de Formule 1 wil Dennis Verduin zich niet noemen. Wel een echte sportliefhebber.

Hij debuteerde ooit als 17-jarige knul in de hoofdmacht van voetbalclub RKAVV uit Leidschendam. Na twee gescheurde kruisbanden vond hij het welletjes en gingen de voetbalkicks definitief in de kast.

‘Tot een paar jaar geleden keek ik vooral naar Ajax en het Nederlands elftal. Inmiddels zijn daar ook de Formule 1-wedstrijden bijgekomen. Je kunt stellen dat ik ben aangestoken door Yvonne, mijn PA. Zij is echt obsessed van Max en de sport en door haar snap ik de tactiek inmiddels veel beter. Dat je een tegenstander kunt pakken via de undercut bijvoorbeeld, passeren met een pitstop. Toen duidelijk werd dat het aankwam op de allerlaatste race, besloten we om achter tickets aan te gaan. Hier moesten we bij zijn!’

DE SFEER WAS EEN SOORT MIX TUSSEN KONINGS-DAG EN HET WK VOETBAL.

Spanning tot een kookpunt

De race in Abu Dhabi en met name de laatste ronde beschrijft Verduin als een van de meest memorabele momenten in zijn leven. ‘De sfeer was ongelooflijk, een soort mix tussen Koningsdag en het WK voetbal. Al de hele dag voelde ik een rare spanning in mijn buik, die bij die laatste ronde tot een absoluut kookpunt kwam. Je kijkt dan telkens naar de baan, naar het grote scherm voor je en op je telefoon. Zou het nog kunnen? Is er nog tijd? Iedereen om ons heen bleef maar roepen. De achterblijvers mogen de safety-car niet passeren. Wacht even, ze mogen er wél langs. Tja, en toen gebeurde het.’

Verduin zat in de laatste bocht waar Hamilton nog één keer probeerde om langs Verstappen te komen. ‘Dat was echt kippenvel, terwijl ik er nu weer over praat krijg ik spontaan kippenvel. Epic was het! Daarna was het één groot feest, met Martin Garrix achter de draaitafels. Rond drie uur kwamen we aan in ons hotel, twee uur later moesten we alweer op het vliegveld zijn. We waren met een groep van acht, twee van hen hebben het vliegtuig gemist.’

F1 en risicomanagement

‘In beide vakgebieden wil je een bepaald ingecalculeerd risico nemen om het maximale resultaat te halen. Maar zonder kwaliteit heeft risico nemen geen zin, die twee aspecten gaan altijd hand in hand.’

MARK HOGENDORF, ADVIES EN KIES

Alsof het Nederlands elftal zojuist de finale van het WK voetbal had gewonnen. Zo omschrijft Mark Hogendorf de sfeer bij hem thuis toen Max Verstappen als eerste over de finish kwam in Abu Dhabi.

Ze zaten er helemaal klaar voor. Televisie aan, chips op tafel en bier uit de koelkast. Mark had die bewuste zondag in december een paar vrienden uitgenodigd, om bij hem thuis de ontknoping van het Formule 1-seizoen te volgen.

‘Vroeger keek ik al wel naar wedstrijden, toen Senna en Prost nog meededen. Dat verwaterde een beetje in de jaren erna. Af en toe schakelde ik weer in om naar Jos Verstappen en Robert Doornbos te kijken, maar die reden nooit om de prijzen. Met de opkomst van Max is ook mijn interesse in de Formule 1 weer aangewakkerd. Dat geldt voor veel meer mensen in Nederland natuurlijk.’

Hossend voor de buis

Terug naar die zondagmiddag in december. Matchday. De sfeer zit er aanvankelijk goed in, Max heeft poleposition en leidt nog altijd het klassement. ‘Maar bij elk gereden rondje ebde het vertrouwen in een goede afloop steeds verder weg. Hamilton had die middag een snellere auto en het leek voor Max onmogelijk om nog een goed resultaat te halen. Tot die crash in ronde 53 alles op z’n kop zette natuurlijk.’

BIJ DIE INHAAL-MANOEUVRE WERDEN WE GEK.

Een safety-car, verse banden voor Max, achterblijvers die er tussenuit worden gehaald en de twee kemphanen die plotseling weer vlak achter elkaar rijden. ‘We keken elkaar met enig ongeloof aan. Wat gebeurt hier? Maar toen ze aan het laatste rondje begonnen, wist ik eigenlijk al dat het goed zat. De banden van Hamilton waren dertig ronden oud, daarmee zou hij Max nooit achter zich kunnen houden. Bij die inhaalmanoeuvre werden we gek. Vijf volwassen kerels schreeuwend en hossend voor de buis. We waren zojuist getuige van een historische sportoverwinning.’

F1 en risicomanagement
‘Sinds het dodelijk ongeval van Ayrton Senna in 1994 is de veiligheid van coureurs enorm verbeterd. De Halo is daar een goed voorbeeld van. Risico’s blijven altijd bestaan, maar net als in ons vak doet men er in de Formule 1 alles aan om die beheersbaar te houden.’

GUUS ESSEBOOM, ESSEBOOM ADVIES

Zelf is hij vooral liefhebber van racen op twee wielen. Toch zat Guus Esseboom, zoals zoveel Nederlanders, gespannen op de bank toen Max Verstappen in Abu Dhabi nog één keer vol het gaspedaal intrapte.

Hoe vaak hij toeschouwer was van de TT in Assen? Guus denkt even na. ‘Een keer of 25, al is het inmiddels weer een poosje geleden.’ Wel volgt hij de MotoGP op de voet en is zijn liefde voor motoren nog altijd net iets groter dan voor auto’s. ‘Maar sinds Max Verstappen meedoet om de prijzen, volg ik de races wel met meer dan gemiddelde belangstelling.’

Die gouden zondagmiddag in december zat hij wederom voor de buis. ‘Voor mij is dat de beste plek om een Formule 1-race te volgen. Langs de baan mis je toch de uitleg van de commentatoren, over bandenstrategie en tactiek. Bij de start was ik nog erg hoopvol over een goede afloop, maar dat vertrouwen was al snel ver te zoeken. Ik dacht niet dat het nog goed zou komen.’

HIJ HEEFT HET IN ZICH OM NET ZO VER TE KOMEN ALS MAX.

Historische sportontknoping

En toen... die crash van Nicolas Latafi in ronde 53. Plotseling lag de wedstrijd weer open. ‘Hoewel ik geen ultieme kenner ben, had ik al wel snel in de gaten dat Max weer een kans had. Het was fascinerend om te zien hoe er ook buiten de baan een wedstrijd gaande was, tussen officials en de teammanagers. De adrenaline stroomde door mijn lijf, zeker toen ze vlak achter elkaar aan de laatste, allesbeslissende ronde begonnen. Zo’n historische sportontknoping gaan we niet vaak meer zien. Een Nederlandse coureur die wereldkampioen wordt bij een strijd die tijdens de allerlaatste ronde wordt beslist. Dat is bizar.’

Een Nederlandse titel bij de MotoGP zit er vooralsnog niet in. Al dient zich in ons land wel weer een groot talent aan. De nog maar 16-jarige Zonta van den Goorbergh (inderdaad, ook de zoon van...) debuteerde onlangs in de Moto2-klasse. ‘Hij zal niet meteen om de titel strijden, maar heeft het zeker in zich om net zo ver te komen als Max.’

F1 en risicomanagement
‘Racen gaat net als ons vak om risico’s beheersen. Langs het circuit van Assen lagen vroeger nog sloten, dat kunnen we ons nu niet meer voorstellen. Voor wat betreft de veiligheid is er de afgelopen jaren dan ook enorm veel verbeterd.’

JOS ALMA, ESKES & PARTNERS

Weinig Nederlanders kunnen zeggen dat ze sinds 1995 geen enkele Formule 1-race gemist hebben. Jos Alma is zo iemand.

Al meer dan 25 jaar zit hij bij elke Grand Prix voor de buis. En zo heel af en toe bemachtigt hij een plekje langs de baan, van de Nürburgring, Spa Francorchamps of sinds afgelopen jaar weer in de duinen bij Zandvoort. Jos Alma was al fan van de sport ver voordat in Nederland de Max-Mania uitbrak.

‘Ik herinner me nog dat Max en Jos in 2010 bij Holland Sport te gast waren. Toen zag je al die enorme gedrevenheid. Toen hij vijf jaar later zijn debuut maakte in de Torro Rosso, kwam zijn exceptionele talent snel naar boven drijven. Hij bestuurde die wagen met de flair en het lef van een wereldkampioen. Achteraf is het makkelijk praten natuurlijk, maar toen Max de transfer maakte naar Red Bull wist ik dat hij uiteindelijk om de titel zou gaan strijden. Mits de fabriek hem een winnende auto zou geven natuurlijk.’

IK KIJK HET LIEFST MET NIET AL TE VEEL MENSEN OM ME HEEN.

Dit seizoen was het dan eindelijk zover. Met de laatste race in Abu Dhabi als de apotheose der apotheosen, zoals racecommentator Olav Mol dat zei. Jos kan zich daar wel in vinden. ‘Ik kijk het liefst met niet al te veel mensen om me heen. Gaandeweg de race verloor ik langzaam maar zeker de hoop en was het wachten op een wonder. Dat kwam, godzijdank.’

‘Die laatste vijf ronden ging mijn hart te keer als een gek en was het een achtbaan van emoties. Toen de saftey-car er tussenuit ging, wist ik: in deze volgorde gaan ze nooit de finish halen. Max gaat er voorbij of ze knallen met z’n tweeën de baan af. Ik heb veel fimpjes gezien van mensen die schreeuwend voor de tv stonden. Ik denk dat dit ook voor mij gold. Eigenlijk heb ik die laatste ronde in een roes beleefd.’

F1 en risicomanagement
‘Formule 1 is flitsend en sexy. Ons werk is dat niet. Wij moeten de overwinning halen door de passie voor ons vak met onze relatie te delen. In ons team is de ondernemer de coureur. Als wij een tweestopper adviseren, maar de ondernemer wil er maar een maken, dan is dat zijn keuze. Maar een slimme coureur luistert goed naar zijn team.’